

Grueninga

tijdschrift voor genealogie
naam- en wapenkunde

19^e jaargang 1974

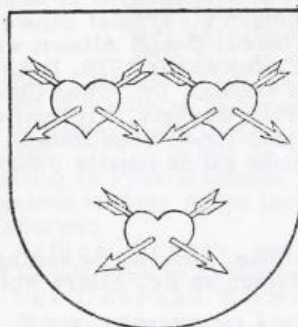
Redactie: Ir. Th.P.E. de Klerck
G.W. Nanninga

Eventuele bijdragen te zenden aan het redactieadres: "Gruoninga",
Schoutelaan 14 - Haren (Gr.)

INHOUD:

Mr. G.R. DE GROOT	Bijdrage tot een genealogie van de familie Amsingh,	1
P.J.C. ELEMA	Bolhuis als voornaam en patroniem,	6
G.W. NANNINGA	Kwartierstaat Otto Eerelman,	7
Hk. TIMMER Gzn.	Onze familie Timmer (III),	10
P.J. RITSEMA	Het geslacht Van Zalen (II),	15
O.J. NIENHUIS	De boerderijen van Redmer Jacobs Bos landbouwer te Noordwolde (II),	19
A. HOFT	De ridder en de halve leeuwen (IV),	25
Ir. Th.P.E. DE KLERCK	Een geslacht Idema uit Kolham (II),	30
Mr. J.P.A. WORTELBOER	De rooms-katholieken in de Groninger veenkoloniën.	36

door Mr. G.R. de Groot

Amsingh

Bij de bestudering van dit geslacht heb ik mij beperkt tot het verzamelen van gegevens over die personen, welke leefden voor de invoering van de registers der Burgerlijke Stand. Overigens heb ik de indruk gekregen, dat de familie in de vorige eeuw in mannelijke linie is uitgestorven. Echter het aantal personen, dat in vrouwelijke lijn van deze familie afstamt, is talrijk. Ik durf niet te beweren volledig te zijn in de beschrijving van dit geslacht. Wellicht zijn grote hiaten aanwezig. Lastig was het, dat van Zuidbroek doop- en trouwboeken uit de zeventiende eeuw ontbraken. Ik heb mij echter proberen te behelpen met de Rechterlijke Archieven. Onderzoekende vond ik verder in het archief der familie Sijpkens (berustend in het Rijksarchief

Groningen) een blad met aantekeningen over de familie Amsingh, gemaakt circa 1752. Jammer genoeg waren de aantekeningen zeer beknopt. De gene die de aantekeningen maakte, gebruikte onder andere een doop- en trouwboek van Zuidbroek beginnende 11 juli 1624, aangevangen door Henricus Sijso, pastor te Zuidbroek (beroepen april 1624). Op deze wijze kwam ik dus aan de doop- en trouwdata van voor 1700.

Ik wil verder niet nalaten te wijzen op het wapen van de familie Amsingh (drie harten kruislings doorboord met twee pijlen), dat gelijkenis vertoont met het wapen der familie Stikker (hart doorboord met degen en pijl) en dat van de familie Detmers (hart doorboord door twee pijlen; andere tak van deze familie: hart doorboord door rechtopstaand zwaard). Op deze overeenkomst wordt ook al gewezen door de schrijver van de genealogie over de familie Stikker. Zelf wil ik hier nog aan toevoegen, dat ook Reint Ebels (overleden 24 december 1714) te Nw. Beerta, waar ook zijn graf ligt een dergelijk wapen voerde: een hart doorboord met twee pijlen met onder en boven een vis. Welke is de samenhang tussen deze wapens? Een nog steeds open vraag!

Eerste generatie

Wibrand Amsingh (ook: Ampsingh) weddeman te Zuidbroek, geb. 1602 (te Zuidbroek?), overleden 13 augustus 1656 te Zuidbroek. Huwde te Zuidbroek (hc 19 febr. 1633) Eppien Fockens, geb. 1613 te Zuidbroek, overl. 10 maart 1664 te Zuidbroek. Naar ik vermoed, zullen deze data, die ik dus ontleen aan de aantekeningen uit het archief Sijpkens, overgeschreven zijn van grafzerken, die nu verdwenen zijn. Uit genoemde aantekeningen blijkt ook nog, dat Wibrand Amsingh en Eppien Fockens 3 maart 1643 tot het 'H. Nagtmaal' zijn toegelaten. Zie ook Register Feith, Archief van Groningen, 1640, nr. 32: 'Klagte van W. Ampsing, redger te Zuidbroek, dat hem

een roof met geweld uit het regthuis is gehaald'. (1 oktober 1640). Verder vond ik de naam van Wibrand Amsingh nog vermeld bij Mr. A.S. de Blé-court, Beklemrecht en Stadsmeierrecht, blz. 158.

Kinderen uit het huwelijk van Wibrand Amsingh en Eppien Fockens:

1. Focko Amsingh (volgt II, 1).
2. Nanno Amsingh (volgt II, 2).
3. Clara Amsingh, ged. 22 juni 1651 te Zuidbroek. Huwde(HC 29 oktober 1673, D. Alberti, Drost-Volgens aantekeningen uit archief Sijpkens. Mogelijk is het contract voor de Drost verleden. Daniël Alberti was Drost der beide Oldambten. Hij overleed 23 september 1679. Ik heb de huwelijksvoorwaarden echter niet kunnen vinden), Dr. Ubbo Ubben zoon van Hemmo Ubben, amptman en Geertruid Wessels. Hij komt voor in het Album Studiosum Groningana: '21 jan. 1664, Ubbo Ubben, Groninganus, Phil.'. Gezien het patronimicum zal de familie Ubben van Oost-Friese oorsprong zijn.

Kinderen:

- a. Geertruida Ubben.
- b. Heertjen Ubben (deze komt, ongehuwd zijnde, voor bij de dedingslieden van het HC tussen Mecheltjen Amsingh en Dr. Eilert Wolters op 19 maart 1723).
14 juli 1690 verkoopt te Zuidbroek Clara Amsingh als weduwe van de advocaat Ubbo Ubben land aan Johan Arents en Eppien Amsingh. Dus moet Ubbo Ubben voordien zijn gestorven.

Tweede generatie.

1. Focko Amsingh, kerkvoogd te Zuidbroek, ged. 21 juli 1635 te Zuidbroek, overl. 13 febr. 1684 te Zuidbroek, huwde HC 10 maart 1659 Affjen Hindriks, geb. 10 oktober 1641 te Zuidbroek, overl. 2 mei 1676 te Zuidbroek.

Kinderen uit dit huwelijk:

- ⚭ Eppjen Amsingh, ged. 10 januari 1664 te Zuidbroek, overl. 19 maart 1726 te Zuidbroek, huwde 3 september 1682 te Zuidbroek (HC 10 aug. 1682 te Zuidbroek). J o h a n A r e n t s, weddeman en kerkvoogd te Zuidbroek, ged. 17 oktober 1656 te Zuidbroek, overl. 2 febr. 1697 te Zuidbroek. Zoon van Arent Eppes en Janneke Jansen. In de kerk van Zuidbroek bevinden zich nog de grafstenen van dit echtpaar: 'Anno 1697 den 2 Februaryus is seer christelyck in den Heere ontslaepen den eersamen Jan Arents wedman en kerkvooght te Suydtbroeck out ongeveer 41 iaeren verwachtende met alle ware geloovigen een salige opstandinge door Iesum Christum.

In vrede levend' eensgesint

Van lant, vrouw, kindren seer gemint

Trof mij die doot sijn scherpste swaard

Selfs ruckt mijn ziel ten hemelwaerd

'k Rust nu alhyr doch voor een tijdt

Mijn ziel haer in den Heer verblijdt

Totdat mijn lichaam onbevleekt

Ook heerlijk werde opgeweckt.

Wapens: Rechts: een ploeg en een eg (Arents).

Links: wapen Amsingh'.

'Anno 1726 den 19 Meert is de eer en deugtsame vrou Eppien Amsingh weduwe van wijlen de wedman en kerkvooght Jan Arents in den Heere gerust in het 63ste jaer haars ouderdoms verwachtende

een salige opstandinge door Iesum Christum.

Nadat mijn Egaas sterflijk diel

Voor vele jaren mij ontviel

Bescheen mij het geluk dat ik

In mij vervult zag door 't beschik

Van God 't geen opgesloten ligt

In d' houlijkszegen 't was 't gesigt

Des nageslagts, dog 't beste ziet

Mijn ziel nu vreed en vreugd geniet.'

Wapens: Rechts: Amsingh; Links: Arents.

Ik wil niet nalaten te vermelden dat Eppien Amsingh ook nog voorkomt in de papieren der Hoge Justitie Kamer. (H.J.K., inv.no. Fl, f.121', 1 sept. 1712. Zie ook de catalogus 'Joden in Groningen' (tentoonstelling in Provinciehuis, Groningen 1971). Bij haar werd namelijk ingebroken door Arent Jacobs Pain, een jood uit Frankfurt am Main.

Kinderen:

- a. Affjen Arents, ged. 7 oktober 1683 te Zuidbroek, overl. 12 juli 1764 te Zuidbroek, huwde 14 mei 1710 te Zuidbroek. C a r e l C o n r a a d E m m e r i j, 'commijs en proviandmeester van der Staten magasijn tot Lieroot', overl. 20 okt. 1727.

Kinderen:

- 1) Jan Emmerij (in 1755 was hij luitenant)
- 2) Johanna Harmanna Emmerij huwt Ellerus Boelma, koopman.
- 3) Sybilla Emmerij huwt de 'Clerq' Antonius Aapkens uit Lieroot, uit welk huwelijk een dochter Affien. (HC 3 juni) huwt 4 juni 1751 te Groningen D s. P e t r u s D r o n r i j p, ged. 24 maart 1709 te Wagenborgen; zoon van Hermannus Dronrijp en Zusanna Termunt; predikant te Wagenborgen van 24 juli 1735 tot 7 september 1760; weduwnaar van Margaretha Cornelia Hofman met wie hij 24 febr. 1737 te Gron. huwde.
- 4) Dr. Carel Conraad Emmerij 'gesworene der stad Groningen', ondertr. te Gron. 12 juli 1755, tr. 27 juli 1755 in de A-Kerk (HC 18 juli) Johanna Roelina Arnoldi, ged. 9 april 1730 te Gron.; dochter van de raadshier Jan Arnoldi en Roelina Hoving. Zij was een zuster van Elisabeth Arnoldi, die gehuwd was met de 'Kluftheer' Waldrik Amsingh. Zie aldaar.

Kinderen:

- a. Asselina, ged. 4 april 1756 te Gron.; ondertr. 29 april 1786 Willem Themmen van Nieuw Scheemda.
- b. Dr. Carel Conraad, ged. 4 juli 1760 te Gron.; wordt 16 sept. 1776 aan de Gron. Universiteit ingeschreven (phil.) promoveert 27 januari 1784 op het proefschrift 'De lucto privato eodemque foeminarum annuo' (Jur.).
- c. Roelina Johanna, ged. 5 aug. 1757 te Gron.; overl. 11 dec. 1818 te Gron.; ondertr. 15 maart, tr. 30 maart 1783 te Gron.; HC 13 maart Dr. Jan Herman Geertsema, ged. 21 maart 1755 te Gron., overl. 26 febr. 1837 te Gron.; lid van de raad en der schepenbank te Gron., later rechter; zoon van Cornelis Geertsema, landschrijver en Aleida Engelma; promoveerde 17 juli 1776 te Gron. op het boek 'De conductore per emptorem expellendo'. (Zie voor de familie Geertsema Ned. Patr. 4, 50).

De grafsteen van Affjen Arents bevindt zich nog te Zuidbroek: 'Juffrouw Affien Arents wed. van wijlen de Hr. Commijs en Proviantmeester C.C. Emmerij overleeden den 12 juli 1764 oud 80 3/4 jaaren'.

Wapens: rechts: drie korenaren naast elkaar (Emmerij), links: wapen Arents.

- b. Johanna Arents, ged. 27 september 1685 te Zuidbroek, huwde 12 mei 1715 te Zuidbroek Harmen Menssens schrijver der boelgoederen in Groningen, geb. 4 april 1675, overl. 8 febr. 1750.

Kinderen:

1. Wilhelmina Menssens.

2. Eppjen Menssens huwt Nanko Amsingh (zie aldaar)

- c. Dieuwer Arents, ged. 27 november 1687 te Zuidbroek.

Huwde Jacobus Venema.

- d. Focko Arents, geb. 1692 te Zuidbroek, overl. 17 december 1694 te Zuidbroek. Grafsteen aldaar: 'Anno 1694 den 17 Decembris is in den Heere gerust Focke Arents soontien van de wedman Jan Arents ongeveer twe jaer sijns ouderdoms'.

B. Wibrand Amsingh (volgt III, 1).

2. Nanno Amsingh, landbouwer en kerkvoogd te Zuidbroek, zijlvest te Termunten, ged. 4 april 1641 te Zuidbroek, overl. 10 sept. 1690 te Zuidbroek, huwde 5 juli 1663 te Zuidbroek (Hc 16 juni 1663 te Zuidbroek), Anna Claesen, geb. 1643, overl. 21 juli 1666 te Zuidbroek, dochter van Claes Sijbrands (landbouwer; overl. voor 1670) en Grietie Eppens (overl. voor 1670; dochter van Eppo Hiltiens en Epke Elties). (Vergelijk ook de genealogie Buringh). Huwde 5 juli 1668 te Zuidbroek (Hc 27 mei 1668 te Zuidbroek). Mecheltjen Arents, ged. 15 november 1646 te Zuidbroek, overl. 11 juli 1682 te Zuidbroek. De voorouders van Mecheltjen Arents waren:

ouders: 2. Arent Hayes gehuwd met 3. Dieuwer Simens.

grootouders: 4. Hayo Luijts huwde 1613 met Hille.

overgrootouders: 8. Luijt Eggens huwde ca. 1585 met Hille.

Tot mijn vreugde vond ik achterop een stuk papier in het archief Sijpkens de volgende aantekening: 'Afschrift van de grafsteen van de E. Mecheltien Arents, Huisvr. van Nanno Amsingh zijnde in de kraam gestorven den 11 juli 1682:

Als 35 jaaren 9 maanden en 11 dagen waren geendt

Heeft mijn Godt mij verlost uit des werelds elend

Wanneer ik van mij 11ste kind was in de kraam gekomen

Heeft mijn Godt mijn ziel tot hem opgenomen.'

Indien de ouderdomsopgave klopt moet Mecheltien Arents op 1 oktober 1646 geboren zijn. Dit is overigens het enige grafscript, dat zich in de papieren van het archief Sijpkens bevindt. Ik vraag mij af waarom degene die de papieren schreef juist dit op papier heeft gezet. Was mogelijk toen de steen al verdwenen, doch heeft wellicht iemand het opschrift nog gekend?

Nanno Amsingh huwde voor de derde keer tussen 1684 en 1686 met Aaltjen Gijsberts Bresser, geb. in het graafschap Bentheim, overl. 5 november 1698 te Zuidbroek (Vergelijk opnieuw de genealogie Buringh). Aaltjen Gijsberts Bresser en de eerste vrouw van Nanno Amsingh, Anna Claesen waren aan elkaar verwant: de moeder van de eerste echtgenoot van Aaltjen was een zuster van de

moeder van Anna Claesen. Zodoende komt b.v. Tjaart Bontkes, oom der bruid zijnde, voor in het HC van Nanno Amsingh en Anna Claesen!

Zij was weduwe van Bontko Tjaarts (ged. 24 mei 1640, overl. 27 febr. 1684) met welke zij 10 februari 1667 was gehuwd; deze was een zoon van Tjaart Bonnekes en Ike Eppes (gehuwd 21 aug. 1638). Uit dit huwelijk had zij een dochter: Ike Bontkes (ged. 10 nov. 1667). Deze huwde Luppoo Leenders, uit welk huwelijk twee kinderen, BontkoLuppes (ged. 29 jan. 1693) en Aaltjen Luppes (ged. 11 dec. 1698). Als weduwe van Luppoo Leenders huwde zij 27 september 1705 Suno Fekkes (ged. 11 febr. 1683).

In de kerk te Zuidbroek bevindt zich nog het graf van Nanno Amsingh. Het opschrift van de grafsteen luidt als volgt: 'Anno 1690 den 10 Septembris is die Eersame Nanno Amsingh in sijn leven kerckvooght tot Zuitbroeck alsmede zijlvest van Termunterzijl chrestelijck in den Heeren ontslapen mit 50 jaer sijns ouderdoms verwachtende met alle ware geloovigen een salige operstandinge door Christum Iesum.

Hier rust nu eene in dit graff

Die sigh geheelyck over gaff

Voor eerst sijn ziel an Godt den Heer

Dan tot sijns naesten nut en eer

En daerin heeft hij voortgegaen

Totdat sijn levent was gedaen

Soo dat niemant an hem gedenckt

Of wenscht hem toe dat Godt hem schenckt

Die vreught daer hij sijn kinderen al

Met Croonen en beschenken sal.'

Wapens: rechts: 3 met 2 pijlen doorkruiste harten (Amsingh)

links: gedeeld, a. halve adelaar, b. 3 klaverbladen paalswijs

Kinderen:

- a. Dieuwer Nannes Amsingh, geb. 12 april 1669 te Zuidbroek, overl. 3 oktober 1699 te Zuidbroek.

(Vergelijk echter het doopboek van Termunten, 23 juni 1672: 'De beyde dochttertjes van Nanno Amsinck tot Suidtbroeck, alhier met zijn vrouw gevluht zijnde, de ene Eppie, de ander Dewer genaemt'. Mij verbaast de lange tijd die in casu tussen geboorte en doop zou liggen, wat voor deze tijd ongewoon mag heten en dan nog wel terwijl vader en oom kerkvoogd zijn. Het lijkt mij derhalve logischer aan te nemen, dat Dieuwer, geboren 1669, jong overleden is en een volgend kind dezelfde naam is gegeven. Dat Nanno Amsingh veel meer kinderen geboren zijn dan ons nu nog bekend zijn staat vast, zeker indien men kijkt naar het grafscript van zijn vrouw Mecheltjen.).

Huwde ca. 1690 Sijpkoo Heres, ged. 22 januari 1665 te Zuidbroek, overl. november 1705 te Zuidbroek.

De kwartieren van Sijpkoo Heres:

2. Heero Sijpkens, overl. voor 20 oktober 1690 (datum der akte van boedelscheiding), huwde 1.5.1664 te Zuidbroek (Hc 3 mei 1664 te Zuidbroek).

3. Elcke Sijntkes, ged. 6 maart 1642 te Zuidbroek.

(wordt vervolgd)

door Petronella J.C. Elema

Al enkele generaties lang is er nu en dan aandacht besteed aan de specifiek Groninger familie (Van) Bolhuis, o.a. in de Nederlandse Leeuw. Vooral door de activiteiten van de heer J. van Bolhuis (tot voor kort in India, nu tijdelijk in Peru woonachtig) wordt er momenteel getracht tot een centrale registratie te komen van alle geslachten die de naam, om welke reden dan ook, hebben aangenomen.

Deze gegevens worden bijeengebracht op een centraal adres: dat van de heer E.C. Bolhuis, Rijksweg 226b, Haren. Belangstellenden kunnen daar hun inlichtingen inbrengen!

In de periode dat ik zelf verschillende Bolhuis-vermeldingen natrok viel mijn aandacht op het onderstaande curieuze geval: "Bolhuis" als voornaam. Van dit gezin zijn nog niet alle gegevens achterhaald; aanvullingen zijn welkom, niet in het minst die aangaande de herkomst van deze naamdrager.

Bolhuis Jans, arbeider; begraven Niehove 22-11-1792.

Trouwt Trijntje Jans; zij woont in 1814 nog te Niehove.

Hun kinderen, voor zover gevonden:

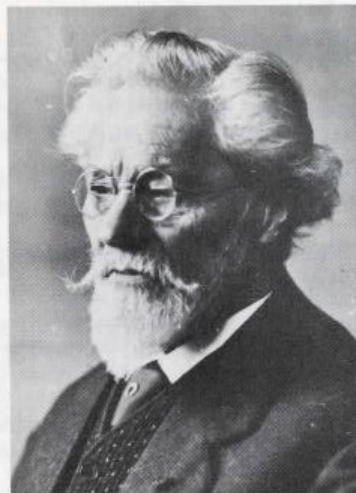
1. waarschijnlijk: T(i)etje Bolhuis, overl. Zuidhorn 12-5-1836 oud 67 jaar, dus geb. ca 1769; ondertrouwt (afkomstig van Niehove) Grijskerk/Noordhorn 16-8-1801 Eisse Hanssens (Zijlstra) van Garnwerd.
2. Dieuwke, ged. Doezum 25-4-1773 (de ouders wonen dan op de Ehze).
3. Jantje Bolhuis, ged. Doezum 30-7-1773 (op de Ehze), overl. Hoogemeeden 26-7-1841; trouwt Aduard 27-2-1814 Gerlof Derks Zanting, veerschipper te Hoogemeeden, geb. Oldekerk 25-10-1767 als z.v. Derk Gerlofs en Hilje Jans.

4. Jan Bolhuis, ged. Doezum 29-3-1778, schipper; overl. Niehove 13-2-1829. Trouwt Oldehove 13-6-1812 Klaaske Jacobs Wiersema, geb. Niehove 13-2-1793 als dr. v. Jakob Jans en Peepke Hendriks (doopsgezind).

Kinderen:

1. Boukje, geb. Niehove 8-8-1813, overl. ald. 26-4-1830.
2. Jacob, geb. Niehove 9-6-1815.
3. Trijntje, geb. Niehove 2-5-1819.
4. Petrus, geb. Niehove 28-6-1821; ongeh.ald. overl. 9-6-1845.
5. Jantje, geb. Niehove 12-8-1823.
5. Knellis, ged. Doezum 18-2-1781, schipper; overl. Niehove 29-3-1829. Trouwt als Kornelis Bolhuis Oldehove 20-5-1826 Folkkje Klaassens van Houten, geb. Oldehove ca 1800 als dr.v. Klaas Menzes van Houten en Sara Thomas de Vries. Hieruit geen kinderen.
6. waarschijnlijk: Afke Bolhuis; zij trouwt (afkomstig van Niehove) Den Ham 15-4-1810 Gerryt Gerrys.
7. Frouwke Bolhuis, ged. Niehove 1-3-1789. Ondertr. 1. Zuidhorn 2-10-1801 Klaas Geerts (Meinsma) van Leegkerk. Trouwt 2. Oldehove 26-5-1827 Jan Arends Boerema, ged. Niehove 3-5-1789 als z.v. Arend Jans en Eltje Geerts Luurtsema, weduwnaar van Dieuwerke Kornelis Hoekema.

door G.W. Nanninga

De Groninger kunstschilder Otto Eerelman heeft nauwelijks bij de lezers te worden ingeleid. Zijn schilderijen, tekeningen e.d., vooral die, welke hij van paarden en honden maakte, genieten ook nu nog, bijna vijftig jaren na zijn dood onverminderde belangstelling. Hoezeer Eerelman Groninger was blijkt uit onderstaande kwartierstaat; zijn zestien betovergrootouders kwamen zonder uitzondering uit de provincie Groningen, terwijl ook de ouders daarvan voor het overgrote deel Groningers waren.

Otto Eerelman werd in 1839 te Groningen geboren. Na in zijn jeugd daar aan de Academie Minerva tekenonderricht genoten te hebben, vertrok hij in 1864 voor verdere studie naar Antwerpen. In 1867 werd hij, na enige tijd in Parijs te zijn geweest, leraar aan bovengenoemde Academie. Van 1874 tot 1876 was hij in Brussel, waar hij zijn studie voltooide en in 1878 werd

hij tot tekenleraar in Den Haag benoemd. In verband met de gezondheid van zijn echtgenote verhuisde hij in 1902 naar Arnhem. Hij vestigde zich in 1907 voorgoed in Groningen, waar hij in 1926 overleed.

De familienaam wordt voor het eerst aangetroffen bij Hindrik Jans Eerelman, een zoon van Jan Samuels, die een broer was van Geert Samuels (kw. 16); waarschijnlijk is de naam door hun vader (kw. 32) uit Duitsland meegenomen, waar hij dan E(h)rlleman of iets dergelijks geluid zal hebben. Deze naam, die naar zijn aard niet Noordduits is maar verder uit het zuiden komt (Mainz 1277 Erlemannus), zou in verband kunnen staan met Erle-els(boom).

1. Otto Eerelman, geb. Groningen 23-3-1839, overl. aldaar 3-10-1926, kunstschilder, tekenleraar, officier in de Huisorde van Oranje, geh. Groningen 24-10-1869 Anna Frederika Braak, geb. Groningen 4-6-1842, d.v. Willem Braak en Adriaantje Goedhuis
2. Samuel Eerelman, ged. Groningen 24-4-1803, overl. na 24-10-1869, wolkammer, later koster van de A-kerk, geh. Groningen 18-5-1837 met
3. Cornelisje Pluimker, ged. Groningen 5-9-1804, overl. aldaar 4-7-1868
4. Otto Eerelman, ged. Groningen 27-11-1774, overl. aldaar 24-11-1809 wolkammer, geh. Groningen 16-5-1802 (na eerst op 18-5-1800 te Groningen getrouwd geweest te zijn met Stijntje Heikens van O. Pekela) met Jantien Diephuis (kw. 5) na haar overlijden huwde hij te Groningen 26-6-1808 Elzijn Jans Opheide van O. Pekela
5. Jantien Diephuis, ged. Groningen 17-5-1764, overl. aldaar 12-7-1807
6. Bartelt Pluimker, geb. Groningen 12-3-1771, overl. Norg 19-6-1837, trekschipper, tapper, geh. Onderwierum 29-1-1797 (later te Groningen op 2-11-1820 met Geesje Remmers, wed. Jan Eijes Steenwijk) met

7. Aaltien Oortman, ged. Onderwierum 8-2-1767, overl. Groningen 26-6-1818
8. Samuel Geerts Eerelman, ged. Groningen 6-6-1732, overl. Groningen ca. 20-3-1791, geh. Groningen 20-5-1756
9. Ebelte Ottes, ged. Sappemeer 1-1-1731
10. Gerrit Barthels Diephuis, ged. Groningen 22-4-1728, chirurgijn te Stedum "in de Kreupele Straat" (zie boek "Stedum" bl. 152) geh. Stedum 26-6-1761 met
11. Hillichjen Hindricks, geb. Stedum 20-7-1738
12. Hindrick Pluimker, ged. Groningen 7-10-1744, overl. aldaar 1-11-1779, gehuwd Groningen 28-12-1769 met
13. Cornelisje Buining, ged. Groningen 3-2-1747, overl. aldaar 27-3-1830, (na het overlijden van haar eerste man gehuwd geweest met Pieter Ewolds)
14. Jochum Jansz (Oortman), ged. Eenrum 16-2-1716, koopman, geh. Middelstum 11-11-1753 met
15. Hermanna Neeltje Oortman, ged. Onderwierum 12-11-1730
16. Geert Samuels, ged. Groningen 27-11-1698, herbergier in de Keerweer op de Driemolendrift te Groningen geh. aldaar 9-5-1731, (later aldaar op 31-5-1754 Mettjen Jans, wed. Jacob Hayes) met
17. Trijntje Jacobs, ged. Groningen 13-7-1707
18. Otto Geerts, ook "Meester Otto Geerts Honk", hovenier wonende Kleine Meer ten Noorden, 29-12-1730 te Sappemeer "op belijdenisse aengenomen"
19. Eelje Tomas
20. Bartelt Luigjes, ged. Groningen 5-9-1694, tijdens zijn huwelijk soldaat in de Compagnie van de Heer Commandeur Hendrik Wichers, geh. Groningen 16-6-1723 (daarvoor was hij op 12-7-1718 te Groningen gehuwd met Trijntje Jacobs van Leens) met
21. Catrina Arents Eijbergen, ged. Groningen 9-8-1689
22. Hendrik Cornelis, ged. Westeremden 19-11-1713, gehuwd te Stedum 28-7-1737 met
23. Jantje Fockes, ged. Stedum 4-9-1712
24. Bartelt Gerrits Pluimker, ged. Groningen 28-3-1715, geh. aldaar 28-11-1741 (met zijn eerste vrouw Jantje Harmens was hij op 24-11-1739 te Groningen in het huwelijk getreden) met
25. Hilligjen Hindriks (Groenewolt), geb. Nieuweschans ca 1715
26. Lubbertus Buining, ged. Leek 19-6-1707, geh. Groningen 19-5-1740, hij was toen "Ruijter in de Compagnie van de Majoor Matij", (later trekschipper) met
27. Antje Claasen, ged. Appingedam 31-3-1715; haar zwager Pieter Nanninga herbergier in "De Pekelder Herberghe" te Groningen (zie Gruoninga, 1971, bl. 64), getrouwd met Ida Claasen, was getuige bij haar huwelijk
28. Jan Jochums, van Eenrum, geh. Eenrum 22-4-1714 met
29. Martje Eppes, ged. Uithuizen 3-10-1686
30. Jacobus Oortman, ged. Onderwierum 31-1-1686, geh. Onderwierum 19-5-1720 met
31. Trijntje Eeukes, ged. Menkeweer 13-9-1696
32. Samuel Jurgens, "uijt Oldenburgerlant", overl. 1704, waarsch. militair, geh. Groningen 9-3-1698 (hij was toen weduwnaar van Annetje Jans) met
33. Geesjen Geerts, van Erm in Drente. Zij hertrouwde Groningen

- 8-4-1705 Jan Pieters, soldaat van Antwerpen
34. Jacob Peters
35. Ytje Derks
40. Luitjen Bartels, ged. Groningen 23-2-1659 (geb. te Helpen = Helpman) z.v. Bartelt Luijtjens en Hilletjen Jans, "soldaet onder capit. Berentzau", geh. Groningen 18-2-1690 met
41. Etjen Hindricks, van Groningen
42. Arent Lucas
43. Doegjen Jansen
44. Cornelis Waelkes, van Westeremden, geh. Westeremden, 15-10-1702 met
45. Hilje Jans, van Middelstum
46. Focke Egberts (op de Camp) van Schildwolde, geh. Eenum 22-11-1711 met
47. Jantien Everts, van Stedum
48. Gerrit Claassen, ged. Groningen 2-11-1682, z.v. Claes Barthels Pluimker (procl. ald. 22-3-1679) en Grietien Cornelis, van Medemblik, geh. Groningen 8-6-1714 met
49. Grietjen Jans, van Foxhol
50. Hendrik Derks, "glasmaecker"
51. Antje Jans, werd 10-3-1715 lidmaat te Nieuwe Schans
52. Dr. Gerhard Buiningh, rechter, z.v. Dr. Lubbertus Buiningh, secr. der Ommelanden en curator der Hogeschool, en Margaretha Jans Marinus, (zie: Ommelander Geslachten I bl. 290) geh. Zuidhorn 30-4-1705 met
53. Margaretha Untzelmann, van Wehe, d.v. Tobias Untzelmann (van Hameln-Dld.) die 13-1-1678 te Groningen met Fennechien Jacobs trouwde
54. Claas Eppes, van Appingedam, voerman, geh. Appingedam 1706 met
55. Netje Heines, van Appingedam, weduwe van Sjabbe Pieters
56. Jochum Jans, "schuijvaerder" geh. met
57. Geeske Hansens
58. Eppe Jacobs
60. Ds. Antonius Oortman, vanaf 1676 tot zijn overlijden op 26-11-1714 predikant te Onderwierum, geboren te Meurs (Dld.) als zoon van Jacob Ortmann en Jenniken Hessels, geh. I Groningen 24-4-1677 Gesina Pijrsema, II Onderwierum 4-8-1678 Willemijn Jans, IV procl. Groningen 30-1-1706 Lucia Hubbelinck en III procl. Groningen 13-8-1681 met
61. Engeltje Goosens, weduwe van Jacob Berents, op 23-12-1681 met attestatie van Groningen lidmaat te Onderwierum geworden en daar op 3-4-1704 overleden
62. Eeuwke Aeldricks
63. Sypke, (is waarschijnlijk Sypke Cornelis, die 6-3-1687 lidmaat werd te Menkeweer)

O. Jochums

ONZE FAMILIE TIMMER

vervolg van bl. 157 van de vorige jaargang

door Hk. Timmer Gzn.

4. Stijntje Timmer, geb. 23 aug. 1884 te Heiligerlee, overleden 29 juli 1901 aldaar.
5. Elisabeth Timmer, geb. 2 sept. 1886 aldaar, overleden 30 mei 1908 aldaar.
6. Hendrik Timmer, geb. 29 dec. 1888 te Heiligerlee, Ned. Herv., Hoofd Chr. School te Nieuweschans, later te Vledderveen, gemeente Onstwedde, overleden 15 april 1973 te Stadskanaal. Hij huwde in de 1e echt te Nieuweschans op 17 sept. 1920 met Maria Jantina Schoon, geb. te Oudezijl 19 sept. 1890 en overleden 19 juni 1923 te Vledderveen, dochter van Lambertus Schoon, bierhandelaar, en Geessien Riemeijer. Kinderloos. Hij huwde in de 2e echt op 5 okt. 1934 te Onstwedde met Aaltien Mölling, geb. 26 aug. 1907 te Vledderveen, d.v. Hendrik Mölling en Berendina Stel. Kinderloos.
7. Imke Timmer, geb. 29-12-1888 te Heiligerlee, overl. 9-8-1889 aldaar.
8. Geert Timmer, geb. 12-5-1891 aldaar, overl. 15-9-1891 aldaar.
507. Jan Timmer, geboren 17 sept. 1877 te Heiligerlee, Ned. Herv., journalist en hoofdredakteur van de Winschoter Courant, bestuurslid van de Ned. Herv. Evangelisatie te Winschoten en Koördirigent te Winschoten, overleden 28 juli 1951 te Groningen, huwde 13 aug. 1913 te Winschoten met Geertruida Hilkeá Schoonhoven, geb. aldaar 9 aug. 1888, dochter van Christiaan Schoonhoven (geb. 18 sept. 1852 te Winschoten, timmerman-aannemer, overleden 24 febr. 1932 aldaar) en Foske Veldkamp (geb. 27 maart 1854 te Beerta, overl. te Groningen 6 jan. 1921). Zijn echtgenote Geertruida Hilkeá Schoonhoven woont nog te Winschoten, Burg. Mr. H. J. Engelkenslaan 18. Uit hun huwelijk is geboren een zoon:
603. Mr. Harm Christiaan Gezinus Timmer, geb. te Winschoten 15 nov. 1918, gemeente-ambtenaar, Ned. Herv., wonende te Rotterdam, Balsumkruid 37. Hij huwde 12 nov. 1954 te 's-Gravenhage met Johanna Lambertia Katgert, geb. aldaar 3 febr. 1924, dochter van Evert Katgert (geb. 24 aug. 1881 te Zwollerker-spel) en van Johanna Lambertha Klazina Petersen (geb. 21 dec. 1882 te Blokzijl, overl. te 's-Gravenhage 30 apr. 1926). Uit hun huwelijk geboren 2 kinderen:
 1. Joannes Harm Timmer, geb. te Rotterdam 3 juni 1959.
 2. Edzo Evert Timmer, geb. te Rotterdam 21 sept. 1963.
508. Harm Timmer, geb. 2 dec. 1881 te Heiligerlee, Ned. Herv., van beroep bakker en winkelier, tevens postkantoorhouder aldaar. Later P.T.T.-ambtenaar te Groningen, Hoendiep 21, huwde te Scheemda met Berendje Bos, geb. te Midwolda 22 sept. 1882, overleden te Haren (Gr.) 11 dec. 1957, dochter van Hindrik Bos, (geb. te Midwolda 26 dec. 1856) en Martine Prins (geb. 22 okt. 1842 te Bellingwolde, overl. 26 okt. 1898). Harm Timmer voornoemd overleed te Groningen 5 sept. 1951. Uit hun huwelijk zijn geboren 5 kinderen:
 1. Harm Timmer, volgt 604.
 2. Hendrik Timmer, volgt 605.
 3. Albertje Timmer, volgt 606.
 4. Jan Hendrik Timmer, volgt 607.
 5. Roelf Ritzo Timmer, volgt 608.
604. Harm Timmer, geb. 8 aug. 1909 te Heiligerlee, van beroep kantoorbediende, wonende te Haarlem, Van Egmondstraat 22rood, Ned. Herv., huwde 18 juni 1936 te Koedijk met Geertje Snijder, geb. aldaar 22 febr. 1909. Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:
 1. Harm Timmer, geb. 12 apr. 1937 te Amersfoort, gehuwd met Janny van der Loos.
 2. Cornelis Albert Timmer, geb. te Hilversum 16 okt. 1943.
605. Hendrik Timmer, geb. 18 okt. 1910 te Heiligerlee, van beroep ambtenaar bij de Raad van de Arbeid te Assen, Ned. Herv., wonende aldaar Adelaarsweg 24. Huwde 13 juni 1940 te Groningen met Vrouwke Mulder, geb. 21 juni 1906 te Leek, dochter van Minte Mulder en Geertje van Dijk. Uit hun huwelijk 3 kinderen:
 1. Geraldina Timmer, volgt 701.
 2. Victor Harm Minte Timmer, geb. 27 apr. 1945 te Assen, student R.U., sociale geografie, wonende te Groningen Castorflat, Ned. Herv., geh. 29 juli 1971 te Groningen met Jeannette Marina Smith, onderwijzeres, geb. te Groningen 25 sept. 1947.
 3. Christinus Fremberthus Timmer, geb. te Assen 27 okt. 1947, verkoper bij V. en D. te Emmen, verloofd met Berendina Hakkenes, kapster, geb. 5 jan. 1947 te Wildervank, dochter van Niesko Hakkenes en H. Mölling (zuster van Aaltien Mölling, zie 403 no. 6).
701. Geraldina Timmer, geb. te Assen, 16 mei 1942, huwde 19 dec. 1967 te Assen met Jan Eefting, van beroep werkmeester van de centrale werkplaats voor mindervaliden, wonende te Groningen, Bezettingslaan 104, geb. te Assen 18 maart 1944, Ned. Herv., zoon van Andries Eefting (geb. te Assen 30-9-1913) en Berendina Hoving, (geb. te Assen 24-3-1915). Uit hun huwelijk zijn geboren:
 1. Vrouwke Dineke Jeanette Eefting, geb. te Groningen 7-5-1969.
 2. Esther Eefting, geb. te Groningen 26-10-1970.
606. Albertje Timmer, geb. 4 mei 1913 te Heiligerlee, Ned. Herv. Huwde 22 aug. 1935 te Groningen met Booije Jakob Bootsma, geb. te Hoorn 8 febr. 1909, schoenwinkelier, wonende te Groningen, Veemarktstraat 85a, later te Leek, Lindenstien 34, thans te Groningen, Brinklaan 43, zoon van Tamme Bootsma (geb. 9 april 1866 te Sneek) en van Jaatje van der Veen (geb. 27 juni 1879 te

Noordhorn, gem. Zuidhorn).

Uit hun huwelijk zijn geboren 4 kinderen:

1. Dina Bootsma, volgt 702.
 2. Johannes Bootsma, geb. 24 sept. 1944 te Groningen, gehuwd 17 maart 1972 te Groningen met Sophia Overkamp, geb. 26-1-1951 te Arnhem, dochter van Engelbertus Wilhelmus Overkamp en Sophia Antonia Warbroek, wonende te Winschoten Emmastraat 20.
 3. Frans Harry Bootsma, geb. 10 nov. 1946 te Groningen, gehuwd 15 juni 1972 te Groningen met Cornelia Jacomina Sara Dees, geb. 29-9-1947 te Schiedam, wonende te Enschede, Kottendijk 73.
 4. Jolanda Bootsma, geb. 6 dec. 1951 te Groningen.
702. Dina Bootsma, geb. te Groningen 30 juli 1937, huwde te Groningen met Egbert Johannes Casper Hamminga, geb. 22-8-1929 te Zuidlaren, N.H. predikant te Steenwijk.
Uit dat huwelijk 2 kinderen:
1. Johannes Marcus Hamminga, geb. 29 juni 1962 te 's Heer Abtskerke (Zeeland).
 2. Christiaan Theodoor Hamminga, geb. 7 dec. 1963 te 's Heer Abtskerke (Zeeland).
607. Jan Hendrik Timmer, geb. 1 januari 1916 te Heiligerlee, van beroep kantoorbediende, wonende te Utrecht, Tjalkslibis a. Ned. Herv., huwde 23 aug. 1943 te Groningen met Trientje Martje Zwart, dochter van Harm Kornelis Zwart en Aaltje Bultena.
Uit dat huwelijk 3 kinderen:
1. Harm Jan Timmer, geb. te Utrecht 14 nov. 1944.
 2. Marja Timmer, geb. te Utrecht 3 febr. 1947, huwde 1 dec. 1970 te Utrecht met Marten Anthoinie Schaap, geb. 31-12-1944 te Utrecht, van beroep hoofd der school aldaar, St. Eustatiusdreef 182.
 3. Eric Timmer, geb. te Utrecht 12 nov. 1953.
698. Roelf Ritzo Timmer, geb. 4 nov. 1920 te Heiligerlee, N. H. van beroep kantoorbediende, wonende te Groningen, Kraneweg 51a, overleden aldaar 26 sept. 1967, huwde 3 april 1945 te Groningen met Klaaske Akke Judith van der Laan, geb. 12 febr. 1921 te Veenhuizen, gemeente Norg, dochter van Roelf van der Laan en Jantina Klaziena Alida van der Veen.
Uit dat huwelijk 4 kinderen:
1. Roel Timmer, geb. te Groningen 15 febr. 1946.
 2. Marijke Timmer, geb. te Groningen 19 jan. 1947.
 3. Anneke Timmer, geb. te Groningen 28 dec. 1951.
 4. Harry Timmer, geb. te Groningen 30 maart 1959.
404. Imke Timmer, geb. 24 mei 1855 te Bellingwolde, overleden aldaar 8 april 1939, huwde 12 sept. 1891 aldaar met Jan Nutbroek, geb. 10 jan. 1852 aldaar, van beroep landbouwer, Geref., wonende aldaar aan de Veendijk, overleden aldaar 9 aug. 1937, zoon van Frederik Christoph Nutbroek en Berendina Jans Bontkes.
Uit dat huwelijk geboren 3 kinderen:
1. Frederik Hendrik Christoph Nutbroek, volgt 509
 2. Jan Nutbroek, volgt 510

3. Berendina Christina Nutbroek, geb. te Bellingwolde 15 juni 1900, wonende thans te Winschoten, M.A. de Ruyterlaan B 12, huwde 7 dec. 1918 te Bellingwolde met Eeltje Bergsma, geb. 2 juni 1896 te Tietjerksteradeel, van beroep vertegenwoordiger te Winschoten, Geref., zoon van Jelle Bergsma en Jantje Elzinga. Eeltje Bergsma overleed te Winschoten 29 nov. 1971. Kinderloos.

509. Frederik Hendrik Christoph Nutbroek, geb. 12 sept. 1894 te Bellingwolde, van beroep landbouwer, Geref., overleden te Groningen 11 april 1937, huwde te Onstwedde met Hillechien Wubs, geb. aldaar 2 mei 1895, dochter van Jans Wubs en Roelfien Zonderman aldaar.
Uit hun huwelijk 2 kinderen:
1. Roelfien Nutbroek, geb. 5 mei 1922 te Onstwedde, gehuwd 17-2-1949 Bellingwolde met Jan Schut, geb. te Vlagtwedde 4 dec. 1920, landarbeider, zoon van Wessel Schut en Gepke Geerdsema; wonende te Bellingwolde, Zuiderstraat 47.
 2. Imke Nutbroek, geb. te Onstwedde 14 juli 1923, overleden te Winschoten (z.) 1 sept. 1966 (wonende te Bellingwolde).
510. Jan Nutbroek, geb. te Bellingwolde 9 jan. 1896, van beroep landbouwer, Geref. wonende te Bellingwolde, huwde op 5-3-1919 te Wedde met Auke de Vries, geb. te Finsterwolde 29 jan. 1896, dochter van Helmer de Vries en Marchien Groen.
Uit hun huwelijk geboren 4 kinderen:
1. Jan Nutbroek, volgt 607.
 2. Helmer Nutbroek, volgt 608.
 3. Imke Marchiena Berendina Nutbroek, volgt 609.
 4. Marchienes Christoffer Eeltje Nutbroek, volgt 610.
607. Jan Nutbroek, geb. 13 febr. 1919 te Wedde, van beroep contact-ambt Soc.Z.Evang. wonende te Winschoten, Stationsweg 23, huwde 11 oct. 1944 te Bellingwolde met Katrina Aaltje Perton, geb. 26 dec. 1921 te Uithuizermeeden, dochter van Sieno Perton en Trijntje de Haan.
Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:
1. Jan Sieno Nutbroek, geb. 28 maart 1945 te Bellingwolde, van beroep kapitein op het motorschip "Delfzijl", wonende aldaar p/a L. Dense and Co., Ned.Herv. Hij huwde 6 febr. 1970 te Stadskanaal met Dirkje Gezina Hendrika Wubs, geb. te Groningen 6.5.1949, dochter van Frederik Wubs
 2. Trijntje Auktje Nutbroek, geb. 9 april 1947 te Bellingwolde, huwde 15 mei 1970 te Winschoten met Jan Eildert van Delden, Ned.Herv., geb. te Winschoten 30 okt. 1946, wonende aldaar Abel Tasmanstraat 86, van beroep bankwerker aldaar, z.v. Jan- en Martje Strating.
Uit hun huwelijk geboren:
Katrina Martha van Delden, geb. te Winschoten 6 april 1971.
 3. Aukje Berendina Nutbroek, geb. te Winschoten 2 mei 1957.

Harm Timmer
(403)
Albertje Blik

608. Helmer Nutbroek, geb. 11 mei 1922 te Bellingwolde, van beroep landbouwer aldaar aan de Sportlaan bij de Veendijk, Geref., huwde 26 sept. 1952 te Vlagtwedde met Sieverdina Bruining, geb. te Bourtange, gem. Vlagtwedde, 3 nov. 1923, dochter van Jan Bruining en Hemmechiena Toren aldaar.

Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Jan Nutbroek, geb. te Bellingwolde 24 sept. 1955.
2. Hemmechiena Nutbroek, geb. aldaar 20 juli 1957.

609. Imke Marchiena Berendina Nutbroek, geb. te Bellingwolde 25 april 1939, huwde 29 jan. 1954 te Bellingwolde met Klaas Jonkheim, geb. 13 juli 1932 te Winschoten, van beroep landbouwer, Geref., wonende te Wedde, Spanjaardsweg 4, zoon van Klaas Jonkheim en Immeltina Kruize.

Uit hun huwelijk geboren 5 kinderen:

1. Immeltina Jonkheim, geb. te Wedde 22 juli 1954.
2. Jan Klaas Jonkheim, geb. te Wedde 6 juni 1956.
3. Klaas Jan Jonkheim, geb. te Wedde 24 nov. 1957.
4. Auke Immeltina Jonkheim, geb. te Wedde 23 juni 1962.
5. Gepko Elze Jonkheim, geb. te Wedde 14 gebr. 1964.

610. Marchienes Christoffer Eeltje Nutbroek, geb. te Bellingwolde 25 april 1939, van beroep machinist in een strocartonfabriek, wonende te Oude Pekela, Burg. Snaterlaan 52, huwde 17 oktober 1969 te Winschoten met Aaltje Nieboer, geb. 18-10-1941 te Winschoten, dochter van Berend Nieboer en Aaltje Pijper. Uit dit huwelijk:

Aaltje Auke Nutbroek, geb. 1-3-1972 te Veendam.

(wordt vervolgd)

HET GESLACHT VAN ZALEN

vervolg van bl. 114 van de vorige jaargang

door P.J. Ritsema

R.A. XLV b.1 d.d. 11.2.1798. H.C. tussen Willem van Zalen, voorzanger en schoolmeester en Grietje Ebbinge, te Schildwolde. Bruidegom geen kinderen uit le huwelijk in leven. Indien bruidegom overlijdt en eventuele kinderen uit dit huwelijk ook en de moeder is hertrouwd, dan gaat alles naar bruidegoms volle broeder Hinrikus van Salen zijn kinderen, gelijk verdelen. Echter zo zijn jongste kind Hillegien alsdan in leven is, zij 200 gulden vooruit zal genieten. Getuigen aan bruidegomszijde: Henrikus van Salen, volle broeder en gevolmachtigde van Jantje Havinga en aan bruidszijde: Egbert Ebbinge, volle broer en gevolmachtigde van zijn moeder, Jeigjen Egberts Bouter weduwe van wijlen Wicher Ebbinge als volle moeder, Trijntje Jans Bok vrouw van Egbert Ebbinge aange-trouwde zuster, G.B.Reddingius, predikant te Schildwolde, dedigsmen.

Kind uit le huwelijk:

1. Hillegien, geb./ged. Schildwolde 18.5./29.5.1767, overl. ald. 25.5.1782. Graftschrift Schildwolde no. 16.
(aantekening in het doopboek: is genaamd Anna Smits dog per abuis daar 't wesen soude Hillegijn Smits als zijnde de naam van haar ... (moet zijn grootmoeder).

Kinderen uit 2e huwelijk:

2. Froubina Hillegonda, geb./ged. Schildwolde 6.2./24.2.1799, overl. Wirdum (Gr.) 7.8.1888; tr. (1) Slochteren 10.11.1819 Geert Jans Vinckers, geb./ged. Schildwolde 11./21.9.1783, landbouwer ald., overl. Schildwolde 29.9.1825, zn. van Bront Hayes Vinckers en Frouwe Geerts Geertsema; tr. (2) Slochteren 18.6.1828 Jakob Tjakkes Huisman, geb. Noordbroek 12.8.1807, overl. Schildwolde 30.10.1863 als landb. op "Vinckersum" aldaar. Hij was tevens kerkvoogd. F.H. van Zalen overleed op de boerderij "Ter Borg" van haar schoonzoon Jacob Steenhuis (zie "Het geslacht Vinckers" door Ir J. Beckering Vinckers en Ir. Th.P.E. de Klerck in Gens Nostra 1967, bl. 161-219 en in het bijzonder bl. 181).
Slochteren huwelijksacte 10.11.1819. Geert Jans Vinckers, j.m. geb. Schildwolde 21.9.1783, landb. ald. meerderj. zoon van Bront Hayes Vinckers, overl. Schildwolde 29.5.1790 en Frouwe Geerts Geertsema, overl. Schildwolde 23.2.1817, met Froubina Hillegonda van Zalen, j.d. geb. Schildwolde 24.2.1799, zonder beroep, dochter van Willem van Zalen, koopman te Schildwolde en Grietje Ebbinge, overl. ald. 29.8.1805.
Slochteren huwelijksacte 18.6.1828. Jakob Tjakkes Huisman, j.m. geb. Noordbroek 12.8.1807, zoon van Tjakké Jakobs Huisman, ov. Noordbroek 4.2.1827, landb. ald. en Anna Margaretha Hommes Wigboldus, landbouwersche ald., met Froubina Hillegonda van Zalen, weduwe, landbouwersche te Schildwolde, geb. 16.2. ged. 24.2.1799, dochter van Willem van Zalen, overl. Schildwolde 19.9.1826, rentenier en Grietje Ebbinge, begraven Schildwolde 3.9.1805.

Aangegeven overlijden Slochteren 29.9.1825 van Geert Jans Vinckers wonende op no. 36, man van Froubina Hillegonda van Zalen, door Wicher Willems van Zalen, 25 jaren en Tjaart Geerts Geertsema, 58 jaren, beide landbouwers te Schildwolde.

3. Wicher, volgt Va.

IVb. Beno Andreas' van Zalen, ged. Oosterwijtwerd 19.4.1744 overleden Leermens voor 14.3.1794, verm. landbouwer ald. tr. (1) Leermens 7.11.1773 Frouke Harms, weduwe van Pieter Reinjes, eerder weduwe van Claas Cornelis; tr. (2) H.C. Zandt 16.5.1793 Geertje Cornelis, weduwe van Cornelis Jans, van 't Zandt. Het huwelijk werd gekondigd te Leermens op 2.6.1793.

R.A. XXIV d 2 fol. 4 d.d. 27.10.1773. H.C. tussen Beno van Zalen en Frouke Harms wed. van Pieter Reinjes. Getuigen aan bruidegomszijde: Willem van Zalen, broeder, Sara Sekema wed. A. van Zalen, stiefmoeder en aan bruidszijde:

Anje Clasen en Frerik Clasen, Jan Rienjes, volle oom, Frik Clasen voormond over de minderjarige kinderen van de bruid bij wijlen Claas Cornelis in 1e huwelijk en bij wijlen Pieter Reinjes, haar 2e man in egte verwekt.

R.A. XX k 2 fol. 28 d.d. 16.5.1793. H.C. tussen de Eerzame Beno van Zalen en Geertje Cornelis wed. van Cornelis Jans. Indien de bruidegom overlijdt voor de bruid zonder kinderen uit deze egt, zij $\frac{1}{2}$ gemeene boedel en $\frac{5}{6}$ delen van de andere halvescheid, de overige $\frac{1}{6}$ uit te betalen aan naaste erfgenamen. Getuigen aan bruidegomszijde: de schoolmeester Henricus van Zalen en Jantje Havinga, volle broer en aangeh. zuster en Jan Jans Febes gerichtman en aan bruidszijde: Pieter Jans, voormond, Geert Klaassen, sibbe- en Marten Melles Nieveen vreemde voogd over des bruids voorkinderen; nog E. Geert Klase en Kunje Cornellis als zwager en volle zuster. Gekondigd Leermens 6.11.1747 Pieter Rienjes, van 't Zandt en Anje Ties, van Leermens. Getrouwd Leermens 26.8.1764 Pieter Rienjes, van 't Zandt en Frouke Harms, wed. van Claas Kornellis, van Uithuizermeeden, ged. te Ten Boer.

Getrouwd Uithuizermeeden 23.8.1746 Klaas Kornelis, v.d. Meden en Frouke Harms, van Oosterwijtwerd.

Lidmaat Leermens 18.9.1763 Frouke Harms, wed. van Uithuizermeeden; idem 21.3.1784 Beno van Zalen.

XX k a. d.d. 11.5.1792. De E. Beno van Zalen, wonende te Leermens koopt de beklemming van 6 grazen land onder Leermens a.d.

Balk na Oosterwijtwerd, bevoren door Jacob Derks in losse huur gebruikt, ten N. Thomas Pieters, ten O 't Maar, ten Z. kosteryland, ten W. pastoryland.

R.A. XIII, aanvulling 1966 van notaris Tack uit 't Zandt: 14.3.1794 't Zandt. de E. Geertje Cornellis weduwe van Beno van Zalen, verkoopt aan E. Arent Willems en Martje Jacobs, comparantes vaste altoos durende beklemming van 6 grazen land te Leermens aan de Balk naar Oosterwijtwert, doende jaarlijks aan Hr v.d. Tuuk te Zandeveer 30 Car. gl.

IVc Henricus Andreas' van Zalen, ged. Oosterwijtwerd 13.4.1749, overl. Usquert 6.1.1818, schoolmeester te Oosterwijtwerd en Usquert, en aldaar ook Maire, tr. Eenrum 24.11.1776 Jantje Klases Havinga, ged. Pieterburen 28.5.1747, overl. niet gevonden, dr. van Klaas Harms (Havinga) schoolmeester te Pieterburen en Sibrich Hindricks van Wijck, die ald. huwden 24.9.1737. (H.C. XLVI a d.d. 24.9.1737).

R.A. LI b d.d. 17.10.1776. H.C. tussen Henricus van Zalen en Jantje Havinga. Dedigslieden aan bruidegomszijde: Beno van Zalen en Vrouke Harms als volle broeder en aangetr. zuster en aan bruidszijde: Klaas Havinga, schoolmeester te Usquert als volle broeder, Ties Jacobs en Geertien Havinga als zwager en volle zuster, Onno Grimmus, wedman van Uithuizen en Stijntje Havinga als zwager en volle zuster.

R.A. LII i d.d. 1-5-1792. Henricus van Zalen als administr. kerkvoogd te Usquert, verkoopt met voorkennis van Jhr G. Alberda Heer van Menkema, diverse landerijen aldaar. (zie ook O.G. I bl. 286 en 708).

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Nicolaas, volgt Vb.

2. Vrouke, geb./ged. Usquert 18.11.1781, overl. Eenrum 14.10.1803, begraven in de kerk ald., tr. Eenrum 1.1.1803 (gek. Usquert 26.12.1802) Hendrik Schillhorn, ged. Uithuizen 20.8.1775, medicus te Eenrum, overl. Uithuizen 4.1.1808, zn van Johan Eberhard Schillhorn en Jantje Derks Nanninga. (zie O.G. I bl. 206).

3. Sibrich, geb./ged. Usquert 5.8./7.8.1785, overl. ald. 1.9.1839, tr. (1) Warffum 17.6.1810 (gek. Huizinge 3.6.1810) Eeuw Jans Knol Jansenius, ged. Warffum 21.9.1788, overl. ald. 6.11.1816, zn van Jacobus Jansenius en Syke Harms, van Warffum. (H.C. L c 1 fol. 115 d.d. 10.8.1785). Hij was landb. op "Warfumerklooster" en "Frankemaheerd". Geen kinderen; tr. (2) Warffum 6.10.1818 Harm Willems Willemsen, geb./ged. Westerwijtwerd 15.10./30.10.1791, landb. op "Warfumerklooster", overl. ald. 24.8.1863, zn van Willem Hendriks, gekondigd te Stedum 31.3.1787 en Tryntie Harms, landb. op "De Palen" te Westerwijtwerd. (zie ook O.G. II bl. 974).

4. Hillegien, geb./ged. Usquert 17.11./22.11.1789, overl. Eenrum 7.6.1884, tr. Usquert 26.10.1814 Goitje Klases van Dijk, geb./ged. Warffum 14.11.1773, overl. ald. 8.11.1857, voogd van Rottumeroog van 1802 tot zijn pensioenering, zn van Claas Jacobs, voogd van Rottumeroog en Fenje Goijtjens, die huwden Warffum 7.4.1771, wedn. van Grietje Ebels van Zeewijk, met wie hij op 18.4.1802 te Warffum was gehuwd. (zie voor Van Dijk Sibbe 1944 bl. 284 en O.G. I. bl. 286).

IVd. Adriany Andreas' van Zalen, ged. Oosterwijtwerd 25.3.1792, tr. Delfzijl Freegyn Willems Meijer, ged. Farmsum 1.1.1763, dr van Willem Meijer, schoenmaker ald. en Reinewe Hendriks. Willem Meyer, van Farmsum, huwde ald. op 9.2.1755 met Reinewe Hindriks, van Uithuizen.

Oosterwijtwerd gekondigd 18.3.1792 Adriany van Zalen, van Oosterwijtwerd en Freegyn Willems Meijer, van Farmsum; is bij ons zonder inspieeringe afgekondigd, zijnde voornoemde personen te Delfzijl in den Huwelijken staat bevestigd.

Meijer kwam om Midwinter 1751 met att. van Delfzijl te Farmsum en was in 1757 schoenmaker voor de diaconie aldaar.

Kind uit opgemeld huwelijk:

1. Reina, ged. Groningen 30.11.1792, als dr van Adrianus van Zalen en Freechijn Willems Meyer, wonende in de Poelestraat.

Va. Wicher Willems van Zalen, geb./ged. Schildwolde 27.8./7.9.1800, landbouwer te Garrelsweer (zie Boerderijenboek Loppersum),

tr. Loppersum 22.5.1835 Trijntje Alderts Boerema, geb. te Stedum, 22 jaar, dr van Aldert Lubbertus' Boerema en Hillechien Pieters Zandt, landb. te Stedum op "Drewerderhof" (zie boek Stedum onder no. 92).

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Willem, geb. Loppersum 1.6.1836.
2. Aldert Lambertus, volgt VI.
3. Petrus, geb. Loppersum 6.7.1841. De nrs 1 en 3 zijn niet nader onderzocht.

Vb. Nicolaas Henricus' van Zalen, ged. Eenum 13.12.1778, overl. Usquert 10.8.1845 in huis no. 68, schoolmeester te Huizinge en later te Usquert, tr. Huizinge 24.9.1809 Elisabeth Gerrits Wiersum, ged. Breede 19.10.1777, dr. van Gerrit Jans en Anje Hendriks. Gerrit Jans overl. Breede 1.4.1811. Hij tr. te Breede 3.7.1774 met Anje Hendriks, van Eenrum.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Jantje, geb. Huizinge 13.9.1813, overl. Usquert 28.1.1827.
2. Anje, geb. Huizinge 22.10.1815, overl. Usquert 25.1.1827.

VI. Aldert Lambertus (Wichers) van Zalen, geb. Loppersum 12.4.1839, overl. ald. 24.12.1877, tr. Loppersum 15.5.1863 Aaltje Hiddes Bakker, geb. in 1836 te Woltersum. A.L. van Zalen volgde in 1867 zijn vader op als landb. op "Drewerderhof". Als weduwe Van Zalen huwde de vrouw in 1879 met Klaas Schrage, landbouwer te Garrelswaer.

Kinderen uit dit huwelijk volgens de tafel B,S.:

1. Eiske, geb. aangifte 19.3.1864.
2. Wicher Willem, geb. aangifte 28.6.1865.
3. Trijntje Hillegonda, geb. aangifte 14.7.1866.
4. Hidde, geb. aangifte 22.10.1867.
5. Hidda, geb. aangifte 7.6.1869.
6. Gerarda, geb. aangifte 5.1.1872.

Blijkens een Suksessiememorie d.d. 14.3.1884 inzake Petrus van Zalen, overl. te Zutphen (zie Va. 3), erfden de kinderen van A.L. van Zalen voor de helft. Dit waren:

- a. Eiske van Zalen, gehuwd met Gerrit Oosterhuis, arts te Delfzijl;
- b. Wicher van Zalen, landbouwer te Garrelswaer;
- c. Trijntje van Zalen, gehuwd met Jan Derks Jensema, landb. te Eenrum;
- d. Hidda van Zalen, gehuwd met Boutje Gorsselaar, te Garrelswaer;
- e. Gerarda van Zalen, tr. later Evert Rembertus Westhuis.

Terwille van de plaatsruimte, sluit ik dit overzicht bij het VIe geslacht af, met dank aan de redactie voor de te verlenen plaatsruimte en aan mevr. K.S. Heyning-Reinders te Wassenaar voor haar schitterende medewerking.

DE BOERDERIJEN VAN REDMER JACOBS BOS

LANDBOUWER TE NOORDWOLDE

vervolg van bl. 144 van de vorige jaargang

door O.J. Nienhuis

- b. Theodora Margaretha Maria Nienhuis, geb. 31-5-1879 te Noordwolde, overl. 1-9-1926 te Diest (België), sedert 1900 lid van de Congregatie van Onze Lieve Vrouwe van Amersfoort, zij was in het klooster van de eerwaarde Grauwzusters te Diest.
- c. Francisca Joanna Margaretha Nienhuis, geb. 19-9-1880 te Noordwolde, overl. 10-3-1927 te Groningen, ze had met haar zuster Margaretha een hoedenzaak te Groningen.
- d. Harmanna Margaretha Nienhuis, geb. 9-9-1882 te Noordwolde, overl. 28-8-1972 te Wehe-den Hoorn. Gehuwd 11-5-1910 te Bedum met Rudolphus Theodorus Hegge, geb. 14-1-1884 te Leens, landb. op Markelhuizen te Leens, nu wonende te Wehe den Hoorn, z.v. Hendrik Hegge, landb. op Markelhuizen en Joanna Smid.
- e. Joanna Margaretha Nienhuis, geb. 28-2-1884 te Noordwolde, overl. 30-12-1954 te Groningen. Gehuwd 16-7-1919 te Bedum met Joannus Jacobus Maria Scholtens, geb. 31-5-1884 te Uithuizermeeden, overl. 18-4-1959 te Groningen, landb. te Uithuizermeeden, daarna rentenier te Groningen, z.v. Regnerus Scholtens en Anna Veerkamp.
- f. Anna Margaretha Nienhuis, geb. 18-9-1885 te Noordwolde, overl. 2-11-1885 te Noordwolde.
- g. Harmannus Joannus Nienhuis, geb. 27-11-1886 zie 6.
- h. Margaretha Maria Nienhuis, geb. 22-10-1888 te Noordwolde, overl. 28-2-1892 te Noordwolde.
- i. Catharina Margaretha Nienhuis, geb. 8-3-1890 te Noordwolde, overl. 21-9-1969 te Klazienaveen. Gehuwd 9-10-1918 te Bedum met Hermannus Johannus Swart, geb. 6-4-1887 te Muntendam, overl. 24-3-1970 te Klazienaveen, hij was rentenier te Klazienaveen, voorheen vervener aldaar, z.v. Jacobus H.J.M. Swart en Adriana Heres.
- j. Johannus Harmannus Nienhuis, geb. 14-8-1891 te Noordwolde, overl. 16-10-1892 te Noordwolde.
- k. Margaretha Nienhuis, geb. 8-2-1893 te Noordwolde, overl. 10-8-1957 te Groningen, ze had samen met haar zuster Francisca een hoedenzaak te Groningen.
- l. Agatha Margaretha Nienhuis, geb. 1-10-1897 te Noordwolde, overl. 19-3-1933 te Heerlen, ze was zuster bij de Congregatie der Kleine Zusters van St. Jozef te Heerlen.
- m. Maria Nienhuis, levenloos geb. 30-3-1898 te Noordwolde.
6. Harmannus Joannus Nienhuis, geb. 27-11-1886 te Noordwolde, overl. 10-12-1970 te Groningen, landb. te Noordwolde, daarna rentenier te Bedum, na de dood van zijn vrouw wonende in Canada bij familieleden (1963, 1966), te Sappemeer, Drachten en laatst te Groningen, hij was van 1933 t/m 1958 bestuurslid en van 1946 t/m 1958 voorzitter van de Almapolder. Gehuwd 5-6-1918 te Bedum met Catharina Wilhelmina Anna Poelma, geb. 9-1-1891 te Kantens, overl. 2-1-1963 te

Groningen, d.v. Harmannus Cornelis Poelma en Catharina Maria Wieringa.

(Harmannus Cornelis Poelma, z.v. Cornelis Folkerts Poelma en Grietje Pieters Bos (1809-1843), hij z.v. Folkert Pieters Poelma, landb. te Noordwolde en Lamina Drewes, hij z.v. Pieter Folkerts, landb. te Noordwolde en Aafke Derks, hij z.v. Folkert Hibbes, landb. te Stitswerd en Catharina Pieters, hij z.v. Hibbe Folkerts, 1695 landb. op Ubbemaheerd te Kloosterburen en Martien Cornelis).

Kinderen uit dit huwelijk zijn:

- a. Agatha Catharina Nienhuis, geb. 26-4-1919 te Noordwolde, ze was voor haar huwelijk verpleegster. Gehuwd 10-2-1959 te Bedum met Johannus Gerhardus Beltman, geb. 17-6-1936 te Dalfsen (Ov.), landb. te Iroquois (Canada), z.v. Johannus Cornelis Beltman en Anna Henderika Maria Oosterkamp.
- b. Catharina Agatha Jacoba Nienhuis, geb. 9-4-1920 te Noordwolde. Gehuwd 12-4-1944 te Bedum met Johannus Wilhelmus Stiekema, geb. 13-3-1917 te Bedum, onderwijzer te Zandberg, te Heerenveen, nu leraar te Amsterdam, z.v. Jurrien Stiekema en Antoinetta Johanna Bottema.
- c. Johannus Regnerus Nienhuis, geb. 25-3-1921 te Noordwolde, overl. 1-4-1922 te Noordwolde.
- d. Johannus Regnerus Nienhuis, geb. 1-8-1922 te Noordwolde, landb. te Emmeloord (N.O.P.). Gehuwd 12-4-1950 te Sappemeer met Anna Agatha Veerkamp, geb. 4-2-1918 te Sappemeer, d.v. Harmannus Jozefus Veerkamp en Wendelina Joosten.
- e. Harmannus Cornelis Nienhuis, geb. 23-10-1923 te Noordwolde, landb. te Noordwolde, daarna bouwvakarbeider te Bedum. Gehuwd 15-11-1955 te Bedum met Helena Maria Amsing, geb. 22-10-1924 te Bedum, d.v. Otgerus Jacobus Mattheus Amsing en Helena Regnera Bodewes.
- f. Franciscus Jozef Nienhuis, geb. 28-2-1925 te Noordwolde, handelaar in landbouwmachines te Eelde. Gehuwd 12-6-1957 te Sappemeer met Geertruida Elizabeth Hijlkema, geb. 22-2-1933 te Sappemeer, d.v. Lucas Johannus Hijlkema en Geertruida Elizabeth Teuben.
- g. Jacoba Theodora Nienhuis, geb. 17-6-1926 te Noordwolde. Gehuwd 28-6-1951 te Bedum met Rudolphus Bols, geb. 8-7-1918 te 2de Valthermond, landb. te Cardinal (Canada), nu te Russell (Canada), z.v. Hendrik Bols en Catharina Geugler.
- h. Margaretha Catharina Elizabeth Nienhuis, geb. 8-3-1918 te Noordwolde. Gehuwd 21-7-1952 te Bedum met Henderikus Steneker, geb. 14-12-1921 te Heerenveen, loodgieter aldaar, nu winkelier in galanterieën, z.v. Theodorus Steneker en Henderika Maria Mathilda Rekers.
- i. Theodora Harmanna Jacoba Nienhuis, geb. 31-1-1930 te Noordwolde. Gehuwd 20-3-1957 te Bedum met Martinus Johannus van Dam, geb. 12-5-1919 te Egmond a/d Hoef, landb. te St. Pauls (Canada), z.v. Laurentius van Dam en Maria Cornelia Nanne.
- j. Fredericus Cornelis Nienhuis, geb. 11-2-1933 te Noordwolde, overl. 5-8-1939 te Noordwolde.
- k. Johannus Walfridus Jozef Nienhuis, geb. 23-3-1936 te Noordwolde, loonarbeider te Bant (N.O.P.), te Nagele, nu te Mark-

nesse (N.O.P.). Gehuwd 12-6-1962 te Dongen (N.-Br.) met Cornelia Gerarda Vermeulen geb. 31-10-1935 te Dongen, d.v. Gerardus Adrianus Vermeulen en Helena Cornelia van den Heuvel.

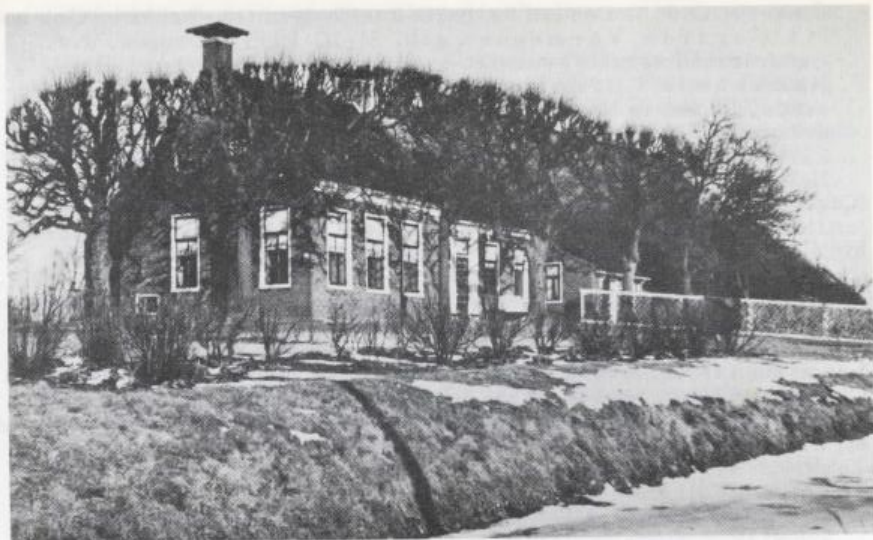
7. Harmannus Cornelis Nienhuis, geb. 23-10-1923 te Noordwolde, landb. te Noordwolde, daarna bouwvakarbeider te Bedum. Gehuwd 15-11-1955 te Bedum met Helena Maria Amsing, geb. 22-10-1924 te Bedum, d.v. Otgerus Jacobus Mattheus Amsing en Helena Regnera Bodewes.
- (Otgerus Jacobus Mattheus Amsing z.v. Thaddeus Freerks Amsing, landb. op de Roodeschool (gem. Middelstum) en Alagonda van Duinen, hij z.v. Freerk Tjaarts Amsing, landb. op Papekop te Usquert en Catharina Jans Bos, hij z.v. Tjaart Tewes Amsing landb. op Bovenhuizen te Uithuizen en Trinje Freerks Langeland, hij z.v. Tewes Redmers landb. op Kruisstee te Usquert en Eltje Tjaarts, hij z.v. Redmer Tewes (1709-1783), landb. op Grootbosch te Usquert en Derktje Freerks Langeland (1702-1779), hij z.v. Tewes Ubbes landb. op Grootbosch en Catharina Ubbes, hij z.v. Ubbe Jelmers, 1674 landb. op Grootbosch, hij z.v. Tieuwens Ubbens, 1643-1674 landb. op Grootbosch en Hijckien, hij z.v. Ubbe Jelmers 1614-1643 landb. op Grootbosch en Geertien Tewes).

Kinderen uit dit huwelijk zijn:

- a. Otgerus Jozef Nienhuis, geb. 3-7-1956 te Noordwolde, scholier wonende te Bedum, schrijver van deze artikelenreeks.
 - b. Catharina Wilhelmina Maria Nienhuis, geb. 20-11-1957 te Noordwolde, wonende te Bedum.
 - c. Helena Regnera Maria Nienhuis, geb. 16-6-1959 te Noordwolde, wonende te Bedum.
 - d. Agatha Maria Nienhuis, geb. 8-1-1962 te Noordwolde, wonende te Bedum.
8. Okke Jan Bouwman, geb. 5-3-1927 te 't Zandt, landb. alsmede veehouder te Ellerhuizen, nu te Noordwolde, z.v. Klaas Bouwman en Jantina Bouwman. Gehuwd 22-4-1959 te Bedum met Lutgertdina Elyzabeth van der Ploeg, geb. 26-7-1930 te Bedum, d.v. Willem van der Ploeg en Albertine van der Meer.
- (Klaas Bouwman z.v. Harm Bouwman en Elje Dijkema, hij z.v. Jacob Harms Bouwman, landb. te Wirdum en Freeke Marius Eikema, hij z.v. Harm Jacobs Bouwman, landb. te St. Annen en Jantje Gerrits Kremer, hij z.v. Jacob Harms Bouwman (1765-1822), landb. te St. Annen en Anje Siemens van Dijken, hij z.v. Harm Kornelis, landb. te St. Annen en Anje Klasen, hij z.v. Kornelis Harms, landb. te Thesinge en Hilje Jacobs.
- Willem van der Ploeg z.v. Willem van der Ploeg en Elizabeth van Kalker, hij z.v. Willem Willems van der Ploeg en Antje Jans Hijbels, hij z.v. Willem Willems van der Ploeg (1800-) en Derktje Tonnis van Hoorn, hij z.v. Willem Arents en Anje Willems, hij z.v. Arent Willems en Geertje Arents.

Kinderen uit dit huwelijk zijn:

- a. Klaas Bouwman, geb. 15-2-1960 te Ellerhuizen, overl. 10-4-1960 te Ellerhuizen.
- b. Klaas Bouwman, geb. 31-1-1961 te Ellerhuizen, nu wonende te Noordwolde.
- c. Willem Bouwman, geb. 26-5-1962 te Ellerhuizen, nu wonende te Noordwolde. (te Noordwolde.)
- d. Harm Bouwman, geb. 22-11-1963 te Ellerhuizen, nu wonende

boerderij nr. 2

Catharina Francisca Leber

Willem Reintjes Bos

- e. Albertine Elyzabeth Antje Bouwman, geb. 29-9-1965 te Ellerhuizen, nu wonende te Noordwolde.
- f. Jantina Ellie Bouwman, geb. 7-7-1968 te Ellerhuizen, nu wonende te Noordwolde.
- g. Elyzabeth Albertine Bouwman, geb. 11-4-1971 te Ellerhuizen, nu wonende te Noordwolde.

ooo

Boerderij no. 2.

Deze boerderij is groot 17 ha. 64 are en 85 centiare, met de vaste al-tijddurende en in alle liniën verervende beklemming, doende jaarlijks 82 gulden als vaste huur aan de Ned. Herv. Kerk te Noordwolde. Kadastraal bekend gem. Bedum onder sectie H de nummers 35, 36, 61, 81, 82, 129, 130, 131, 610, 611, 612, 864, 905 en 909. De boerderij is gelegen aan de Noordwolderweg no. 6 tussen Bedum en Noordwolde.

Overzicht bewoners tot 1811

Omstreeks 1780 was bewoner en eigenaar Jan Pieters Timmer, deurwaarder bij de Rechtbank van eersten aanleg zitting houdende te Appingedam, hij was ged. 24-2-1754 te Noordwolde als zoon van Pieter Jans Timmer en Aaltje Somons, hij overleed 21-7-1831 te Groningen. Gehuwd (1) 8-7-1781 te Noordwolde met Lammegijn Claesens Dobbe van boerderij no. 1, ze overleed 4-8-1810 te Noordwolde. Gehuwd (2) 29-12-1810 te Noordwolde met Martje Jans Kruizinga ged. 20-8-1786 te Wierum (gem. Adorp), na de dood van Jan Pieters Timmer hertrouwde ze met Bette Lammerts Alma.

Overzicht bewoners 1811-1973

Op 1-6-1811 werd Redmer Jacobs Bos eigenaar voor 8.700 carolie gulden. Hij was gehuwd met Francisca Le Cler. De gedenksteen op de achtergevel van de boerderij geeft het jaartal 1833 aan, dit duidt waarschijnlijk op een verbouwing. Bij de scheiding van 23-7-1856 werden de dochter Anna Catharina Margaretha Bos gehuwd met Gerardus Joannus Leber eigenaren. Eind 1871 volgden de dochter Catharina Francisca Leber en Willem Reintjes Bos als eigenaren op. Zij overleed in 1888, hij bleef tot 1893 op de boerderij wonen. Van 1893 t/m 1903 huurden de zoons Regnerus Willems Bos en Cornelis Jacobus Bos en van 1903 t/m 1908 huurde Regnerus Willems Bos de boerderij. In 1908 kwam de zoon Gerardus Joannus Bos als huurder op de boerderij. Hij huurde het t/m 1917, toen hij door een scheiding de nieuwe eigenaar werd. Hij was gehuwd met Francisca Catharina Bos. Vanaf 1-5-1941 was de zoon Regnerus Johannus Bos huurder. De tweede huurtermijn ging in op 7-5-1949. In dit jaar huwde hij met Helena Catharina Halsema. De tweede huurtermijn liep af op 1-5-1953, toen hij door een scheiding eigenaar werd. Regnerus Johannus Bos verkocht op 1-11-1973 de boerderij met 25 ha. 51 are en 35 centiare aan Jacob Boer, landb. te Noorderhoogebrug en Anna Datema.

1811-1973

1. Redmer Jacobs Bos, ged. 7-12-1781 te Bedum, overl. 27-2-1846 te Noordwolde, landb. te Noordwolde, z.v. Jacob Ariens, landb. op de Groote Haver te Onderdendam en Jantje Derks. Gehuwd 8-7-1805 te Bedum met Francisca Catharina Maria le Cler, ged. 29-9-82 te Bedum, overl. 23-4-1864 te Bedum, d.v. Johannus le Cler, geneesheer te Bedum en Anna Jans Coers.

(Jacob Ariens z.v. Arien Pontius Boersema, landb. op Piloersema en Grietje Pieters Bos (1701-1775), zij d.v. Pieter Jacobs Bos, landb. op Piloersema te Den Ham vanaf 1701 en Wiske Jacobs Scholtens, hij z.v. Jacob Pieters Bos, landb. op Kruisstee te Usquert en Trijntje Jansen, hij z.v. Pieter Tonnis, 1645 op Kruisstee en Dewer. Johannus Le Cler z.v. Johannus Dionisius Le Cler, 1735 komende van Leer in Oost-Friesland, van beroep geneesheer en Catharina Gerrits van Duinen van Obergum.)

Kinderen uit dit huwelijk zijn:

- a. Johanna Redmers Bos, ged. 18-5-1806 te Bedum, overl. 6-5-1838 te Noordwolde ongehuwd.
- b. Anna Catharina Margaretha Bos, ged. 27-5-1811 te Bedum, overl. 24-7-1856 te Noordwolde. Gehuwd 8-1-1842 te Bedum met Gerardus Joannus Leber, geb. 29-12-1814 te Wehe (gem. Leens), overl. 23-1-1894 te Kloosterburen, hij was kramer en kleermaker te Bedum, landb. te Noordwolde, koopman te Groningen en laatst rentenier te Kloosterburen, hij hertrouwde op 1-2-1871 te Bedum met Remberta Bottema, z.v. Jan Jans Leber, kramer te Wehe en Catharina Geerts Diephuis.
- c. Jacoba Margaretha Redmers Bos, geb. 1-7-1813 te Noordwolde, overl. 20-2-1862 te Noordwolde. Gehuwd 3-6-1850 te Bedum met Joannus Wolfridus Nienhuis, geb. 13-2-1826 te Zuidwolde, overl. 6-3-1862 te Noordwolde, pelmoleenaar te Delfzijl van 1852 t/m 1856, daarna landb. te Noordwolde, z.v. Jan Jans Nienhuis en Clara Lucas Timmer.
- d. Catharina Margaretha Bos, geb. 23-10-1815 te Noordwolde, overl. 18-7-1898 te Bedum, ongehuwd.
- e. Johannus Le Cler Bos, geb. 23-4-1818 te Noordwolde, overl. 6-11-1858 te Bedum, hij was student aan het seminari van Warmont (Z.H.), daarna van 1857-1858 kapelaan te Oude Pekela.
- f. Levenloos kind, geb. 25-6-1820 te Noordwolde.
- g. Jacobus Redmers Bos, geb. 9-6-1822 te Noordwolde, overl. 11-12-1903 te Bedum, hij was kerkmeester van de R.K. Parochie te Bedum. Gehuwd 7-5-1864 te Bedum met Maria ten Oever, geb. 13-7-1824 te Eenrum, overl. 7-2-1894 te Bedum, d.v. Jan Kornelis ten Oever en Johanna Wienkes Kamphuis.
- h. Johannus Dionisius Bos, geb. 2-4-1825 Noordwolde, overl. 18-1-1891 Bedum, herbergier/winkelier Bedum, daarna landb. bij Ellerhuister Til, nu Willemstreek geheten. Gehuwd (1) 11-1-1850 Bedum Catharina Alagonda v. Oosten, geb. 17-2-1827 Bedum, overl. 6-8-1867 Ellerhuizen, d.v. Pieter Derks v. Oosten en Grietje Jans Tebbens. Gehuwd (2) Bedum 17-9-1870 Susanna Musters, geb. 17-6-1836 Bedum, overl. 29-5-1900 ald., d.v. Albertus Musters, horloge- en uurwerkmaker en Yetta Sierts Boersema. (wordt vervolgd)

vervolg van bl. 84 van de vorige jaargang

door A. Hoft

Te Zuidbroek ligt begraven Elligjen Tiddens, weduwe van wijlen den koopman Joost Stheeman, geboren den 12 maart 1675, gestorven den 9 April 1766.

Wapen rechts: een brouwketel, waarboven een huismerk (Stheeman) links gedeeld: a. een faas, beladen met 2 naar elkaar gewende halve leeuwen, b. een faas beladen met 3 klaverbladen naast elkaar, vergezeld van 3 eikels 2.1.

Dit wapen lijkt veel op Middelstum Anno 1670 den 6 April is de Eer en Deuchtsame Iseke Tiddens de huisvrouw van de Achtb. Mr. Wicher Peters Godtsalich in den Heere ontslapen.

Wapen: gedeeld: a. klimmende leeuw, b. 3 klaverbladen naast elkaar, vergezeld van 3 eikels 2.1.

Elligjen Tiddens, geboren Zuidbroek 12-3-1675, overleden aldaar 9-4-1766 huwt te Sappemeer 3-7-1707 (hc. V.x. 16/13-5-1707) met Joest Stheeman, koopman, die eerder huwde op 30-9-1703 te Sappemeer met Marchien Allers van Winsum.

Als getuigen treden voor hem op: David Stheeman, gehuwd met Haaske Meyer, broer en zuster, Pieter Stoffers zwager, Jan Blinck broeders schoonzoon en voor haar: Annichjen Muntinghe, moeder, Jurjen Tiddens en Bonteke Tiddens broers. Annegien Tiddens zuster, Aeylke Pieters en Bouwe Jurjens als oom en moey (zie voorgaande onder IX.1).

Aeyto Aeylckens gehuwd met Meindertje Derks en Jurjen Aeylckens gehuwd met Anna Jans neven en nichten.

Annigje Jans Muntinghe is overleden 30-11-1732 Zuidbroek, in het 92ste jaar haers ouderdoms.

Wapen: gedeeld: a. een huismerk, b. doorsneden boven 3 lelies 2.1. beneden 3 klaverbladen 2.1. Zij was gehuwd met Tidde Jurjens, een zoon van Jurjen Tiddens en Anneke Bonnekes, kleinzoon van Tidde Jurjens en Wypke en van Bonneke Tiaards en Jantien (zie ook voorgaande onder IX.1.).

Hoewel Elleke Tiddens een wapen voert waarin halve leeuwen voorkomen en zij geparenteerd is aan de Focko Aitens-tak hiervoor genoemd, is niet duidelijk of haar wapen eventueel iets met de halve leeuwen van deze familie te maken heeft. Mogelijk gaat de oorsprong verder terug en moeten we de herkomst zoeken in vrouwelijke lijn, gezien bovenstaande fragmentarische gegevens, nl. het voeren van de klaverbladen en eikels door zowel de voorouders van Elligjen als van genoemde Iseke Tiddens.

Volgens Zuidbroek V.x.6/26-2-1645: Eltio Tiddens, Hemke Eltiens, Jan Jans en Borneer Gerlofs als voormond en voogden over Harmen Tiddens, Wibrand Amsingh, Freerk Wessels en Bontko Tjaerts voormond en voogden over Tidde Harmens jongste dochter genaamd Ieselke noch Eltio Tiddens als voormond Geerd Berens als sibbevoogd intervenierende voor haar vreemde voogd Eltio Hindriks, samen over genoemde Geert Berens moederloze kind Ieselke genaamd, neffens Mette de huisvrouw van Jan Tammes.

Zuidbroek V.x/10-12-1644 Hemke Elties, principaal voormond zal.

men en Wije Everts, neef en nicht, Ezdko Nannes neef, Talje Jacobs nicht.

2. Tiddo Sierts, geb. 1639, ov. Schildwolde 2-3-1673, gehuwd Zuidbroek 15-5-1667 Eppien Tjackes. Zij huwt Schildwolde 11-5-1684 Matthias Hayckens, geb. omstr. 1640 te Heiligerlee, lb. op de kloosterboerderij, ov. aldaar vóór 1695, weduwnaar van Eppien Fockes. Hij is een zoon van Haico Matthiae, geb. omstr. 1610, ov. vóór 1655, gehuwd met Hemmechien Ippens (zie Gruon. 1971, p. 80) een kl.z. van Matthias Hayens, geb. omstr. 1570 bij Heiligerlee, ov. vóór 1630. In 1626 zijlvest van het Woldoldambt, gehuwd met Geela, die overleed vóór 1652. Volgt IV. Schildwolde: Anno 1673 den 2 Marsy is den eerbare Tiddo Sierdts seer Christelijck in den Heeren ontslaepen sijnes ouderdoms 33 jaeren en 10 weecken verwachtende met alle geloovigen een vrolycke opeerstandinge door Christum Jesum. Rechts: 2 tegen elkaar klimmende leeuwen. Links: idem. Hier wordt het wapen in het grafschriftenboek beslist fout weergegeven, er is sprake van klimmende leeuwen. Dit moet zijn halve leeuwen. Ook de grafzerk van Hiltje Wierts te Siddeburen vertoont dezelfde fout: Anno 1737 den 6 October is die Eersame Hiltje Wierts van Eels... rechts: twee tegen elkaar springende leeuwen. Links onduidelijk. Dit moet zijn: Rechts: twee tegen elkaar springende halve leeuwen. Links: gedeeld: a. een halve adelaar b. doorsneden: boven 3 klaverbladen geplaatst 2.1. beneden 3 lelies, geplaatst 2.1.

Het is ons niet mogelijk gebleken alle grafzerken, waar sprake is van twee leeuwen te controleren op hun juistheid. Reden waarom wij in dit artikel een aantal wapens opgenomen hebben, waarvan wij de indruk hebben, dat ze op de een of andere wijze bij de familie horen en eventueel nader moeten worden getoetst op de leeuwen. Volgens wijlen de Heer La Gro te Driehuis-Velsen is Hiltje Wierts gehuwd vóór 1-12-1718 (zie XII.b. kruis) met Frouke Jacobs, wed. van Lambert Entes. Hun respectievelijke ouders zouden zijn:

Wiert Hiltjes, gehuwd met Talje Tiessens en Jacob Reerds, gehuwd Lijsbeth Jans.

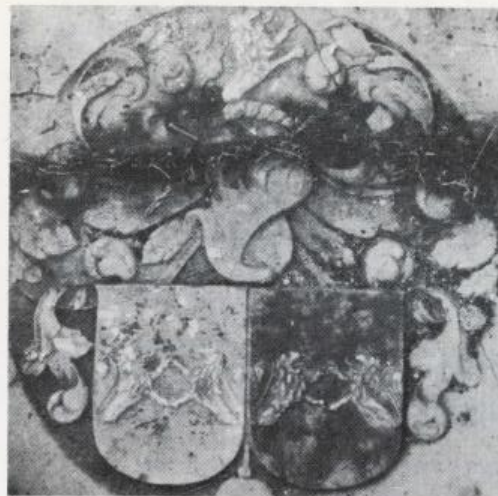
Volgens een grafzerk op het kerkhof te Siddeburen: Lijsbeth Jans, overl. 31-10-1719, oud 70 jaar, gehuwd met Jacob Reerts van Neyenhuis:

rechts: een klimmende leeuw tegen een boom, links een klimmende hele leeuw.

H.J.K. 849/12-3-1615. Johan Uffkens te Foxwolde en Hiltio Wierts te Schildwolde. Hier hebben we zeer waarschijnlijk de verbinde schakel tussen Wiert Hiltjes en Wierdt Scheltes. Hij zal dan een broer kunnen zijn van Schelto Wierts (zie eerder) mede op grond van de naam Hiltje Fockens (zie schema II) die dan naar de broer van zijn grootvader genoemd zou zijn. Ook de leeuwenwapens wijzen in deze richting.

IV. k.k. van Tiddo Sierts en Eppien Tjackes (III. 2).

1. Siert Tiddes, ged. Schildwolde 4-10-1668 diacon te Meeden, ov. aldaar 17-10-1706 gehuwd te Westerlee 22-1-1699 Sijben Edskes, d.v. Edsko Nannes en Geeltjen Matthias hc. V.z. 7/7-6-1675 te Scheemda, die weer een dochter was van Wirtjo Matthiae, geb. omstr. 1698, landb. te Eexta, stud. Gron. 11-6-1626, gehuwd

Grafzerken van Tiddo Sierts te Schildwolde (links) en Sijedt Tiddens (rechts boven) en de familie Sierts (rechts beneden) beide te Meeden.

10-5-1631 (hc.) met Siben Remmers en kleind. van bovengenoemde Matthias Hayens en Geela en van Remmo Elties, gehuwd met Fosse Aeldriks, ov. Eexta 23-7-1622. Zie ook Ned. Leeuw 1963, kolom 85, 86.

(gegevens Matthiae grotendeels ontleend aan de Heer G.A. Brongers) Meeden: Ao 1706 den 17 October is de Eerbare Hr. Syedt Tiddens in den Heer gerust verwachtende een salige Opstandinge door Jesum Christum. Gedeeld: a. faas, waarboven 2 naar elkaar gewende halve leeuwen, beneden: afgesleten, b. 3 lelies paalswijs en een klimmende leeuw.

2. Hiltje Tiddens, ged. Schildwolde 1674, overl. Scheemda 1-3-1720 met Jan Berends, geb. 1688, ov. Scheemda 6-9-1732. Volgt VI.

Scheemda: Anno 1720 den 1 Marty is Christelijck in den heere ontslapen de eer en deughtsame Hilye Tiddens, gewesene huisvrouw van de E. Jan Beerents in de Scheemda haar ouderdoms int 45 jaar verwachtende een salige opstandinge door Christum Jesum.

Wapens: rechts: 2 tegenover elkaar geplaatste halve leeuwen, links: gedeeld a. 3 klaverbladen paalswijs, b. halve adelaar. Anno 1732 den 6 September is Christelijck in den Heere ontslapen die eerbare Jan beerents in zijn leven Ouderling in die Scheemda sijns ouderdoms int 66ste jaar, verwachtende een salige opstandinge door Jesum Christum.

rechts: gedeeld: a. 3 klaverbladen paalswijs, b. halve adelaar, links: 2 tegenover elkaar geplaatste halve leeuwen.

(wordt vervolgd)

EEN GESLACHT IDEMA UIT KOLHAM

vervolg van bl. 130 van de vorige jaargang

door Ir. Th.P.E. de Klerck

- Grietje ter Laan tr. I Slochteren 26.6.1869 met Pieter Tooi, landbouwer te Schildwolde, geb. ald. 21.6.1838, ov. ald. 29.11.1869, z.v. Reinder Kornelis Tooi (landbouwer) en Liefke Pieters Huisman. Zij tr. II. Ten Boer 15.5.1873 met Kornelis Aalfs, landbouwer te Tjamsweer, geb. Zuidwolde (Bedum) 7.4.1839, ov. Tjamsweer 7.6.1876, weduwnaar van Tonnisje van Hemmen, z.v. Aalf Hindriks Aalfs (landbouwer) en Korneliske Goossens Braker.
2. Kornelis Sebes Idema, geb. Scharmer 14.9.1835, ov. Hoogezand 28.7.1900, dagloner, tr. Slochteren 19.5.1866 met Trijntje Jager, geb. Kolham 20.11.1843, ov. Hoogezand 28.8.1914, d.v. Harm Willems Jager (arbeider) en Grietje Jans Tepper. Kinderen zie V 3.
 3. Martje, geb. Scharmer 24.2.1840, ov. ald. 27.4.1841.
 4. Martje Sebes Idema, geb. Scharmer 9.1.1843, tr. Slochteren 15.9.1877 met Jans Schutte, geb. Scharmer 18.9.1854, ov., z.v. Jan Schutte (molenmaker, timmerman) en Anje ter Laan.
 5. Meiske Sebes Idema, geb. Scharmer 4.7.1844, ov. aldaar 9.1.1928, tr. Slochteren 17.9.1870 met Kornelis Hindrik Venhuizen, landbouwer, geb. Schildwolde 30.6.1830, ov. Scharmer 7.10.1892, weduwnaar van Klasiens Nanning en z.v. Klaas Kornelis Venhuizen (landbouwer) en Aartje Pieters Zwaneveld.
- IV 3. Kinderen van Fopke Jans Idema en Jantje Jans Schuur (III 1.5)
1. Jan Fopkes Idema, geb. Kolham 6.5.1835 (erkend bij het huwelijk van zijn ouders), ov. Scharmer 6.10.1914, landbouwer, tr. Slochteren 25.4.1863 met Annechien Joostens Pestman, geb. Scharmer 28.9.1836, ov. aldaar 6.12.1916, d.v. Klaas Berends Pestman (dagloner) en Wiechertje Willems Wallenga. Kinderen zie V 4.
 2. Sebe Fopkes Idema, geb. Scharmer 28.1.1837, ov. Slochteren 11.3.1895, landbouwer, tr. Sappemeer 25.10.1861 met Sofia Woldendorp, geb. Kleinemeer 25.7.1828, ov. Sappemeer 25.11.1902, d.v. Filippus Woldendorp (inlandse kramer) en Sofia Jans de Haan. (Zij verhuisde in nov. 1902 van Slochteren naar Sappemeer). Kinderen zie V 5.
 3. Pieter Fopkes Idema, geb. Scharmer 11.7.1839, ov. Slochteren 27.5.1912, landbouwer, tr. Slochteren 21.10.1882 met Roelfje ten Cate, geb. Kolham 18.3.1840, ov. Kolham 25.9.1904, d.v. Jan Stevens ten Cate (landbouwer) en Trijntje Hendriks van Zanten. Geen kinderen.
 4. Trijntje Fopkes Idema, geb. Kolham 17.8.1841, ov. aldaar 6.8.1891, tr. Slochteren 24.5.1862 met Pieter Weijs, boerenknecht, geb. Scharmer 14.3.1838, ov. Foxham (Sl.) 16.11.1926, z.v. Roelof Abrahams Weijs (dagloner) en Elizabeth Hendriks Pier.
5. Martje Idema, geb. Kolham 26.9.1843, ov. ald. 25.12.1844.
 6. Marten Idema, geb. Kolham 11.4.1846, ov. ald. 2.12.1849.
 7. Jans Idema, geb. Kolham 25.2.1849, ov. Leeuwarden 5.10.1869 als milicien.
- V 1. Kinderen van Boele Jans Idema en Wubbegie Haaijer (IV 1.1):
1. Gesina Idema, geb. Slochteren 24.9.1869, ov. Stadskanaal 30.6.1910, tr. Slochteren 5.7.1902 met Geerhard Haaijer, landbouwer te Wildervank, geb. Borgercompagnie (Veendam) 17.6.1863, ov. Sellingen 18.4.1949, weduwnaar van Jantina Obbens, z.v. Elias Haaijer (landbouwer) en Geessien Iheekamp.
 - a. Wubbo Idema, geb. Slochteren 18.9.1890, ov. aldaar 4.6.1891.
 - b. Wibbechien Idema, geb. Slochteren 10.3.1893 (door de moeder erkend), tr. Slochteren 16.6.1917 met Aldrik Haaijer, landbouwer, geb. Gieten 1.6.1893, z.v. Gerhard Haaijer, en Boukje Minzes Zwerver. (Froombosch).
 2. Jantje Idema, geb. Slochteren 30.9.1871, ov. Delfzijl 5.7.1957, tr. Slochteren 20.11.1897 met Gerhardus Schuurman, veehouder, geb. Delfzijl 16.12.1870, ov. Delfzijl 23.11.1942, z.v. Geert Schuurman (koemelker, voerman) en Geessien Kuiper.
 3. Ettje Idema, geb. Slochteren 14.12.1873, ov. Hijken (Beilen) 10.10.1960, tr. Slochteren 2.5.1908 met Jan Moleman, arbeider, geb. Midwolda 16.4.1878, ov. Hijken 28.12.1961, z.v. Rikkert Moleman (arbeider, akkerbouwer) en Hilje Koopman.
 4. Jan Idema, geb. Slochteren 23.1.1876, ov. Groningen 8.10.1903, landbouwer, ongehuwd. Op zijn grafsteen staat: "Rustplaats van Jan Idema, geb. te Slochteren 23 Januari 1876. overl. te Groningen 8 October 1903. zoon van B. Idema en W. Haaijer". Op de achterkant staat:

"O dierbre zoon och waarde broeder wat zijt 'g ons ras en wreed ontruikt. Is dit de wil van d'albehoeder dat u zoo vroeg reeds d'aarde drukt. Een <u>sluipmoordenaar</u> benam hem 't leven	zoo laag en valsch als Judas was zulk soort moet eens het oordeel vreezen want 't loon dat volgt de werken ras. Geen rust voor Kain Waar h ook dwaalt! de bloedwraak hem steeds achterhaalt".
--	--
 5. G èrarda Idema, geb. Slochteren 30.9.1878, ov. Froombosch (wonende Noordbroek) 8.9.1966, tr. Slochteren 15.5.1909 met Eltjo Scheltens, landbouwer, caféhouder in café Froombosch, geb. Slochteren 7.7.1877, overleden Slochteren 4.1.1960, z.v. Hemmo Scheltens (caféhouder) en Anna Prins. Zie de inleiding.

Boele Jans Idema
(IV.1.1)

Wubbeegie Haaijer
(IV.1.1)

Gesina Idema (V.1.1)

boven:
Wibbechien Idema (VI.1.1b)
rechts met Aaldrik Haaijer

6. Boele Idema, geb. Slochteren 26.3.1882, ov. aldaar 9.12.1942, landbouwer, tr. Slochteren 20.5.1920 met Hindriktje Kalk, geb. Sappemeer 23.9.1892, ov. Froombosch (Slochteren) 15.3.1971, d.v. Eildert Kalk (arbeider) en Trijntje Hartman. Kinderen zie VI 1.

V 2. Kinderen van Jan Sebes Idema en Grietje ter Laan (IV 2.1)

1. Sebe Idema, geb. Tjamsweer (Appingedam) 29.8.1878, ov. aldaar 1878.
2. Garmt Idema, geb. Tjamsweer 22.12.1879, ov. Groningen 8.9.1962, landbouwer te Eenum, tr. 't Zandt 10.3.1909 met Berendina Ritzema, geb. Eenum ('t Zandt) 29.3.1881, ov. Groningen 21.8.1963, d.v. Fokko Swaagman Ritzema (landbouwer) en Grietje Schepel. Zie R.O.G. pag. 814. Beiden zijn in Tjamsweer begraven. Kinderen zie VI 2.

V 3. Kinderen Cornelis Sebes Idema en Trijntje Jager (IV 2.2)

1. Sebe Idema, geb. Kolham 21.9.1866, ov. ald. 23.10.1866.
2. Tjaaktje Idema, geb. Kolham 21.1.1868, ov. ald. 13.6.1871.
3. Grietje Idema, geb. Kolham 20.2.1871, ov. Kropswolde (Hoogezand) 21.3.1931, tr. Hoogezand 30.12.1899 met Abraham Wilkens, blokmakersknecht, geb. Hoogezand 1.8.1876, ,ov. Martenshoek (Hoogezand) 18.8.1935, z.v. Gerardus Wilkens (arbeider) en Reina de Jonge.
4. Sebe Idema, geb. Kolham 5.10.1873, ov. aldaar 19.10.1873.
5. Sebe Idema, geb. Kolham 2.3.1875, ov. Hoogezand-Sappemeer 19.8.1949, fabrieksarbeider, tr. Sappemeer 18.2.1899 met Trijntje Noorman, geb. Kalkwijk (H) 21.3.1879, ov. Hoogezand-Sappemeer 31.3.1967, d.v. Roelf Johannes Noorman (smidsknecht, melkverkoper) en Epke Smit. Kinderen zie VI 3.
6. Tjaaktje Idema, geb. Kolham 2.7.1876, ov. ald. 5.7.1893.
7. Jantje Idema, geb. Kolham 29.4.1878, ov. tr. Hoogezand 23.5.1914 met Klaas de Vries, koopman te Noordbroek 23.7.1885, z.v. Klaas de Vries (arbeider) en Altje Meijer.
8. Geert Harm Idema, geb. Kolham 20.2.1881, zandvormer, in 1926 landarbeider te Muntendam, tr. Sappemeer 21.11.1903 met Willemina Smit, geb. Sappemeer 23-2-1881, d.v. Geert Smit (arbeider, stoker) en Aaltje Kasemier. Kinderen zie VI 4.
9. Jan Idema, geb. Kolham 21.12.1884, ov. Martenshoek 29.10.1909, ketelmaker, ijzergietersknecht, tr. Sappemeer 30.9.1905 met Jantina Smit, geb. Sappemeer 13.10.1882, ov. Kalkwijk 29.5.1906, d.v. Geert Smit (arbeider strocartonfabriek) en Aaltje Kasemier. Kind zie VI 5.

V 4. Kinderen Jan Fopkes Idema en Annechien Joostens Pestman (IV 3.1)

1. Jantje Idema, geb. Scharmer 21.7.1863, tr. Hoogezand 7.5.1881 met Bernardus Georg Frederik Stege, geb. Westerbroek 13.7.1858, arbeider, z.v. Berend Stege (arbeider) en Johanna Borger.

2. Wiechertje Idema, geb. Scharmer 20.7.1868, ov. Borgweg (Slochteren) 8.11.1928, tr. Hoogezand 6.6.1891 met Cornelis Zonderman, metaalbewerker, sloopstimmerknecht, geb. Foxhol (Hoogezand) 10.7.1861, ov. na haar, z.v. Rudolf Zonderman (arbeider) en Grietje Cremer. Hij verhuisde in juli 1938 van Slochteren naar Waterhuizen (Noorddijk).
 - a. Jan Idema, geb. Scharmer 11.9.1886, ov. Borgweg 23.11.1967, landbouwer, tr. Vries 1.6.1918 met Sietske van der Woude, geb. Scharmer 16.4.1888, ov. Groningen (wonende Slochteren) 24.3.1968, d.v. Edzo van der Woude en Judiena Arends. Hun kind: Judiena Idema, geb. Borgweg 29.7.1919, tr. Slochteren 8.8.1942 met Harm Nieborg, landarbeider, geb. Kropswolde 3.7.1919, z.v. Hendrik Nieborg (expediteur) en Hinderkien Kerlien (Groningen).
 3. Foktje Idema, geb. Scharmer 28.3.1871, ov. Borgweg (Slochteren) 17.11.1941, tr. Hoogezand 3.11.1894 met Tonnis Meijer, geb. Buitenstreek (Meeden) 28.2.1871, ov. Westerbroek 20.9.1896, z.v. Kristiaan Meijer (opzichter) en Fennechien Meezen.
 4. Aaltje Idema, geb. Scharmer 20.3.1876, ov. Oude Pekela 21.11.1963, tr. Slochteren 5.5.1906 met Simon Schnuck, geb. Westerbroek (Hoogezand) 17.9.1879, ov. Groningen 29.12.1934, z.v. Hindrik Schnuck (arbeider) en Derkje Kuiper.
 5. Klaziena Idema, geb. Scharmer 6.10.1879, tr. Slochteren 17.10.1903 met Lambertus Bats, leerling machinist (in 1903 wonende in Venlo), geb. Ruischerbrug (Noorddijk) 11.6.1880, z.v. Klaas Bats (landbouwer) en Grietje Zonderman.
- VI 5. Kinderen van Sebe Fopkes Idema en Sofia Woldendorp (IV 3.2)
1. Fopke Idema, geb. Kleinemeer (Sappemeer) 14.1.1862, ov. Slochteren 15.10.1887, tr. Hoogezand 8.5.1886 met Hillegien Lammers, geb. Foxhol 10.9.1859, ov. na hem, d.v. Lambertus Lammers (huisverver) en Frouke Poppes Smit. Geen kinderen.
 2. Sophia Idema, geb. Kleinemeer 26.3.1864, ov. Slochteren 19.12.1872.
 3. Jantje Idema, geb. Slochteren 7.6.1867, ov. ald. 26.10.1903, tr. Slochteren 29.6.1889 met Jakob Bos, tuinman, geb. Slochteren 24.9.1853, ov. ald. 22.5.1934, weduwnaar van Jantje Grasmeijer en z.v. Jakob Sikkes Bos en Beelje Willems Ligtenvoort.
 4. Grietje Idema, geb. Slochteren 1.6.1869, ov. ald. 4.10.1871.
 5. Sofia Idema, geb. Slochteren 17.12.1874, tr. Slochteren 15.8.1899 met Anno Stukje, geb. Kerklaan (Muntendam) 16.12.1872, koopman, z.v. Gerrit Stukje (koopman) en Harmke Nieboer.
- VI 1. Kinderen van Boele Idema en Hindriktje Kalk (V 1.6)
1. Boeliene Idema, geb. Slochteren 24.1.1921, tr. Slochteren 20.5.1954 met

- Jan Reint Schipper, landbouwer, geb. Slochteren 19.4.1924, z.v. Eisso Jacob Schipper en Alberdina ter Veer (Froombosch)
2. Eildert Idema, geb. Slochteren 2.2.1923, landbouwer, eerder watermolenaar, veehouder, tr. Hoogezand 29.1.1947 met Jantje Kliphuis, geb. Martenshoek 2.2.1926, d.v. Derk Kliphuis (groentekweker) en Trijntje Duister. Ze zijn dezelfde dag jarig. (Froombosch). Kinderen zie VII 1.
 3. Wubbechien Idema, geb. Slochteren 17.4.1924, tr. Slochteren 5.2.1948 met Geert Oosting, landbouwer, z.v. Mense Oosting en Martje Kiel (Noordbroek), geb. Noordbroek 21.6.1904.
- VI 2. Kinderen van Garmt Idema en Berendina Ritzema (V 2.2)
1. Fokko Jan Idema, geb. Eenum 19.1.1910, ov. Groningen 7.6.1954, landbouwer te Garreweer, tr. Slochteren 30.6.1949 met Klaziena Schipper, geb. Tjuchem 28.4.1919, d.v. Kornelis Schipper (landbouwer) en Anje Hurdelbrink. (Verhuisde in 1965 van Tjuchem naar Appingedam). Kind zie VII 2 en R.O.G. pag. 1115 en pag. 1455.
 2. Grietje Jantina Idema, geb. Eenum 24.12.1910, tr. I. Appingedam 16.6.1932 met Otto Jan Stuut, landbouwer te Zomerdijk (Woldendorp), geb. Nieuwolda 28.6.1900, ov. Woldendorp 18.4.1945, z.v. Jan Stuut (landbouwer) en Maria Flap. Tr. II. Termunten 30.3.1951 met Johannes Otto Stuk, landbouwer te Woldendorp, later Nieuwolda, geb. Eenum 31.8.1906, z.v. Siert Stuk (landbouwer) en Anna Noordhoff (van Warffum). Zie R.O.G. pag. 1115.
- VI 3. Kinderen van Sebe Idema en Trijntje Noorman (V 3.5)
1. Tjaaktje Idema, geb. Hoogezand 11.7.1899, tr. Hoogezand 24.11.1923 met Jan ter Veer, sloopstimmerknecht, geb. Roode Haan (Noorddijk) 19.4.1897, ov. Hoogezand-Sappemeer 22.12.1963, z.v. Derk ter Veer (sloopstimmerknecht) en Anna Jager (Hoogezand-Sappemeer).
 2. Trijntje Idema, geb. Sappemeer 11.1.1903, tr. Hoogezand 29.11.1924 met Pieter ten Cate, fabrieksarbeider, geb. Sappemeer 15.6.1902, ov. Groningen 17.8.1971, z.v. Eltje ten Cate (arbeider) en Pieterke Kroes (Hoogezand-Sappemeer).
- VI 4. Kinderen van Geert Harm Idema en Willemina Smit (V 3.8)
1. Kornelia Idema, geb. Kalkwijk (H) 17.2.1904, ov. Kolham 27.7.1906.
 2. Aaltje Idema, geb. Kalkwijk 23.2.1906.
 3. Kornelis Idema, geb. Kalkwijk 3.2.1908, groentekweker, tr. Hoogezand 8.6.1935 met Jantje Lammerts, geb. Martenshoek 13.11.1909, d.v. Roelf Lammerts (zandvormer) en Ika Drenth (Hoogezand-Sappemeer). Kind zie VII 3.
- VI 5. Kind van Jan Idema en Jantina Smit (V 3.9)
1. Trijntje Idema, geb. Kalkwijk 23.11.1905, tr. Sappemeer

18.12.1926 met
Aeilko Bakema, stucadoor, geb. Sappemeer 1.3.1899,
z.v. Jan Bakema en Hendrika Kok (Hoogezand-Sappemeer).

VII 1. Kinderen van Eildert Idema en Jantje Kliphuis (VI 1.2)

1. Boele Idema, geb. Sappemeer 6.8.1947, ambtenaar gemeente secretarie, eerst te Hoogezand-Sappemeer, thans te Dalen, tr. Borger 24.12.1971 met Hillechien Eggens, geb. Westdorp (Borger) 11.10.1943, d.v. Jantinus Eggens (landbouwer) en Jacobje Ending. Kinderen:
 - a. Eildert Jantinus Idema, geb. Coevorden 2.12.1972.
 - b. Jacobje Jantje Idema, geb. Coevorden 2.12.1972.
2. Trijntje Idema, geb. Sappemeer 19.2.1951, tr. Slochteren 30.7.1971 met Gerrit Watsing, chauffeur, geb. Kolham 13.10.1945, z.v. Gerrit Watsing en Grietje Schneiders (Veendam).
3. Jan Idema, geb. Sappemeer 15.1.1955.
4. Hindriktje Jantje Idema, geb. Sappemeer 26.9.1960. Deze 4 kinderen zijn geboren in de kraaminrichting van Huize Sint Jozef in Sappemeer (Hoogezand-Sappemeer). De ouders wonen in Froombosch.

VII 2. Kinderen van Fokko Jan Idema en Klaziena Schipper (VI 2.1)

1. Anje Berendina Idema, geb. Groningen 8.1.1951, tr. Appingedam 5.11.1971 met Berend Scheltens, geb. Loppersum 5.7.1949, z.v. Kornelis Marinus Scheltens en Diena Willy Burema (Appingedam).

VII 3. Kind van Kornelis Idema en Jantje Lammerts (VI 4.3).

1. Willemina Idema, geb. Sappemeer 31.10.1935, tr. Hoogezand-Sappemeer 27.9.1957 met Jan Jungman, fabrieksarbeider, geb. Sappemeer 19.3.1932, z.v. Heinrich Wilhelm Jungman (fabrieksarbeider) en Aaltje de Haan (Hoogezand-Sappemeer).

DE ROOMS-KATHOLIEKEN IN DE GRONINGER VEENKOLONIEN

door Mr. J. P. A. Wortelboer

In de vijftiger jaren werd door een promovendus een kaartsysteem aangelegd bevattende alle DTB-gegevens van de R.K. parochies te Kleinemeer, Oude Pekela, Veendam en Appingedam en Winschoten. Kleinemeer omvatte aanvankelijk de gehele veenkoloniën. Jammer genoeg is slechts het doopboek van ná 1760 bewaard gebleven. De gegevens zijn gerangschikt per gezin en achternaam of patronym en aangevuld met de "wettelijke" huwelijksdata en huwelijkscontracten. Al deze gegevens zijn thans in mijn bezit. Inlichtingen hieruit worden gaarne verstrekt, mits een postzegel voor antwoord wordt bijgesloten. Uiteraard houd ik mij voor gegevens betreffende R.K. Groningers aanbevolen! Adres: Parallelweg 73, Glimmen (gem. Haren).

Voer voor genealogen

De gebruikelijke archivalia verschaffen ons in de regel weinig of geen gegevens over de exacte data van sterfgevallen vóór 1800, zeker niet als het de bevolking van onze dorpen betreft. Grouw in Friesland maakt daarop een uitzondering. In de pas verschenen GROUSTER ALMENAK 1974 (160 pp.) passeren een tweeduizend namen uit de periode 1603-1805 de revue. Bovendien bevat deze almenak biografieën van de sedert 1689 in Grouw praktiserende medici, t.w. Anne Wigersma (1760-1771), Jac. Cammenga (1772-1775, 1778-1806), Jak. Groenia (1775-1778), Joh. Römer (1802-1820), dr. Eeltsje Halbertsma (1820-1853), Sjoerd Wartena (1840-1873), Jan Ansingh (1849-1850), Hidde Halbertsma (1853-1869), dr. J.A. Schepers (1869-1920), A. Prins (1895-1920), B. Cuperus (1920-1926), S.A. Schoustra (1926-1963), F. Dam (1953-), B.J. v. Stapele (1964-1970), D. van der Weij (1971-), B. Paternotte (1952-1957), H.K. Wielinga (1957-). Inlichtingen over deze almanak worden verschaft door het Fries Instituut der Rijksuniversiteit, Westersingel 28-30 te Groningen (tel. 050-115345).

Verschenen:

"DIE BUURMAN" door H. Buurman te Leer (Old), Hirsch-Apotheke, Postfach 525. Prijs D.M. 25,-. Hierin komen ook vele in ons land wonende personen voor met de familienaam Buurman en Boerman. (Zie in dit verband "Gruoninga" 1971/1, art. Werner Harten). Het boek is op het rijksarchief te Groningen aanwezig.

Gruoninga

Van de (gedrukte) jaargangen 1964 t/m 1967 zijn nog verschillende losse nummers (zelfs enige complete jaargangen) verkrijgbaar à f.1,50 per nummer (excl. portokosten). Bestelling bij de administratie van dit tijdschrift.

Medewerkers aan dit nummer zijn:

Mej. P.C.J. Elema	Peizerweg 70/15	Groningen
Mr. G.R. de Groot	De Wedde 26	Stadskanaal
A. Hoft	Wilhelminaweg 24	Appingedam
Ir. Th.P.E. de Klerck	Parklaan 42	Winschoten
G.W. Nanninga	Schoutelaan 14	Haren (Gr.)
O.J. Nienhuis	Ommelanderdrift 7	Bedum
P.J. Ritsema	Breezandstraat 15	Scheveningen
Hk. Timmer Gzn.	Burg.v.d.Boschlaan 43	Leersum
Mr. J.P.A. Wortelboer	Parallelweg 73	Glimmen (Gr.)

Gruoninga

TIJDSCHRIFT VOOR GENEALOGIE, NAAM- EN WAPENKUNDE

19^e jaargang 1974

2

Redactie: Ir. Th.P.E. de Klerck
G.W. Nanninga

Eventuele bijdragen te zenden aan het redactieadres: "Gruoninga",
Schoutelaan 14 - Haren (Gr.)

INHOUD:

G.W. NANNINGA	-Kwartierstaat Cornelis Jetses,	37
EBO PANNENBORG	-Oostfries/Groninger wapens,	41
P.J.C. ELEMA	-Kosman-Cosma in Boertange, een uitgestorven geslacht,	42
Mr. G.R. DE GROOT	-Bijdrage tot een genealogie van de familie Amsingh (II),	43
Mr. J.P.A. WORTELBOER	-Scheepsbouwers in de Groninger Veenkolo- nien, genealogie Feeburg, ook Koburg en Jager,	49
Ds. I. HAMMING	-Bibliotheek Luitje Hoeksema Fonds op't Zandt,	53
O. J. NIENHUIS	-De boerderijen van Redmer Jacobs Bos, landbouwer te Noordwolde (III),	54
Hk. TIMMER Gzn.	-Onze familie Timmer (IV),	62
A. HOFT	-De ridder en de halve leeuwen (V),	67

KWARTIERSTAAT CORNELIS JETSES

door G.W. Nanninga

Ruim een halve eeuw lang heeft het overgrote deel van onze bevolking, met behulp van het "aap-noot-mies" van het bekende leesplankje van Hoo-geveen, lezen geleerd. Minstens twee generaties Nederlanders hebben nog prettige herinneringen aan leesboekjes als "Nog bij Moeder" (Het boek van Ot en Sien), "Buurkinderen" en "Dicht bij huis", waarmee zij gedurende de eerste schooljaren in aanraking kwamen. De meesten van deze Nederlanders weten echter niet, dat zij door de schrijver van deze boekjes, de onderwijzer Scheepstra (gesteund door de bekende paedagoog Jan Ligthart) en de tekenaar Jetses, die het bovengenoemde leesplankje en de boekjes van illustraties voorzag, geconfronteerd werden met een Noord-Nederlandse samenleving, want zowel de uit Roden afkomstige Scheepstra,

die later leraar was aan de Kweekschool te Groningen en aldaar aan de Ossemarkt woonde, als de Groninger Cornelis Jetses, wiens kwartierstaat hier volgt, kozen de hoofdpersonen en onderwerpen van hun werk uit hun naaste omgeving.

Jetses, wiens bekende wandplaten, zoals bijvoorbeeld "De walvisvangst" en de serie "Het volle leven", ook nu nog op vele scholen hangen, was misschien als kunstschilder minder bekend, als tekenaar en illustrator, ook van diverse andere kinderboeken, romans en een bijbelse geschiedenis, zal hij, vooral in de wereld van het onderwijs, een begrip blijven.

Voor de levensbeschrijving van Cornelis Jetses verwijs ik U graag naar de artikelen van G.W. Spitz (Geert Teis Pzn) en K. ter Laan in respectievelijk "Maandblad Groningen" 1923 en "Stad en Lande" 1948 en vooral naar de zeer uitgebreide en van vele illustraties voorziene bijdrage van Jan A. Niemeijer in het Jaarboek Groningen 1973.

Bij de bestudering van de kwartierstaat van Jetses, voor de samenstelling waarvan ik nog enkele gegevens van zijn dochter Mevr. Kalsbeek-Jetses te Amerongen mocht ontvangen, zien we, dat hij, evenals de in de vorige aflevering van Gruoninga behandelde Otto Eerelman, een echte Groninger was; van zijn zestien betovergrootouders kwamen er minstens twaalf uit Groningerland. De kwartieren 22 en 25 waren Duits, respectievelijk uit Weilburg en Bunde; kwartier 26, zal naar de naam te oordelen ook van Duitse herkomst zijn, de echtgenote hiervan, kwartier 27, behoorde waarschijnlijk tot de Groninger familie Barkman. Opvallend is het grote aantal ambachtlieden onder de voorvaders van Jetses: zadelmakers, schoenmakers, hoedenmakers, leerlooiers, en een verver; ook valt op te merken, dat enige van zijn voorouders een extreem hoge leeftijd bereikten, Tobias Willich (kw. 22) werd ruim

90, Anna Janssens (kw.13) ruim 100 jaar oud. Het meest in het oog springende is evenwel de familienaam van de moeder van Jetses, namelijk "Van Prooijen"; men vraagt zich bij het zien hiervan meteen af of onze kunstenaar misschien verwant was aan die andere bekende Groninger kunstschilder Albert Jurardus van Prooijen (1834-1898) over wie Dr A.T. Schuitema Meijer in de Groningse Volksalmanak 1972/73 een uitgebreid artikel schreef. Er bestaat inderdaad relatie tussen die twee, al is het dan ook geen bloedverwantschap. Was dit laatste wel het geval, dan zouden we een aanwijzing gehad hebben uit welke richting hun artistieke aanleg kwam. Als Kornelius van Prooijen (kw.6) op 6 mei 1840 de geboorte van zijn dochter Everdina (kw. 3), die later de moeder van Cornelis Jetses werd, aangeeft is hij vergezeld van Cornelis van Prooijen, toen 58 jaar oud, die als getuige optreedt. Men zou verwachten, dat deze getuige de grootvader van het pas geboren kind was. Dit is echter, zoals we ook in de kwartierstaat zien, niet het geval. De jonge vader Kornelius van Prooijen (kw. 6) was niet een zoon van bovengenoemde getuige maar van Beerend Jans van der Schans (kw. 12) en Anna Janssens (kw. 13). De kinderen van dit ouderpaar kregen allen de familienaam Van der Schans, op de zoëven genoemde Kornelius na, die, zowel wat voor- en achternaam betreft, naar de reeds eerder vermelde Cornelis van Prooijen werd vernoemd. Waarom dit gebeurde is mij tot dusverre niet duidelijk. De relatie tussen Jetses en van Prooijen loopt over de familie van Anna Janssens (kw. 13). Zij was een dochter van de schoenmaker Marten Friederichs Janssen (kw. 26) - één van haar kinderen, Martin Fredriks van der Schans geb. 11-8-1818 te Groningen, werd naar haar vader genoemd - en Anna Geesje Barkman (kw. 27). Een broer van haar was Johan Frederich Janssen, die, volgens een bijlage bij de akte van zijn huwelijk met Geertien Redeker, Groningen 13-5-1813, kastelein buiten de Oosterpoort was en omstreeks 1785 te Hamburg werd geboren. Getuige bij dit huwelijk was "Cornelis van Prooijen, 31 jaar, schoenmaker, bestaande aan den bruidegom in den tweeden graad.....". Dit zou dus moeten betekenen, dat Johan Frederich Janssen en Cornelis van Prooijen broers geweest zijn, hetgeen overeen komt met de huwelijksakte van Kornelius van Prooijen (kw. 6) en Jantien Veenema (kw. 7), Groningen 22-3-1832, waar zowel Cornelis van Prooijen als Johan Frederich Janssen als getuigen vermeld worden "bestaande als ooms tot den bruidegom in den derden graad". Het staat echter onomstotelijk vast, dat er geen bloedverwantschap tussen deze twee bestaan heeft. Cornelis van Prooijen werd op 26-3-1782 te Groningen gedoopt als zoon van Gerrit van Prooijen (soldaat van Oud Beijerland, later schoenmaker in Groningen) en Aaltje Rap (van Grave). Hij huwde te Winschoten 1-5-1803 met Geesje Hindriks van Winschoten uit welk huwelijk waarschijnlijk geen kinderen voortkwamen. Zijn broer Johannes was de vader van de kunstschilder Albert Jurardus van Prooijen. Johan Frederich Janssen werd, zoals we reeds zagen omstreeks 1785 te Hamburg geboren als zoon van Martin Friederichs Janssen (kw. 26) en Anna Geesje Barkman (kw. 27).

Een duidelijke verklaring voor het feit, dat Cornelis van Prooijen en Johan Frederich Janssen zich als broers beschouwden heb ik niet kunnen vinden. Mogelijk heeft de schoenmaker Gerrit van Prooijen te Groningen zijn zoon Cornelis bij zijn vakgenoot Martin Friede-

richs Janssen te Winschoten in de leer gedaan en werd deze Cornelis in het gezin van de laatstgenoemde als zoon opgenomen, hetgeen voor Anna Janssen aanleiding was een van haar kinderen naar hem te noemen.....; het is maar een veronderstelling.

1. Cornelis Jetses, geb. Groningen 23-6-1873, overl. Wassenaar 9-6-1955, kunstschilder, illustrator, ridder in de Orde van Oranje-Nassau, geh. 24-8-1899 te Groningen met Alberdina Hinderika Holkamp, geb. Groningen 18-2-1871, overl. 's Gravenhage 27-4-1939, d.v. Lambertus Holkamp (rechercheur van politie, later onderdirecteur Gemeentewerken te Groningen) en Hinderkien Brink.
2. Albert Jetses, geb. Groningen 17-3-1841, overl. Groningen 1-9-1910, zadelmaker later korendrager, geh. Groningen 25-11-1866 met
3. Everdina van Prooijen, geb. Groningen 6-5-1840, overl. Haren (Gr.) 11-7-1922.
4. Jan Alberts Jetses, geb. Groningen 4-3-1818, overl. Groningen 18-4-1875 (geh. II Groningen 24-11-1867 met Wibbegien Makken) zadelmaker, geh. Groningen 3-5-1840 met
5. Frederica Catharina Meinderts, geb. Groningen 8-2-1816, overl. Groningen 17-7-1863.
6. Kornelius van Prooijen, geb. Nieuw Beerta 10-2-1810 (ged. aldaar 18-2-1810), overl. Groningen 7-7-1875, schoenmaker, geh. Groningen 22-3-1832 met
7. Jantien Veenema, ged. Groningen 10-6-1810, overl. Groningen 16-11-1868.
8. Albert Jetses, ged. Groningen 25-1-1792, overl. Groningen 1-5-1846, schippersknecht later gistkoper, geh. Groningen 21-8-1814 met
9. Grietje Johannes, geb. 9-6-1793, overl. Groningen 21-8-1867.
10. Frederik Jan Meinderts, ged. Groningen 27-2-1774, overl. Groningen 31-10-1824, hoedenmaker, geh. Groningen 14-10-1794 met
11. Catharina Willig, ged. Groningen 27-2-1774, overl. Groningen 11-10-1857.
12. Beerend Jans van der Schans, ged. Nieuw Beerta 5-10-1783, overl. Groningen, 1-12-1818, korenschipper (ook potaschmaker), geh. Nieuw Beerta, procl. 8-8-1807 met
13. Anna Janssens, geb. ± 1788 waarschijnlijk te Hamburg, overl. Thesinge 20-1-1888 (ruim honderd jaren oud).
14. Willem Geerts Veenema, geb. Groningen 10-11-1782, overl. Groningen 22-3-1814, leerlooier, geh. Groningen 22-5-1808 met
15. Everdina Roelfs Rozenhoek, ged. Groningen 11-1-1788, overl. Groningen 19-6-1854.
16. Jetse Alberts, ged. Groningen 27-11-1766, schippersknecht, geh. Groningen 18-5-1791 met
17. Geesje Jans, ged. Groningen 11-6-1766.
18. Johan Hindriks, geb. Wildervank ± 1758, overl. Groningen 23-12-1823, voerman, geh. Groningen 18-5-1792 met
19. Jantien Hindriks, ged. Groningen 20-8-1756.
20. Pieter Meinder(t)s, ged. Groningen 20-2-1710, hoedenmaker, geh. Groningen 19-5-1761 met

21. Trientje Jans Overberg.
22. Tobias Willich, van Weilburg (Nassau) geb. ± 1724, overl. Groningen 25-7-1815, verver, geh. Groningen 30-6-1773 met
23. Maria Oosterkamp, (wed. luitenant Bartram), ged. Groningen 29-3-1739.
24. Jan Berends van der Schans, ged. Oude Schans 12-10-1749, overl. Nieuw Beerta 9-2-1813, landarbeider, geh. Nieuw Beerta 26-12-1781 met
25. Antie Tiels, (ook Teysens) van Bunde (Ostfriesland), overl. na 1813.
26. Martin Friedrichs Janssen, volgens een akte van bekendheid van 30-4-1813 was hij toen reeds overleden, woonde hij eerst te Hamburg en naderhand te Winschoten en was hij schoenmaker van beroep. Volgens de overlijdensakte van zijn zoon Johan Frederik Janssen (1857) is hij in Hamburg overleden. Hij was gehuwd met
27. Anna Geesje Barkman, woonde in 1813 bij bovengenoemde zoon, die kastelein was buiten de Oosterpoort te Groningen in het zomerverblijf "la Solitude".
28. Geert Lucasz, ged. Groningen 5-7-1733, gehuwd Groningen 26-9-1780 met
29. Annechien Josephs Rosenbeek, weduwe van Gerrit Jans, ged. Groningen 10-1-1753.
30. Roelf Arents Rozenhoek, ged. Groningen 22-12-1747, leerlooier, geh. Groningen 7-11-1769 met
31. Jantjen Everts S(t)uirling, ged. Groningen 27-12-1743.
32. Albert Jans, geboren te Warffum als zoon van de smid Albert Jans (overl. 1741/42) en Trijntje Jans, die 27-3-1735 te Warffum gehuwd waren. Albert Jans jr. huwde te Groningen op 24-12-1765 met
33. Tijske Borgerts, ged. Grijskerk 76-3-1739, d.v. Burgert Sappes en Tiete Jans (geh. Grijskerk 25-9-1729).
34. Jan Geerts, van Groningen, geh. Groningen 12-12-1750 met
35. Annigje Pieters, ged. Haren 19-12-1728, d.v. Pieter Rotgers en Geesjen Roelefs.
36. Hindrik Wolker, arbeider geh. met
37. Grietje.
38. Geert Hindrik, geh. met
39. Fennigjen Eilders.
40. Meindert Jans, geh. met
41. Aaltjen Peters.
42. Jan Overberg, van Coevorden, soldaat, geh. Groningen 4-5-1728 met
43. Maria Garbrands, van Groningen.
46. Willem Beerents Oostercamp, geh. met
47. Ettien Willems.
48. Berent Jans, weduwnaar van Anna Bleinse, van de Oude Schans, geh. Oude Schans 9-1-1746 met
49. Harmke Jans, van Bellingwolde.
56. Lucas Geerts, van Groningen, geh. Groningen 11-2-1721 met
57. Marrichje Jans, van Groningen.
58. Joseph Rodebeck (zijn dochter, kw. 29, staat als Rosenbeek ingeschreven) van "Nulingen in het Oostenrijkse", soldaat, geh.

- Groningen 18-1-1752 met
59. Elsjen Pieters, van Coevorden.
 60. Arent Roelefs, van Groningen, geh. Groningen 22-6-1747 met
 61. Aaltien Cloosterhuis, van Groningen.
 62. Evert Stuijrling, van Groningen, geh. Groningen 15-9-1733 met
 63. Elisabeth Bordijn, weduwe Hindrik Lucas, ged. Groningen 16-3-1701 als dochter van Daniel Bourdin en Marrichje Mensenburg.

ooo

OOSTFRIES/GRONINGER WAPENS

getekend door de heraldicus Ebo Pannenburg te Leer

KOSMAN-COSMA IN BOERTANGE
EEN UITGESTORVEN GESLACHT

door Petronella J.C. Elema

- I. Wilke Kosman, die in Boertange woont; hij is waarschijnlijk wel min ofmeer inheems en niet een van de passanten die deze garnizoensplaats kenmerkten. Tenzij er daarbij sprake is van een gelijknamige vader (zie de namen van zijn zoons) worden we over zijn beroep en, globaal gesproken, ook over zijn geboortetijdperk ingelicht door de volgende notitie in het doopboek van Boertange: "27-5-1708 een onecht kindt gedoopt van een vraumensch uit Westphalen dochter uyt de Vette hin bij Landegge Marij genoemt, dewelcke segt de vader daarvan te sijn Wilke Kosman backer die het echter gantselick ontkent; de naem van 't kindt is: Anna Margreeth." Wilke Kosman trouwt, waarschijnlijk wel te Boertange, 1715/1716 met Gepke Stockermans. Hun kinderen, ged. te Boertange, zijn:
 1. Hermina, ged. 13-12-1716 (volgt II.1).
 2. Wilke, ged. 12-12-1717 (jong overleden).
 3. Wilke, ged. 18-12-1718 (volgt II.2).
- II.1 Harmina Cosma trouwt Boertange 23-5-1749 Hendrik Antonie Olijve van Groningen. De naam Olijve wordt verder niet meer genoemd. Kinderen hieruit, ged. Boertange:
 1. Gepke, ged. 27-6-1750.
 2. Gepke, ged. 10-3-1752.
 3. Anthonie, ged. 23-5-1756.
- II.2 Wilke Cosma trouwt Boertange 31-5-1743 Hindrikje Sijvers van Vlachtwedde; zij is ald. ged. 14-4-1713 als dr. v. Sijwert Jans en Geetert Hindricks. Sijwert Jans van Deersum en Geetert Hindricks van Kappelen zijn getrouwd Vlagtwedde 15-3-1709. Kinderen, allen ged. Boertange:
 1. Harm, ged. 20-3-1744.
 2. Gepke, ged. 26-10-1746.
 3. Gepke, ged. 14-3-1749.
 4. Geertruit, ged. 3-10-1751.
Geertruida Wilkes Kosma trouwt Wedde 24-4-1774 Frerik Jacobs Prenger. Hieruit te Wedde verscheidene kinderen, o.a. een zoon Wilke (ged. 15-3-1789).
 5. Antje, ged. 23-9-1753.
Antje Wilkes Kosma trouwt Wedde 16-5-1776 Hindrik Harms Wolters.

ooo

Het gezin v.d. Emders stadsbouwmeester Nanninga

Naar aanleiding van het bovenvermeld artikel op bladz. 139 van de vorige jaargang ontvingen wij van de Heer Werner Harten te Hamburg de volgende aantekening:

"Greetsiel, 1806.7.1. 's namiddags om 3 Uur is Scheepschapitein Jan Abrahams Nanninga en Mary Shephard een Zoon geboren, welke d. 17 ejusdem gedoopt is en Jan Ulferts genaamt". De moeder van de in bovenstaand artikel genoemde Henriëtte Maria Nanninga, heette dus Mary Shephard, naar de naam te oordelen een Engelse.

BIJDRAGE TOT EEN GENEALOGIE VAN DE FAMILIE AMSINGH

vervolg van bl. 5 van deze jaargang

door Mr. G.R. de Groot

4. Sijpko Heerens, ged. 12 september 1604 te Midwolda (Zie ook de behandeling van de familie Sijpkens in Ned. Patr. en natuurlijk het reeds veelvuldig genoemde archief der familie. Beide beperken zich vrijwel uitsluitend tot de nakomelingen van Tammo /Sijpkens, zoon van Sijpko Heerens en Eltjen Jans Broyels. De gegevens over Sijpko Heerens ontleende ik aan de kwartierstaat van Ir. Siertsema, waarvan een exemplaar in het Rijksarchief Gron. berust). Overl. tussen 6 juli 1648 en 10 okt. 1649. Beklemd meyer te Eexta op Hero Hommens grond. Hij procedeert voor Burg. en Raad van Gron. in 1636, 38, 40 en 43. Vraagt op 13 mei 1636 'opsiender' te worden over de nieuwe verlaten, die bij de Scheemda worden gelegd. Huwt te Blijham (HC 27 mei 1629) Wendelke Pophkes (overl. tussen 21 sept. 1636 en 27 aug. 1638). Huwt te Eexta (HC 27 aug. 1638).
5. Eltjen Jans Broyels
Zij hertrouwt 1651 Claes Fickes en in 1667 Pompeius Oomkes. (Zie ook Ritzema van Ikema, Ommelander Geslachten). Op 14 maart 1683 zegelt te Eexta Tammo Sijpkens met de voogden over de kinderen van broer Heero de erfenis van zijn moeder Elsjen Broyels.
6. Sijntko Tiddens, huwt 25 juni 1637 te Zuidbroek
7. Bouwe Hewens
8. Heero Sijpkens, geb. c. 1575, overl. tussen 6 jan. 1618 en 27 mei 1629, eigenerfde te Eexta, huwt 15 juli 1604 te Midwolda
9. Ette Bonnens, overl. vóór 27 mei 1629
10. Jan Tammens, geb. 1586, overl. 16 april 1653 te Eexta, woonde eerst te Midwolderhamrik, later te Eexta, kerkvoogd te Eexta op 29 aug. 1643 en 16 nov. 1649. Hij vraagt in 1633 en 34 aan Burg. en Raad van Gron. land in huur te mogen houden. Huwt te Midwolda (HC 20 sept. 1611).
11. Ebbe Hayes, overl. 5 juni 1633 te Eexta
12. Tidde Tjadens, geb. c. 1570, overl. vóór 1640, vermeld te Zuidbroek 17 juni 1602 en 26 april 1637, kerkvoogd te Zuidbroek, huwt c. 1595.
13. Hemke Fockens, boedelscheiding 21 april 1649 te Zuidbroek.
16. Sijpko Sijpkens, geb. c. 1550.
20. Tammo Luppens Broyels, geb. c. 1560, overl. tussen 5 sept. 1624 en 14 febr. 1625, eigenerfde te Scheemda (genoemd van 19 juni 1602 af), kerkvoogd aldaar (vanaf 6 april 1611), hopman (vanaf 30 mei 1622), gevolmachtigde van het kerspel Scheemda op 7 jan. 1623. (Nadere gegevens in kwartierstaat Ir. Siertsema).
21. huwde Alejt, weduwe van Benno N., die overleden was op 29 mei 1610 toen Tammo Luppens met zijn kinderen de heerd verkocht die Aelheit naliet (huwt tussen 14 november 1611 en 19 juni 1612 Sibben Aysens, weduwe van Hemmo Mensens).
26. Focko Freriks, geb. c. 1540, overl. vóór 17 juni 1602 op welke datum te Zuidbroek zijn nalatenschap wordt verdeeld. Kerkvoogd te Zuidbroek, huwt c. 1570 E l k e (kw. 27)

Uit het huwelijk tussen Dieuwer Nannes en Sijpko Heres werd een dochter geboren:

Elke Sijpens, ged. 24 januari 1692 te Zuidbroek, overl. 24 juni 1754 te Zuidbroek. Zij huwde 23 dec. 1714 te Zbr. (HC 7 dec.)

Harmannus Stheeman, brouwer (Zie ook genealogie Stheeman (1892) en Nederlands Patr. (35 jrg). Geb. 19 okt. 1692, overl. 19 nov. 1719 te Zbr, zoon van Joost Stheeman (geb. 1665 te Leer, als zoon van Hindrik Stheeman; overl. 16 febr. 1715) en Wubbina Harms (overl. 20 maart 1702), die 9 febr. 1690 met elkaar getrouwd waren. Zij hertrouwde 8 maart 1722 te Zbr. (HC 30 jan.)

Arent Dolfing, brouwer, uit Orvelde onder Westerbork (Drente), zoon van Roelf Dolfing en Ida Dilling. Ik wil niet nalaten te vermelden, dat de brouwerij (waaraan wellicht ook het wapen der familie Stheeman is ontleend?) eigendom was van Elke Sijpens. Zij heeft deze geerfd van haar vader Sijpko Heres. Vergelijk de acte van boedelscheiding der goederen van Heero Sijpens en Elske Sijntkes (Zbr. 20 okt. 1690). Volgens deze acte erft Sijpko Heres van zijn ouders o.a.: 'huijs ende schuijre ende tuijne mede de brouwerije tot Zuidbroeck van haer selfs bewoont, staende op stadsgrond, doende jaarlijk ses silvere ducatonen off 18 Car. gl. 18 St. grondpacht ...'. Bepaalde der nakomelingen van Elske Sijpens hebben het beroep van brouwer nog tot in het begin der 19de eeuw uitgeoefend. (B.v. Willem Heikes Nieënborg, zoon van Haicko Nieënborg en Ida Dolfing). Uit aantekeningen uit het midden der vorige eeuw bleek mij dat Elske Sijpens als wapen voerde 'de staande leeuw'. Waarschijnlijk is dit hetzelfde wapen, als welke in Nederlands Patriciaat wordt omschreven als 'in goud een omgewende roodgetongde en genagelde blauwe leeuw'. Ook enige leden van het geslacht Stheeman schijnen dit wapen 'per abuis' gevoerd te hebben in plaats van de 'brouwerskuip'. (Almanak of schrijfboekje van Harmannus Stheeman, 1852).

Kinderen:

1. Wibina Stheeman, ged. 6 okt. 1715 te Zbr. (geb. 30 sept).
2. Sijpko Stheeman, ged. 27 september 1716 te Zbr. (geb. 24 sept.), huwt 5 maart 1740 Henrica Hilbrands (overl. 18 april 1740), huwt 5 april 1744 Haijke Alberts Eggens (geb. 2 febr. 1721, overl. 25 april 1752 te Zbr). De kwartieren van Haijke Eggens:
 2. Albert Eggens, overl. 12 juni 1724, huwt 1 nov. 1716 te Zbr.
 3. Wija Jans
 4. Eggo Alberts, ged. 21 sept. 1651 te Zbr., overl. 3 juli 1694 te Zbr, huwt 13 juli 1682 te Zbr.
 5. Claaske Arents, ged. 17 maart 1650 te Zbr., overl. 19 aug. 1690 te Zbr.
 8. Albert Eggens, overl. 8 jan. 1663 te Zbr., huwt
 9. Trijntje Derks
 10. Arent Hayes huwt
 11. Dieuwer Simens
 16. Eggo Luirts, overl. 9 okt. 1646 te Zbr., huwt 1613
 17. Geeske Jurjens, overl. 14 febr. 1647 te Zbr.
 20. Hayo Luirts, huwt 1613
 21. Hille
 - 32=40. Luint Eggens huwt
 - 33=41. Hille

Voor de nakomelingen van Sijpko Stheeman verwijs ik naar de genealogie Stheeman en naar Ned. Patr.

3. Joost Stheeman, geb. 9 jan. 1718 te Zbr. (ged. 9 jan.), jong overl.
4. Joost Stheeman, geb. 14 jan. 1719 te Zbr. (ged. 15 jan.), jong overl.
5. Ida Dolfing, geb. 13 nov. 1723 te Zbr. (ged. 14 nov.), huwt 26 febr. 1747 te Zbr. (HC 24 febr.) Jan Dolfing, geb. 18 apr. 1718 te Orvelde, zoon van Tijmen Dolfing (een oom van Ida Dolfing) en Jantina Dolfing. Hertrouwt 27 mei 1763 te Zbr. (HC 28 mei) Haycko Nienborgh van Winschoten.
De kwartieren van Haycko Nienborgh:
 2. Willem Haykens, ged. 17 januari 1697 te Winschoten, huwt 23 april 1724 te Winschoten (HC 22 april).
 3. Anna Emens Bonninga, geb. te Wedde
 4. Haycko Jans, geb. c. 1660 te Winschoten, overl. tussen 13 febr. 1719 en 3 febr. 1720, huwt te Winschoten (HC 1 mei 1690) (zie ook G.V.A. 1949, over "Het steenen logement te Winschoten" van welk gebouw Hayck Jans en zijn echtgenote 1697-99 mede-eigenaars waren en 1699-1708 eigenaars).
 5. Mettjen Willems (zij hertr. Peter Luyds, HC 7 sept. 1725) (Haycko Jans was Mr. Bakker te Winsch.)
 6. Emo Bonninga
 10. Willem Harmens Smidt uit Oldeb., Mr. Smid te Winschoten, 4 jan. 1667 koopt hij een smidse te Winsch., overlidjt voor 1720, want 3 febr. van dat jaar verkopen zijn kinderen een huis uit zijn erfenis, huwt 17 febr. 1667 te Winschoten
 11. Tjackjen Jans uit Noordbroek
(Kinderen van Ida Dolfing: Tijmen Dolfing (geb. 6 okt. 1747), Arent Dolfing (geb. 19 jan. 1749, overl. 5 febr. 1749), Arent Dolfing (geb. 25 sept. 1750), Willem Nieënborg (geb. 13 jan. 1760), Willem Nieënborg (geb. 16 juli 1767).
6. Roelf Dolfing, geb. 10 jan. 1725 te Zbr. (ged. 14 jan.)
7. Dieuwerdina Dolfing, geb. 7 april 1726 te Zbr. (ged. 7 april), huwt 14 mei 1752 Berent Geerts Buning, geb. 26 april 1721 (Vergelijk Ned. Patr. 1966. Berent Geerts Buning kwam uit Haren).
8. Megteltje Dolfing, geb. 2 aug. 1727 te Zbr. (ged. 3 aug.).
9. Anna Dolfing, geb. 25 april 1729 te Zbr. (ged. 1 mei).
- B. Haijo Nannes Amsingh (volgt III, 2).
- C. Eppien Amsingh, ged. 23 juni 1672 te Termunten (zie A).
- D. Anna Amsingh, geb. 24 december 1673 te Zuidbroek, overl. 28 juni 1743 te Zuidbroek, huwt 23 mei 1706 aldaar, Pieter Luiken sollicitateur (overl. c. 1710). Hij was weduwnaar van Anna Fockens, met wie hij 9 dec. 1694 was gehuwd. Uit dit eerste huwelijk had hij een dochter Geertruida Luicken, (zij overleed 19 sept. 1734). Zij huwde 1 juni 1714 Fokko Waldriks, geb. 1685, overl. 22 jan. 1742. Fokko Waldriks was een zoon van Eggo Alberts en Claaske Arents, dus een broer van Albert Eggens. (Zie de kwartieren van Haijke Alberts Eggens, echtgenote van Sijpko Stheeman). Dit echtpaar had twee kinderen:
 - a. Anna Fockens (overl. 7 juli 1746), die Klaas Nantkes huwde (overl. 13 okt. 1752; zoon van Nantko Claasen, die een broer van Eene Claesen, echtgenote van Haijo Nannes Amsingh was).

b. Pieter Luicken (geb. 21 juli 1715, overl. 1 febr. 1738), die 6 december 1737 Jacobjen Amsingh, dochter van Wibrand Amsingh en Moeder Busscher huwde (zie aldaar).

E. Wibrand Amsingh (volgt III.3)

F. In het Album Studiosorum Groninganum komt voor: '4 Maii 1692 Edwardus Amsing Suitbroeca' Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid moet deze ook tot de nakomelingen van Wibrand Amsingh behoren. Het is echter moeilijk uit te maken of hij tot de nakomelingen van Focko of Nanno Amsingh behoort.

Derde generatie.

1. Wibrand Amsingh (Fockes), ged. 13 september 1668, overl. 2 april 1700, huwde 2 oktober 1698 Bonna Frederix, ged. 30 april 1682, overl. 16 oktober 1699. Wibrand Amsingh studeerde te Groningen en te Franeker: Album Studiosorum Groninganum: 10 sept. 1686, Wijbrandus Amsingh, Oldamptinus, Phil. Album Studiosorum Academiae Franekerensis: 14 dec. 1693, Wijbrandt Amsingh, Oldamptinus, Iur. Album Studiosorum Academiae Franekerensis: 18 dec. 1694, Wijbrandt Amsing; Oldamptinus, Iur. civ. cand.

Uit het huwelijk met Bonna Frederix kwam een zoon voort: Frederik Amsingh (volgt IV, 1).

2. Hayo Amsingh (Nannes), geb. 24 maart 1671, overl. 7 november 1706, huwde 13 maart 1698 Eene Claesen, geb. 1668, overl. 1716. De kwartieren van Eene Claesen:

2. Claes Nantkes, huwde (HC 8 mei 1667 te Zbr.)

3. Hille Derks, ged. 22 augustus 1641 te Zbr.

6. Derk Hayes, overl. 30 januari 1666 te Zbr., huwde (HC 18 september 1640 te Zbr.).

7. Eene Aapkens, overl. 29 oktober 1649 te Zbr.

12. Hayo Luirts, huwde 1613.

13. Hille

24. Luit Eggens, huwde

25. Hille

Uit dit huwelijk:

A. Nanno Amsingh, geb. 19 februari 1703 te Zuidbroek, ged. 25 febr., jong overleden.

B. Mecheltjen Amsingh, geb. 4 mei 1704 te Zbr., ged. 4 mei, huwde 18 april 1723 te Zbr. (HC 19 maart) Dr. Eilard Wolthers, geb. 1691, overl. december 1726. Hij studeerde o.a. in Groningen: ASG: 31 aug. 1711, Eilard Wolthers, Drentinus, L.L. Hij was Scholte van Roden en Roderwolde en Advocaat der Landschap Drente. (Volgens een copia van een acte opgemaakt door E. Wolthers op 15 oktober 1725, welke berust in het Rijksarchief te Assen). Zij hertrouwde 5 januari 1738 Eppo Dries (koopman).

C. Nantko Amsingh, weddeman des rechtstoels Midwolda, geb. 28 januari 1706 te Zbr, ged. 30 jan., overleden 23 maart 1742. Album Studiosorum Groninganum: 9 julii 1724, Nanno Amsing, Oldamptinus, L.L.

D. Haijdina Amsingh, geb. 30 maart 1707 te Zbr, ged. 1 april (dit kind is dus postuum geboren).

3. Wibrand Amsingh (Nannes), geb. 13 januari 1686 te Zbr, overl. 23 mei 1743, woonde te Meeden, huwde 14 oktober 1714 te Zbr. (HC 14 sept. te Zbr.). Moeder Busscher (zij wordt in juni 1715 aangenomen als lidmaat der Ned. Herv. Kerk). Hij komt voor

op de lijst van personen die in 1731 voor de 400ste penning worden aangeslagen: 7.666.

Kinderen uit dit huwelijk:

A. Jacobjen Amsingh, huwde 6 december 1737 te Zbr. Pieter Luicken, geb. 21 juli 1715, overl. 1 febr. 1738, hertrouwde 8 april 1740 Haiko Addens, weddeman des rechtstoels van Winschoten, geb. te St. Georgswolt (Oost-Friesland), als zoon van Hindrik Jans en Grietje Aikens. (Pieter Luicken was een achterneef van Jacobjen Amsingh; zie blz. 45)

B. Allegonda Amsingh, geb. 22 juli 1716 te Zbr., ged. 26 juli, huwde (HC 15 maart 1743 te Winschoten) Messias (Meese) Huisingh, brouwer, weduwnaar van Aletta Vinkers.

Vierde generatie.

1. Frederik Amsingh 'gesworene', geb. 15 april 1699. Studeerde aan de universiteit van Groningen: ASG: 16 junii 1716, Frederikus Amsingh, Oldamptinus. Komt ook voor op de lijsten van personen aangeslagen voor de 400ste penning in 1731: Frederik Amsingh, Noordbroek, 32.000. Hij huwde 16 april 1719 te Groningen (ondertr. 1 april) Nanna Walrighs.

Kinderen:

A. Nanko Amsingh (volgt V, 1).

B. Waldrik Amsingh (volgt V, 2).

Vijde generatie.

1. Nanko Amsingh, 'gesworene' te Groningen. Studeerde te Groningen: ASG: 11 julii 1742. Huwde 21 april 1743 te Groningen (ondertr. 30 maart) in de Martinikerk Eppjen Menssens, dochter van Harmen Menssens en Johanna Arents. (Cok deze echtgenoten zijn aan elkaar verwant; zie blz. 4.).

Kinderen:

A. Frederik Amsingh, ged. 5 mei 1744 te Groningen, jong overleden.

B. Harmen Amsingh, secretaris der stad Groningen, ged. 16 april 1745 te Groningen, overl. 2 december 1821 te Groningen. Huwde te Adorp Antje Bruins. Uit dit huwelijk een zoon: Nantko Frederik Amsingh, geb. 7 april 1782 te Adorp. Komt voor in het Album Stud. Gron.: 4 sept. 1798.

C. Dr. Wibrant Amsingh, ged. 6 juni 1747 te Groningen. Komt voor in het Alb. Stud. Gron.: 19 julii 1763; 16 sept. 1767; 10 julii 1769. Hij promoveert in de rechten 9 augustus 1769 op het proefschrift: 'De assassinio'.

D. Janna Amsingh, ged. 11 juli 1749 te Groningen. Huwde 14 april 1780 te Zuidbroek (ondertr. 18 maart te Groningen). (Geprocl. 19 maart te Westerbroek). Willem Bellinga.

Uit dit huwelijk:

1. Frederik Bellinga, geb. 9 febr. 1787 te Groningen.

2. Geertruida Anna Jacoba Bellinga, ged. 14 maart 1788 te Groningen. Ondertrouwd 29 juni 1805 te Groningen Abraham van Wylick Bellinga, ged. 24 december 1780 te Groningen, zoon van Jacobus Bellinga en Catherina van Wylick.

3. Nantko Amsingh Bellinga huwt Baugien Sibolts, dochter van Sibolt Dethmers Eppes en Geertjen Tjapkes.

- E. Nandina Amsingh, ged. 9 april 1751 te Groningen. Huwde 3 januari 1782 te Groningen (ondertr. 8 dec. 1781) Dr. utr. iur. Jan Rigtters Woldendorp, kluftheer, gezworene en rentmeester te Groningen. Promoveerde 19 februari 1763 in de rechten op het proefschrift: 'De advocatis eorumque officio, utilitate ac necessitate'.
- F. Dr. Jan Amsingh, ged. 22 september 1752 te Groningen. Alb. Stud. Gron.: 24 juli 1769; 29 aug. 1777, phil.cand. 19 april 1786. Promoveert tot Doctor in de Philosophie op het proefschrift: 'De imputatione rite ac legitime instituenda'. De promotie had plaats: 'praesente serenissimo principe Arausionensis et regiae coniuge'. Vert.: 'In tegenwoordigheid van de doorluchtige vorst van Arausio en zijn koninklijke echtgenote'. Arausio is een verlatijnsing van Oranje. Bedoeld zijn dan de stadhouder prins Willem V en zijn echtgenote prinses Wilhelmina van Pruisen. (30 aug. 1777). Promoveert tot Doctor in de Rechtsgeleerdheid op het proefschrift 'De contractu et actione aestimorum'. (20 apr. 1786).
- G. Bonna Amsingh, ged. 30 april 1754 te Groningen, jong overleden.
- H. Bonna Amsingh, ged. 27 augustus 1756 te Groningen.
- I. Wilhelmina Amsingh, ged. 23 februari 1759 te Groningen, jong overleden.
- J. Wilhelmina Amsingh, ged. 25 mei 1760 te Groningen.
- K. Frederika Amsingh, ged. 5 februari 1762 te Groningen.
2. Waldrik Amsingh, kluftheer te Groningen. Alb. Stud.Gron.: 18 oktober 1748; Noordbroeca-Oldamptinus; iur. huwde 20 oktober 1748 te Groningen (ondertr. 5 okt.). Elizabeth Arnoldi, ged. 27 juni 1728 te Groningen, dochter van de raadsheer Jan Arnoldi en Roelina Hoving. Elizabeth is dus een zuster van Johanna Roelina Arnoldi, die gehuwd was met Dr. C.C. Emmerij; zie blz. 3 Kinderen uit dit huwelijk:
- A. Frederik Nantko Amsingh, ged. 6 aug. 1749 te Groningen, geb. 3 aug., overleden 17 oktober 1749 te Groningen.
- B. Jan Rudolf Amsingh, geb. 6 november 1750 te Noordbroek. (ged. 8 nov.).
- C. Frederik Nantko Amsingh, geb. 16 januari 1752 te Noordbroek, ged. 23 jan.
- D. Eppo Amsingh, ged. 18 februari 1753 te Noordbroek (tweeling met de volgende).
- E. Dr. Wijbrant Amsingh, ged. 18 febr. 1753 te Noordbroek. Studeert te Groningen: ASG: 8 sept. 1772; Oldamptinus. Hij promoveert tot Doctor in de rechten op het proefschrift: 'De ambitu', 11-9-1779.
- F. Roelina Johanna Amsingh, ged. 8 dec. 1754 te Noordbroek.
- G. Nandina Frederika Amsingh, ged. 29 febr. 1756 Noordbroek.
- H. Walrik Amsingh, ged. 27 mrt. 1757 te Noordbroek, jong overl.
- I. Waldrik Amsingh, ged. 4 mei 1758 (Hemelv. dag) te Noordbroek.
- J. Nandina Frederika Amsingh, ged. 15 maart 1761 te Noordbroek, ondertr. 9 maart 1782 te Groningen. Leendert van Rijn, 'Notaris bij den Edelen Hove van Holland en West Vrieslandt geadmitteerd, binnen de stad Amsterdam. residentende'. Zoon van Laurens van Rijn en Catherina van der Kerkhoven.
- K. Elisabeth Alijda Amsingh, ged. 4 juli 1762 te Noordbroek.
- L. Rudolph Amsingh, ged. 11 maart 1764 te Noordbroek.

SCHEEPSBOUWERS IN DE GRONINGER VEENKOLONIEN
GENEALOGIE FEEBURG, OOK KOBURG, EN JAGER

door Mr. J.P.A. Wortelboer

Zoals de Heer G.W. Nanninga in Gruoninga, 1973 no. 3 terecht opmerkt is het beroep van scheepsbouwer in de veenkolonien in vele gevallen "erfelijk", in die zin dat zoons en schoonzons veelal traden in de voetsporen van "de oude heer". Bij het hier behandelde geslacht Feeburg valt eenzelfde conclusie te trekken met dien verstande dat deze familie zich na 1800 niet meer heeft kunnen handhaven in scheepsbouwerskringen. De familie is Rooms-Katholiek. Tenzij anders is vermeld zijn de gegevens uit de Rechterlijke Archieven geput, nl. uit R.A. IVt. De 18de-eeuwse sloopstimmerman moet men niet vergelijken met zijn 20ste-eeuwse collega. De werfjes waren klein; zo vertelt de inventaris van de boedel (R.A. IVij, deel 4, no. 139) van Wabbe Hugo's het volgende over de werf "Vaste goederen: een behuising met een timmerhelling met daaragter een stuk land. In de hellingschuur bevinden zich: 1 hellingtou; 5 grote schruiven; 1 half gemaakt schipjen; 2 domkragten; 6 boren klier en groot; 7 zagen klein en groot; 2 bijlen; 1 moker; 1 bok en 3 schragen; 3 kettings; 19 eiken planken met nog enige stukken; 6 greinen planken; 8 stukken boomhout; 1 slijpsteen; 2 olde pramen; 1 olt schipjen; 1 brantijzer; 1 vork".

- I. Hugo Halbes, van Watten in Friesland (Wartena); sloopstimmerman te Sappemeer van 1727 tot 1738 doch vermoedelijk ook daarvoor. Huwt Sappemeer 8-11-1697 Teetje Jans, in Sappemeer. d.d. 11 juli 1727 nemen Hugo Albes en Tietje Jans Echtel: in Sappemeer woonachtig op rente 200 car:gld: voor 't gebruiken derselven beloofden debiteuren alle jaar tot de aflosse toe vijf gelijke gld: van ieder hondert tot intresse te betalen. Tot zekerheid cederen zij een vordering m.b.t. een nieuwe tassche schuite door debiteuren aan Anne Jans en Klaasjen Ommes verkoft en geleverd. (akte geregistreerd 11 mei 1739).
- d.d. 5 juni 1738 cederen zij een vordering van 925,- wegens de restante coopschat van een schuitebrief etc. (akte geregistreerd 11 mei 1739).
- Uit dit huwelijk de volgende kinderen:
1. Halbe Hugo's, volgt IIa.
 2. Jan Hugo's, volgt IIb.
 3. Trijntje Hugo's, huwt vóór 1733 Melle Jans, sloopstimmerman. d.d. 14 sept. 1733 verklaren Melle Jans en Trijntje Hugoos Echtel: woonachtig in Sappemeer schuldig te zijn aan Hindrik Coerts f. 300 car. gld. spruitende uit eenige ontfangen houtwaren en goede angetelde geriede penn: voor 't gebruik dier somma beloofden comparanten alle jaar voor ieder hondert vijf gelijke gld: intresse te betalen. Zelfschuldige borgen zijn Hugo Albes en Tietje Jans (akte geregistreerd 11 mei 1739).
 4. Wabbe Hugo's, volgt IIc.
 5. Wiltje Hugo's, huwt Sappemeer 3 mei 1730 Haijke Aaldriks, sloopstimmerman te Sappemeer. d.d. 26 juli 1731 leent dit echtpaar 350,-; als onderpand alle roerende en onroerende goederen in specie haar huis en timmerwerff met alle desselfs gereedschap, terwijl zelfschuldige borg zijn Hugo Albes en Tietje Jans (11-5-1739).

- Ila. Halbe Hugo's, scheepstimmerman te Sappemeer; treedt 2 april 1728 op als diacon der Rooms=Catholijke Armen in Sappemeer (akte geregistreerd 11 maart 1739); huwt Sappemeer 14 dec. 1732 Grietje Jacobs.
 d.d. 22 febr. 1752 verkopen Frerik Bour en Halbe Hugo's een geboeide taske schuute met 't opgoed voor 200=10=
 d.d. 26 sept. 1735 (akte geregistreerd 16 maart 1739) lenen Halbo Hugoos en Grietjen Jacob Egteliden in Sapmeer woonagtig 100.-
 d.d. 14 maart 1729 (geregistreerd 19 jan. 1739) lenen Halbe Hugoos en Jan Hugoos woonagtig in Sapmeer 200,-; zelfschuldige borgen zijn wederom Hugo Halbes en Tietje Jans.
 d.d. 14 maart 1729 (geregistreerd 17 jan. 1739) kopen Halbe Hugoos en zijn broeder Jan Hugoos een zeker hoff ofte heemstede gelegen in Sappemeer an de zuitkant van Heerendiep op No. 28 voor 250,-; zelfschuldige borgen zijn opnieuw hun ouders.
 d.d. 29 dec. 1729 (akte geregistreerd 11 mei 1739) lenen Halbe Hugo's en zijn broeder Jan Hugo's 400,- tegen 5% rente. Als onderpand geven zij al hun goederen in spetie haar huis en timmerwerff liggende in Sapmeer. Zelfschuldige borgen zijn wederom hun ouders.

Uit dit huwelijk de volgende kinderen bekend:

- Hugo Halbes, voor zover bekend was hij ongehuwd.
 d.d. 17 maart 1764 (geregistreerd 17 april) verkopen Bernardus Harms, Harmannus Harms en Huige Halbes meester-scheepstimmerlieden te Sappemeer een tjalk schuute hol nieuw van de bijl voor 2100,- aan Harm Jan Seeven en Geesjen Jurriens egtelieden woonagtig in Veendam.
 d.d. 19 jan. 1765 verpacht Huige Halbes voor de tijd van negen jaar aan Willem Jans Lankhaar en Anna Karsjes de geregte halfscheid van een behuisinge met desselfs heemstee en drie campen land, als mede de geregte halfscheid van een timmerwarff, met alle desselfs gereedschappen en annexen, staande en gelegen in Sappemeer. (akte geregistreerd 29 maart). Op 7 okt. verpacht hij de andere helft.
 d.d. 27 maart 1765 verkoopt Hugo Halbes een taske nieuw van bijl, an dewelke thans in mijn schuire tot Sapmeer wort gearbeid, voor 1213=10=
- Trijntje Halbes, geb. Sappemeer ca. 1733, overl. ald. 19 aug. 1819, huwt Hoogezand 24 sept. 1752 Harmannus Roelfs Nijhuis, scheepstimmerman, overl. vóór 18 juli 1773; zij hertr. Kleinemeer/Sappemeer 2/4 juli 1773 Harm Pieters Staal, van Pekel A, scheepstimmerman te Wedde, zoon van Pieter Jans Staal en Fenna Berends.
 d.d. 7 nov. 1763 (geregistreerd 21 nov.) nemen Hermannus Roelfs en Trijntje Halbes Eglid: een vordering van 400,- over, zijnde resterende cooppenningen wegens een huis en land in de Winkelhoek onder Sapmeer door wijlen Uge Jans aangekocht. Zelfschuldige borg is Mijes Jans.
 Blijkens de inventarisatie van hun goederen bij het overliden van Harmannus Roelfs bezaten zij een behuisinge met een plaas lant gelegen in Sappemeer en een behuisinge bij de Kalkwijk en een tiental vorderingen wegens verkochte schepen. Het batig saldo werd getaxeerd op 3586=1-2= (R.A.IVij, deel 5, no. 89).
- Anna Halbes, van Sappemeer huwt, ondertr. Sappemeer 29 jan.

- 1763 Willem Stiggel, van Harlingen, hij hertr. Barbara Wilkens.
 4. Maria Halbes, geb. Sappemeer 5 nov. 1747, huwt Kleinemeer/Hoogezand 16/17 nov. 1765 Jan Hillebrands Bodewes (ook wel Kuiper), geb. Martenshoek 11 sept. 1740, zoon van Hilbrand Geerts Bodewes en Elsje Joosten.

d.d. 2 febr. 1767 verkopen Jan Hilbrants en Marieke Halbes een tassche met annexen voor 600,-

- Tecla (Tietje) Halbes huwt Sappemeer/Kleinemeer 6/20 nov. 1762 Lammert Berens Uilenberg (ook wel Ekkel), zij hertr. Kleinemeer 18 febr. 1786 (huw. contr.) Harm Hindriks Poker, geb. Nieuwe Pekela, ca. 1752, overl. ald. 24 aug. 1818, zoon van Hindrik Berends Poker en Marieke Beerents.
 R.A.V.11, deel 28, d.d. 30 april 1793 verkopen Harm Hindr: Poker en Tietje Halbes Ehel: woonagtig in de Burger Comp: te Veendam aan Berent Lammerts Ekkel en Aagtje Fokkes Ehel: mede woonagtig aldaar een plaats land voor 3300,-, deze vordering wordt dadelijk gecedeerd. Zelfschuldige borg bij deze transactie is Fokke Jans woonagtig op 't Hogezaand.

- Ilb. Jan Hugo's, scheepstimmerman te Sappemeer, huwt ald. 24 juni 1731 Martje Meeuwes, overl. vóór 29 juni 1758, zij hertr. als weduwe te Sappemeer 15 jan. 1752 Hermannus Jans Lankhaar, weduwnaar.

d.d. 24 nov. 1744 lenen Jan Hugoos en Margjen Meuwes Egtel: in Sappemeer woonagtig 300,-.

d.d. 26 dec. 1755 compareren Wabbe Huges als voormond, Roelf Geerts en Wim Woestman als voogden over de minderjarige kinder van Martjen Meus bij Jan Huges in egte verwekt, voorts Harmanus Jans Lankhaar als stiefvader, die verkopen aan Meus Jans en Hillegien Jans een behuisinge met een schuire en timmerhellinge met de overdracht van het heem, gelegen in Sappemeer op No. 28 Litt:A:B voor 1287,-.

d.d. 26 dec. 1755 dragen dezelfde voormond en voogden een stuk bouwland over gelegen in de Borger Compagnie op No. 4 voor 199,-.

Uit dit huwelijk de volgende kinderen:

- Hugo Jans, scheepstimmerman, woonagtig in de Winkelhoek in Sappemeer, waarschijnlijk ongehuwd en in ieder geval niet te verwarren met Hugo Jans en Ida Jans, die in de Tripscompagnie woonachtig zijn.
 d.d. 24 mei 1763 verkoopt Hugo Jans een nieuwe taske schuute voor 1400,- en een ducaat.
 d.d. 23 maart 1768 (geregistreerd 18 nov.) verklaren Hugo en Mieus Jans scheepstimmermannen in Sapmeer schuldig te zijn aan de wedue Gerrit G. Arkema en Compagnie, wegens leverantie van hout en zaagloon de somma van 220 gulden.
 d.d. 18 juni 1768 verkoopt Huge Jans aan Jochum Harms Vroom en Marieke Hansen Cok Ehel: een tjalk schuute nieuw van de bijl voor 2250,-.
 d.d. 1 dec. 1766 compareert de E. Huig Jans woonagtig in de Winkelhoek in Sapmeer, welke verklaarde in diverse malen an contante penn: genegotieert en ontfangen te hebben van de E. Luitje Reinders en vrouw een somma van f.350 gl: om deselve te implieren tot stuur en volveerding van mijn twee nje pramen en mijn tegenswoordige onderhanden zijnde schuute.
- Mees Jans, volgt IIIa.
- Betje (Beldje) Jans, huwt Hoogezand/Kleinemeer 19 april/9 mei

1761 Sievert Jans

Ic. Wabbe Hugo's, scheepstimmerman, huwt als Wake Hoegel te Sappemeer 26 juli 1744 Geertruida Jans, van Onstwedde, hij overlijdt tussen april en juli 1761.

d.d. 6 april 1761 cedeert Wabbe Huges een vordering van 550,- zijnde penn: van een verkogte taske schuitede ten laste van Jannes Jemkes en vrouw.

In de inventaris van de goederen van wijlen Wabbe Huges worden als vaste goederen genoemd: een behuisinge met een timmerhelling met daarop een stuk land (R.A.IVij, deel 4, no. 139).

Uit dit huwelijk de volgende kinderen: (R.A. IVz, deel 2, fol. 39: minderjarige kinderen in 1761, Halbe Hugo's is dan voorstander).

1. Oege Wabbes, volgt IIIb.
2. Tetje Wabbes, de inventaris van haar boedel is te vinden in V oo deel 36 d.d. 25 okt. 1796, uit Sappemeer huwt Winschoten 21 mei 1783 (huw. contr. Winschoten 21 mei) Reinder Renkes uit Winschoterzijl.
3. Trijntje Wabbes, uit Sappemeer huwt ondertr. Beerta 27 okt. / Kleinemeer 17 nov. 1782 Geert Hindriks. In 1796 laten zij o.a. een kind dopen te Oude Pekela, waarbij getuige is Tecla Wabbes.

III. Mees Jans, scheepstimmerman te Sappemeer, huwt Sappemeer 6 juli 1755 Hillegijn Harms, van Veendam. Zie voor de aankoop van zijn scheepswerf bij generatie IIB.

d.d. 26 dec. 1755 (geregistreerd 5 jan. 1756) lenen Meijes Jans en Hillegien Jans (dit zal het patronym van haar man zijn) 425,- van Halbe Hugoos, terwijl zij dezelfde dag ook nog 200,- lenen van Freirik Jacobs Bour en tenslotte lenen zij 400,- van Wabbe Huges als voormond ... etc. over de minderjarige kinder van Martjen Mies bij Jan Huges in egte verwekt.

d.d. 22 mei 1756 (geregistreerd 4 aug.) verkoopt Meeuwes Jans meester scheepstimmermansbaas in Sappemeer een gebooide tassche schuitedehol, nieuw van de bijl voor 825,-.

d.d. 19 mei 1759 verkopen Meijes Jans meester scheepstimmerman en Hillegjen Harms een schuitedehol nieuw van de bijl voor 2050,- en een ducaat.

Uit dit huwelijk de volgende kinderen:

1. Hilligie Meeuwes.
2. Aaltje Mees Feeburg, geb. ca. 1757, overl. Veendam 19 aug. 1839 als Freiburg, huwt Oude Pekela 16 nov. 1792 Jan Ewijk, van Utrecht, geb. ca. 1761, overl. Veendam 6 mei 1833, tuinman.
3. Harm Mees KOBURG of FEEBURG, geb. Sappemeer, ged. Kleinemeer 7 april 1761, overl. Hoogezand 19 juni 1819, arbeider, sjouwer, huwt Hoogezand/Kleinemeer 10/17 juni 1792 (met gerechtelijke machtiging) Henrica Bijlholt, ged. Kleinemeer 30 nov. 1772, overl. Martenshoek 12 jan. 1856, dochter van Cornellis Wijnkes Bijlholt, mr. scheepstimmerman, en Anna Ottes Smit. Hieruit 9 kinderen t/m 1811.
4. Anna, ged. Kleinemeer 14 febr. 1764, geb. Sappemeer.
5. Hugo Mees Feeburg, geb. Sappemeer, ged. Kleinemeer 2 sept. 1766, overl. Sappemeer 1 sept. 1832, landbouwer, huwt (1) Kleinemeer 2 febr. 1801 Trientje Fokkes Boer, geb. ca. 1759, overl. Sappemeer 17 mei 1814, dochter van Fokke Jans Boer, grutter, en Catharina Wilkes (Drost). Hieruit 5 kinderen t/m

1811. Hij hertr. Sappemeer 18 nov. 1815 Tecla Jans Olgers, geb. Schildwolde, ged. Kleinemeer 27 april 1778, overl. Achterdiep (Sappemeer) 8 febr. 1857, dochter van Jan Wolters, kleermaker te Schildwolde, en Aaltje Jans.

6. Conradus, geb. Sappemeer, ged. Kleinemeer 13 maart 1769.
7. Conradus, geb. Kalkwijk, ged. Kleinemeer 7 juli 1772, overl. Nieuwe Pekela 16 dec. 1841, hovenier, huwt Oude Pekela 7 juni 1798 Anna Jans Kroese (Kroese). Hieruit 3 kinderen t/m 1811 (bij zijn overlijden, waar hij Konraad Meeuwes wordt genoemd, laat hij 2 kinderen na).
8. Catharina, geb. Kalkwijk, ged. Kleinemeer 3 juni 1775.
9. Matje (Martha) Meeuwes huwt Kleinemeer 29 aug. 1788 Jurrien Smit Wilkes, weduwnaar van Jantje Nielaas Heeres, van Schapen in Lingen, arbeider.

IIIb. Oege Wabbes JAGER, van Sappemeer, scheepstimmerknecht, landbouwer te Kropswolde, huwt Kropswolde 26 dec. 1774 Grietje Gerrijts, van Foxhol. Hieruit 5 kinderen bekend, allen Ned. Herv. gedoopt te Kropswolde:

1. Gerrit, ged. 11 febr. 1776.
2. Wabbe, ged. 19 okt. 1777.
3. Gesien, ged. 6 febr. 1780.
4. Wabbe, ged. 24 juli 1785, overl. Foxhol 17 sept. 1851, watermuller, huwt Hoogezand 26 sept. 1811 Alberdina Willems Landman, ged. Kropswolde 21 nov. 1788, dochter van Willem Obbes en Berentje Jans.
5. Gerrit, geb. ca. 1808, overl. Kropswolde 19 juni 1842, landbouwer ald., huwt Grietje Pieters Hebel.

ooo

BIBLIOTHEEK LUITJE HOEKSEMA FONDS OP 'T ZANDT

door Ds. I. Hamming

In het Dorpshuis op 't Zandt bevindt zich een bijzondere bibliotheek, die van de stichting "Luitje Hoeksema Fonds". Deze stichting dankt haar ontstaan aan een legaat van zekere Luurt Hoeksema, in okt. 1937 overleden. Dit legaat omvatte een kleine historische bibliotheek en een bedrag van f10.000. Dank zij dit legaat is in nov. 1938 genoemde stichting in het leven geroepen. Deze draagt de naam van de vooroverleden zoon Luitje Martinus Anne Hoeksema. Het doel is een bibliotheek te vormen en te beheren met werken, die betrekking hebben op de noordelijke provincies. Tot dat doel beschikt het bestuur over 2/3 van de opbrengst van het kapitaal, terwijl telkens 1/3 bij dat kapitaal moet worden gevoegd. Zo groeit dit gestadig, helaas niet met de snelheid van de geldontwaarding. In de bibliotheek bevinden zich voornamelijk werken, die betrekking hebben op Groningerland. Daartoe moeten we ons wel beperken. Door aankoop en schenkingen is de bibliotheek zodanig uitgegroeid, dat de pas verschenen catalogus zo'n 700 nummers telt. Gegadigden kunnen deze verkrijgen voor een bedrag van 6.-, zowel aan het Dorpshuis op 't Zandt als bij de sekretaris ds. I. Hamming, Molenweg 32 te Loppersum. Het gebruik van de boeken is de eerste maand gratis; bij langer gebruik wordt een vergoeding gevraagd. Wanneer iemand boeken wil lezen, verdient het wel aanbeveling even een afspraak te maken (t. 05968-481). Voor liefhebbers van de gewestelijke geschiedenis een rijke bron, waaraan velen zich mogen laven.

vervolg van bl. 33 van deze jaargang

door O.J. Nienhuis

2. Gerardus Joannus Leber, geb. 29-12-1814 te Wehe, overl. 23-1-1894 te Kloosterburen, hij was kramer en kleermaker te Bedum, landb. te Noordwolde, koopman te Groningen en laatst rentenier te Kloosterburen, z.v. Jan Jans Leber, kramer te Wehe en Catharina Geerts Diephuis.
Gehuwd 8-1-1842 te Bedum met Anna Catharina Margaretha Bos, ged. 27-5-1811 te Bedum, overl. 24-7-1856 te Noordwolde.
(Jan Jans Leber, z.v. Joannus Jacobus Leber, koopman te Winterberg (West-Duitsland) en Anna Eva Deimel).
Kinderen uit dit huwelijk zijn:
- Catharina Francisca Leber, geb. 4-2-1843 te Bedum, overl. 5-9-1843 te Bedum.
 - Francisca Catharina Leber, geb. 21-7-1844 te Bedum, overl. 29-3-1865 te Noordwolde.
 - Catharina Francisca Leber, geb. 21-7-1846 te Bedum, overl. 23-12-1888 te Noordwolde.
Gehuwd 5-8-1868 te Bedum met Willem Reintjes Bos, geb. 15-5-1845 te Usquert, overl. 20-11-1919 te Bedum, landb. te Noordwolde, later rentenier te Bedum, z.v. Regnerus Willems Bos en Wina Jans ten Oever.
 - Regnerus Joannus Leber, geb. 19-9-1848 te Bedum, overl. 14-11-1937 te Groningen, landb. op Westerklooster bij Kloosterburen. Gehuwd 8-6-1878 te Aduard met Mechelina Magreta Poort, geb. 13-4-1845 te Aduard, overl. 10-3-1907 te Kloosterburen, d.v. Hendrik Willems Poort en Nicola Boelens.
 - Johannus Regnerus Leber, geb. 11-9-1850 te Bedum, overl. 13-12-1853 te Bedum.
 - Levenloos kind, geb. 29-6-1853 te Bedum.
3. Willem Reintjes Bos, geb. 15-5-1845 te Usquert, overl. 20-11-1919 te Bedum, landb. te Noordwolde, later rentenier te Bedum, z.v. Regnerus Willems Bos en Wina Jans ten Oever.
Gehuwd 5-8-1868 te Bedum met Catharina Francisca Leber, geb. 21-7-1846, overl. 23-12-1888 te Noordwolde.
(Regnerus Willems Bos, z.v. Willems Jacobs Bos, landb. op Lutjebosch te Usquert en Petronella Reinjes Feddema, hij z.v. Jacob Jans Bos en Catharina Willems, landbouwers op de Papekop te Usquert, hij z.v. Jan Ottes, landb. te Kloosterburen op Ubbemaheerd en Trijntje Jacobs, hij z.v. Otte Rempts, landb. te Kloosterburen en Henrica Jans.)
Kinderen uit dit huwelijk zijn:
- Regnerus Willems Bos, geb. 11-6-1869 te Noordwolde, overl. 2-12-1934 te Bedum, landb. te Noordwolde, daarna te Bedum, kerkmeester van de R.K. Parochie te Bedum.
Gehuwd 23-4-1912 te Bedum met Louisa Jozepha Poelma, geb. 30-3-1884 te Noordwolde, overl. 22-9-1923 te Bedum, d.v. Folkert Jacobus Poelma, landb. te Noordwolde, 25 jaar raadslid van de gemeente Bedum en Wilhelmina Alma.

b.

- Gerardus Joannus Bos, geb. 18-9-1870 te Noordwolde, overl. 29-4-1945 te Noordwolde, landb. te Noordwolde.
Gehuwd 14-7-1893 te Bedum met Francisca Catharina Bos, geb. 14-7-1873 te Ellerhuizen, overl. 11-7-1952 te Groningen, d.v. Johannus Dionisius Bos en Suzanna Musters.
 - Cornelis Jacobus Bos, geb. 7-1-1872 te Noordwolde, overl. 3-9-1966 te Uithuizen, handelaar te Uithuizen.
Gehuwd 27-6-1904 te Den Hoorn met Johanna Amsingh, geb. 12-6-1879 te Wehe, overl. 6-10-1959 te Uithuizen, d.v. Jacobus Freerks Amsing, landbouwer op Garstmaheem te Wehe en Catharina Lammerts.
 - Levenloos kind, geb. 25-11-1872 te Noordwolde.
 - Anna Maria Bos, geb. 2-9-1874 te Noordwolde, overleden 3-5-1875 te Noordwolde.
 - Anna Maria Bos, geb. 21-10-1875 te Noordwolde, overleden 16-6-1876 te Noordwolde.
 - Regnerus Joannus Bos, geb. 7-4-1877 te Noordwolde, overl. 22-1-1879 te Noordwolde.
 - Anna Wilhelmina Bos, geb. 15-11-1878 te Noordwolde, overl. 27-1-1879 te Noordwolde.
 - Anna Wilhelmina Bos, geb. 29-1-1880 te Noordwolde, overleden 17-3-1968 te Veendam.
Gehuwd 28-5-1903 te Bedum met Johannus Lubberman, geb. 24-6-1873 te Zuidwending, overl. 24-1-1966 te Veendam, landb. te Zuidwending, z.v. Frans Lubberman en Elina Gesina Drenth.
 - Johannus Jacobus Bos, geb. 6-11-1882 te Noordwolde, overl. 19-8-1971 te Breda, woonde te Goes, daarna te Breda.
Gehuwd (1) met Maria van Haaren, geb. 30-8-1884 Druten, overl. 4-8-1928 te Goes.
Gehuwd (2) 2-2-1931 te Nijmegen met Maria Catharina van der Ham, geb. 11-1-1892 te Nijmegen, overl. 2-2-1961 te Ginneken bij Breda.
 - Wilhelmus Franciscus Bos, geb. 11-11-1884 te Noordwolde, overl. 25-10-1885 te Noordwolde.
4. Gerardus Joannus Bos, geb. 18-9-1870 te Noordwolde, overl. 29-4-1945 te Noordwolde, landb. aldaar. Gehuwd 14-7-1893 te Bedum met Francisca Catharina Bos, geb. 14-7-1873 te Ellerhuizen, overl. 11-7-1952 te Groningen, d.v. Johannus Dionisius Bos en Suzanna Musters. (Het voorgeslacht van Johannus Dionisius Bos, zie bij Redmer Jacobs Bos).
Kinderen uit dit huwelijk zijn:
- Wilhelmina Suzanna Bos, geb. 4-5-1894 te Bedum, overl. 2-5-1959 te Tegelen, zij was religieuze en ingetreden in het klooster te Tegelen op 4-10-1916.
 - Suzanna Catharina Bos, geb. 30-10-1895 te Noordwolde.
Gehuwd 16-7-1926 te Bedum met Wilhelmus Herman Veerkamp, geb. 3-3-1888 te Tripscompagnie, was laatst landb. te Wildervank, nu wonende te Veendam, z.v. Jacobus Veerkamp en Elizabeth Geling.
 - Johannus Dionisius Bos, geb. 1-7-1897 te Noordwolde, overl. 21-6-1898 te Noordwolde.
 - Johannus Jacobus Bos, geb. 14-5-1899 te Noordwolde, overl. 4-3-1945 te Groningen.
 - Catharina Francisca Bos, geb. 1-10-1901 te Noordwolde.
Gehuwd 19-5-1921 te Bedum met Cornelis Stolwijk, geb. 19-2-1896 te Haarlemmerliede, landb. te Bedum, daarna te Wieringerwerf

in de Wieringermeer, nu rentenier aldaar, z.v. Leonardus Stolwijk en Margaretha van der Laan.

- f. Regnerus Johannes Bos, geb. 30-6-1905 te Noordwolde, landb. te Noordwolde, daarna rentenier te Bedum. Gehuwd 29-10-1949 te Groningen met Helena Catharina Halsema, geb. 2-1-1911 te Wehe, d.v. Johannes Halsema en Regnera Poelma.
- g. Anna Johanna Bos, geb. 20-9-1906 te Noordwolde, overl. 12-19-1909 te Noordwolde.
- h. Wilhelmus Regnerus Bos, geb. 19-1-1908 te Noordwolde, landb. te Bedum, nu rentenier aldaar. Gehuwd 28-5-1941 te Leens met Helena Petronella van Oosten, geb. 22-5-1906 te Mensingeweer, d.v. Henderikus van Oosten, landb. te Mensingeweer en Margaretha Catharina Bos.
- i. Geertruida Huberta Bos, geb. 17-6-1909 te Noordwolde. Gehuwd 23-11-1938 te Bedum met Frederikus Theodorus Lamert, geb. 20-11-1909 te Eenrum, kweker te Eenrum, daarna te Sappemeer, z.v. Fredrikus Lamert en Gezina Halsema.
- j. Anna Johanna Bos, geb. 3-11-1911 te Noordwolde. Gehuwd 9-5-1939 te Bedum met Jozephus Hermannus Geling, geb. 25-11-1901 te Sappemeer, overl. 10-1-1967 te Sappemeer. Hij was kweker aldaar, z.v. Hinderikus Geling en Johanna Keizer.
- k. Francisca Maria Bos, geb. 11-8-1913 te Noordwolde. Gehuwd 2-6-1942 te Bedum met Kornelis Gerhardus Bos, geb. 5-11-1911 te Mensingeweer, kweker te Kloosterburen, daarna hovenier te Wijnshoten, z.v. Sponsius Bos en Egberta van der Huur.
- l. Maria Bos, levenloos geb. op 10-12-1915 te Noordwolde.
- m. Gerhardus Johannes Bos, levenloos geb. op 15-9-1918 te Noordwolde.
5. Regnerus Johannes Bos, geb. 30-6-1905 te Noordwolde, landb. te Noordwolde, daarna rentenier te Bedum. Gehuwd 29-10-1949 te Groningen met Helena Catharina Halsema, geb. 2-1-1911 te Wehe, d.v. Johannes Halsema en Regnera Poelma.
- (Johannes Halsema, z.v. Theodardus Halsema, landb. op Heemsterheerd te Kloosterburen en Regnera Jans Scholtens, hij z.v. Jan Eises Halsema, landb. op Groot-Halsum te Kloosterburen en Margaretha Freerks Alma, hij z.v. Eisse Julles Halsema, landb. op Groot-Halsum en Martha Jans Smit, hij z.v. Julle Jans, landb. op Groot-Halsum en Elizabeth Freerks, hij z.v. Jan Geerts en Aagthen Julles. Elizabeth Freerks d.v. Freerk Willems Boelens, landb. op Groot-Halsum en Catharina Scheltes Halsema, hij z.v. Willem Luirts 1655-1694 landb. op Feddemaheerd te Kloosterburen en Frouke Freriks, hij z.v. Luint Boelens, landb. op Feddemaheerd 1614-1655 en Adriaantje, hij z.v. Julle Boelens 1589-1614 land. op Feddemaheerd, z.v. Luint Boelens omstreeks 1575 landb. op Feddemaheerd, daarvoor van 1560-1575 op Bewsemaheerd te Eenrum).
- Kinderen uit dit huwelijk zijn:
- a. Gerardus Bos, geb. 10-2-1952 te Noordwolde, overl. 5-10-1959 te Bedum.

Boerderij no 3

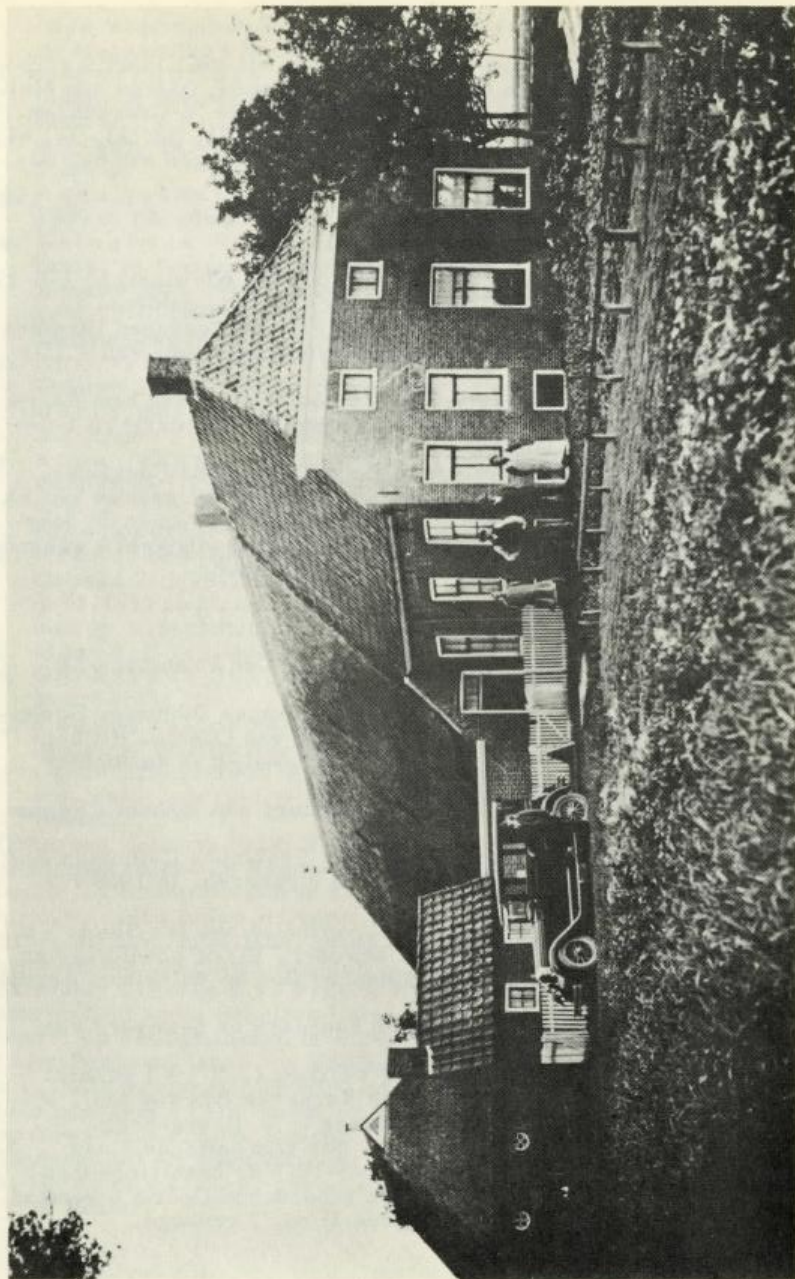
Deze boerderij is groot 11 ha. en 40 are, doende tot 1961 jaarlijks 55 gulden huur aan de weduwe van der Hoop te Groningen, daarna aan Mej. Wilhelmina Elizabeth Daubanton te Groningen, later te 's-Gravenhage. Kadastraal bekend gem. Bedum sectie H de nummers 31, 32, 33, 34, 41, 42, 43, 47, 605, 606, 607 en 608. De boerderij is gelegen aan het Botdiep bij de Willemstreek no. 17.

Overzicht bewoners 1778-1840

Vóór 1778 was eigenaar Claas Jans. Hij verkocht de boerderij op 1-5-1778 aan Jan Pieters en Pieterke Hindriks voor 2664 carolie gulden. Op 13-8-1785 werd de boerderij verkocht en werden eigenaren Hindrick Haack en zijn echtgenote Geertien Hoekzema voor de somma van 3.100 carolie gulden. Opvolger in 1791 was Jacob Willems, waarna na de dood van hem Aagtje Willems weduwe van Jan Pieters enige erfgename de boerderij op 1-5-1804 verkocht aan Marten Hindriks en Aafke Clasen. Na het overlijden van beiden verkochten Hendrik Martens Hoeksema, landb. wonende te Hoogkerk en Anje Martens Hoeksema, gehuwd met Ekke Jacobs Stollinga wonende te Noordwolde, enige erfgenamen de boerderij aan Redmer Jacobs Bos en Francisca Le Cler landbouwers wonende te Noordwolde voor de somma van 6.500 carolie gulden.

Overzicht bewoners en eigenaren 1840-1973

Op 9-1-1840 werden eigenaren Redmer Jacobs Bos en Francisca Le Cler voor 6.500 carolie gulden. Bij de scheiding van 23-7-1856 werd de zoon Johannes Dionisius Bos eigenaar. Hij was gehuwd met Catharina Alagonda van Oosten. Hij hertrouwde in 1870 met Suzanna Musters. Uit dit huwelijk is de dochter Francisca Catharina Bos geboren. Er werd tot 1893 land van deze boerderij verhuurd aan Johannes Regnerus Nienhuis. Van 1893 t/m 1900 waren huurders de dochter Francisca Catharina Bos en Gerardus Joannus Bos, in 1900 werden ze eigenaren. In 1908 vertrokken ze naar boerderij no. 2. Van 1908 t/m 1926 werd de boerderij o.a. verhuurd aan Jan Sloot. Van 1926 t/m 1955 was Jacob Til huurder en bewoner. Bij de scheiding van 1-5-1953 werden eigenaren Regnerus Johannes Bos en Wilhelmus Regnerus Bos. Anne Til en Annegien van der Werf waren huurders en bewoners van 1955 t/m 1973. De beklemming die op de boerderij rustte werd op 12-5-1961 gekocht door Regnerus Johannes Bos en Wilhelmus Regnerus Bos van Mej. Wilhelmina Elizabeth Daubanton, rustend lerares te 's-Gravenhage. Op 1-5-1971 verkocht Wilhelmus Regnerus Bos zijn halfscheid aan Regnerus Johannes Bos, waarna deze op 3-8-1973 de behuizing met 3.53.50 ha. verkocht aan Anne Til en zijn schoonzoon Gerrit Stegeman. De resterende 7.86.50 ha. werd bij boerderij no. 2 gevoegd.

boerderij nr. 3

Genealogie bewoners en eigenaren boerderij no. 3

1840-1973

1. Redmer Jacobs Bos zie boerderij no. 2.
2. Johannus Dionisius Bos, geb. 2-4-1825 te Noordwolde, overl. 18-1-1891 te Bedum, herbergier en winkelier te Bedum, daarna landb. bij de Ellerhuister Til, nu Willemstreek geheten.
Gehuwd (1) 11-1-1850 te Bedum met Catharina Alagonda van Oosten, geb. 17-2-1827 te Bedum, overl. 6-8-1867 te Ellerhuizen, d.v. Pieter Derks van Oosten en Grietje Jans Tebbens.
(Pieter Derks van Oosten z.v. Derk Rinnes van Oosten, landb. te Noordwolde en Trijntje Pieters Poelma, hij z.v. Rinne Benes en Anje Derks, hij z.v. Bene Freriks, landb. te Noordwolde en Catharina Mulders).
Gehuwd (2) 17-9-1870 te Bedum met Suzanna Musters, geb. 17-6-1836 te Bedum, overl. 29-5-1900 te Bedum, d.v. Albertus Musters, horloge- en uurwerkmaker te Bedum en Yetta Sierts Boersema.
(Albertus Musters z.v. Hubertus Musters en Maria Spelders, echtelieden gewoond hebbende te Paterswolde).
Geen kinderen uit het eerste huwelijk.
Kinderen uit het tweede huwelijk zijn:
 - a. Francisca Catharina Bos, geb. 14-7-1873 te Ellerhuizen, overl. 11-7-1952 te Groningen.
Gehuwd 14-7-1893 te Bedum met Gerardus Joannus Bos, geb. 18-9-1870 te Noordwolde, overl. 29-4-1945 te Noordwolde, landb. te Noordwolde.
3. Gerardus Joannus Bos zie boerderij no. 2.
4. Regnerus Johannus Bos zie boerderij no. 2.
5. Wilhelmus Regnerus Bos, geb. 19-1-1908 te Noordwolde, landb. te Bedum, mede-eigenaar van deze boerderij.
Gehuwd 28-5-1941 te Leens met Helena Petronella van Oosten, geb. 22-5-1906 te Mensingeweer, d.v. Henderikus van Oosten, landb. te Mensingeweer en Margaretha Catharina Bos.
(Henderikus van Oosten z.v. Theodorus van Oosten en Helena Durenkamp, hij z.v. Folkert Derks van Oosten, landb. te Mensingeweer en Aafke ltes Poelma, hij z.v. Derk Rinnes van Oosten en Trijntje Pieters Poelma, hij z.v. *Rinne Benes en Anje Derks, hij z.v. Bene Freriks, landb. te Noordwolde).
Kinderen uit dit huwelijk zijn:
 - a. Francisca Margaretha Bos, geb. 9-4-1942 te Bedum, lerares te Zwolle.
Gehuwd 13-5-1972 te Bedum met Johannus Henderikus Bouwhuis, geb. 15-11-1934 te Heino (Ov.), leraar te Zwolle, z.v. Johannus Bouwhuis en Hinderika Diepman.
6. Jacob Til, geb. 15-10-1886 te Noordwolde, overl. 22-8-1971 te Zuidwolde, kweker te Noordwolde, huurder van een gedeelte van het land en de behuizinge, z.v. Anne Til en Anje Takens.
Gehuwd 16-12-1911 te Bedum met Willemina Elderman, geb. 22-2-1890 te Zuidwolde, overl. 29-6-1965 te Groningen, d.v. Hindrik Elderman en Kornelia Heeminga.
(Anne Til z.v. Klaas Hindriks Tilman en Boukje Alles de Vries, hij z.v. Hindrik Jacobs Tilman (1751-1827) en Antje Christiaans, hij z.v. Jacob Hendriks en Mentje Hendriks.
Hindrik Elderman z.v. Hindrik Elderman en Willemtje Zuidema, hij z.v.

Derk Philippus Elderman, praamschipper en Hendrikje Hendriks Bakker, hij z.v. Phylippus Elderman, komende van Osnabrugge (W. Duitsland) en Fenna Hendriks Wever).

Kinderen uit dit huwelijk zijn:

- a. Anje Til, geb. 4-12-1912 te Noordwolde, ongehuwd wonende te Zuidwolde.
 - b. Cornelia Til, geb. 13-2-1914 te Noordwolde.
Gehuwd 12-12-1936 te Bedum met Jan van Dijken, geb. 12-5-1910 te Groningen, groenteventer, later kweker, z.v. Hijbo van Dijken en Egberdina Kraaima.
 - c. Anne Til, geb. 30-11-1919 te Noordwolde, kweker te Ellerhuizen, eerst huurder van deze boerderij, nu eigenaar.
Gehuwd 5-2-1947 te Bedum met Annegien van der Werf, geb. 27-9-1919 te Zuidwolde, d.v. Douwe van der Werf en Berendina Meulman.
7. Anne Til, geb. 30-11-1919 te Noordwolde, kweker te Ellerhuizen, eerst huurder van deze boerderij, nu eigenaar.
Gehuwd 5-2-1947 te Bedum met Annegien van der Werf, geb. 27-9-1919 te Zuidwolde, d.v. Douwe van der Werf en Berendina Meulman.

(Douwe van der Werf z.v. Johannus van der Werf, visser te Ezinge en Grietje de Wit, hij z.v. Douwe Cornelis van der Werf, cvisser te Dantumadeel, daarna te Ezinge).

Kinderen uit dit huwelijk zijn:

- a. Berendina Til, geb. 30-8-1947 te Noordwolde, voor haar huwelijk analiste.
Gehuwd 24-11-1971 te Bedum met Gerrit Stegeman, geb. 14-7-1931 te Enter (gem. Wierden, Ov.), ontvanger van het waterschap Westerkwartier, wonende te Zuidhorn, z.v. Jan Stegeman en Aleida Plumers.
- b. Willemina Til, geb. 26-12-1950 te Noordwolde, kantoorbediende, wonende te Ellerhuizen.
- c. Anje Til, geb. 12-1-1953 te Noordwolde, doktersassistente, wonende te Ellerhuizen.

ooo

Bij de foto op de vorige bladzijde, genomen ter gelegenheid van het 50-jarig huwelijksfeest van Gerhardus Joannus Bos en Francisca Catharina Bos op 14 juli 1943.

boven v.l.n.r.: Kornelis Gerhardus Bos, Wilhelmus Herman Veerkamp, Geertruida Huberta Bos, Frederikus Theodorus Lammerms, Anna Johanna Bos, Regnerus Johannus Bos, Josephus Hermannus Geling, Wilhelmus Regnerus Bos, Helena Petronella van Oosten, Cornelis Stolwijk.

beneden v.l.n.r.: Wilhelmina Suzanna Bos (foto), Francisca Maria Bos, Suzanna Catharina Bos, Gerardus Joannus Bos, Francisca Catharina Bos, Johannus Jacobus Bos, Catharina Francisca Bos.

ONZE FAMILIE TIMMER

vervolg van bl. 14 van deze jaargang

door Hk. Timmer Gzn.

405. Geert Timmer, hoofdconductor Ned. Spoorwegen te Nieuweschans, Ned. Herv. geb. 17 dec. 1857, overleden te Heiligerlee, gem. Scheemda 26 sept. 1925, huwde te Scheemda 23 okt. 1884 met Wilhelmina Elisabeth Sprenger, geb. 29 nov. 1859 te Oostwold, gem. Midwolda, dochter van Ernst Herman Adolf Sprenger en Wilhelmina Katharina Amalia Beckmann. Zie Gruon. 1969, p. 131.
Uit hun huwelijk zijn geboren 7 kinderen:
1. Jan Ernst Timmer, geb. te Hees, gem. Nijmegen 6 aug. 1885, overleden aldaar 8 mei 1894.
2. Frederik Timmer, volgt 511.
3. Hendrik Timmer, volgt 512.
4. Hilvert Timmer, volgt 513.
5. Jan Ernst Timmer, volgt 514.
6. Wilhelmina Timmer, volgt 515.
7. Ernst Jan, geb. 3 maart 1897 te Nieuweschans, overleden aldaar 7 nov. 1897.
511. Frederik Timmer, geb. 21 april 1887 te Hees, gem. Nijmegen, directeur bij Van Gend en Loos te Schiedam, later chef incasso te Amsterdam, Ned. Herv., wonende te Haarlem, Saenredamstraat 98, overleden aldaar 27 dec. 1956, huwde 7 juli 1915 te 's-Hertogenbosch met Cornelia Adriana Johanna van Rijswijk, geb. aldaar 1 april 1891, telefoniste, dochter van Jan Govert van Rijswijk en van Johanna Jacoba Pipardus.
Uit hun huwelijk geboren 2 kinderen:
1. Geert Timmer, geb. te Schiedam 17 febr. 1922, N.H. van beroep accountant, N.H., wonende te Wassenaar, Oldebarneveldtweg 8, huwde 15 juli 1947 te Haarlem met Remina Cornelia Breet, geb. te Alkmaar 6 april 1921, dochter van J. Breet en Cornelia Roskam.
Uit hun huwelijk een dochter: Cornelia Frederika Timmer, geb. 15 sept. 1956 te Haarlem.
2. Johanna Jacoba Timmer, geb. te Schiedam 4 april 1926, huwde 15 mei 1954 te Haarlem met Lodewijk Johannes Leopold, geb. 8 okt. 1924 te Amsterdam, N.H., zoon van Bernard Leopold en Rademaker, van beroep verzekerings-wiskundige, tans wonende te Gouda, Helene Rietbergstraat 21.
Uit hun huwelijk zijn geboren 4 kinderen:
1. Maarten Frederik Leopold, geb. 1 nov. 1957 te Haarlem.
2. Hugo Constant Leopold, geb. 31 mei 1959 te Heerlen.
3. Helena Marian Leopold, geb. 28 dec. 1960 te Heerlen.
4. Dorothea Jasperina Leopold, geb. 24 juni 1963 te Heerlen.
De weduwe C.A.J. van Rijswijk woont thans te Leiden, Cronesteinflat 25, Plantijnstraat.

512. Hendrik Timmer, geb. 25 dec. 1889 te Hees, gem. Nijmegen, gepensioneerd ambtenaar ter griffie van het kantongerecht te Winschoten, kerkorganist en amateur calligraaf, thans te Leersum, Burg. v.d.Boschlaan 43, samensteller van deze genealogie. N.H., huwde 30 april 1914 te Winschoten met Albertje Jager, geb. 18 dec. 1889 te Heiligerlee, dochter van Arend Jager en Okkelina Temmen.
Uit hun huwelijk geboren 4 kinderen:
1. Geert Wilhelm Timmer, volgt 611.
2. Arend Okko Timmer, volgt 612.
3. Frederik Cornelis Timmer, volgt 613.
4. Okkelina Timmer, volgt 614.
611. Geert Wilhelm Timmer, geb. 13 april 1915 te Noordhorn, gemeente Zuidhorn, N.H., van beroep boekhouder, eerst wonende te Winschoten, in 1962 te Groningen, Laan van de Vrijheid 140, huwde voor de 1e keer te Winschoten op 20 april 1939 met Anje Bronkhorst, geb. te Veendam 15 jan. 1916, overl. te Winschoten, 28 okt. 1954, dochter van Derk Bronkhorst en Gepke Bos te Winschoter Zuiderveen. Hij overleed te Groningen 26 april 1972. Uit dit huwelijk werden geboren 2 kinderen:
1. Albertje Gepke Wilhelmina Timmer, geb. te Winschoten 1 febr. 1945. Zij huwde op 7 mei 1965 te Groningen met Heichinus Johannes Geubels, geboren 24 febr. 1936 te Groningen, bouwvakker aldaar, Soendastr. 92, later leider van een sociale werkplaats te Zwolle, wonende aldaar Frobergstraat 71, R.Kath., zoon van Johannes Henderikus Geubels (geb. 11 mrt 1911, overl. (vermist) 26 febr. 1945) en van Grietje Dirks (geb. 20 apr. 1910, wonende te Groningen, Vinckenstraat).
Uit dat huwelijk werd op 26 maart 1971 te Groningen geboren Johannes Henderikus Geubels en op 29 mei 1973 te Zwolle Geert Willem Geubels.
2. Dirk Hendrik Caesar Timmer, geboren te Winschoten 25 nov. 1946, van beroep machinist-motordrijver op zee, wonende te Groningen, later Delfzijl, thans onderhoudsmonteur, wonende te Neede (Geld.), N.H., huwde 20 juli 1965 te Groningen met Trientje Kars, geb. 30 dec. 1944 aldaar, dochter van Hendrik Kars en Hendrikje Sikkema, wonende te Groningen, Paterswoldseweg.
Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:
1. Geert Hendrik Timmer, geb. te Groningen 26 nov. 1965.
2. René Dirk Timmer, geb. te Groningen 3 maart 1967.
3. Anje Elisabeth Timmer, geb. te Neede, 22 april 1971.
Geert Wilhelm Timmer voornoemd huwde voor de 2e maal te Winschoten op 7 juni 1956 met Ursula Trieglaff, geb. 2 april 1928 te Berlijn, overleden te Winschoten 6 jan. 1962, dochter van Franz Trieglaff en Meta Wilke. Zij was gescheiden van haar eerste echtgenoot Walter Albert Gustav Radau, uit welk huwelijk ze een dochter had, genaamd Katja Maria Radau, geb. te Berlijn 10 aug. 1946.
612. Arend Okko Timmer, geb. te Winschoten, 11 juli 1917, van beroep hoofdonderwijzer te Leiden, later leraar Chr. Mulo te Rotterdam, thans wonende te 's-Gravenhage, Okkernootstraat 4,

N.Herv., huwde 25 sept. 1945 te Winschoten met Elsie Stuit, geb. te Winschoten 1 maart 1917, dochter van Jan Albert Stuit en Elsie Oolders.

Uit hun huwelijk zijn geboren 4 kinderen:

1. Alina Elisabeth Timmer, geb. te Naarden 22 juli 1946. Zij huwde op 7 mei 1969 te 's-Gravenhage met Hendrikus Johannes Stanislaw Maria Horst, geb. aldaar 16 mrt 1946, R.K., verwarmingsmonteur, wonende te 's-Gravenhage, Vermeerstr. 207, zoon van Johan Heinrich Horst, van beroep ober, en van Wanda Terese Franzke (geb. 5 juli 1923 te Kostrzyr (Polen).
2. Henriette Elsie Timmer, geb. te Naarden 25 okt. 1949, huwde 20 juli 1973 te 's-Gravenhage met Willem Roelf de de Klerk, geb. 19 april 1951 te Loosduinen, verwarmingsmonteur, zoon van Hendrik de Klerk en Antonia Wilhelmina Oskam.
3. Irene Timmer, geb. te Leiden 4 aug. 1954.
4. Hendrik Jan Albert Timmer, geb. te Leiden 11 maart 1957.

613. Frederik Cornelis Timmer, geb. 13 dec. 1919 te Winschoten, N.H., van beroep glazenier, tevens organist-koördirigent, wonende te Winschoten, Bovenburen 65, huwde 19 juni 1945 te Winschoten met Geertje Bouchien Wolf, geb. aldaar 23 juni 1920, dochter van Mechiel Wolf en Tettje Foorhuis.

Uit hun huwelijk is geboren een zoon:

Mechiel Hendrik Timmer, geb. te Winschoten 30 aug. 1949, N.H., van beroep electro-technicus in het ziekenhuis St. Lucas aldaar, huwde 23 nov. 1970 met Richtje Roukema, geb. te Dronrijp, gem. Menaldumeradeel 28 juni 1946, bankbediende aldaar, dochter van Yde Roukema en Anna van der Kooi. Mechiel Hendrik Timmer en Richtje Roukema voornoemd wonen te Westerlee, Engelslaan 11.

Uit hun huwelijk is geboren te Veendam op 21 juni 1972 Anna Mारiska Timmer.

614. Okkelina Timmer, geb. te Winschoten 26 okt. 1923, huwde aldaar op 12 april 1955 met Jan Willem Kramer, geb. te Wijk bij Duurstede 17 febr. 1923, houder van een loodgietersbedrijf annex centrale verwarmings-installateur, N.H., wonende te Leersum (Utrecht), Rijksstraatweg 235, zoon van Willem Kramer en Dirkje Knoppers.

Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Willem Kramer, geb. te Amerongen 25 mei 1956.
2. Albertina Dirkje Kramer, geb. te Leersum 29 febr. 1960.

513. Hilvert Timmer, geb. 26 okt. 1892 te Hees, gem. Nijmegen, N.H., hoofdmachinist Ned. Spoorwegen, wonende te Groningen, Kamerlingh Onnesstr. 20, huwde 15 nov. 1916 te Finsterwolde met Geeske Perton, geb. te Oostwold 14 maart 1890, dochter van Geert Perton (overleden te Emmen 20 jan. 1949, 85 jaar) en Antje Tuin (overl. te Finsterwolde 17 juni 1929).

Uit hun huwelijk zijn geboren 5 kinderen:

1. Wilhelmina Antje Timmer, geb. 2 okt. 1917 te Nieuweschans, overleden 4 mei 1927 te Groningen.
2. Antje Timmer, volgt 615.

3. Geertruida Timmer, volgt 616.

4. Geert Timmer, volgt 617.

5. Maria Timmer, volgt 618.

615. Antje Timmer, geb. 5 jan 1919 te Nieuweschans. Uit haar werd op 17 okt. 1953 te Groningen geboren Anton Timmer. Antje Timmer huwde 22 jan. 1957 te Groningen met Tius Zweep, geb. 10 nov. 1910 te Farmsum, gemeente Delfzijl, N.H., van beroep bakker aldaar, bij welk huwelijk het kind Anton door hem werd erkend, zodat het de naam Anton Zweep verkreeg.

Tius Zweep heeft uit zijn 1e huwelijk 2 kinderen, te weten:

1. Harmannus Zweep, geb. te Farmsum (Delfzijl) 7 april 1939.
2. Berend Zweep, geb. te Farmsum 15 juli 1945.

616. Geertruida Timmer, geb. 18 nov. 1920 te Nieuweschans, huwde 22 okt. 1946 te Groningen met Eduard Mulder, geb. 8 april 1920, N.H., van beroep koopman, later belastingambtenaar tevens koster der N.H. Oosterkerk a/d Oosterweg te Groningen, wonende aldaar aan de Oosterweg 87a, zoon van Wilte Mulder (geboren 28 nov. 1876 te Groningen, overleden aldaar 11 okt. 1938, zoon van Eduard Mulder en Jantje Steenbergen), gehuwd op 28 mei 1903 met Aaltje Sijmons (geboren 19 sept. 1875 te Leeuwarden, overl. 10 jan. 1953 te Groningen, dochter van Wisse Sijmons en Neeltje Wilhelmina van der Heide).

Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Wilte Mulder, geb. 31 mei 1948 te Groningen, vertegenwoordiger aldaar, huwde 19 mei 1972 aldaar met Anneke Hillenga.
2. Gea Esse Mulder, geb. te Groningen 4 nov. 1949, verblijvende te Heemstede.

617. Geert Timmer, geb. te Nieuweschans 26 aug. 1923, van beroep bedrijfschef, wonende te Groningen, van Iddekingeweg 200, N.H., huwde 26 juni 1952 te Groningen met Trijntje Alberdina Bulthuis, geb. aldaar 24 dec. 1921, dochter van Albertus Bulthuis en Aagtje Egberdina Nicolina Idema (geb. resp. 10 nov. 1899 en 11 juli 1899, zie Gens Nostra 1968, p. 54).

Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Hilvert Peter Timmer, geb. te Groningen 28 nov. 1954.
2. Agnes Emma Nicoline Timmer, geb. aldaar 23 april 1959.

618. Maria Timmer, geb. te Nieuweschans 19 dec. 1926, huwde 28 febr. 1950 te Groningen met Gerrit Pieter Twenhaar, geb. te Groningen 1 dec. 1924, N.H., van beroep boekhouder, wonende aldaar Nassaulaan 7a, zoon van Jacobus Johannes Twenhaar (geb. 27 okt. 1893 te Deventer) en van Jantje Hofman (geb. 4 nov. 1896 te Groningen, overleden aldaar 14 maart 1967).

Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

1. Jantje Twenhaar, geb. 23 juni 1954 te Groningen.
2. Geeske Twenhaar, geb. 15 sept. 1959 te Groningen.
3. Jacoba Johanna Twenhaar, geb. 7 april 1963 te Groningen.

514. Jan Ernst Timmer, (tweeling), geb. 11 juli 1895 te Nieuweschans, van beroep hoofdamtenaar bij van Gend en Loos, leraar

calligraaf, leraar stenografie en machineschrijven en boekhouden, wonende te Utrecht, Ingehouszstraat 63, N.H., overleden 11 juni 1963, huwde te Velsen op 12 april 1923 met Sophia Wassenaar, geb. te Ijmuiden, gem. Velsen 7 nov. 1892, dochter van Leendert Tiete Wassenaar (geb. 17 juni 1852 te Nes (Ameland) en Hiltje Gerbens Toren.

Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

1. Wilhelmina Elisabeth Timmer, geb. te Arnhem 25 jan. 1924, N.H., huwde 28 juni 1956 te Utrecht met Carel Frans Jansen, geb. 20 juni 1927 te Hilligersberg, fotograaf-tekenaar, wonende te Utrecht-Overvecht, Centaurusdreef 14, zoon van Carel Frans Jansen (geb. te Amsterdam) en van Agatha van Leeuwen (geb. te Rotterdam).
2. Leendert Tiete Timmer, volgt 619.
3. Hiltje Timmer, volgt 620.

619. Leendert Tiete Timmer, geb. 17 maart 1927 te Arnhem, N.H., van beroep technicus, wonende te Utrecht, Johan Wagenaarkade 75, huwde te Utrecht op 8 juni 1950 met Alida van der Linden, geb. aldaar 14 sept. 1926, dochter van A. van der Linden en N.J. van Dijk.

Uit hun huwelijk geboren 3 kinderen:

1. Robert Tiete Timmer, geb. te Utrecht 27 nov. 1950.
2. Jan Timmer, geb. te Utrecht 31 juli 1951.
3. Werner Timmer, geb. te Utrecht 8 aug. 1959.

620. Hiltje Timmer, geb. te Utrecht 6 mei 1931, huwde 15 juli 1954 aldaar met Gerard Hendrik Bergman, geb. 2 juli 1931 te Amersfoort, N.H., van beroep radio-radarmoniteur, wonende te Utrecht, Wijde Bagijnestr., garage Ton., zoon van P. Bergman en Chr. Rijkeboer.

Uit hun huwelijk is geboren te Utrecht 16 mei 1960: Marijke Sophia Bergman.

515. Wilhelmina Timmer (tweeling) geboren te Nieuweschans 11 juli 1895, huwde 20 maart 1930 te Scheemda met Johan Hendrik Smith, geb. te Nieuw-Scheemda 10 aug. 1901, van beroep rijwielandelaar, autohersteller en koopman, wonende te 't Waar, gem. Scheemda aan de Hoofdweg, later zonder beroep te Scheemda aan de Tulpstr. 53, N.H., zoon van Jan Smith (overl. te 't Waar 5 nov. 1943) en Jantje Luchtenborg (overleden aldaar 28 dec. 1946).

Uit hun huwelijk is te 't Waar geboren op 19-2-1934 een dochter, genaamd Jantje Wilhelmina Smith. Zij huwde op 17 juli 1954 te Scheemda met Frederik Bos, geb. 13 dec. 1926 te Zuidbroek, N.H., expeditie en koopman, wonende te Scheemda, Hogeweg 14, zoon van Frederik Bos (overl. aldaar 29 jan. 1970) en van Abel-tje van Turen (wonende te Eexta, gem. Scheemda aan de Langeweg).

Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

1. Frederik Bos, geb. te Scheemda ('t Waar) 23 maart 1955.
2. Wilhelmina Bos, geb. te Scheemda ('t Waar) 18 juni 1956.
3. Johan Bos, geb. te Scheemda, 28 aug. 1959.

DE RIDDER EN DE HALVE LEEUWEN

vervolg van bl. 29 van deze jaargang

door A. Hoft

Jan Beerends was eerst gehuwd met Haike Elties, een dochter van Eltje Sierts en Wije Nantkes. Hij was een zoon van Berend Jans lb. Blijham, gehuwd aldaar 9-7-1667 met Talle Jacobs, ged. Blijham 22-5-1641, ov. vóór 22-2-1724 en een klz. van Jan Hermans, gehuwd met Aaltje Berents en van Jacob Johanns, lb. Blijham, gehuwd aldaar 18-2-1628 met Trijntje Klaassens. Jan Hermans was een zoon van Herman Meinders, gehuwd met Lubke Iggens. Aaltje Berents was een dochter van Berent Berents en Gepke. Jacob Johanns een zoon van Johann Hermans en Geertje.

V. k.k. van Siert Tiddes en Sijben Edskes (IV.1)

1. Nanne Sierts, ged. Meeden 5-5-1701, ov. Westerlee 24-1-1760 gehuwd met Elcke Tiddes.
2. Tidde Sierts, ged. Meeden 14-10-1703, zijlvest en kerkvoogd te Meeden: Ter gedagtenis van de Eerzame Tiddo Sierts in zijn leven kerkvoogd op de Meeden, geboren 14 Octo. 1703 overl. 28 Febr. 1769. 2 klimmende leeuwen (zie onder).
3. Edsko Nannes, ged. Meeden 2-4-1706, ov. Beerta 23-2-1766. Meeden: Anno 1766 den 23 Febr. is in den Heere gerust De Eerbare Edzko Sierts, hij is geboren den 1 April 1706. Wapens: gedeeld, a. 2 tegen elkaar klimmende leeuwen (zie onder) b. gekwartilleerd: 1 en 4 klimmende leeuw, 2:3 lelien paalswijs 3: een halve adelaar.

VI. k.k. van Hiltje Tiddes en Jan Beerends (IV.2)

1. Tiddo Sierts, geb. 1696, ov. Beerta 3-4-1729, gehuwd Aeltien Sijpkens. Wapen: gedeeld: a. opnieuw gedeeld 1. halve adelaar, 2. drie klaverbladen paalswijs, b. naar rechts klimmende leeuw.
2. Tiacke Sierts, geb. Beerta 1699, ov. aldaar 7-3-1752. Wapen gedeeld: a. Halve adelaar, b. drie klaverbladen paalswijs.

VII. k.k. van Nanne Sierts en Elcke Tiddes (V.1)

1. Tiddo Sierts, kerkvoogd op de Meeden, ged. Westerlee 26-11-1730 huwt Wypke Tjapkes, d.v. Tiapcke Fockens en Peterke Eppens. Kld. van Focko Aitens en Geertruida Cornelis en van Eppo Pieters, die volgens haar grafzerk op het kerkhof te Zuidbroek daarna huwde met de zijlvest en kerkvoogd Wubbe Cornelius Fockens te Nieuwolda en geboren is op 4-1-1745. Zij overleed te Zuidbroek 22-1-1812. Zij voert als wapen: 2 halve leeuwen, uitkomend boven water.
2. Siert Tiddens, ged. Westerlee 20-7-1733.

Opm. Het viel ons op bij een bezoek aan het kerkhof te Meeden, dat waar bij deze familie sprake is van tegen elkaar klimmende leeuwen het wapen gedeeld is. Kennelijk zijn deze wapens ontleend aan de wapens met de halve leeuwen. De schildvoet zou dan hetzelfde kunnen aangeven als het "water" uit de andere door ons bedoelde wapens. Men vergelijkte o.m. het wapen: Wypke Tjapkes en Focko Aitens op de borstwering te Termunten.

In voorgaande noemden we het huwelijk tussen Jan Beerends en Hayke Elties. Hun dochter Wije Jans, huwt met Albert Egges, wiens zoon Albert

Egges huwelijksvoorwaarden aangaat te Scheemda (V.z.10) 19-10-1752 met Anna Luykens, d.v. wijlen Luiken Eppes en Eppe Eppens, "thans gehuwd aan de E. Gerhardus Haselhof".

Voor hem: wedman Sijpko Stheeman als zwager, Jacob Sierts halve oom, Willem Oomkes als halve aangetrouwde oom, Pieter Everts halve aangetrouwde oom, Bouwert Richtes aangetr. neef, Sijben Cornelis en Doetje Nantkes aangetr. neef en volle nicht. Tjapke Pieters aangetr. neef, Swijko Emmen halve neef, Geert Berents en Hilletien Everts aangetr. neef en halve nicht, Reneke Everts als halve neef.

Voor haar: Eppe Eppens volle moeder, Lупpo Eppes volle broer, Hillenius Eppes volle broer, Remke Luikens volle zuster, Rixte Luikens volle zuster, Tjark Luppens zwager, Ayolt Eppens volle oom, Eppo Hillenius volle neef, Frouwe Luikens aangetr. nicht, Rixte Ayolts volle nicht, Tryntje Lupkes halve nicht, Febe Harms princ. voormond Ayold Eppens sibbevoogd, Harm Claes vreemde voogd.

Luiken Eppes is een zoon van Eppo Luppens en Anna Luikens, Eppien Eppes later te Blijham gehuwd 25-2-1739 met Gerhardus Haselhof, een dochter van Eppo Hillenius, geb. Vriescheloo 1657, ouderling, ov. aldaar 4-3-1733 en gehuwd met Rixta Ayolts.

Anna Luykens overlijdt volgens het grafschriftenboek op 22-12-1723 hetgeen volgens bovenstaande onmogelijk is. Anno 1723 den 22 December is de Eerzame Anna Luikens Huisvrouw van wijlen Albert Egges in het 68 ste jaar haars ouderdoms overleden. Wapen: doorsneden, boven gedeeld, a. halve adelaar, b. 2 halve leeuwen beneden: brouwketel op grond. Wij vragen ons af of dit wapen door haar voorgeslacht gevoerd is, hetgeen we menen te moeten betwijfelen. Immers er komt in voor de brouwketel, het wapen Stheeman. Haar zwager Sijpko Stheeman wedman des Rigstoels Midwolda, gehuwd met Hayke Eggens zal dit wapen eveneens gevoerd hebben. Het is mogelijk te achten, dat zij haar halve leeuwen ontleend heeft aan de grootmoeder van haar man (zie voor haar voorgeslacht: Genealogie Sticker en kwartierstaat Starke in Gruon. 1970 nr. 3/4).

Op het kerkhof te Beerta bevindt zich een niet in het grafschriftenboek beschreven zerk van Tia Frericks. Anno 1623, den 20 Maii is die Ehr und doegetsame Tia Frericks gewesene hoesfrouw van Walrich Nantes des werrelt overleden, wiens Siele Godt genadich sij, verwachtett mit alle gelovige een frolicke upstandinge am iungste dage ten Ewigen leven- de dorch Christum. Wapen: 2 klimmende halve leeuwen.

Zij is gehuwd vóór 20-3-1605 met Waldrick Nantkes, hopman vanaf 4-4-1621, wiens zerk in het grafschriftenboek zonder vermelding van wapen beschreven staat. Hij overleed 13-6-1623 te Beerta (zie ook geneal. Sticker). Volgens opgave van de Heer Roemeling is zij een dochter van Frerick Sybelkens (1570-1584), ov. vóór 20-3-1605 en van Tiaewe (wier gewezen voormond was Jacobus Engelkens (Ille kruis, 14-1-1570), kleindochter van Sibelke Lupkens, ov. vóór 1572, geh. vóór 1543, met een dochter van Hayo Bonnens, achterkleindochter van Lupke N. en Tia N.

Het echtpaar Nantkes-Frericks, had in ieder geval als kinderen:

1. Nantko Waldrix, mondig in 2-3-1631 (V.ee.2), ov. vóór 1654, gehuwd met Eelberen Sulman (zie ook de inleiding van deze artikelenreeks). Zij hertrouwt 13-8-1657 (V.ee.4) met Hayco Sweerts van Stapelmoor. Kinderen uit het eerste huwelijk in ieder geval: a. Tiaetgen Nantkes, cop. Weiwerd 28-1-1666 Jan Amses. b. Waldrik Nantkes, geh. Blijham 9-5-1667 Trijntje Heeres. c. Haytien Nantkes, geh.

Winschoten 20-4-1654 met Ubbo Tiapkens. (zie eerder).

2. Hindrik Walrix, mondig 5-7-1633, later predikant, gehuwd 21-11-1649 Wypke Eltjes, d.v. Eltjo Hindriks en Bauwe Fockes. Voor hem: Nantko Waldriks broer, Nantko Claassen als fedder, Haycke Egberts als zwager, Frederik Reynts als fedder, Jacob Reinders en Hindrik Stevens. Voor haar: Focko en Tammo Eltjes broers, Edze Fockes oom, ook moeders broeder, Eltjo Popkes en Hindrik Mennes vedders. V.jj. 2./31-5-1652) Tammo Elties huwt Trijntje Tammes. Voor hem: Eltio Hindriks en Bauwe Elties vader en moeder, menno Hindriks oom, Henricus Walrix swager, Hindrik Mennes en Eltio Popkes vedders. Zij is een dochter van wijlen Tammo Epkes en Haycke. Verder tekenen voor haar: Ubeko Hayckens oom en principaal voormond, Wiert Popkens sibbevoogd, Cornelis Edskens, vreemde voogd, Epko Hayes oom, Sebo Huininga en Duurke Ouwens vedders (zie ook Gruon. 1971 pag. 81). Hindrik Mennes is gehuwd met Trijntje Peters, waaruit o.a. Nanje Hindriks, gehuwd volgens V.jj.2. (Midwolda) 20-4-1665 met Ds. Ritzaeus Hommerus op de Meeden. Voor Nanje Hindriks o.m. Eltio Popkens en Brundt Hayes, ooms.
 3. Peterke Waldrix, gehuwd Beerta 17-7-1624 Wapko Wijnckes, een zoon van Wijncke Aeissens, gehuwd met Aise Ockens en klz. van Aysso Wijnckens die leeft in 1570 (zie verder Ommelander Geslachten II, pag. 1307). Uit dit huwelijk 4 kinderen. Zij huwt vervolgens met Hayco Egberts, waarvan 3 zoons. a. Tiaetjen, gehuwd met Jacob Reiners. b. Anneke, gehuwd met Hendrick Stevens. c. Walsrick gehuwd 3-8-1657 met Eppe Swijckes (V.ee 4), d.v. Swijcko Eppes en Grietien. d. Aeyse, gehuwd vóór 3-8-1657 Addo Tonckens (zie voor deze 4 kinderen V.ee 3/28-1-1647) e. Frerick, genoemd 1-5-1662 (V.ee 4). Volgens V.ee 3/, 28-1-1647 waren er 3 zoons.
 4. Remen Waldriks, gehuwd Meeden 12-10-1630 Peter van Lingen, z.v. Hayo van Lingen en Dewer. Voor haar tekent o.m. Reint Eppes als oom. Hieruit: volgens V.dd 8/27-1-1662 Tiaetie en Grietje. V.z.6. /10-4-1655 Eppe Reints, z.v. sal. Reint Eppes en Lubbe, huwt Censke Wyarts, d.v. Wyart Popkens en Anneke Wyarts en nage-laten weduwe van Focko Eltiens. Voor hem: Poppo Sebens zwager, Annigjen Luppens wed. Freric Reints zwagersche, Hinricius Walri-cius cousijn. Voor haar: Eltio Popkens, Hero Hommes en Harmen Thomas, oom. (zie ook Gruon. 1971, pag. 81).
- Het huwelijkscontract van Reent Eppes en Lubbe Frericks vonden we te Beerta V.eel/31-5-1615. Voor hem: Nantko Tiapckes en Ds. Sebastiaan Hermanni, pred. te Eexta. Voor haar: Walrick Nantkes en Tyae Frericks. V.dd. 1/10-9-1615: Winschoten: De ehrentfeste Hoochgeleerde Dominius Hottinga doctor, samt sijn hoesfr. Eppe Doedens ten eenre en de erb. Wallrich Nantkens en Thyade sijn huisfr. samt Reyndt Eppes mith Lubbe sijn hoesfr. en ook Frerick Doedens voermundt caverende voor sal. Frederick Fredericks nagel. onmondige kinderen. Te Winschoten ligt begraven volgens het grafschriftenboek Frerick Do..... Randschrift: Anno 1617 den 3 Novembris is in den Heren onts-lapen die erbare Frerick Do..... verwachtede een frolike uper-⁴standinge in Christo. Wapens recht: gedeeld, a een huismerk * b. 2 klaverbladen, waartussen een ster paalswijs, links: doorsneden, boven 2 halve klimmende leeuwen tegenover elkaar, beneden blank. Dit is ongetwijfeld het graf van Frerick Doedens uit de vorige acte. Wij

vonden te Winschoten dd. 2/7-3-1620 Icke Frericks, sal. Frederick Doedens nagelaten weduwe met Sebo Tyarcks, Ocko Eltyens en Tammo Hayckens, resp. voorm.en voogden over haar vaderloze onmondige kinderen.

Een familierelatie ligt voor de hand. Tia, Lubbe en Frerick Frericks t1611/14 zullen zusters en broer zijn geweest, hetgeen bevestigd wordt volgens V ee 2/12-2-1634 en V dd 10-9-1615. Aanvankelijk veronderstelden wij dat hier aan toe gevoegd moest worden Icke Frericks. Uit een mededeling van de Heer Roemeling bleek echter, dat zij volgens V. x.8 1651 genoemd wordt Jijcke Hemkes, weduwe Frerick Doedens, terwijl zij tekent: Icke Frerick, ongetwijfeld naar haar man, die een zoon was van de richter Doede Tiarcks, wiens wapen hetzelfde is als dat bij de zoon op de zerk, rechts. Het wapen links, de twee halve leeuwen zou dan volgens hem afkomstig zijn van de moeder Haicke, wier afkomst onbekend is. Het zegel van Doede Tiarcks is te vinden reg. Feith 1599/3, 1-11-1599. Ook de herkomst van Icke of Jijcke is onbekend. De voorstanders over hun kinderen waren Boelo Reints, Ocko Eltyens en Febo Aylckens (vreemde voogd).

De voogdij over de kinderen van Frerick Doedens was geregeld als volgt: Sebo Tyarcks voormond (zoon van zijn oudere broer), Ocko Eltyes (sibbevoogd) en Tammo Hayckens (vreemde voogd, behoeft geen verwant te zijn). Later treedt Boelo Reints op als voormond; hij was een zoon van de oudste zuster van Frerick Doedens).

Opm.:

Het wapen van Tiade Frericks zal waarschijnlijk afkomstig zijn van de vader van Sibelke Lupkens. Het wapen voorkomend op het graf van Frerick Doedens zal afkomstig zijn van de moeder Haicke, tenzij en dat komt vaker voor, de vrouw haar wapen op de zerk van haar man laat plaatsen. In dat geval zou ook Icke, die zich meestal Frericks noemt en slechts een enkele maal Hemkes, het wapen gevoerd kunnen hebben. De nazaten van Tia Fockes, met name Focko Aitens, maar zijdelings ook Sierts, voeren eveneens het wapen. Wij zoeken naar een gemeenschappelijke wapendrager. Elke aanwijzing zal op hoge prijs worden gesteld.

Of er een nadere familierelatie bestaan heeft tussen bovengenoemde

Focke Frericks (omgeving Zuidbroek)

Icke Frericks (= Hemkes) te Winschoten

Frerick, Tia en Lubbe Frericks (Beerta)

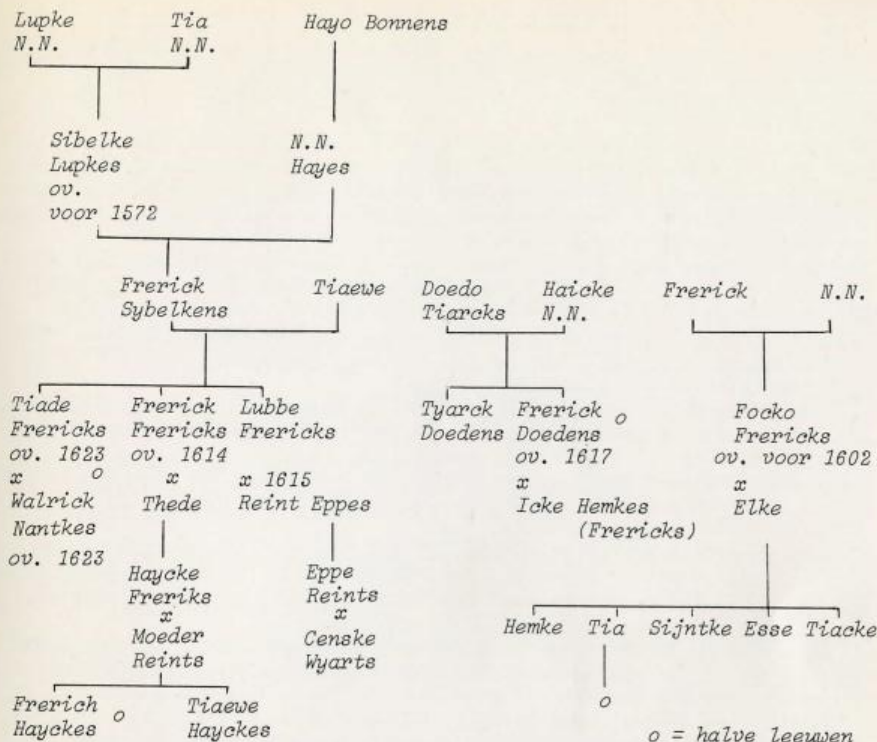
is thans niet geheel duidelijk. Wel komen in alle drie gevallen de halve leeuwen opduiken. Het lijkt ons dan ook mogelijk, dat wij op de vraag waar komt het wapen van Focko Aitens vandaan, moeten antwoorden dat wij de herkomst hebben te zoeken bij het voorgeslacht van Focke Frericks (zie het schema op de volgende bladzijde).

Te Meeden ligt begraven: Anno 1737 den 30 November is Christelĳk in den Heere ontslaepen Freerick Rempkes out int 34 jaer verwachtende een Salige opstandinge met alle ware geloovige door Jesus Christus.

Wapen: gedeeld, a. pelikaan met kroost, waaronder een klimmende leeuw en een sleutel.

b. een ster met halve maan, waaronder 2 naar elkaar gewende halve leeuwen en een met 2 pijlen kruislings doorstoken hart.

Dit gaf ons aanleiding een nader onderzoek in te stellen, waarbij we een dankbaar gebruik maakten van de gegevens uit de kwartierstaat Starke (Gruon. 1970).

Zijn doop werd door ons niet te Meeden gevonden. Wel vonden we gedoopt te Meeden Froucke Rempkes op 12-11-1699 en Bronno Rempkes, op 21-10-1708. Zij lijken broer en zus te zijn van Frerick. Ze zijn kinderen van Rempke Bronnes, die huwde te Meeden 22-3-1696 (hc) met Seyke Frericks. Zij tekent met \times Voor hem: Bronno Rempkes, vader, Willem Lefferts gehuwd met Bywe Bronnens zwager, Jan Roelofs en Fenje Hindriks, oom en moei. Voor haar: de vader Frerick Hayckens, zijlvest, gehuwd met Frouke Evers, Reint Frerix bruidsbroeder. Het wapen van Bronno Remkes is bekend: Meeden: Ao 1712 den 3 Augusti is de Eerzame Bronno Remkes Christelĳk in het 77 jaar zijns ouderdoms in den Heere ontslaepen, verwachtende door Gods genade met alle ware gelovigen een zalige opstandinge ten eeuwigen leven alleen door Jesus Christum.

doorsneden: boven: pelikaan met kroost, beneden: gedeeld, a. sleutel, b. klimmende leeuw.

Het ligt voor de hand, dat Freerick de rechterhelft van zijn wapen heeft ontleend aan zijn grootvader, de linkerhelft moet dus afkomstig zijn van het voorgeslacht van Seyke Frerix. Andere broers en zusters van Seyke zijn: Haicko Frerix, gehuwd Meeden 7-10-1685 met Harmke Fockens, d.v. zal. Focko Sickens en Eltie van de Meeden. Zij is een zuster van Focko Sickens. Haar oom is Etsko Nannes.

Reint Frerix. Jantje Frerix, gehuwd te Meeden 3-11-1699 met Jan Edens, z.v. zal. Ede Jans van Westerlee en Wendelke Peters, een broer van

Pieter Edens en Anne Edens (zie Gruon. 1970, pag. 53). Zij zijn kinderen van: Frederick Hayckens, zijlvest, vaandrich en landbouwer te Meeden, gehuwd vóór 15-4-1659 met Marretie Jans, hertrouwt 8-8-1669 Zuidbroek (zie Starke) met Frouke Everts, waarschijnlijk een zuster van Roelof Everts.

Meeden: Anno 1669 den 2 Augustus is Christelijck in den Heere ontslagen den Eerentfesten Frederick Haykens in zijn leven Vaandrich deses Carspels alsmede Zijlvest des Termunter Zijl in zijn ouderdom geweest ongeveer 65 jaaren, verwachtende met alle ware geloovigen een vrolycke opstandinge ten eeuwigen leven alleen door Jesum Christum.

De data op deze zerk kunnen niet juist zijn naar onze mening; hij is in ieder geval geboren na 1633. Moet de sterdatum misschien zijn 1699? Dan kan de geboorte plaats hebben in 1634.

Wapens: rechts: gedeeld, a. halve maan; b. doorsneden: boven: hart kruislings door 2 pijlen doorboord; beneden 2 leeuwen (zijn dit halve leeuwen?); links een klimmende leeuw.

Blijkens een akte 15-4-1659 heeft Frerick Hayckens een zuster Tiaewe, die een scheiding aangaat betreffende vaders aangeërfd goederen met haar broer Frerick Hayckens, gehuwd met Marretie. Zij zijn volgens deze akte kinderen van Haycke Frerix. Als voogden voor Tiaewe treden op: Eppe Reints als voormond, Hommerus Wigboldus pastor te Meeden sibbe en Cebo Deters vreemde voogd.

Haicko Frericks huwde te Meeden 25-10-1633 (hc) met Moeder Reints. Hij was een zoon van Frerick Frericks en Thede, beide overleden vóór 25-10-1633. Zij is een dochter van Reint Sijbels, gehuwd te Meeden 23-2-1613 met Jantien Janssen (zie verder Starke).

V.kk.25-10-1633 (hc): Haicko Frericks en Moeder Reints. Voor hem: Reint Eppes (zijn neef), Nancko Waldryx (eveneens een neef), Wirtjo Matthias, Aeylke Olferts, Tiacko Reints, Sebo Huninga en Aeylko Eppens. Voor haar: Hayo Sijbels, Udo Nanckes, Johan Ennes en Johan Egges. Er worden geen familierelaties aangegeven (zie ook Gruon. 1970, p. 117).

Udo Nanckes komt voor als getuige in het huwelijkscontract van Bouwe Nanckes, z.v. Nancko Bouwens en Emmen, met Hebele Harmens, d.v. Harmen Eltiens en Grete (V.kk.7-4-1632). Voor hem: Udo Nanckes, Haycko Gerardi, Wapko Luppes. Voor haar: Eltio Harmens, broer en Aaldrik Luppes als zwager.

Hayo Sijbels gehuwd met Icke verkopen op 12-2-1632 (V.kk) aan zijn broer Reint Sijbels en Jantie goederen, geërfd van Zal. Sijbele Reindts. V.kk.10-6-1631: Hayo Dercks, van Scheemda, waarvoor Lambert Dercks als broer, Sebastiaan Hermanni pastor Eexta als dochterman, Onne Pieters als zwager, Ipo Hayens als zoon, gehuwd met Weye Ritzes, nagelaten weduwe van wijlen Sibelo Reyndts, waarvoor Reint en Hayo Sijbels als zonen, Udo Nankes.

Vkk.21-5-1631: Weye Sijbels en erfgen. van zal. Sijbelo Reindts: Reint en Hayo Sijbels, Udo Nantkes en Sijbe zijn huisvrouw, Eiso Janssen gehuwd met Moeder, Hommerus Wigboldus, pastor te Meeden, gehuwd met Bouwe maken een scheiding.

(wordt vervolgd)

Rijksarchief in de provincie Groningen

Evenals de vorige jaren organiseert het rijksarchief ook dit jaar weer een cursus voor het leren lezen van het oude schrift. Er is een cursus voor beginners en een voor gevorderden. De cursus bestaat uit 15 lessen die vanaf eind september tot eind april eens in de 14 dagen op maandagavond te 19.30 uur worden gegeven in het gebouw van het rijksarchief. Een les duurt tweemaal drie kwartier, onderbroken door een korte koffiepauze. De kosten bedragen f 50 per deelnemer. Men ontvangt hiervoor tevens een map met oefenmateriaal. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het Rijksarchief, St. Jansstraat 2, Groningen.

Publicaties van Johannes-Vienne Smidt en Erica Smidt-Oberdieck (ov. 16.9.1972).

Aus Leben und Zeit der Sippe Smidt 1698-1958	DM 10,-
Schlettersche Ahnen in Wort und Bild 1480-1964	5,-
Diddens 500 Jahre in Ostfriesland 1422-1965	25,-
Oberdieck, Begegnungen und Erinnerungen 1253-1971	35,-
Porträtgalerie Emders Pastoren 1550-1850	2,50
Harr ji al mal mitnanner deelt?	6,-
Das Steinhaus zu Bunderhee	14,20

Verkrijgbaar (verhoogd met port) bij Johannes-Vienne Smidt, 2950 Leer (Ostfr.), Fabricius-Strasse 7.

Abonnementsgeld

Wij verzoeken de lezers, die hun abonnementsgeld over 1974 niet hebben betaald dringend, dit zo spoedig mogelijk te willen doen. (z.o.z.)

Medewerkers aan dit nummer zijn:

Mej. P.C.J. Elema	Feizerweg 70/15	Groningen
Mr. G.R. de Groot	De Wedde 26	Stadskanaal
Ds. I. Hamming	Molenweg 32	Loppersum
A. Hoft	Wilhelminaweg 24	Appingedam
G.W. Nanninga	Schoutelaan 14	Haren (Gr.)
O.J. Nienhuis	Ommelanderdrift 7	Bedum
Ebo Pannenburg	Heraldicus	Leer (Ostfr.)
Hk. Timmer Gzn.	Burg.v.d.Boschlaan 43	Leersum
Mr. J.P.A. Wortelboer	Parallelweg 73	Glimmen (Gr.)

Redactie: Ir. Th.P.E. de Klerck
G.W. Nanninga

Eventuele bijdragen te zenden aan het redactieadres: "Gruoninga",
Schoutelaan 14 - Haren (Gr.)

INHOUD:

Drs. R. HOFMAN	- Aaldriks een slechts zelden voorkomend patroniem,	73
A. HOFT	- De ridder en de halve leeuwen (VI),	79
P. BROOD	- Hindrik Dieters uit Weener,	82
Mr. J.P.A. WORTELBOER	- De oudste gegevens Kok uit Martenshoek,	83
G.W. NANNINGA	- Van biervaten en bierdragers,	87
P.J.C. ELEMA	- Een bastaardtak Van Sijtzama,	90
Ir. Th.P.E. DE KLERCK	- Genealogie Mellema,	97
P. SANDERS	- De voorouders van mijn vrouw Greetje Huizinga,	102
P.J. RITSEMA	- De bewoners van Rottumeroog in de 17 ^e eeuw,	107

door drs. R. Hofman

Eén van de waarschuwingen, die men als genealoog meermalen te horen krijgt, is: "Pas op, dat je niet al te snel conclusies trekt!" Met deze waarschuwing in je gedachten ben je enigszins wantrouwend, wanneer je merkt, dat er nog maar heel weinig mensen zijn, die Aaldriks heten en die allemaal familie van elkaar blijken te zijn. Zouden er dan echt geen anderen zijn, die Aaldriks heten en er toch niet bij behoren? Dat wantrouwen wordt daardoor gewekt, omdat de naam Aaldrik - hoewel niet zo heel vaak voorkomend - in vroeger eeuwen toch moeilijk zeldzaam genoemd kan worden. Toch is een andere conclusie welhaast niet mogelijk: er is in heel Nederland blijkbaar nog maar één familie Aaldriks (bewijzen, die dit ondergraven, zal ik gaarne vernemen!). Hoewel het spoor vanuit de stad Groningen, waar de meeste leden van de familie hebben gewoond en nog wonen, leidt naar Emden, is het niet zeker of de familie uit Oost-Friesland afkomstig is. In ieder geval kwam de echtgenote van Aaldrik Alberts (II), Fennigje Oliva, uit Groningen, waar haar ouders reeds vele jaren voor haar geboorte woonden (de familie Oliva was oorspronkelijk uit Italië afkomstig). Kwam Aaldrik óók uit Groningen en verbleef hij wellicht tijdelijk in Emden? Een poging om de doop van een Aaldrik Alberts te vinden in Groningen leverde wel een Alerik op, die op 11-1-1718 in Groningen gedoopt werd als zoon van Albert Meinertsz en Ydeke Derks. Maar tot nu toe blijkt uit niets, dat deze Alerik de gezochte is, hoewel de naam van de vader wel nagenoeg gelijk is aan die van de vader van de in 1740 gehuwde Aaldrik, welke bij dit huwelijk nadrukkelijk genoemd wordt.

Genealogie

- I. Albert Meynders
- II. Aaldrik Alberts, geb. ongeveer 1715. Tr. te Emden. Ondertr. Emden 12-8-1740 Fennigje Albartus Oliva, ged. Groningen, 10-10-1714, dr. v. Albartus Oliva en Margariete Caspers. Waarschijnlijk is Aaldrik gestorven vóór 27-9-1752, daar zijn vrouw op die datum te Groningen hertrouwde met Claes Lienders. Uit dit huwelijk:
 1. Jan Heyers, ged. Emden, 18-6-1741.
 2. Albartus, volgt III.
 3. Andreas, ged. Groningen, 28-8-1745.
- III. Albartus Aaldriks, ged. Emden, 25-10-1742. Tr. Groningen, 11-9-1770 Anna Elizabeth Cornelis, ged. Groningen, 29-4-1740, dr. v. Cornelis Lammers en Elisabeth Valbach. Hertr. Noordbroek, 25-5-1783 Swaantje Sywerts. Geref. Hij ging op 11-6-1762 in militaire dienst voor een periode van 10 jaar en 5 maand. Zijn lengte was op kousen: 5 voet, 3 duim en 1 streek. Als zijn geboorteplaats wordt hierbij abusievelijk Groningen opgegeven. Bij zijn tweede huwelijk bleken zijn bezittingen zeer miniem te zijn. Zij werden op 24-4-1783 geschat op een totale waarde van 17 gulden en 12 stuiver! Zijn schulden bedroegen toen echter 28 gulden en 16 stuiver, voor een deel bestaande uit kosten bij de dood van zijn eerste vrouw.

- Uit het eerste huwelijk:
1. Fennigje, ged. Groningen, 14-8-1771.
 2. Aaldrik, volgt IV.
 3. Johan Jurjen Falbach, ged. Groningen, 19-3-1780.
- IV. Aaldrik Aaldriks, ged. Groningen, 19-10-1777, tr. Groningen, 25-1-1807 Klaassien Post, wed. v. Hendrik Hendericus Roots, dr. v. Hindrik P. en Magdalena Boomgaard. Zij stierf Groningen, 25-5-1819, waarna Aaldrik hertr. te Groningen, 26-9-1819 met Eeltje Mennes Prins, ged. Groningen, 19-1-1791, overl. Gron. 16-2-1845, dr. v. Menne Jacobs en Bougyn Jans. Aaldrik was metselaar en stierf Gron. 8-1-1830.
- Uit het eerste huwelijk:
1. Henderika, ged. Gron. 6-11-1807.
 2. Jan Lammers Willems, ged. Gron. 28-10-1810, overl. Gron. 12-5-1813.
- Uit het tweede huwelijk:
3. Albartus, volgt V.
 4. Menne, geb. Gron. 12-6-1822, overl. Gron. 2-12-1823.
 5. Jacob Mennes, geb. Gron. 20-7-1824, overl. Gron. 4-2-1830.
- V. Albartus, geb. Gron. 15-9-1820, overl. Gron. 30-10-1895. Tr. Gron. 3-8-1845 Lammechien Hindriks, geb. Gron. 15-3-1821, overl. Gron. 14-12-1874, dr. v. Jan Hindriks en Zwaantje Harms. Hij hertr. Gron. 16-1-1876 Derkien v. Nief, geb. Gron. 19-7-1823, wed. v. Christiaan Doesburg, dr. v. Harmannus v. N. en Frederika Jans. Beroep: kastenmaker.
- Uit het eerste huwelijk:
1. Aaldrik, volgt VIa.
 2. Jan, volgt VIb.
 3. Jacob, geb. Gron. 17-12-1850, overl. Gron. 6-10-1853.
 4. Harm, geb. Gron. 25-10-1852, overl. Gron. 24-11-1857.
 5. Jacob, volgt VIc.
 6. Swaantje, geb. Gron. 15-9-1858, overl. Gron. 22-3-1939. Tr. Gron. 23-11-1884 Rudolf Hofman, geb. Gron. 10-12-1860, overl. Gron. 23-11-1941. zn. v. Pieter H. en Marchien Aaldring.
 7. Hendrik, geb. Gron. 28-2-1861, overl. Gron. 2-8-1883.
- VIa. Aaldrik, geb. Gron. 17-6-1846, overl. Delft, 29-9-1936. Tr. Gron. 26-3-1871 Henderika Olthuis, geb. Gron. 26-1-1845, overl. Delft, 7-7-1933, dr. v. Martinus O. en Janna Beekman. Ned. Herv. Beroep: arbeider op scheepswerf.
- Uit dit huwelijk:
1. Martinus, volgt VIIa.
 2. Johanna Catharina, geb. Gron. 25-8-1874, overl. Delft, 2-3-1968. Tr. Delft, 23-12-1896 Dirk Herstel, geb. Kralingen, 15-9-1861, overl. Delft, 18-7-1947, zn. v. Dirk H. en Alida van der Veer. Geref.
- VIb. Jan, geb. Gron. 16-6-1848, overl. Gron. 29-6-1907. Tr. Gron. 19-5-1872 Jannetje Gerlach, geb. Gron. 3-8-1844, overl. Gron. 18-6-1929, dr. v. Jannetje G. Beroep: Stoker.
- Uit dit huwelijk:
1. Lammechien, geb. Gron. 23-1-1873, overl. 30-12-1924. Tr. Gron. 8-12-1898 Harm Kalk, geb. Sappemeer, 30-9-1874, overl. Gron. 4-8-1918, zn. v. Harm Kalk en Annechien de Vries.

2. Jannetje, geb. Gron. 27-1-1875, overl. Hellendoorn, 16-3-1953. Tr. Oldehove, 1-12-1908 Freerk de Waard, geb. Oldehove, 15-1-1850, overl. Hellendoorn, 27-10-1917, zn. v. Harmannus de W. en Roelfke Freerks Doornbos. Zij was verloskundige.
 3. Albertha, geb. Gron. 26-10-1877, overl. Hellendoorn, 6-8-1967.
 4. Jacob, volgt VIIb.
 5. Zwaantje, geb. Gron. 26-6-1882, overl. Gron. 7-8-1955. Tr. Gron. 26-4-1906 Hendrik Winterwerp, geb. Gron. 2-3-1880, overl. Gron. 6-9-1964, zn. v. Hendrik W. en Dedje Waalkens. Zijn beroep was: trambestuurder.
 6. Aaldrik, volgt VIIc.
 7. Jan, volgt VIId.
- VIc. Jacob, geb. Gron. 23-4-1855, overl. Haarlem, 25-7-1924. Tr. Gron. 21-11-1880 Frederica Jans Balk, geb. Gron. 24-12-1848, overl. Gron. 19-2-1941, dr. v. Jan B. en Jantien van Nijff.
- Uit dit huwelijk:
1. Albertus, volgt VIIe.
 2. Jan, volgt VIIf.
 3. Jantje, geb. Gron. 26-2-1887, tr. Gron. 16-3-1911 Johannes van Denderen, geb. Gron. 12-11-1882, overl. Haarlem, 1-2-1948, zn. v. Johannes v. D. en Elsje Havinga. Zijn beroep was kleermaker.
 4. Derkje, geb. Gron. 2-3-1889, overl. 's Grav. 4-8-1943. Tr. Rotterdam, 22-7-1914 Derk Balk, geb. R'dam, 12-10-1890, overl. 's Grav. 5-12-1942, zn. v. Derk Balk en Annegien Kruk. Zijn beroep was: bureauchef waterzuivering.
- VIIa. Martinus, geb. Gron. 24-6-1868, overl. 's Gravenhage, 13-2-1960. Tr. 4-5-1893 Alida Walvius, geb. Wildervank, 13-3-1868, overl. 's Grav. 16-6-1937, dr. v. Jannes W. en Lammigje Gosses. Beroep: rietwerker.
- Uit dit huwelijk:
1. Aaldrik Albertus, volgt VIIId.
 2. Johannes Fokko, volgt VIIIf.
 3. Hendrik, volgt VIIIf.
 4. (jong gestorven dochttertje?).
 5. Alida Lammegina Hendrika, geb. 's Grav. 12-5-1910. Tr. 's Grav. 27-6-1934 Pieter Cornelis van den Berg, geb. 's Grav. 30-3-1909, zn. v. Cornelis Jan v. d. B. en Willemina den Bellder. Zijn beroep is: hoofdbouwkundige Prov. Waterst. Z. Holland.
- VIIb. Jacob, geb. Gron. 26-1-1880, overl. Vries, 29-3-1959. Tr. Gron. 5-12-1909 Henderika Marchien Schreck, geb. Gron. 8-1-1881, overl. Gron. 10-4-1948, dr. v. Christoph Rudolf Wilhelm S. en Anna Peterkéa Mesander. Beroep: broodbezorger. Uit dit huwelijk:
1. Jan, geb. Gron. 18-9-1910. Tr. Gron. 19-12-1935 Jitske Posthumus, geb. Gron. 7-12-1914, dr. v. Johannes P. en Jantje Huizinga.
 2. Christolf Rudolf Wilhelm, volgt VIIId.
 3. Jacob, volgt VIIIf.
- VIIc. Aaldrik, geb. Gron. 15-5-1885, overl. Gron. 3-8-1911. Tr. Gron. 20-7-1905 Johanna Harmanna Meijer, geb. Gron. 17-10-

- 1882, overl. Gron. 29-10-1944, dr. v. Casper M. en Derkina Henderika Strating. (Johanna H. Meijer hertrouwd later met Jans Hoffman). Beroep: musicus.
Uit hun huwelijk:
1. Derkina Henderika Jantina, geb. Gron. 24-12-1908. Tr. met Karel Tissing, huwelijk ontbonden. Hertr. Gron. 12-1-1939 Jelle Ruben, geb. Gron. 1-7-1907, zn.v. Harm R. en Trienthe Kroese. Zijn beroep: kleermaker.
2. Jan, volgt VIII f.
- VIII d. Jan, geb. Gron. 20-12-1891. Tr. Gron. 30-4-1917 Geertruida Vogel, geb. Gron. 10-8-1888, dr.v. Harm V. en Aafke van Zanten.
Uit dit huwelijk:
Jan, volgt VIII g.
- VIII e. Albertus, geb. Gron. 12-6-1882, overl. Gron. 29-3-1965. Tr. Gron. 3-6-1906 Antje Smit, geb. Gron. 3-5-1881, overl. Gron. 7-2-1971, dr.v. David S. en Stientje Kramer.
Uit dit huwelijk:
1. Jacob, volgt VIII h.
2. Stientje, geb. Gron. 7-11-1909. Tr. Groningen 13-1-1938 Harm Hendrik van der Woude, geb. Gron. 14-6-1909. Zijn beroep: timmerman-aannemer.
3. Frederika, geb. Gron. 16-10-1913, overl. 15-3-1972. Tr. Gron. 12-5-1938 Jan Makkes, geb. Gron. 3-1-1912, zn.v. Andries M. en Sjoukje Amsing.
4. Johanna, geb. Gron. 30-6-1915. Tr. Gron. 6-5-1940 Jacobus Cornelis de Munck, geb. Gron. 21-4-1916, zn.v. Cornelis Jacobus de M. en Janna Bril.
- VIII f. Jan, geb. Gron. 27-8-1884, overl. Heemstede, 3-5-1965. Tr. (1) met Sripah. Tr. (2) Malang, 17-10-1925 Wilhelmina Joseph, geb. Gorontalo (N.I.) 22-1-1890.
Uit het eerste huwelijk:
1. Willy, volgt VIII i.
2. Frederika, geb. Tangoelingin (N.I.) 16-12-1913. Tr. (2) Palembang, 23-7-1947 Max Westerkamp, geb. Medan, 8-10-1912. Zijn beroep: arts.
3. Lucy, geb. Tangoelangin, 25-6-1915. Tr. (1) Malang, 29-12-1936 Jan Cornelis Sirag, geb. Ambarawa, 18-5-1909, zn.v. Franciscus Theodorus S. en Kasinem. Tr. (2) Ermelo, 15-5-1968 Willem Jurriaan van Steyn, geb. 's Grav. 27-8-1920, overl. Ermelo, 2-5-1969, zn.v. Gerard Henri v.S. en Wilhelmina Jurriana Roest.
Uit het tweede huwelijk:
4. Gerard Jules, volgt VIII j.
- VIII a Aaldrik Albertus, geb. Delft, 18-5-1894, overl. 's Grav. 5-2-1958. Tr. 's Grav. 26-8-1925 Ernestina van Essen, geb. Delft, 9-12-1899, dr.v. Pieter Gerrit van E. en Maria Catharina Westerman. Beroep: ambten. Gem. Secr.
Uit dit huwelijk:
1. Aaldrik Albertus, volgt IX a.
2. Alida Ernestina, geb. 's Grav. 12-5-1931. Tr. 's Grav. 25-3-1955 Evert van Dijk, geb. Kampen, 1-1-1926, zn.v. Willem v. D. en Jacoba van Dijk. Militair.
- VIII b. Johannes Fokko, geb. Delft, 28-11-1896. Tr. 's Grav. 10-9-1919 Johanna Maria Bonten, geb. Dordrecht, 19-12-1895, dr.v. Cornelis Abraham B. en Johanna Maria Schotel. Bode Gem. Museum 's Gravenhage.
Uit dit huwelijk:
1. Martinus, volgt IX b.
2. Cornelis Abraham, geb. 's Grav. 5-6-1926, overl. 22-6-1945. Ambten. H.T.M.
- VIII c. Hendrik, geb. Haarlem, 25-10-1898. Tr. 's Grav. 26-1-1921 Arendina Cornelia Houtzager, geb. 's Grav. 29-1-1899, dr.v. Leendert Gerardus H. en Christina Johanna van Alderwegen. Hoofdambten. secretarie.
Uit dit huwelijk:
1. Hendrika Alida Christina, geb. 's Grav. 14-2-1923. Tr. 's Grav. 14-9-1945 Stephanus Frederik Willem Furster, geb. Zeist, 7-8-1922, zn.v. Frederik Willem F. en Christina Johanna Andel.
2. Martine Arendina Cornelia, geb. 's Grav. 15-1-1929, overl. 's Grav. 17-9-1943.
- VIII d. Christolf Rudolf Wilhelm, geb. Gron. 1-11-1912, overl. Gron. 3-6-1962. Tr. Gron. 19-5-1941 Maïke Walrecht, geb. Gron. 18-7-1918, dr.v. Jannes W. en Jantina Margaretha Henderika Peper. Verwarmingstechnicus.
Uit dit huwelijk:
1. Henderika Marchien, geb. Gron. 17-10-1942. Tr. Gron. 26-1-1968 Jan Geert Hartsema, geb. Gron. 14-4-1945, zn.v. Willem Klaas H. en Metje Diephuis.
2. Jannes, geb. Gron. 27-4-1946. Tr. Gron. 26-8-1969 Margaretha Nicolette Breedland, geb. Gron. 24-9-1947, dr.v. Frederikus B. en Geertruida Douwma.
- VIII e. Jacob, geb. Gron. 7-8-1917, Tr. Gron. 3-9-1942 Geesje Damhoff, geb. Noorddijk, 8-9-1921, dr.v. Jan D. en Geertruida Kamphuis. Grafisch ontwerper. Publiceerde: "Nederlandse kastelen" en "Oude Raadhuizen in Nederland".
Uit dit huwelijk:
1. Henderika Geertruida, geb. Gron. 15-3-1943. Tr. Gron. 26-10-1967 Jan de Valk, geb. Gron. 29-12-1943, zn. v. Johannes Mattheus de V. en Anna Ida Swaving. Haar beroep: lerares M.O. gesch. Zijn beroep: leraar chemie.
2. Geesje Alberta, geb. Gron. 24-5-1944. Tr. Vorden, 22-12-1969 Gert Jeulink, geb. Vorden, 9-10-1945, zn.v. Ab J. en Dinie Weenink. Haar beroep: verpleegster, zijn beroep: verzekeringsagent.
- VIII f. Jan, geb. Gron. 3-4-1910. Tr. Gron. 9-9-1946 Roelfke Veenstra, geb. Bellingwolde, 17-8-1912, (eerder gehuwd met Anton Marten Pieters), dr. v. Teunis V. en Wubchien Diekema. Ver- tegenwoordiger.
Uit dit huwelijk:
- Aaldrik Johan, geb. Gron. 29-10-1947. Tr. Gron. 30-12-1971 Aaffien Maria Kuipers, geb. Gron. 7-11-1949, dr.v. Jan K. en Elisabeth Metting. Vertegenwoordiger.
- VIII g. Jan, geb. Amsterdam, 2-8-1919, tr. Enschede, 6-12-1944 Cornelia Hout, geb. A'dam, 21-1-1924, dr.v. Johan H. en Cornelia Christiaans. Magazijnbediende.

Uit dit huwelijk:

1. Geertruida, geb. A'dam, 29-4-1945.
2. Cornelia, geb. A'dam, 27-11-1954.

VIIIh. Jacob, geb. Gron. 28-5-1907. Tr. Gron. 18-22-1933 Maria Magdalena Weber, geb. Wenen, 16-10-1907, dr.v. Johann W. en Amalia Artaker. Bloemist Openb. Werken.

Uit dit huwelijk:

1. Antje, geb. Gron. 15-6-1934. Tr. Gron. 7-2-1959 Albert Bolwijn, geb. Gron. 4-3-1933, zn.v. Jacob B. en Grietje Bol. Zijn beroep: vertegenw. Stokvis.
2. Wilhelmina, geb. Gron. 27-7-1938. Tr. Gron. 16-6-1958 Jan Hemminga, geb. Leeuwarden, 20-9-1938, zn.v. Foppe H. Brugman. Zijn beroep: smid - bankwerker.

VIIIi. Willy, geb. Wadjak (Indon.), 15-12-1911, overl. 22-9-1970. Tr. Malang, 4-8-1937 Hendrika Johanna Annette Philips, geb. A'dam, 15-6-1911, dr.v. Frederik Christiaan P. en Hendrika Marianne Bon. Werktuigkundige.

Uit dit huwelijk:

Jan Alan, volgt IXc.

VIIIj. Gerard Jules, geb. Tjoekir, Djombang, 19-8-1926. Tr. Rangoon/Zandvoort, 7-8-1952 Marie Pauline Schuiten, geb. 's Grav. 3-1-1928, dr.v. Abraham S. en Madeleine Marie Ad. Horeca-ondernemer.

Uit dit huwelijk:

1. Paulette Catherine, geb. Singapore, 21-5-1953.
2. Marco Julmar, geb. Singapore, 14-8-1954.
3. Minka Wilmien Madeleine, geb. Heemstede, 16-6-1960.

IXa. Aaldrik Albertus, geb. 's Grav. 24-8-1926. Tr. 's Grav. 22-5-1953 Anna Geertruida Trommel, geb. Drachten, 9-3-1926, dr.v. Simon T. en Hendrika Kok. Vormingsleider.

Uit dit huwelijk:

1. Hendrika Ernestina, geb. 's Grav. 3-9-1956.
2. Anja Geertruida, geb. 's Grav. 5-8-1959.
3. Aaldrik Albertus, geb. 's Grav. 8-1-1961.

IXb. Martinus, geb. 's Grav. 26-11-1921. Tr. 's Grav. 26-8-1942 Jacoba Catharina Christina Houtzager, geb. 's Grav. 31-8-1921, dr.v. Willem H. en Elizabeth van der Ven. Gem. ambten. costuummuseum.

Uit dit huwelijk:

1. Elisabeth, geb. Oberndorf am Neckar, 22-1-1945. Tr. 's Grav. 3-10-1967 Hendrik den Haan, geb. 's Grav. 8-12-1939, zn.v. Johannes den H. en Lena Anna Wijsman. Zijn beroep is: verkoopadministrateur.
2. Willem, geb. 's Grav. 4-4-1946. Tr. 's Grav. 22-6-1967 Sonja Terlouw, geb. 's Grav. 4-9-1945, dr.v. Pieter T. en Geertruida Ketel. Huwelijk ontbonden op 12-11-1970. Assistent-filiaalchef.
3. Cornelis, geb. 's Grav. 4-4-1946, overl. 's Grav. 14-5-1946.

IXc. Jan Alan, geb. Poerworedjo (Indon.) 28-5-1940. Tr. Eelde, 17-6-1966 Poulien Harmien Jager, geb. Groningen 13-12-1946, dr.v. Jan Lambertus J. en Neeltje Alberdina Paulina Hofman. Co-piloot Martins Air Charter. Uit dit huwelijk:

1. Mark Willy, geb. Nw. Vennep, 4-2-1967.
2. Steven Jan, geb. Nw. Vennep, 3-3-1968.

Het is ongetwijfeld bovengenoemde Frerick Frericks, die de halve leeuwen heeft overgedragen aan de door ons vermelde Frerick Rempkes. Zowel hij, als zijn zuster Tiade Frericks, gehuwd met Waldrik Nantkes ontlene kennelijk hun wapen aan hun vader, Frerick Sybelkens. Het zal Moeder Reints geweest zijn, die de klimmende leeuw voerde. Wat het hart met de pijlen betreft bestaat er mogelijk samenhang met het geslacht Sticker, waarvan Thede dan deel zou kunnen uitmaken. Voor de maan en ster zie het hiernavolgende.

V.kk.13-7-1634. Ouwe Rinnoldts caverende voor Waendle zijn huisvr. neffens Haicko Frericks, gehuwd met Moeder hebben een arflycke wisselinge gemaakt. Ouwe en Waendle zullen van Haicko Frericks possideren de gerechte vijfde part van land als Haicko Frericks, Nancko Waldrix met consorten samen van Harmen Hindriks en Focktien in 1631 an sich gecoft hebben in Beerster Hamryck, in Hayo Tiapkens e..enz.

V.kk.28-12-1631 Hindrik Harmens huwt Rixte Geerds. Hij is een zoon van Harmen Hindrix en Focktien. Verder tekenen voor hem: Mons. Tyddinga en Hayo Sijbels. Zij is een dochter van Geerd Hindrix en Gretien (overleden). Verder voor haar: Pieter Albarts voormondt, Pieter Geerds, Tiarck Tiarcks vreemde voogd. Johan Ridderingh broer, Haicko Gerardi en Johan Jacobs broeders.

Betreffende Ouwe Rinnoldts en Waendle zie Gruoninga 1970 pag. 81. Zij is een dochter van Hopman Haicko Tammens en Jicke Ubekens en kleindochter van Ubeko Bennens en Foelke (Tyarcks). Een zuster van Wendelke is Tetye Haickens, gehuwd met Omke Bennens. Op zijn grafzerk staan 2 wapens bvermeld (zie ook Gruon. 1973 pag. 22). Het wapen met de halve maan en ster moet uit de Haickens familie stammen.

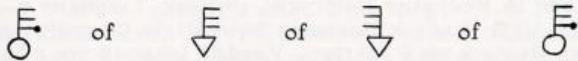
Aangezien volgens V.kk.13-7-1634 (zie boven) familieverwantschap moet bestaan met Haicko Frericks en Nancko Waldrix (de zoon van Waldrik Nantkes en Tiade), terwijl in het wapen van Frerick Haickens' eveneens de maan en ster voorkomt, ligt het voor de hand dat dit wapen op grond van bovenstaande gegevens moet stammen van de vader van Haicko Tammens. Op grond hiervan is het zeer waarschijnlijk dat de vrouw van Frerick Sybelkens Tiaewe wiens gewezen voormond is Jacobus Engelkens (IIIe * 14-1-1570) een zuster is van Haicko.

Keren wij thans terug naar Rempke Bronnes gehuwd met Seyke Frerix. Hij blijkt een zoon te zijn van:

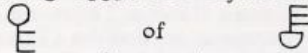
Bronno Rempkes, geb. ca. 1635, ov. Meeden 3-8-1712, kerkvoogd, dijkrechter te Meeden, gehuwd aldaar 23-6-1671 (hc) met Anje Hindriks. Uit dit huwelijk in ieder geval:

1. Aaltje Bronnes, gehuwd Meeden 23-4-1696 (V.kk.5) met Berent Harmens, z.v. Harmen Hindrix, broer van Hindrik Harmens; Eme Edzens en Egge Edzens zijn zijn zwagers, Menso Udens zijlvest is zijn oom.
2. Rempke Bronnens, zie boven.
3. Bywe Bronnens, ged. Meeden 1-2-1674, gehuwd Meeden 7-6-1695 (hc) Willem Lefferts, waarvoor Daje Dieters als moeder, Ayte Harmens als oom, Luppe Fockens en Hilke Lefferts als zwager en zuster.

4. Hindrik Bronnens, ged. Meeden 20-2-1676, ov. jong.
 5. Jantien Bronnens, ged. Meeden 17-4-1681.
 6. Jantien Bronnens, ged. Meeden 23-7-1682, ov. Meeden 15-11-1713, huwt aldaar 19-8-1701 (hc) Luitjen Tonnis, geb. Zuidbroek 1676, ov. te Meeden 19-8-1743, schatbeurder, kerkvoogd en ouderling te Meeden, die hertrouwt met Christina Placius, geb. 1689, ov. Meeden 21-3-1733. Zij is ongetwijfeld familie van Johannes Placius, pred. te 't Zandt ov. aldaar 19-5-1760 in het 59ste jaar, in het 33ste jaar zijner bediening. (Wapen: links: 2 tegen elkaar springende leeuwen, rechts: zie grafschr. boek). Gehuwd met Hillechien Emmen, ov. Scheemda 20-9-1666 in de ouderdom van ruim 54 jaar (zie grafschriftenboek). Ook hier is waarschijnlijk met de datering iets fout, deze Johannes Placius is volgens Brucherus beroepen van Gasselter-Nijeveen in Drenthe, overleden in 1760. De datum op het graf van zijn vrouw zal dus niet kloppen.
 7. Hendrik Bronnens, ged. Meeden 13-12-1685.
 8. Tyackyn Bronnes, ged. Meeden 11-9-1687.
- Hun grootvader Rempko Frericks woont in 1627 op de Meeden, huwt Noordbroek 11-10-1625 (hc) met Bywe Ebbens. Hij tekent met een sleutel:

Zijn voorouders zijn Focko Phebens (zie Gruon. 1965, pag 9). Peter Brunnens (de broer van zijn moeder Ettyn) en Luwert Egberts (zie artikelen Ridder en de halve Leeuwen). Een zuster van Rempko is Meyske Frericks, die huwt te Noordbroek 24-4-1629 (hc) met Jan Eppens, overleden vóór 11-5-1669. Ook zij tekent met een sleutel:

Uit deze summere gegevens, die overigens zeer onvolledig zijn, het ging ons voornamelijk om de wapens, mogen we concluderen, dat in ieder geval de sleutel afkomstig is via Meyske en Rempko, van hun vader Frerick Ebelens, geb. omstr. 1574, ov. vóór 24-6-1622. Tyabbe Peters en Hemke, gaan een erfdelinge aan met Frerick Ebelens en Eette. Voorstanders oven Frerick Ebelens zijn volgens het huisarchief Nienoord (14-1-1593) Feebo Frerycks, Poppe Tyabbes, Tyabbe Eggens. V y 3/24-6-1622 Etta, wed. van Frerick Ebelens en voorstanders over Frerick Ebelens kinderen: Focko Pheters princ vorm., Peter Brunts en Liewert Egberts voogden, versetten aan wed. van Sal. Wibbo Ebels, Eltye genaamt. Volgens Gruon. 1964/7, 8, komt voor te Noordbroek in 1571 op de lijst van hoogstaangeslagenen in het Oltambt: zal. Frerick Ebelens vrouw. Zou dit de grootmoeder van de eerste Frerick zijn? Bovendien vonden we in Noordbroek in 1571 een Ebele Frericks. Volgens Feith 1556 heeft een Frerick Ebelens een broer Sijbele, wiens vrouw is overleden. Diens zoon Sijbele Ebelens heeft als voormond: Jacob Engelkens en Wyart Tyabbens als voogd. III.e.kruis, 17-11-1563 schelinge tussen Ebele Edzekens enerzijds en Frerick Ebelens anderzijds. Op grond van bovenstaande gegevens kan de conclusie naar onze mening niet anders luiden, dan dat er verband moet bestaan tussen deze familie en de voorzaten van de in het artikel Wibbens (Gruon. 1965) genoemde Phebo Frericks, wiens nageslacht eveneens wapens voert

met een soortgelijke sleutel.

Rest ons nog te vermelden, dat te Beerta op 5-7-1674 (hc) huwen Jan Jodocus Hector en Gepke Frericks, een zuster van Jan Frericks, kinderen van Frerick en Gretie Wilkens. Hij heeft een broer Tobias Jodocus Hector en een zuster Gretien Hector, gehuwd met Jan Beerents. De laatste tekent eveneens met een sleutel

Het voorgeslacht hiervan is door ons niet verder uitgewerkt.

In een aantal gevallen konden we constateren, dat het wapen in vrouwe-

lijke linie vererfde. De vraag luidt thans waarom? Had de echtgenoot zelf nog geen wapen en nam de zoon het moederlijke wapen zonder meer over, of moeten we aan deze overname een bepaalde betekenis toekennen? Wij menen dat wel degelijk sprake is van een bepaald maatschappelijk aanzien. Reeds zinspeelden we eerder op de mogelijkheid van afstamming van het geslacht van Ewsum. Welke waarde moeten we toekennen aan het stamslot den Oert als keizerlijke borg? Zou hier misschien de verklaring liggen van de hardnekkigheid waarmee men aan het wapen vasthield? Zou het dan toch zo zijn, dat aan deze aloude burch bepaalde keizerlijke rechten verbonden zijn geweest, welke dateren uit de

Grafsteen Frerick Rempkes

vroege middeleeuwen, steunend op de feodale ordening? Het zijn bespiegelingen die eigenlijk niet thuishoren in onze verhandelingen, omdat ze in feite op geen enkel vaststaand gegeven berusten. Hetgeen niet wegneemt, dat ons de vraag blijft intrigeren welke feodale invloeden een rol hebben gespeeld bij de verdere vorming van de Friese landen, in het bijzonder het ontstaan van de hoofdelingengeslachten. De lezer vergeve ons dan ook dit spel met mogelijkheden. Het is een boeiend spel, op grond van enkele losse gegevens te komen tot een hypothese, waar zonder, het doordringen in de oudere generaties bijkans een onmogelijkheid zal blijken te zijn. Hier is, zo dachten wij de plaats om naast talloze anderen, met name de Heer O.D.J. Roemeling te danken, voor de welwillende bereidheid, ons ontwerp voor dit artikel te willen voorzien van een aantal kanttekeningen, waardoor het mogelijk werd enkele ongerijmdheden te vermijden. Wij laten dan ook graag aan de lezer over hypothetische verbanden te leggen en willen gaarne wijzen op de beschouwingen, die Mr. Hommes in de Nederl. Leeuw 1963 wijdde aan een aantal Oldambster geslachten. Een boeiende zaak als men gemeenschappelijke lijnen gaat trekken tussen de geslachten Tiddinga, Huninga enz., en de in ons artikel genoemde geslachten.

In onze vorige artikelenreeks slaagden wij er in de oorsprong van de

leeuwen tot een gemeenschappelijke voorvader terug te brengen. Wij zijn ons bewust, dat dit met deze reeks maar ten dele gelukt is. Toch blijven wij geloven dat de bron van al deze wapens ligt in het geslacht Ewens, het lijkt ons onwaarschijnlijk dat er meerdere families dezelfde wapen gevoerd zouden hebben, anders dan via vererving. Wel kunnen we concluderen, dat de kring der gegadigden bij de keuze van huwelijkspartner betrekkelijk klein is. Telkens worden we geconfronteerd met dezelfde families, waaronder in de oudere generaties een aantal hoofdelingen: "Erentfesten".

Helaas laten ons de bronnen dikwijls in de steek, zodat het leggen van verbanden bijzonder moeilijk is. terwijl daarenboven vooral in het Oldambt het patronym en de geslachtsnaam door elkaar gebruikt worden. Hopen echter met deze artikelenreeks een bijdrage te hebben geleverd tot verdieping in deze interessante materie, waarbij, wij zijn het ons bewust, dikwijls zijpaden hebben bewandeld, teneinde meer aanknopingspunten te bieden voor verder onderzoek, willen wij deze reeks thans besluiten.

Wij danken nogmaals allen, die gereageerd hebben op onze vorige artikelenreeks en hopen ook thans een aantal reacties te mogen ontvangen.

ooo

HINDRIK DIETERS UIT WEENER

(een aanvulling op de kwartierstaat Vanderveen)

door P. Brood

Op 13 januari 1760 huwde te Nieuwolda Hindrik Dieters met Euwerke Jans Vriese. Deze Hindrik moest afkomstig zijn uit Weener in Duitsland. Bewezen was dat echter nog niet (zie Gruoninga 1973, p. 104). De heer K.A. Reuvers uit Groningen gaf echter de volgende inlichtingen over Hindrik Dieters.

Op 4 maart 1732 wordt te Weener een kind geboren, genaamd Hindrik, dat als ouders heeft Detert Hendriks en Grietje Harms Gravemeyer. Een dag later wordt het gedoopt. Detert en Grietje waren op 7 mei 1719 in Weener getrouwd, hij afkomstig van Leer, zij als inboorlinge van Weener, waar zij (volgens de heer Reuvers) op 5 april 1696 gedoopt was als Anna Margrieta, dochter van Harmen Gravemeyer en Anna Elsabe ter Horst.

Harmen Gravemeyer had zich op 15 december 1683 met attestatie van een predikant in het graafschap Tecklenburg gemeld in Weener, Anna Elsabe ter Horst werd op 18 juli 1686 als lidmaat in Weener ingeschreven, afkomstig uit het graafschap Tecklenburg. Zij overleed op 15 januari 1748 en werd zes dagen later begraven.

DE OUDSTE GEGEVENS KOK UIT MARTENSHOEK

door Mr. J.P.A. Wortelboer

Dit geslacht is van R.K. origine. Het overzicht begint met Ties Robers Kok uit Martenshoek. Het vermoeden bestaat, gezien haar voornaam en haar patronym, dat Susanna Roberts die gehuwd is met Rombartus Cronenborgh een zuster is van Ties. De vermelde gegevens uit de rechterlijke archieven (R.A. IVs en t) zijn slechts een bloemlezing van wat er over deze familie te vinden was en hebben ten doel de onderlinge verbanden aan te geven. Volgens het Meetboek van Sappemeer, berustende in het Veenarchief van de Stad Groningen, bezat Ties Robers en later zijn weduwe, in 1732 een huis in Hoogezand, in 1742 eveneens een huis in Sappemeer, terwijl in 1752 nog een tweede huis in Sappemeer van zijn weduwe blijkt te zijn; 10 jaar later is deze toestand nog ongewijzigd. Voor iedere aanvulling houd ik mij aanbevolen.

- * I Ties Robers Kok, van Martenshoek; overl. tussen 1749 en 1751; tr. Hoogezand 26-2-1708 Saartje Jans, van Sappemeer; overl. na 3-5-1774 Op 7-6-1741 bekennen Thies Robers en Saartje Jans opregt en deugdelijk schuldig te weesen de summa van 300 car. gld. heerkomende wegens geleverde winkelwaren. Op 25-6-1749 lenen Thies Robers en Saartje Jans, Echtel. woonagtig in Sappemeer 300 gld, terwijl op 13-11-1752 Saartien Jans, wed: van Tijes Cock 400.- leent. Uit dit huwelijk de volgende kinderen: (volgorde onbekend):
1. Roebert, volgt IIa.
 2. Gerardus, volgt IIb.
 3. Dina, volgt IIc.
 4. Elsje, volgt II d.
 5. Harmannus, volgt IIe.
 6. Willem, volgt II f.
 7. Susanna Kok, j.d. van Martenshoek, overl. te Wehe; tr. (1) Warfhuizen 7-11-1751 Geert Meijer, winkelier te Wehe en ald. overl.; tr. (2) ondertr. Eenrum 16-4-1774 Jan Vervaert (Voorvaart), van Lingen. Uit het eerste huwelijk o.a. Mathias Meijer, ged. Den Hoorn 18-7-1756, koopman te Delfzijl, overl. ald. 23-1-1837; deze tr. (2) Appingedam 20-4-1800 (huw.contr. Delfzijl 19-4-) Elisabeth Kok, ged. Kleinemeer 16-6-1774, geb. Schildwolde. Zie gen.IIIb.

IIa Roebert Kok, geb. ca. 1713, begraven Grote Kerk van Alkmaar 21-9-1779, 66 jaar; tr. (1) als j.m. van Groningen op het Stadhuis te Alkmaar 8-5-1740 Sijbrigh van 't Hoff, j.d. van Alkmaar; tr. (2) Alkmaar 25-10-1761 Johanna Alida Nooij, j.d., begr. in de Grote Kerk te Alkmaar 31-12-1765.

Uit dit laatste huwelijk:
Matthias, volgt IIIa.

IIb Gerardus Kok, tr. 25-10-1755 Margarita Jans, van Appingedam. Hieruit de volgende kinderen, allen gedoopt te Delfzijl:

1. Martha, ged. 16-9-1756.
2. Matthias, ged. 8-9-1760
3. Martha, ged. 2-7-1763, overl. tr. Delfzijl 2-11-1788 (Termunten 5-11-) Matthias Kok, van Alkmaar. Zie IIa
4. Mattheus, ged. 9-4-1765, overl. Termunten 16-1-1829 tr. O. Pe-

* Zie
1975
p.90

d. Sappemeer (Hoogezand (Hooi))

hh Robert Jans x Elvrien Thijssen

(R) + na 6.0.1704)

1601 Maria 1607 Willem

1605 Susanna 1608 Willem

1607 Thien 1608 Elisabeth

kela 27-10-1810 Catharina Maria Scholte(n) van Pekela, ged. Oude Pekela 24-9-1792, overl. Termunten 13-1-1836, dochter van Geert Scholte en Elisabeth Pot.

5. Johanna, ged. 20-8-1766.

6. Jan, ged. 24-1-1768.

7. Everhart, ged. 29-3-1771.

IIC Diena Tiessen Kok, overl. na 30-5-1771; tr. (1) Hoogezand 16-2-1744

Ubel Fockes (van der Werff), weduwnaar van Margaretha Hindriks, scheepstimmerman tussen 1736 en 1753; tr. (2) Hoogezand 1-12-1754 Wessel Geerts (Kok), jongman van de Nije Comp., scheepstimmerman op Martenshoek onder Cropwolde van 1755 tot 1768.

Willem Kok en Harmannus Kok en Gerardus Kok voor haarzelvs en als gevolmagtigt voor Jannes Ter Veer en Wessel Geerts en Dina Kok, Egtel: en Jan Voorvaart ende Everardus Kok ende Roebert Kok ende Harm Jurriens (Veerkamp) verkopen een zeker stuk weide land ende een stuk bosland gelegen in de Molenkluft tot Cropwolde, het Boven Clooster genoemd, bezwet o.a. ten Westen de Woltweg, voor fl. 825.- d.d. 30-5-1771 (geregistreerd 30-1-1778).

Op 3-7-1753 verkoopt Ubel Fockes een nieuwe snabschuite voor 1475 car. gls en één ducaat. Op 9-2-1769 cedeert Wessel Geerts, scheepstimmerman, fl. 750.- aan zijn moeder Trijntje Jans, wed. van Geert Wessels (dezen accepteerde, dog wegens Lichaams Swakheid niet konnende comparen). Geert Wessels tr. Hoogezand 18-7-1717 Trijntje Jans, van de Kiel.

Op 9-5-1769 verkopen Wessel Geerts en Dina Kok een huis en hellinge met de ondergrond en verdere gereedschappen gelegen aan het Trekdiep onder Cropwolde, naast swetten o.a. ten Noorden het Hoofdiediep en ten Oosten 't Heerendiep, voor fl. 1625.-.

Een zoon uit haar 1e huwelijk noemt zich Van der Werff.

Uit haar 2e huwelijk zijn bekend:

1. Elsje Kok, geb. Hoogezand ca. 1762 (volgens overl. akte); ongehuwd overl. ald. 27-9-1826.

2. Matthijs, ged. Kleinemeer 9-5-1762; tr. Sappemeer 13-8-1797 Gertrudis Jans. Uit dit huwelijk: Dina Kok, ged. Kleinemeer 8-10-1798. Hij hertr. Oude Pekela 28-6-1802 Grietje Everts Meijer, dochter van Evert Meijer en Gesina Derks Wakkers; uit dit laatste huwelijk: 4 kinderen allen gedoopt te Oude Pekela. Grietje Meijer hertr. Oude Pekela 20-8-1811 Petrus Phil. Salomons, van Gron.

3. Joannes, ged. Kleinemeer 15-3-1764.

IId Elsje Kok, overl. na 24-8-1769; tr. (1) Schildwolde gekondigd 13, 20, en 27 nov. 1740 Harm Everts, van Kark Hesepe in Munsterland hier (d.w.z. Schildwolde) eenige jaren gewoon. tr. (2) Hoogezand 19-9-1756 Albert Stork, koopman uit Groningen; na zijn huwelijk wonende te Schildwolde.

Uit het eerste huwelijk 2 kinderen: (die zich eveneens Kok noemen)

1. Everhardus, volgt IIIb.

2. Sara Harms Kok, geb. Schildwolde, overl. Windeweer (Hoogezand), begr. Kleinemeer 22-5-1805; tr. Kleinemeer 30-5-1771 (huw. contract Hoogezand 6-5-) Harm Jurriens Veerkamp, landb. in de Nieuwe Compagnie (Hoogezand) en in 1770 en 1799 diacone van de roomsche gemeente in het Kleinemeer; zoon van Jurrien Egberts en Trijntje Harms; overl. Windeweer, begr. Kleinemeer 7-12-1799.

De Coopman Albert Stork en Elsie Kocks, Egtel: tot Schildwolde, lenen fl. 1000,-; zelfschuldige borgen zijn Everhardus Harms en Saartien Harms d.d. 24-8-1769.

Ile Harmannus Teis Kok, overl. na 5-10-1777 te Sappemeer; tr. (1) Sappemeer 15-4-1751 Elsie Alberts, weduwe van Geert Jans, overl. na 14-5-1761; tr. (2) Sappemeer/Kleinemeer 13-10-1765 Stijntje Harms ter Veer, van Kalkwijk (zij hertr. in 1780 met Harmannus Hendriks Wilkens); zij was de dochter van Harm ter Veer en Stijntje.

Uit het eerste huwelijk 2 kinderen:

1. Sara Kok, geb. ca. sept. 1752 te Sappemeer, overl. Sappemeer 6-1-1829, tr. Jan Hindriks Slot; krijgt buiten echt een kind van Hindrik Jans genaamd Henrica, die gedoopt werd Kleinemeer 12-5-1775; deze krijgt op haar beurt een onwettig kind Elisabeth Kok, ged. Kleinemeer 1-10-1799, waarvan de vader Alexander Lucas was. Uiteindelijk huwt Henrica te Kleinemeer 6-9-1802 met Willem Cornelis Veger, van Durgerdam; teemse- en leerzenmaker. Een tweede onwettig kind van Sara Kok is: Matthyas, ged. Noordbroek 8-12-1779, vader is Albert Hensens.

2. Roelf Kok, geb. ca. 1760 te Sappemeer, overl. ald. 9-4-1830; teemsemaker, wonende op het Achterdiep; tr. Jantje Bouwes Elzenga, inlandsche kramersche.

Harmannus Kok en Elsie Alberts verkopen aan de E. Albert Stork en Elsie Koks Ehel: een behuizinge met dezelve heemstee staande en gelegen in Sappemeer No. 43 voor fl. 1050.- d.d. 14-5-1761. In dorso staat: bekenne van binnenstaande verzegeling volkomen van Everhardus Harms en Harm Jurriens ten volle te zijn voldaan en van nooit meer hebbe te pretenderen, waar voor quitere op dato den 5 Mei 1773 (Onderstont) Harmannus Kok.

Harmannus Kok als vader, Wessel Geerts als voormond over de twee onmondige kinderen van de Eerste comparant bij wijlen Elsie Alberts in egte verwekt, gaan boedelscheiding aan d.d. 14-10-1768. Harmannus Kok en Elsie Alberts, woonagtig in Sappemeer zijn fl. 150.- schuldig wegens gekochte en geleverde ossen, etc. d.d. 5-7-1753. Harmannus Cock en Stijntje Harms kopen een Camer met desselvs Heemste staande en gelegen bij de Heerenlaan in Sapp: zijnde Pastorie grond voor fl. 280,- Zelfschuldige borg zijn Wessel Geerts en Dina Cock, d.d. 1-6-1767.

IIf Willem Tiessen Kok, overl. na 8-6-1772; tr. als afkomstig van 't Hogeandt, wonende tot Zuidlaren te Hoogezand 6-8-1741 Trijntje Caspers, van Winschoten; tr. (2) als weduwnaar van Martenshoek te Hoogezand 28-11-1756 Anna Harms, j.d., overl. na 21-5-1801. Uit het eerste huwelijk waarschijnlijk: Elsie Willems Kok, geb. ca. 1746, overl. Oude Pekela 14-2-1828, weduwe van Roelf Geerts Suk.

Uit het tweede huwelijk 3 kinderen bekend:

1. Zaartie, ged. Kleinemeer 28-4-1761.

2. Sara, ged. Kleinemeer 12-5-1763, geb. Martenshoek, overl. vóór 4-7-1806 (dan is haar echtgenoot hertrouwd met Anna Geerts Schattenberg); tr. Kleinemeer 30-7-1790 Otto Cornelis Bijholt, ged. Kleinemeer 25-8-1761, scheepsbouwer te Martenshoek, overl. ald. 23-5-1830; zoon van Cornelis Wijnkes Bijholt (meesterscheepstimmerman) en Anna Ottes Smit.

3. Christina Willems Kok, overl. Oude Pekela 17-7-1831 geb. ca.

1758, tr. Kleinemeer 7-1-1785/Hoogezand 12-12-1784 Jurrien Willems Kramer, van Pekel, schipper, geb. Kleinemeer ca. 1758, overl. Oude Pekela 19-6-1825, zoon van Wilhelmus Kramer, schipper en Margaretha Hindriks.

Willem Tiessen Kock en Anna Harms kopen een stuk weijdeland en bosch agter op Martenshoek onder Cropwolde gelegen, het Cloosterland genaamt, voor fl. 400,- d.d. 8-6-1772.

Anna Harms, wed. Willem Kok neemt een vordering over van Geert Maathuis op Jacob Jans Cremer en Grietien Fokkes (van der Werff) d.d. 21-5-1801.

IIIa Matthias, ged. Alkmaar in de St. Jacobstraat 15-12-1765 tr. Delfzijl/Termunten 2-11/5-11-1788 Martha Kok, ged. Delfzijl 2-7-1763, overl., dochter van Gerardus Kok en Margarita Jans. Zie IIb.

Uit dit huwelijk:

1. Robert, ged. Delfzijl 16-11-1789.

IIIb Everhardus Harms Kok, koopman te Schilwolde, overl. ald. en begr. ald. 13-6-1788 (dit blijkt uit de huwelijksbijlagen Kok-Ruding d.d. 25-11-1826 te Hoogezand); tr. Schildwolde/Kleinemeer 8-5-1774 Aaltje Jacobs Bontrager, van Windeweer, overl.. Martenshoek 20-4-1825; dochter van Jacob Beerents Bontrager, schipper, en Catrina Freerks Zijlman. Aaltje Bontrager hertr. Kleinemeer 22-8-1789 (huw. contract Slochteren 22-8-) Alexander Hansink (ook wel Harsens, Harsing of Hansing), van Gron., medecine doctor; tenslotte tr. zij voor de derde maal met Lucas Jurriens Swart, tapper te Martenshoek, geb. te Kalkwijk, weduwnaar van Susanna Jans Camphuis.

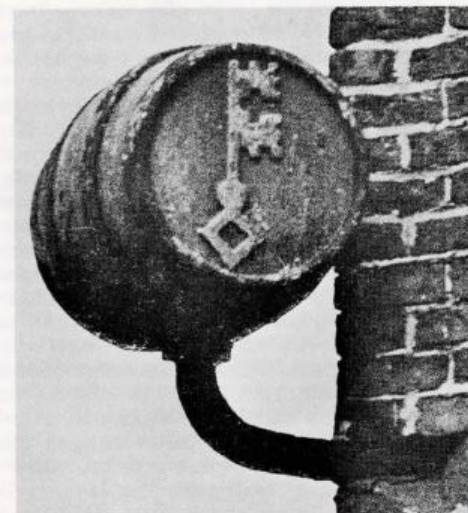
Uit het eerste huwelijk 3 kinderen:

1. Elisabeth, ged. Kleinemeer 16-6-1774, geb. Schildwolde; overl. Delfzijl 1-10-1830; tr. Delfzijl 20-4-1800 Mathias Meijer, weduwnaar van Anna van Langen, ged. Den Hoorn 18-7-1756, koopman te Delfzijl, overl. ald. 23-1-1837, zoon van Geert Meijer en Susanna Kok. Zie I onder 7.
2. Jacobus, ged. Kleinemeer 30-9-1775, geb. Schildwolde, overl. ald. 26-4-1816, nalatende 3 minderjarige kinderen; koopman, tr. Kleinemeer 5-5-1806 Aeltje alias Aleidis Musker (Musker), ged. Kleinemeer 1-9-1784, overl., dochter van Jan Harms Musker en Geesje Jans Bruins. Aeltje Musker hertr. met Henricus Savenije (kleermaker).
3. Hermannus, ged. Kleinemeer 8-12-1780, geb. Schildwolde, overl. Hoogezand 26-9-1835; winkelier; tr. (1) Sappemeer 13-6-1812 Bouwina Joanna Lodewijks Wijnands, ged. Kleinemeer 2-1-1786, overl. Martenshoek 24-11-1822, dochter van Lodewijk Wijnands, zilversmid te Sappemeer en Elisabeth Sladood, tr. (2) Hoogezand 25-11-1826 Maria Ruding, ged. Kleinemeer 18-3-1801, overl. Hoogezand 11-9-1876, d.v. Roelf Berends Ruding en Anna Bernardus Bodewes. In 1875 was Maria Ruding renteniersche; zij hertr. Hoogezand 7-9-1837 Conrad Staverman, geb/ged. Aschendorf 29/30-12-1796, overl. Martenshoek 16-8-1868, smid te Hoogezand, zoon van Herm Anton Staverman en Maria Köllman.

N.B. Vrijwel zeker had Ties Robers Kok (I) een broer Gerrit Robers: R.A. IV f.f., dl. 2- d.d. 21-5-1750 "heeft Jan Jans tot Martenshoek over de minderj. kinder van wijlen Robert Gerrits en Trijntje Cupepus als sibbevoogt aangesworen in de plaatse van wijlen Thies Robers"

door G.W. Nanninga

Het valt niet te verwonderen, dat er over het bier reeds zo veel geschreven is; bier speelde immers, vooral vroeger, een erg belangrijke rol in het leven der mensen, het was de volksdrank bij uitstek, water was, vooral in de grotere steden, vaak van slechte kwaliteit en bevatte veel ziektekiemen, wijn werd alleen door de beter-gesitueerden gedronken en melk was voor de kleine kinderen. De "brouw-neringhe" was daarom een erg belangrijke tak van nijverheid; het brouwersgilde was één van de voornaamste, zo niet het voornaamste gilde. Het vervoer van het bier was uiteraard een gewichtige zaak, dit valt onder meer op te maken uit de vele reglementen welke dienaangaande werden opgesteld en de talloze ordonnanties, die in dit verband door de stadsbesturen werden uitgevaardigd. Het bier werd in vaten vervoerd, vaten, die door de kuipers in samenwerking met de hoepenbinders gemaakt werden. Vanzelfsprekend waren ook deze tonnen, vooral wat houtsoort en inhoud betreft aan allerlei voorschriften gebonden. Ter controle ging men ze ijken en merken, waardoor juiste maat en

goede kwaliteit van het hout gewaarborgd werden. De biertonnen hadden naast deze twee nog een derde merkteken, namelijk dat van de brouwerij. Alleen in deze gemerkte vaten mocht de brouwer zijn bier laten vervoeren. Een "Ordonnantie volgende die welcke ten behoeve van de gemeene saecke/ binnen der Stadt Groningen ende Ommelanden/ volgens den Tractate inde Reductie met de voorsz. Stadt gemaect/....." luidde letterlijk: "Ende sullen geene Brouwers eenige Bieren Impost schuldich zijnde/ mogen uyt-leveren als in haar eygen gemerckte vaten/ ende voor ende alear haer luyden daer verthoont sal zijn een Billet van den Collecteur/ op die boete van vijftich Carolusgulden."

Dit "merck" was vrijwel zonder uitzondering de zelfde figuur als die, welke in de gevel van de brouwerij te zien was en kwam dus overeen met de naam van het bedrijf. Zo zullen de tonnen die op bijgaande afbeeldingen te zien zijn, zonder twijfel afkomstig zijn geweest van de brouwerijen "de Haen" en "het Gecroonde Hoefyser", waar in de gevel een haan en een hoefijzer met kroon gestaan zal hebben. Deze gevelstenen gaven soms hun naam ook aan bepaalde biersoorten als "haantjesbier" en "leeuwenbier".

Er waren bierbrouwerijen, die een stenen vat als uithangteken aan de gevel hadden; op de deksel en in de bodem van zo'n tonnetje stond dan de figuur waaraan de brouwerij zijn naam ontleende. Namen als "de Witte Olyphant in 't Vatje" en "de Gekroonde Witte Zantloper op 't Vaatje", beide van brouwerijen in de Herestraat te Groningen, herinneren nog aan dergelijke geveltekens. Groningse is nog steeds zo'n stenen vaatje rijk (zie afbeelding), het is te zien op de hoek van de Noorderhaven z.z. - Hoge der A, bij de Visserbrug, waar eens de brouwerij "de Sleutel" stond; het gebouw draagt nog altijd deze naam maar is nu graanpakhuis (zie Gruoninga 1969, blz. 132).

Het is verwonderlijk, dat er van al die duizenden biertonnen, die door de straten van de stad Groningen hebben gerold, voor zover mij bekend, geen enkel exemplaar is overgebleven. De vaten werden voornamelijk per slede vervoerd, dat waren die, van glij-ijzers voorziene, transportmiddelen, waarvoor van tijd tot tijd een oude, in olie gedrenkte, lap werd gegooid, de zogenaamde "smeerlap", om het lawaai en de weerstand, die de ijzers op de straatkeien ondervond te verminderen. Het transport van de biertonnen was geheel het werk van de bierdragers, hier in het noorden meestal tonnendragers genoemd. Zij alleen waren gerechtigd het bier van de brouwerij naar de herbergen of, in geval van "export", naar de schepen te vervoeren. De tonnendragers waren echter meer dan enkel "expediteur". Niet alleen werden ze soms verplicht enige nevenfuncties te verrichten zoals bijvoorbeeld in Groningen, waar ze na de "appelmarkt" het plein voor het raadhuis moesten schoonmaken (ord. 28-3-1673) en waar zij zich moesten bekwamen in het "excerceren met de brandspoyte" om, in geval van nood, de brandwachten te kunnen assisteren (ord. 11-2-1702); zij hadden ook de verplichting de "pondkamer", het belastingkantoor, regelmatig in te lichten omtrent het aantal door hen afgeleverde vaten bier. Dit laatste natuurlijk met het oog op de bieraccijns, een zeer belangrijke bron van inkomsten voor de meeste stadsbesturen. De bierdragers werden daarom dan ook beëdigd, men sprak van "gesworene tunnendragers". In Groningen waren er o.a. in 1576 en 1588 acht in getal, zij hadden een aantal, soms eveneens beëdigde "boomknechten" en enige "bijlopers" in dienst. De eerstgenoemden droegen het bier aan een "bierboom", een dikke stok met aan de uiteinden een ronding, waarin de schouder van de drager paste, en in het midden een ketting met klemmen waaraan het vat hing (zie afbeelding). De bijloper mende het paard, dat voor de slee was gespannen. Er was natuurlijk ook een tonnendragersgilde; in Groningen treffen we dit gilde tot 1766 aan in de stadsrekeningen bij de post admissiegeld (=toelatingsgeld) van nieuwe gildeleden. In deze stad werd speciaal voor de tonnendragers een bank met afdak geplaatst aan de zuidzijde van het raadhuis (ord. 29-9-1627). Om belastingfraude te voorkomen besloot men daar de tonnendragers, die ook het alleen-vervoersrecht van wijn en etic (= azijn) hadden "bij quartieren" te verdelen en ze alle drie maanden door loting van kwartier te doen veranderen (ord. 28-4-1627). Een

"Brouwer" en "Bierdrager" door J. en C. Luyken

tonnendragersweduwe was in de stad Groningen gerechtigd het "ambt" een kwart jaar door een knecht te laten bedienen, daarna was het beëindigd (ord. 30-3-1636).

Hoe belangrijk het beroep van de "gesworene tonnendrager" was en hoe precies zijn taak, tot in bijzonderheden, werd omschreven moge tot slot uit de volgende resolutie van 19-9-1569 blijken: "Hebben Bor-gemeesteren ende Raedt, oldt ende nije, sampt Taelmannen, Sworen Meente ende Bouwmeesteren van de gilden verdragen ende gesloten, dat ghene harbargeren noch tapperen enige Groninger bieren sullen innemen ofte inslaen, noch oeck innemen of inslaen laten, dan durch den ghesworen tunnendrageren in oer cluft ende dat oeck neet voer ende alee se deselve tunnendrageren daeraff een cijssteken ofte szedel van den axcijsmester ghe-toent ende den axcijs betaelt hebben, welcke szedel alssdan de tunnendrageren an sich beholden ende in een snoer gheregen den axcijsmester alle Sondagen tho twe uhren nae den middach tsamen weder overbrengen ende behanden sullen."

*Als Dorst en Dranck malkaer ontmoet,
Is't Bitter d' oorspronck van het Soet:
ô Ziel! Begeeren en het Geeven,
Uw Dorst, en 's Leevens springfontyn,
Sal Eeuwige Verquicking Syn,
Die Weelden lust, soeck sulck een leeven.*

door Petronella J.C. Elema

Naar aanleiding van een publikatie over "drie generaties onwettige geboorte" (Gruoninga 15 (1970) 44) stelde de heer A. Pathuis, toen nog verbonden aan het Rijksarchief in Groningen, mij een aantal dossiers ter beschikking over de Groninger familie Van Sijtsema, die in onecht afstamt van de heer van Tammengaborg of Bellingeweer, Frans Onno baron van Sijtzama (1734-1795). Hij gaf daarbij de raad deze gegevens voor publikatie te bewerken. Het eerste dossier, G.V. 253, is een dichtbeschreven bundel kaarten, inderdaad notities over de familie Van Sijtesema bevattende, maar ook met vele gegevens waarvan de samenhang niet duidelijk wordt. Het tweede dossier daarentegen, no.G.V. 305, is een in de zestiger jaren gemaakte fotokopie van een in 1932 afgesloten getypt manuscript, waarin nog een aantal latere data staan bijgeschreven. Het is van de hand van de heer J.N. Voorsmit (1873-1935), die door zijn moeder van deze familie afstamt en hierover een genealogie heeft samengesteld.

Het zijn deze gegevens die ik benut heb voor het hier volgende artikel, met uitzondering der laatste generaties; teneinde eventuele gevoeligheden te voorkomen heb ik nog voor 1900 een streep getrokken.

Voor zover ik controleerde, bleek alles uiterst nauwkeurig weergegeven. Alleen werd voor de spelling van de familienaam principieel vastgehouden aan "Van Sijtzama", hoewel dat in de burgerlijke stand direkt tot "Van Sijtsema" is geworden. Een enkel commentaar heb ik ingevoegd.

Geïnteresseerden kunnen de beide genoemde dossiers uiteraard zelf gaan inzien op het Rijksarchief. De heer Voorsmit schrijft in zijn inleiding, dat hij een album met afbeeldingen van familieleden heeft samengesteld. Tevens was in zijn bezit een aquarel van Frans Onno van Sijtzama samen met de moeder van zijn onwettige dochter in een bootje dat versierd is met de Engelse vlag en omgeven door enkele zwanen.

De geslachten Van Burmania en Van Sijtzama zijn besproken in: Nederland's Adelsboek.

J.B. Rietstap, Wapenboek van de Nederlandsche adel. Groningen 1883. De Haan Hetteema en Van Halmael, Stamboek van den Frieschen Adel. Leeuwarden 1846.

Bij wijze van introductie tot het eind 18e eeuwse gebeurtenissen eerst het volgende:

Pier Willem van Sijtzama, geboren te Heemse in 1688, was in eerste huwelijk (Friens 2-6-1726) getrouwd met Ebel Juliana van Humalda, die 17-6-1730 te Friens stierf. Hun kinderen waren:

1. Pico Galenus van Sijtzama, geb. Leeuwarden 1727 en overl. Friens 21-8-1781.
2. Clara Feyoena van Sijtzama, geb. Leeuwarden 1729 en overl. Heemse 1-9-1807. Deze bekende dichteres trouwde Bellingeweer 6-9-1750 de kapitein Isaac Reinder van Raesfelt.

Pier Willem van Sijtzama hertrouwde 19-8-1732 met Geertruida Foek van Burmania, die zelf ook al een eerder huwelijk achter de rug had; zij was nl. 16-9-1727 getrouwd met Schelto Reint Jarges, die 17-2-1731 te Bellingeweer overleed. Door dit huwelijk werd Pier Willem van Sijtzama heer van Tammengaborg of Bellingeweer, want Geertruida

(geb. 1705 te Engelum en overl. Bellingeweer 21-8-1738) was een dochter van Frans van Burmania en diens tweede vrouw Willemina Onnes van Tammenga; hun huwelijk vond plaats op 9-2-1700.

Uit het in 1732 gesloten huwelijk werden nog vier kinderen geboren, allen te Bellingeweer:

3. Johanna Ebelia Judith Juliana Maria van Sijtzama, geb. 1733 en overl. 5-11-1738.
4. Frans Onno van Sijtzama (volgt).
5. Willemina Helena Lucie van Sijtzama, geb. 1736 en overl. 2-9-1737.
6. Juliana Geertruid van Sijtzama, geb. 1737 en overl. 18-9-1737. Frans Onno van Sijtzama, geboren Bellingeweer 29-9-1734, was de erfgenaam van de Tammengaborg. Het is moeilijk meer te beoordelen waarom hij ongetrouwd bleef, maar het zal wel niet gelegen hebben aan een gebrek aan waardering voor vrouwelijk schoon. In 1780, toen hij al in de veertig was, logeerde hij bij een neef: Sicco Douwes baron van Aylva, grietman van Westdongeradeel (1734-1807). Daar werkte een jeugdig linnennaastertje, volgens de heer Voorsmit "juffer in de huishouding" maar dat lijkt gezien haar leeftijd niet erg logisch. Zij was geboren in Den Haag, 4-3-1763, waar haar vader hellebaardier en koetsier van prins Willem van Oranje was; haar ouders waren Reinier Poeles, geb. Leeuwarden in januari 1711, overl. ald. 7-9-1781, getr. Leeuwarden 14-3-1737 met Catharina Johanna van Vliet (geb. Leeuwarden 15-5-1716 en overl. ald. 21-2-1800). Hun eerste zes kinderen werden in Leeuwarden geboren; de laatste vijf, van wie Johanna Allegonda de jongste was, in Den Haag. De verdere gang van zaken mag blijken uit de, overigens ongedateerde, aantekeningen van Johanna Allegonda zelf, waarvan de heer Voorsmit een afschrift geeft:

Dat de heer van Bellingeweer is komen loocheeren by de heer grietman Aylva, waar dat ik doen woonde.

De Heer van Bellingeweer heeft mij versogt bij hem te komen loocheeren, waarvoor ik Sijn HoogwelGeboren meer als eens heb bedankt in presentie van de grietman Aylva. Door lang aanstaan van de beyde Neeffen dan eyndelijk ben geresolveerd na Sijn HoogwelGeboren toe te gaan, te meer omdat ik nooit in de Provinsie van Groningen hat geweest.-

Ik ben dan op de bepaalde tijt gekomen. Sijn HoogwelGeboren liet mij van Groningen halen met Sijn rijtuyge. Eenige weken aan de Borg geweest sijnde, so vroeg Sijn HoogwelGeb. mij, of ik genegen was aan de Borg te blijven woonen. Ik bedankte Sijn HoogwelGeb. seer vriendelijk en sy; Ik heb het thans goed; ik weet niet, of ik het beter kan krijgen, als ik het heb. Sijn Hwg. besloot om eens te sien, hoe of ik dagt over het trouwen; Sij; Juffer, ik heb een brief gekregen van een Edelman uyt de Ommelanden, die geneegetheyd het voor U. Ik sy; Wat Edelman is dat? Sijn Hwg. schreef het in mijn almanak met dese letters; F.O. van Sijtzama.- Ik was verwondert, dat ik die naam sag, want ik meende, dat ik bij de heer Sijtzama was geloocheerd, bijgevolg had daar geen brief plaats van een Edelman uyt de Ommelanden. Ik sij tegen de Heer van Bellingeweer, dat ik niet van adel was en dat ik ook geen geldt had. Ik heb geld genoeg om van te leeven en ben ook van Adel, sij Sijn HoogwelGeboren mij; of gij niet sijt van Adel, dat kan mij niet scheelen.- Alstoon gaf Sijn HoogwelGebooren mij Sijn cachet

op trouw en sij; bewaart het en gebruikt het.- Ik het cachet aangenomen hebbende, sag mij toen reeds als Bruyd tederlijk omhelst, met beloften om mij nooit te verlaten, hetwelk ik Sijn HoogwelGebooren ook beloofde en ben nagekoomen.-

Bij deese plegtige trouwbeloften bevond sich toen de timmerman van de Heer van Bellingeweer, genaamt Johan Berent Bruns, dewelke wiert beloofd door de Heer van Bellingeweer dubbele daghuur so Syn HoogwelGebooren mij niet troude tegens Maart 1782.-

Mijne tijt was, dat ik weder na huys moest om mijn saken daar te schikken, dat ik mij binnen korten weer bevond aan het huys van de Heer van Bellingeweer.

De Heer van Bellingeweer besloot om mij self na Vrieslandt toe te brengen gelijk ook geschiede. De grietman was toen na Amsterdam, eger Sijn HoogwelGebooren bleef nog eenige dagen bij mij. De tijt, dat ik aan de Borg te Bellingeweer sou komen wonen wiert bepaalt op de 5 Desember 1781 en de Heer van Bellingeweer beloofde mij te laten halen.

Intussen ons afwesigheydt schreef Sijn HoogwelGebooren mij en ik antwoorde ook telken; onse brieffen waren aan weerskanten seer be-minnelijk. De tijt was om, dat ik sou vertrekken; de grietman liet mij van mijn Pligt ontslagen en Johan was er ook om mij af te halen.-

Ik bevond mij op de 5 Desember 1781 'avonds om 10 uur weer aan het huys van de Heer van Bellingeweer.

Wij waren seer seer verheugt over ons ontmoeting. Eenige dagen geleeden so sij Sijn HoogwelGebooren tegen mij; Daar is nou alweer een swarigheydt tussen ons beyden. Ik vroeg Sijn HwG. wat het was. Mijn Vrinden konnen tegen het huwelijk sijn, sij Sijn HwG. maar als gij swaar sijt, dan is het over en ik beloof U nooyt te verlaten, solang god mij het leven laat. Ik sloeg op sulke sterke beloften geloof. Ik riek swanger.-

De maandt van Maart 1782 die kwam; het trouwen wier uytgesteld op Mey 1782, omdat Sijn HwG. sij, dat hij moest eerst na Overijssel om met sijn suster te spreken over het huwelijk. Voort na Mey wiert Sijn Hw G. swaar siek; doen kon ons trouwen niet voortgaan. Doe Sijn HwG. weer beter was, dan wier het trouwen alweer uytgesteld van maandt tot maandt, van week tot week. Eyndelijk mijn tijt was om; ik bevond mij in swaare omstandigheden.

Doe sij de Heer van Bellingeweer tegen mij; Nou Juffer, kunt gij U goedt pakken en gaan na Vrieslandt.

Toen ik vroeg, Sijn HwG. waar sel ik dan heen als ik in de kraam kom? In Vrieslandt blijven, sij Sijn HwG. tegen mij. Ik sel U 500 gulden met geven en so lang het kindt leeft alle jaaren hondert daalders tot onderhoudt voor het kindt. Ik bedankte en sij, dat ik dagt mijn lieve kindt niet van de vader te ontroven. Dit voorstel was op de 20 September. Hoewel, ik had al reets van de ontrouw van de Heer van Bellingeweer bespeurt, want op de 15 September heeft Sijn HoogwelGebooren mij het cachet, hetwelk ik op trouw had gekregen, weer afgenomen in Presensie van monsieur Westerwiek. Op de 21e September kwam de meester van Winsum bij mij uyt naam van de Heer van Bellingeweer. Sij tegen mij, als dat Mijnheer wou hebben, dat ik na Vrieslandt sou gaan. Ik sij, dat ik het niet wou doen, want dat de Heer van Bellingeweer vader was en dat die ook het kindt moest hebben. Dan moet Mijnheer U toe de deur uyt jagen, sij de Meester tegen mij.- Ik sij; dat moet mijnheer dan maar doen, als hem dat goed dunkt; hier is

de plaats voor mij en mijn kindt.- Doe wier aan de timmerman een fles wijn gegeven en gevragt of hij wel een kindt in de kost wou hebben en hoeveel kostgeldt hij daarvoor kreeg. Dat is ongelijk, wat voor kinders het sijn; is het van een heer dan krijgt men meer als van een partikulier, sij Johan. Ik vroeg aan de Heer van Bellingeweer, of hij dan dat lieve kindt van mij wou wegnemen, of dat het geluk niet sou hebben van de tedere omhelsingen van een lieve vader te genieten- Ik sij, dat ik mij niet wou ontslaan van hetgeen mij so lief en dierbaar was. De Heer van Bellingeweer sij tegen mij, hij hadt met mij nog met sijn kindt niet van noden. Ik wenste toen, dat god almagtig mij met mijn lieffe kindt tot sig wou nemen". Ja, dat was dog ook heel goed" sij de heer van Bellingeweer. Alstoen meende ik te vergaan op sulk seggen sodat ik mij bevondt onttrokken van een vader voor mijn kindt, van een di ik alle omsien verwagte, dat mij sou trouwen.-

Ik wier na bedt gebragt onder bescherming van de keukenmeydt en van Johan en van de meester van Winsum, want ik was magteloos om alleen heen te gaan.

Alstoen wist ik ook geen uur of tijt meer, wanneer of het god behaagde om mij een blijde moeder te maaken. 'sMorgens sijnde de 22 September vroeg ik om de dokter, dewelke kwam. Ik bevondt mij niet wel. Ik vroeg, of de dokter mij wat kon ordonneeren. Die sij van ja. maar sij de dokter, als gij tot een ackoord kont komen met de Heer van Bellingeweer, dan was het beter, dat gij dat doet en dat gij hier dan weggingt. Is de Heer van Bellingeweer en gij self niet ongelukkig genog en als gij hier blijft, doen se U mogelijk veel verdriet aan, maar gij moet self weten, wat gij doet. En so ging de dokter van mij. Ik sag mij alsdoen alleen in nare omstandigheden gewikkelt; ik sag mij toen over aan de Borg.-

De dokter gaf mij die raad; ik besloot mij dan te ontslaan van die swaarigheydt. Ik sij tegen de Heer van Bellingeweer alsdat ik nou beslooten had om weg te gaan, maar na Johan sijn landt, sij ik; daar kennen mij de mensen niet en dan gaan ik morgenvroeg op reis.

De Heer van Bellingeweer vroeg mij, of hij dan naar mijn goed sou pakken en alstoen ging Sijn HoogwelGebooren en pakte self mijn goed met groote vreugde en gaf mij het kindergoed, hetwelk ik was van noden. Het was nog van sijn moeder. De timmerman, dewelke was uyt geweest, die kwam te huys; de Heer van Bellingeweer sij voort tegen hem; Johan, de Juffer wil met U na U landt; kan dat geschieden? Ik sel het wel goed met U maken en past haar braaf op en gij moet niet van haar af gaan, nog Uw vrouw ook niet. Ik sel alle weeken aan de Juffer schrijven, dan moet gij op de Post passen. Daar het de Juffer 200 en vijftig gulden en so sij te kort komt, moet gij maar geld voor haar halen. Ik sel het aan die mensen in dank weer geven.

Doe was de Heer van Bellingeweer uytgesproken. Ja, sij Johan doe, dat kan wel; de Juffer kan wel met gaan als sij so ver kan rijsen en wij sellen haar goed oppassen, dat beloof ik U, mijnheer.-

De dokter kwam 'savonds weer. Ik sij; Mijnheer, kan ik nog wel na Vrieslandt komen? Mij dunkt van Ja, sij de Dokter tegen mij. De Heer van Bellingeweer vroeg, of hij de dokter sijn rijtuyg mogt hebben, daar ik met na de Stat wier gebragt. Het is tot U dienst, Heer van Bellingeweer, sij de dokter.- De dokter wenste mij gesontheyd en goede rijs.

'sMorgen, sijnde de 23 September, was het rijtuyg klaar, daar ik in moest; de heer van Bellingeweer begaf sig bij mij in, met Johan en

Jan Henderiks, dat is sijn hovenier. Aan het Bemer verlaat gekomen sijnde, so moest Sijn HoogwelGebooren van mij af. Ons afscheydt was op dat moment seer aandoenlijk; ik moest alsdoen dat lieve kindt, hetwelk sig nog nooyt in de armen van de Vader of Moeder had geraeckt, van haar lieve Vader ontrukken. Ik moest mij uyt de armen van een lieve Bruidegom rukken. Alstoen nam Sijn HoogwelGebooren afscheydt van mijn en belaste Johan nog een bootschap, hetwelk was, als ik kwam te sterven, hoe hij het dan maaken moest; mij brengen met een wagen aan Winschoot en dan met een wonnevrugt aan Winsum, alwaar de Heer van Bellingeweer mij sou laten weghalen na de Borg en dan te Bellingeweer laten begraven, en als het kindt kwam te sterven om dan een grafkelder te laten kopen, daar het in kwam; maar die grafkelder moest niet weer open en hij moest op geen 20 gulden gelt sien, en Johan heeft ook een grafkelder besprooken, ----- als het god altemet behaagde om mijn lieve kindt van deze werelt weg te nemen.

Jan Henderiks bragt ons tot aan de Stat met het rijtuig van de dokter, alwaar ik verder mijn rijs voortsette. Ik kwam dan op de 25 September te Westfalen met Johan, 'savonds om agt uur. De 27 kreef ik al een brief van de Heer van Bellingeweer, dewelke wier gebracht door Jan Henderiks.

Gedurende ons afwesigheydt, so hielen wij sterke briefwisseling, dewelke altoos sijn gebracht door die Jan Henderiks. In die tijt dat ik niet aan de Borg ben geweest, ben ik die vorigge brieven, die de heer van Bellingeweer aan mij had geschreefen, doe ik nog woonde bij de heer grietman Aylva, tussen mijn goed kwijt geraakt. - Ik ben dan op de 3 October verlost van een dogter, dewelke op versoeck van de heer van Bellingeweer na Sijn moeder is genoemt, Geertrud Fuck. De 5 October heeft Johan het onder de doop gehouden in de plaats van de vader, dog de Heer van Bellingeweer staat als Vader te boek. Ik heb een doopsedel genoomen en bewaart tot ik weer aan de Borg kwaam. De 15 October begaf Johan en ik ons weer op rijs na Bellingeweer; de 16 October kwamen wij weer aan de Borg; doen gaf ik de Heer van Bellingeweer de doopsedel en Sijn HoogwelGebooren heeft hem mij afgenomen en gelesen so goet als hij kon, maar het was Latijn, dog de naam was leesbaar genoeg. Onse brieffen, die wij hadden geschreeven, waaren de heer van Bellingeweer nog niet vergeten, sodat Sijn HoogwelGebooren se mij heeft afgenomen en ik was doen nog niet so sterk, dat ik mij kont verweren.

Een geruime tijt geleden so hoorden ik niet van trouwen. Ik vroeg Sijn HoogwelGebooren, of het hem was vergeten, dewelke sij; "Neen Juffer", maar het wier alweer uytgesteld. Eyndelijk ik besloot om mij dan te ontslaan van de Heer van Bellingeweer. Ik had al veel die dag gesproken, die dag om te trouwen, maar het kost mij niet helpen. Ik ging na de meester van Bellingeweer, alwaar ik niet lang was geweest, of ik had al veel boden agterna om weer aan de Borg te komen. Eyndelijk de Heer van Bellingeweer kwam self bij mij om mij te halen. Ik sij aan de Heer van Bellingeweer, dat ik niet na de Borg toe wou, of Sijn HoogwelGebooren sou mij eerst beloven te trouwen. Sijn hart was op dat ogenblik seer aandoenlijk. Ik sel het U morgenvroeg seggen, sij de Heer van Bellingeweer tegen mij. -

'sMorgens vroeg ik Sijn HoogwelGebooren wat het nou sou. Ik beloof U te trouwen tegen het lest van April. Ik moest het alweer gelooven. De leste April die kwam ook; ik vroeg alweer. Het wier uytgesteld van

dag tot dag. Ik ging na Westerwiek sijn huys op een avond en ik sliep daar een nacht! 'smorgens ging Monsieur Westerwiek voor mij na de Borg en vroeg aan de Heer van Bellingeweer of ik maar mijn goed sou halen. Ja, sij de Heer van B.

Westerwiek was pas te huys, of de keukenmeid was al bij mij uyt naam van de Heer van Bellingeweer en sij; "Juffer, mijnheer heeft gesijt, als gij so weer aan de Borg gelieft te komen als gij er geweest sijt, dan kunt gij weer komen en anders is U goed tot U dienst". -

Ik ging met vrouw Westerwiek na de Borg om mijn goed te halen. De Heer van Bellingeweer was seer vriendelijk tegen ons, versogt ons te eeten, hetwelk wij ook deden. 'sAvonds so moest mijn goet weg. De Heer van Bellingeweer sij, mijn goet sou niet weg, of daar sou een voerman komen, die het haalde. Ik sij, heel goed Mijnheer; ik ging weer met na Westerwiek sijn huys, maar toen ik haar sij wat trouwbeloften de Heer van Bellingeweer mij die dag had gedaan, namelijk om met veertien dagen het huwelijk te laten kundigen, beslooten wij weer na de Borg te gaan, gelijk ik ook dee met vrouw Westerwiek.

Sijn HoogwelGebooren was seer verheugt over dese ontmoeting Die tijt was ook al weer om, so heeft dan de Heer van Bellingeweer beslooten om mij gerust te stellen, mij een handschrift te tekenen, waarin Sijn HoogwelGebooren mij beloofde binnen korten te trouwen in dewelke ik mij toen sag aangemerkt, als dat Sijn HoogwelGebooren nu vast beslooten had om mij tot sijn vrouw te neemen, dog tot mijn leedwezen moest ik ondervinden, dat ook deese hoewel schriftelijke beloften even weynig als alle voorgaande eeden en beloften wierden nagekomen; ik, siende dat ik niet anders kon, so heb ik myn toevlugt tot mijn competente Regter genomen, onder welkers bescherming ik mij, met mijn lieffe kindt begeef, hopen, dat het hun Ed. Mogende goedgunstig moge behagen mij so spoedig mogelijk is Regt te doen wedervaren. -

Frans Onno van Sijtzama overleed in 1795 en pas jaren later kwam Johanna Allegonda nog tot een huwelijk:

Jan Alberts Prins, geboren te Westernieland en wonende te Winsum, ondertr. Winsum 20-2-1802, tr. Obergum 7-3-1802 Johanna Allegonda Poeles. Hij is koopman te Winsum en we zullen hem wel mogen indentificeren met Jan Alberts Zwart, die Obergum 18-10-1827 als haar weduwnaar naar sterft. Deze, zoon van Albert Jans en Anje Pieters, is dan 61 jaar en dus geboren ca 1766, maar omdat het doopboek van Westernieland over 1765-'68 ontbreekt is een definitieve identificatie vrij lastig.

Johanna Allegonda overleed 9-12-1818 te Obergum en liet uit dit late huwelijk geen kinderen meer na. Haar dochter Geertruid Foeck van Sijtzama, geb. Laten in Westfalen 3-10-1782, overl. Winsum 10-11-1846 werd in Westfalen grootgebracht en werkte in Leer, waar haar moeder haar in 1799 bezocht; het hiervoor afgegeven paspoort, gedateerd op 22-6-1799 en drie weken geldig, is bewaard gebleven. Geertruida's werkgeefster was mevrouw Alagonda Schröder geb. Borchers, die op 10-5-1800 een gunstig getuigschrift verstrekte; via Lingen aan de Ems moet ze zijn teruggekeerd naar Winsum, waar ze reeds 28-7-1800 trouwde met de schoolmeester van Bellingeweer, Daniël Geuzendam, die van Yperen in België geboortig was. Vóór zijn dood in 1808 (het overlijdensregister van Bellingeweer ontbreekt) werden er vier kinderen geboren:

1. Wendelina Geusendam, geb. Bellingeweer 23-2, ged. 8-3-1801,

overl. Groningen 31.10.1859. Zij trouwt Groningen 25-6-1835 Jan Pieters Hazekamp, geb. Fransum 21-2-1779 en overl. Groningen 16-2-1859.

2. Albarta Jacoba Geusendam, geb. Bellingeweer 26-4, ged. 8-5-1803, overl. Baflo 19-1-1848. Zij trouwt Baflo 24-7-1841 Henderikus Sissing, geb. Baflo 10-2-1793, overl. ald. 3-10-1864.
3. Janna Geusendam, geb. Bellingeweer 27-4, ged. 10-5-1805, overl. Winsum 28-3-1865. Zij trouwt Winsum 24-12-1835 Pieter van Dijk, geb. Winsum 16-3-1814 en overl. ald. 12-4-1869.
4. Jan Geusendam, geb. Bellingeweer 27-8, ged. 20-9-1807, overl. Winsum 31-5-1862. Hij trouwt Winsum 11-7-1838 Grietje Jacobs Pettinga, geb. Klein Garnwerd 5-1-1816, overl. Winsum 18-4-1873.

Bij deze nakomelingen verdween uiteraard de naam Van Sijtzama en dit zou dus het einde van het verhaal geweest zijn, als Geertruid, die bij het overlijden van haar man nog maar 26 jaar was, het daarbij had gelaten. In plaats daarvan kreeg ze nog twee kinderen:

1. Jakomina van Bourmania, geb. Winsum 29-3-1815, overl. Baflo 30-12-1906. Zij trouwt Winsum 23-5-1840 Remge Pieters Mulder, geb. Eenrum 2-8-1811, overl. Winsum 11-6-1892, z.v. Pieter Berends Mulder en Angnetta Remges Venneman. Hieruit vier kinderen Mulder.
2. Frans Otto Sijtsema, geb. Winsum 29-7-1819, overl. Groningen 25-1-1895. Hij had een vis- en fruitzaak in Groningen, aanvanke-lijk aan het Schuitendiep en later aan de Oudeweg. Hij trouwt 1. Groningen 29-8-1841 Trientje van Zaalen, geb. Groningen 7-7-1815, overl. Groningen 16-3-1878, dr. v. Jacob van Zaalen en Lucia Boekhoudt. Trouwt 2. Groningen 20-11-1880 Trijntje Bina Bakker, geb. Groningen 4-11-1837, overl. Groningen 26-2-1893.

Uit het eerste huwelijk, allen te Groningen:

1. Geertruida, geb. 4-2, overl. 17-5-1842.
 2. Jacob, geb. 23-1-1844, overl. 21-7-1849.
 3. Frans Onno, geb. 28-1-1846, overl. 24-7-1849.
 4. Ubbo, geb. 4-1-1848, overl. 22-7-1849.
- De drie laatste kinderen zijn tijdens de in 1849 heersende cholera-epidemie overleden en alle drie op 26-7-1849 begraven.
5. Geertruida Lucia van Sijtsema, geb. 5-3-1849, overl. 23-6-1939. Trouwt Groningen 1-11-1873 Derk Johannes Voorsmit, geb. 28-1-1848 en overl. 25-10-1900.
 6. Jacob Frans Ubbo van Sijtsema, geb. 20-7-1850, overl. Oude Pekela 29-10-1890; magazijnbediende. Trouwt 29-11-1874 Maartje van der Tas, geb. Schiedam 4-5-1850, overl. 28-7-1925.
 7. Frans Onno van Sijtsema, geb. 2-12-1851, overl. 30-7-1931; hij had evenals zijn vader een vis- en fruitzaak. Trouwt Groningen 25-10-1892 Berendina Jansen, geb. De Leek 29-10-1864, overl. Groningen 27-9-1915.
 8. Levenloze zoon, geb. 3-11-1853.
 9. Ubbo van Sijtsema, geb. 15-3-1855, overl. Vierssen 7-2-1915, kruidenier. Trouwt Groningen 14-1-1882 Fennegien Woldringh, geb. Groningen 25-12-1852, overl. ald. 3-1-1898.
 10. Ailko, geb. 15-6, overl. 3-9-1858.

(De Van Sijtzama's, echt en onecht, stammen o.m. af van Wilhelm Truchsess von Waldburg, zie "Gruoninga" 1970/2 bl. 47, en Genealogysk Jierboekje MCMLXIX bl. 63-red.).

GENEALOGIE MELLEMA

door Ir. Th.P.E. de Klerck

Hoewel de familienaam Mellema, vooral in Groningen en Friesland, betrekkelijk veel voorkomt is er in onze genealogische literatuur weinig over te vinden. De uitgebreidste bijdrage is van de hand van P.J. Ritsema te Scheveningen, in Gens Nostra XVIII (1963) p. 167. Daarin behandelt hij "Het geslacht Mellema" uit Zoutkamp. Zijn conclusie dat de geslachtsnaam Mellema = zoon van Melle wordt ook in het navolgende bevestigd.

De familienaam Mellema komt al eeuwenlang voor. Een verzegeling in 1503 bevat een overeenkomst, die Tyaert Mellema, na het overlijden van zijn echtgenote, sluit met het convent te Wijwert. (Zie geschreven register Feith 1503, nr. 43). In Friesland waren er twee grietmannen met de naam Mellema nl. Sierk Mellema, Hennaarderadeel 1426 en Poppe (van) Mellema, Oostdongeradeel 1517 (zie "De nieuwe naamlijst van grietmannen" door Jhr. Mr. H. Baerd van Sminia). De zoon van de laatstgenoemde, Ofke (ook Uffke) Mellema, was volgens "Register van de geestelijke opkomsten van Oostergo" van Prof. Dr. J. Reitsma, gehuwd met Saes Allema, en in 1582 secretaris van Kollumerland. Op 19.6.1639 werd de Mellemaheerd, gelegen onder Doezum, gerechtelijk verkocht (zie Register Feith IV 1639, nr.3).

Waar en in welk aantal de naam Mellema in 1947 voorkomt is te vinden in het Nederlands Repertorium van Familienamen. Een van Melle afgeleide familienaam treft men in 1947 aan in:

	Groningen	Friesland	Drente
Mellema	367	175	18
Melle(n)s	71	18	61

Van een tweetal verschillende families Mellema in mijn naaste omgeving heb ik de "stamboom", zoals ze hier zeggen, uitgezocht. Het zijn:

1. Mellema's met de stamouders Jan Jurriens, tr. 1629 met Yde Alberts.
2. Mellema's met de stamouders Wubbelt Alberts, tr. ca.1758 met Eeke Melles.

1. DE LANDBOUWERSFAMILIE MELLEMA.

Omvat tot op de huidige dag vnl. landbouwers. In de Gruoninga-Reeks verscheen onlangs als nr. 2 MELLEMA, EEN FAMILIE IN EN OM WINSCHOTEN. Daarin zijn alle gegevens over deze familie Mellema vastgelegd. Dit 68 blz. tellende boekje bevat 37 afbeeldingen en in kleuren het nieuw aangenomen, door G.W. Nanninga te Haren (Gr.) ontworpen, familiewapen. Derk Jans Mellema (IX 5) is jaren terug met de samenstelling van de stamboom begonnen. Met zijn jongere broer Onno Christiaan Mellema (IX 6) heb ik in zeer nauwe samenwerking het

Derk Jans Mellema (VII 1) en zijn vrouw Geertjen Derksema

Derk E. Mellema (VIII 4) met "Zilverster" en "Majesteit"

totstandkomen van het boekje kunnen effectueren. Het schema op p. 101 geeft een overzicht van de hoofdpersonen. In de 4e generatie waren er 2 broers Jurjen Melles (IV) en Harmen Melles (IV A). Van de eerste zijn alle nakomelingen Mellema beschreven van de tweede zijn 2 stamreeksen behandeld.

In het boekje kan men o.a. lezen, dat de familienaam ook wel in vrouwelijke lijn gevoerd werd. Zo is er in 1959 bij Ida Timmer een pasteltekening van Ida Jurjens (IV.3) een dochter van Jurjen Melles (IV), waarop het servituut ligt, dat het portret moet behoren aan de oudste Ida in de familie.

Bij de voornamen kon worden gewezen op de band met de voorouders. De familienaam Mellema werd al voor 1812 gevoerd.

In "De Mellema's en de Paarden" door D.J. Mellema (IX 12) wordt uiteengezet hoe de familie Mellema, die met de inpoldering van de Reiderwolderpolder in 1862 aldaar zijn zetel koos, is uitgegroeid tot een echte paardenfamilie. In dat onderdeel vindt men de namen van vele ruiters, van enkele parcoursbouwers en van tal van bekende paarden.

Waar D.J. Mellema (IX 5) nakomelingen via vrouwelijke Mellema's had opgenomen, zijn die ook in het boekje te vinden. Daardoor staan er de familienamen Knottnerus en Van Maanen in.

Uiteraard is vaak gebruik gemaakt van het in 1968 verschenen boek "Boerderijen en hun bewoners", uitg. afd. Beerta van de Gron.Mij van Landbouw, veelal wordt hier alleen naar verwezen, zonder overneming van details.

Het bovenstaande geeft een korte samenvatting van het boekje.

Degenen die alles over deze familie Mellema willen weten kunnen "Mellema, een familie in en om Winschoten" verkrijgen via onze administratie.

Sinds het samenstellen zijn weer enige nieuwe gegevens te melden. Wij verwijzen naar de pagina van het boekje, waarbij de aanvulling hoort.

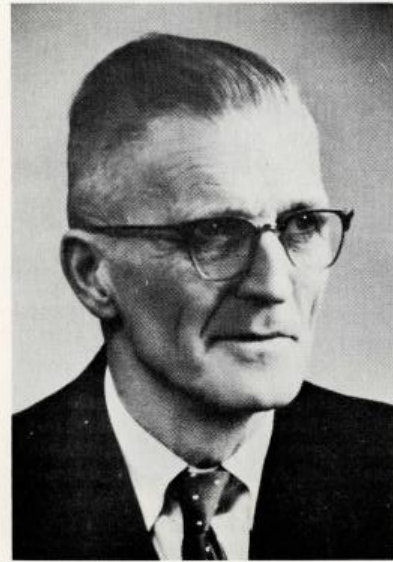
p.8. T.L. Mellema = Theunis Louwrens Mellema, geb.23.8.1870 te Schiermonnikoog, ov. 4.11, begr. 8.11.1948 aldaar. Zie G.V.A. 1951 "Levensbericht van T.L.Mellema" door zijn dochter L. de Jong-Mellema. Hij is de 6e generatie van het geslacht Mellema in Schiermonnikoog. I. is Teunis Haikes Mellema, tr. 3.8.1720 met Elisabeth Dyleman uit Leeuwarden.

p.23. In de catalogus van de tentoonstelling "Reünie van het voorgeslacht" in het Groninger Museum voor Stad en Lande (mei-juni 1959) komen onder 90 en 89 voor de portretten van Imke Mellema (V 2.4) en haar man Reinder Jacobs Reinders voor. Pastels van B. Kunst, in 1959 in het bezit van mevrouw K.G. Poppens-Reinders te Nieuwolda.

p.33. IX 4.4. Fenje Jantina Mellema tr. Beerta 14.6.1974 met Glenn Ylf Christer Reinholdsson, geb. Sandby Orrefors (gem. Hilleberga, Zweden) 24.11.1947, z.v. Karl Martin Teander Reinholdsson en Doris Sigrid Tagerlund. Ze wonen in Groningen.

p.33. IX 4.5 Jantje Fennegina Mellema en Frederik Theodoor Siraa, wonen te Pukekohe. In het National Woman Hospital te Auckland (New Zealand) werd 3.2.1974 hun zoon Johannes Nicolaas Siraa geboren (IX 4.5.a).

p. 39. IX 11.2. Annetta Ida Tonkes en Roelf Obbe Meijer, huwelijk 5.2.1974 ontbonden. Hij tr. Zuidlaren 30.5.1974 met Mettje Staal,

Derk Jans Mellema (IX 5), die met de samenstelling van de genealogie begon

geb. Groningen 20.7.1947, d.v. Gerhard Staal en Wiepke Alberts. p.39. X 1.1. Nicolaas Marius Knottnerus studeerde in jan. 1964 af. p.40. X 1.2. Otto Cornelius Knottnerus en C.J.A. Bruynzeel wonen nu in Warmond.

p.40. X 3.1. Geerte Lijsbert Magaretha van der Lecq tr. Gorssel 28.6.1974 met Jan Willem Menkveld, geb. Arcen (Limburg), 27.8.1949, z.v. Gerrit Menkveld en Adriana Jacoba Prins. Zij wonen te Bronkhorst.

p. 41. X 4.1. Gerrit Jan van Maanen tr. Renkum (gemeentehuis is in Oosterbeek) met Ellen Beentje, geb. Arnhem 23.3.1949.

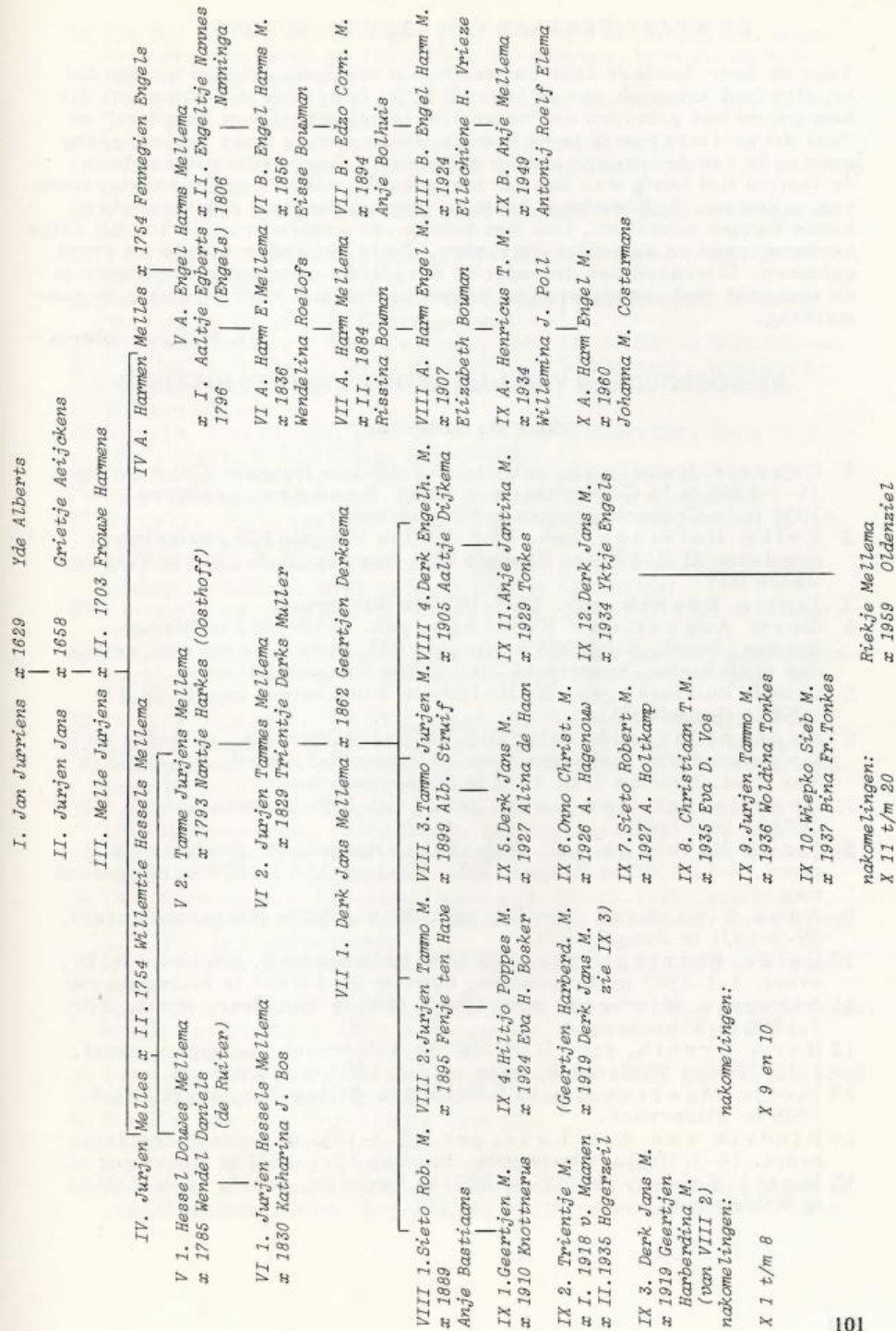
p.41. X 4.2. John Robert van Maanen tr. met Maria Helene Gertrude Ottengraf, geb. Brunssum 29.10.1949. Kind:
a. Don Marcus van Maanen, geb. Maastricht 13.1.1974.
p. 41. X 4.3. Annely Elizabeth van Maanen tr. Renkum 30.10.1970 met Nicolo Scafidi. 2e kind:
b. Rosariō Gerrit Scafidi, geb. Dieren (Rheden) 23.6.1973.

p.41. X 6.2. Maria Margaretha van Maanen tr. Delft 15.5.1974 met Piet Oosterhaven, geb. Gouda 12.11.1946, z.v. Reindert Oosterhaven en Cornelia Jongeneel.

p. 44. X 16. Derk Jans Mellema en Yfke A.G. Zijlstra. 2e kind:
2. Alies Martine, geb. Hoogeveen 21.9.1973.

p. 59. regel 2 (bij foto op pag. 12). lees: kleindochter Hanneke Mellema later gehuwd met Popke Westerhuis.
Hanneke Mellema is een dochter van Henricus Tonnis Mellema (IX A) en Willemina Johanna Poll; zij is geb. te Winschoter Zuiderveen 4.6.1940 als Johanna Magretha Elizabeth en tr. Winschoten 7.2.1964 met Popko Lammert Westerhuis, landbouwer, geb. Usquert 6.6.1940, z.v. Klaas Westerhuis (landbouwer) en Hilda Anna Tietsia Westerhuis (zie R.O.G. p. 1334).

p. 37. IX 9.1 Aukelina Albertine Mellema, van 1965 tot 1971 adjunct-directrice van de school voor individueel lager en middelbaar huishoud- en nijverheidsonderwijs (de Prof. Dr. Kohnstamm-school) te Assen; van 1971 tot heden directrice van de school voor individueel en lager huishoud- en nijverheidsonderwijs (de Overcingel-school) te Assen.

DE KWARTIERSTAAT VAN GREETJE HUIZINGA

Toen de heer Sanders deze kwartierstaat toezond, schreef hij ons dat hij zijn dank uitsprak aan de heer R.K.B. Boersema te Groningen, die hem enorm had geholpen en "natuurlijk is het geheel niet compleet" en "van dit geslacht kon ik in de korte tijd van zoeken niets vinden, graag ontving ik van de lezers verdere gegevens". Daar ondergetekende in de laatste tijd bezig was met het toegankelijk maken van het kaartsysteem van wijlen mr. J. Römelingh heeft hij daarbij een deel van het ontbrekende kunnen aanvullen. Ook met behulp van andere bronnen kon hij enige verbeteringen en aanvullingen vinden. Zo is het onderstaande tot stand gekomen. Uiteraard kan de redactie dergelijke onvolledige bijdragen in de toekomst niet completeren en komen ze dus niet voor plaatsing in aanmerking.

Th.P.E. de Klerck

DE VOORoudERS VAN MIJN VROUW GREETJE HUIZINGA

door P. Sanders

- 1 Greetje Huizinga, geboren 9-5-1941 te Hengelo (O), huwt op 11-7-1966 te 's Gravenhage met Piet Sanders, geboren 4-1-1931 te 's Gravenhage, gemeente-ambtenaar.
- 2 Eelke Huizinga, geb. 19-6-1913 te Hengelo (O), kalkulator, overleden 21-1-1969 te Hengelo (O). Huwt op 25-8-1939 te Vlagtwedde met
- 3 Jantje Drenth, geb. 22-3-1913 te Wildervank.
- 4 Germ Augustinus Huizinga, geb. 6-10-1882 te Nieuwe Schans, overl. 9-2-1963 te Hengelo (O), gieter, vormer en wethouder te Gasselte, huwt op 14-10-1911 te Hengelo (O) met
- 5 Grietje Huizinga, geb. 20-10-1884 te Winschoten, overl. 29-12-1958 te Hengelo (O).
- 6 Engbert Drenth, geb. 30-8-1888 te Wildervank, arbeider en later wethouder te Sellingen (gem. Vlagtwedde), overl. 4-6-1963 te Ter Apel, huwt op 7-12-1912 te Wildervank met
- 7 Geertje van der Laan, geb. 1-10-1891 te Anloo, overl. 21-7-1973 te Ter Apel.
- 8 Jacob Huizinga, geb. 6-3-1853 te Hoogezand, machinist N.S., overl. 4-11-1940 te Hengelo (O), huwt op 23-11-1878 te Hoogezand met
- 9 Anna Lisaberta Teule, geb. 20-4-1857 te Hoogezand, overl. 29-9-1931 te Hengelo (O).
- 10 Eelke Huizinga, geb. 1-2-1836 te Hoogezand, machinist N.S., overl. 1-1-1907 te Winschoten, huwt op 21-1-1881 te Midwolda met
- 11 Albertje Wichers, geb. 18-10-1846 te Ten Boer, overl. 29-7-1892 te Winschoten.
- 12 Harm Drenth, geb. 31-8-1860 te Wildervank, schipper, overl. 1-12-1894 te Wildervank, huwt op 3-3-1883 te Wildervank met
- 13 Jantje Meertens, geb. 9-8-1855 te Wildervank, overl. 25-4-1939 te Wildervank.
- 14 Hindrik van der Laan, geb. 13-7-1851 te Anloo, arbeider, overl. 14-3-1933 te Onstwedde, huwt op 12-5-1877 te Anloo met
- 15 Jantje Kroon, geb. 25-4-1856 te Veendam, overl. 14-9-1926 te Wildervank.

- 16 Zie 20. Eelke Huizinga, geb. 9-4-1806 te Hoogezand, houtdraaijer, overleden 30-10-1890 te Winschoten, huwt II. op 8-9-1853 te Hoogezand met
- 17 Grietje Huizinga, geb. 8-6-1817 te Sappemeer, overl. 5-11-1886 te Hoogezand.
- 18 onbekend, (was een "Hannekemeier" uit Duitsland).
- 19 Elsina Teule, geb. 18-9-1838 te Hoogezand, overl. 20-11-1916 te Hoogezand.
- 20 Eelke Huizinga (zie 16), huwt I. op 28-11-1835 te Hoogezand met
- 21 Tonnisje Meijers, geb. 25-7-1806 te Gieten, overl. 2-10-1850 te Hoogezand.
- 22 Johannes Wichers, geb. 19-4-1815 te Groningen, bediende, huwt op 19-12-1841 te Groningen met
- 23 Elsina Nannes Brederode, geb. 18-3-1820 te Winschoten.
- 24 Engbert Drenth, geb. 29-8-1819 te Wildervank, schippersknecht, overl. 9-12-1892 te Wildervank, huwt op 7-2-1846 te Wildervank met
- 25 Nijse Huizinga, geb. 29-5-1817 te Wildervank, doop 22-6-1817, overl. 6-12-1891 te Wildervank.
- 26 Jan Meertens, geb. 26-3-1826 te Gieten, arbeider, overl. 29-1-1901 te Wildervank, huwt op 13-8-1850 te Gieten met
- 27 Grietje Veling, geb. 30-8-1825 te Wildervank, overl. 21-10-1919 te Wildervank.
- 28 Roelof Berends van der Laan, geb. 12-8-1821 te Muntendam, arbeider, huwt op 25-2-1848 te Gieten met
- 29 Annechien Hendriks Roossien, geb. 9-9-1825 te Wildervank.
- 30 Gosse Harms Kroon, geb. 4-5-1815 te Veendam, scheepstimmerknecht, overl. 1-8-1868 te Veendam, huwt op 17-7-1837 te Veendam met
- 31 Jantje Jansdr. Dekker, geb. 22-9-1814 te Veendam.
- 32 Eelke Jacobs Huizinga, geb. 28-10-1770 te Oldehove, scheepstimmerman en zeevaarder, overl. 12-4-1806 te Hoogezand, huwt 29-3-1799 te Zuidbroek met
- 33 Anna Meihuizen, geb. 17-4-1776 te Borger Com., overl. 27-1-1861 te Hoogezand. Eelke Jacobs Huizinga werd op 14-2-1806 te Hoogezand gedoopt in de doopsgezinde gemeente en Anna Meihuizen op 29-4-1798 te Hoogezand.
- 34 Jan Lammerts (Huizinga), geb. 20.11.1776, schipper (huwt I. op 4.9.1802 te Engelbert met Anna Reinders), huwt II. op 6.5.1810 te Engelbert met
- 35 Geertruid Harms (Bouwman), ged. 15.12.1776 te Kropswolde.
- 38 Jan Christiaan Teule, geb. 6-5-1806 te Weener, timmermansknecht, overl. 17-3-1875 te Hoogezand, huwt op 16-11-1837 te Hoogezand met
- 39 Frouke Klasens Kremer, geb. 29-10-1808, ged. 13.11.1808 te Hoogezand, overl. 25-12-1890 te Hoogezand.
- 40 Eelke Jacobs Huizinga (zie 32).
- 41 Anna Meihuizen (zie 33).
- 43 Roelfje Meijers, gedoopt 1-2-1784 te Gieten.
- 44 Wicher Wichers, gedoopt 16-10-1785 te Groningen, klerk en schoolmeester, overl. 8-5-1823 te Weltevreden bij Batavia, huwt

- 17-5-1807 te Groningen met
- 45 Trijntje Runeman, gedoopt 13-11-1778 te Groningen, naaister, overl. 4-4-1853 te Groningen
- 46 Nanno Geerts Brederode, gedoopt 18-12-1785 te Oostwold (Oldambt), schuitenvaarder, overl. 10-10-1833 te Winschoten, huwt op 11-5-1810 te Winschoten met
- 47 Albertje Alderts Bakker, geb. 23-8, gedoopt 1-9-1793 te Midwolda (Oldambt), overl. vermoedelijk te Gouda.
- 48 Geert Drent, gedoopt 10-10-1779 te Wildervank, zeeman, overl. 21-1-1835 te Wildervank, huwt op 31-1-1812 aldaar met
- 49 Aaltje van der Wijk, gedoopt 30-11-1789 te Veendam, overl. 22-4-1862 te Wildervank.
- 50 Warnder Harms Huizingh, gedoopt 5-7-1778 te Wildervank, overl. 16-10-1842 te Wildervank, huwt op 13-2-1802 Kropswolde
- 51 Renske Jans Vischer, geb. ± 1772, overl. 10-11-1843 te Wildervank
- 52 Hendrik Meertens, gedoopt 9-1-1785 te Gieten, timmerman, overl. 7-12-1843 te Gieten, huwt op 14-6-1816 te Gieten met
- 53 Jantje Harms Speelman, gedoopt 6-12-1795 te Gieten.
- 54 Derk Jans Veling, gedoopt 12-10-1800 te Wildervank, arbeider, overl. 25-11-1838 te Wildervank, huwt op 24-5-1825 te Wildervank met
- 55 Aaltje Klaassens Horrel, gedoopt 11-12-1803 Wildervank
- 56 Berend Jans van der Laan, gedoopt 17-5-1795 te Meeden, boerenknecht, huwt op 25-5-1818 te Wildervank met
- 57 Aaltje Roelfsdr Orsel, geb. 5-7-1795 te Wildervank
- 58 Hendrik Andriessen Roosien, geb. 2-2-1800 Wildervank, boerenknecht, overl. 11-2-1826 te Wildervank, huwt op 7-9-1818 te Wildervank met
- 59 Marijke Jansdr Pot, geb. 20-10-1792 te Wildervank
- 60 Harm Wolters Kroon, geboren 29-11-1768 te Wildervank, sjouwerman, overl. 28-6-1851 te Veendam.
- 61 Geertje Hindriksdr Drenth, geb. 6-2-1771 te Wildervank, overl. 3-7-1831 te Veendam.
- 62 Jan Jans, geb. 11-11-1787 te Veendam, huwt op 8-5-1808 te Veendam met
- 63 Ebeltje Harms Veldhuis, geb. 18-4-1786 te Veendam, overl. 18-5-1865 te Veendam
- 64 Jacob Geerts Hoiting, ged. 3-3-1737 te Hoogkerk, landbouwer op Aduard Voorwerk, overl. na 7-4-1803, huwt op 19-6-1766 te Hoogkerk (ondertr. Wierum en Dorkwerd 4-5-1766) met
- 65 Talje Eelkes, gedoopt als Taalje 19-11-1741 te Wierum, overl. na 2-6-1779.
- 66 Samuel Meihuizen, gedoopt 23-10-1743 te Delft, landbouwer, overl. 27-8-1829 Sappemeer, huwt 30-4-1775 te Zuidbroek met
- 67 Geertruid ten Cate, geb. 20-1-1754 te Borger Co., overl. 31-1-1778 te Borger Co. Samuel Meihuizen is in de doopsgezinde gemeente gedoopt op 22-7-1792.
- 68 Lammert Berends (Huzeling), geb. Grootwolda (O.,Fr.) 15-2-1747, overl. 12-1-1820 te Harkstede, huwt op 7-11-1773 te Oterdum met
- 69 Grietje Jans (Moesker), gedoopt Noordbroek 11-8-1748, overl. 30-4-1820 te Harkstede.
- 70 Harm Hindriks (Bouman). arbeider, landbouwer, van Krops-

- wolde, huwt op 24-5-1772 te Kropswolde met
- 71 Margien Jans, van Kropswolde, geb. ca. 1747, ov. 29-1-1812 te Kropswolde (zij huwt II. op 24-5-1790 te Kropswolde met Roelf Roelfs (te Velde), van Zuidlaren).
- 76 Christiaan Theule, dagloner.
- 77 Elske Hindrikus Schetsberg.
- 78 Klaas Kremer, gedoopt 23-2-1772 te Kropswolde, dagloner, overl. 8-2-1848 te Kalkwijk (Hoogezand). Huwt op 24-4-1803 te Hoogezand met
- 79 Lammigje Willems te Velde, gedoopt 14-7-1776 te Windeveer, geb. Kiel, overl. 4-6-1823 te Hoogezand, eerst weduwe van Derk Hindriks.
- 80 Jacob Geerts Hoiting (zie 64).
- 81 Talje Eelkes (zie 65).
- 82 Samuel Meihuizen (zie 66).
- 83 Geertruid ten Cate (zie 67).
- 86 Harm Meijers, geb. te Gieten, huwt 3-12-1780 te Gieten met
- 87 Aaltien Hindriks, geb. te Gieten.
- 88 Eppo Wichers, gedoopt 7-9-1760 te Groningen, overl. 6-10-1794 te Groningen. Huwt op 20-3-1783 te Groningen met
- 89 Wijkje Pieters Heres, gedoopt 6-2-1765 te Groningen.
- 90 Johannes Derks Runeman, gedoopt 4-4-1741 te Groningen, wagenmaker, overl. 18-11-1820 te Groningen. Huwt op 10-6-1768 te Groningen met
- 91 Johanna Beerends, gedoopt 2-9-1742 te Appingedam, overl. 29-9-1826 te Groningen.
- 92 Geert Nannes (Brederode), gedoopt 19-8-1746 te Eexta Huwt 5-5-1771 te Finsterwolde met
- 93 Elsie Harms (Doedens), overl. te Winschoten.
- 94 Aldert Hindriks Bakker, gedoopt 8-4-1770 te Midwolda, koopman, overl. 4-5-1847 te Midwolda, huwt op 3-2-1791 te Midwolda met
- 95 Enje Wubbes (Poort), gedoopt 27-3-1771 te Beerta, overl. 30-11-1848 te Midwolda.
- 96 Jan Lucas Drent, gedoopt 29-12-1741 te Wildervank, overl. 1780 te Wildervank. Huwt op 14-1-1770 te Wildervank met
- 97 Elizabeth Koops, gedoopt 22-10-1746 te Wildervank, overl. 21-8-1812 te Wildervank.
- 98 Egbert Harms, gedoopt 3-6-1742 te Veendam, arbeider. Huwt op 4-1-1778 te Veendam met
- 99 Margien Luitjes, geb. 1743 te Veendam, overl. 24-4-1823 te Veendam.
- 100 Harm Hindriks Huizingh
- 101 Nijsjen Jans
- 102 Jan.....
- 104 Hendrik Meertens, overl. vóór 1812 te Gieten, huwt 26-5-1771 te Gieten met
- 105 Albertien Jans Kroeze, geb. ± 1736 te Gasselte, overl. 20-6-1812 te Gieten.
- 106 Harm Jans Speelman, geb. te Gieterveen.
- 107 Geessien Meertens, geb. te Gieterveen.
- 108 Jan Derks Veling, gedoopt 30-11-1760 te Wildervank, schipper, overl. 22-7-1822 te Wildervank. Huwt januari 1789 te Wildervank met

- 109 Grietje Jacobs Ligger, gedoopt 1767 te Wildervank, overl. 20-11-1834 te Wildervank.
- 110 Klaas Jans Horrel, gedoopt 1767 te Wildervank, praamschipper, overl. 12-5-1826 te Wildervank. Huwt 3-5-1795 te Stadskanaal met
- 111 Aaltje Jans Groen, gedoopt 27-11-1763 te Veendam, overl. 20-1-1850 te Wildervank.
- 112 Jan Hendriks van der Laan, gedoopt 16-8-1756 Meeden, arbeider, overl. 19-7-1816 te Meeden. Huwt op 5-5-1781 te Meeden met
- 113 Trijntje Hendriks Pathuis, geb. ± 1753 te Meeden, overl. 13-7-1816 te Meeden.
- 114 Roelf Jacobs Orsel, overl. te Wildervank, arbeider. Huwt 6-5-1787 te Wildervank met
- 115 Simmechien Hindriks, gedoopt 9-9-1753 te Wildervank, overl. 29-6-1843 te Wildervank.
- 116 Andries Pieters Roosien, gedoopt 2-6-1771 te Veendam, arbeider. Huwt 19-4-1795 te Wildervank met
- 117 Grietje Jurjens (Lula), geb. te Lula, ged. 1-4-1771 te Windweer, overl. 28-9-1815 te Wildervank.
- 118 Jan Jans Pot, gedoopt 9-7-1752 te Wildervank, arbeider, overl. 25-1-1822 te Wildervank. Huwt op 25-12-1778 te Wildervank met
- 119 Annechien Juriens (Puister), gedoopt 25-1-1756 te Wildervank, overl. 17-5-1821 te Wildervank.
- 120 Wolter Gossens Kroon, overl. te Wildervank.
- 122 Hendrik Sijbens, geb. Muntendam.
- 123 Jantje Heikesdr., geb. Muntendam.
- 124 Jan Jans.
- 125 Margjen Jans.
- 126 Harm Roelfs.
- 127 Ijtje Harms.
- 128 Geert Jans Hoiting, gehuwd vóór 1-1-1735 met
- 129 Aaltjen Jacobs. Zij pachten op 1-1-1735 Hoitum of Hoitinge te Hoogkerk van het Heilige Geestgasthuis te Groningen.
- 130 Eelke Garmts, gedoopt 22-1-1699 te Oldehove, landbouwer. Huwt op 28-3-1728 te Wierum met
- 131 Berentje Pieters, geb. te Ezingen.
- 132 Rudolf Meihuizen, gedoopt 3-2-1709 te Gontenschwyl, snikvaarder, overl. 19-10-1770 te Delft. Huwt op 26-4-1739 te Delft met
- 133 Anna van der Woest, gedoopt 26-7-1707 te Delft, overl. 3-2-1775 te Delft.
- 134 Gerrit Bernds ten Cate.
- 135 Annegien Hendriks.
- 136 Berend Erents.
- 137 Wobke Lammerts.
- 138 Jan Hendriks, van Brandenburg, begraven 31-12-1771 te Noordbroek, huwt op 7-10-1724 te Noordbroek met
- 139 Stijntje Hendriks, ged. (als "Stijtjen") 11-2-1703 te Noordbroek.
- 140 Hindrick Harms (Bouma(n)) ged. 23-4-1719 (?) te Kropswolde. Huwt op 15-4-1736 te Kropswolde met
- 141 Geertruit Harms, van Kropswolde.

(wordt vervolgd).

DE BEWONERS VAN ROTTUMEROOG IN DE 17e EEUW

door P.J. Ritsema

In het genealogisch maandblad Sibbe 4e jaargang, gaf de heer G.W. Nanninga op de bladzijden 282-285 een overzicht van de geschiedenis van opgemeld eiland en dan wel in het bijzonder betreffende de hoofdbewoners. Wel stipte hij in het kort een drietal onderwijzers der jeugd aan, maar de andere bewoners kwamen niet ter sprake, om de eenvoudige reden dat dit vermoedelijk niet de opzet van het artikel was. Enige tijd geleden ontving ik van mevr. K.S. Heyning-Reinders te Wassenaar, afschrift van ondertrouw-, trouw- en lidmatenregisters van Warffum; wat trouw betreft aanvangende in 1622 en lopende tot 1676. Zowel in het lidmatenregister als in het huwelijksregister vond ik aantekeningen betreffende de toenmalige bewoners van dit eiland. De aantekeningen lopen van 1614 (artikel Nanninga) tot 1677. Wie gedurende die tijd eigenaar en/of hoofdbewoner van het eiland was, komt in opgemeld artikel niet naar voren en is ook mij onbekend.

Schoolmeesters.

Joannis Scheltiens, in 1614 aldaar schoolmeester.

Hendrik Gerdes, lidmaat te Warffum 26.9.1624 als schoolmr. op Rottum-Ooge met Rixte Getzes zijn huisvrouw.

Johan van Cleve, lidmaat te Warffum 28.5.1626 als schoolmr. op Rottumeroog. Zijn huisvrouw Mōke Reijners werd 13.5.1627 aangenomen te Warffum.

Rener Lubberts, schoolmeester op Rottumeroog, tr. Griete.

Volgens opgemeld artikel werd hij aangesteld op 1.8.1628 tot schoolmr. op genoemd eiland. Hij werd d.d. 8.7.1632 tot lidmaat te Warffum aangenomen. Uit dit huwelijk werden geboren en te Warffum gedoopt: a. 1.1.1632 Griete; b. 20.4.1634 Ede.

Hieruit blijkt dus wel dat er in die jaren tamelijk veel gezinnen op het eiland hebben gewoond, waaruit zoveel kinderen werden geboren dat men er een onderwijzer op na kon houden.

Uit het doopboek.

- 20.9.1629 Teetje, dr van Tamme Jansen op Rottum Ooge en Lijsabeth.
- 30.9.1632 Tamme, zn van Sal. Tamme Jansen en Lijsabeth.
- 24.2.1633 Jan, zn van Sal. Tamme Jansen en Lijsabeth.
- 27.4.1634 Lijsabeth Jannis, wed. Sal. Tamme Jansen op Rottumerooge tr. Warffum Sijbelt Jansen, van Warffum. gedoopt Griete, dr van Sal. Sijbelt Jansen en Lijsabeth op 't Ooge.
- 14.6.1635 tr. Warffum Willem Jannis, van Warffum en Geesjen Edes, wed. Sal. Peter Elles, op Rottum Ooge.
- 3.7.1636 ged. Warffum Ede, zn van Willem Jannis op Rottum Ooge en Geesche Edes.
- 1.10.1637 Thomas een zoon van 7 jaren en idem zoon Jannes.
- 7.11.1647 Griete, dr van opgemeld ouderpaar op het Eijlandt.
- 29.12.1650 ondertr. Warffum Popke Hindricks, van Groeningen en Grietje Jansen, van het eilandt Rottumer-ooge.
- 17.8.1645

- 9.7.1648 ondertr. Warffum Gosen Janssen op Rottumerooge en Martjen Pieters, in den Andel.
- 11.8.1652 tr. Warffum Jan Mentés, van Rottumeroog met Aeltien Dercx, van Warffum; ondertr. 27.6.1652.
- 10.10.1654 ged. Warffum Folckert zn van 10 jaren van Ment Jansen en Welmoet, op het Eylant woonagtig.
- 18.11.1655 zoon Hendrick gedoopt.
- 18.11.1664 ged. Warffum ongenoemt kind van Jelte Lippes op het Eijlandt en Anne...
- 25.11.1664 ged. Hilletijn dr van Jan Jansen, schipper bij de dijk en Mente, op het Eijlandt.
- 24.3.1677 ondertr. Warffum Jelte Lippes, van Rottumer Oogh en Trijntje Jans, van Rottum.

Een dichter zingt ergens:

Hun stemmen stierven weg in 't ruischen van de eeuwen:
het boerenlied na 't maaien van het gras;

't Is al verwaaid - hun kleine leven werd vergeten,
verloren gingen brief en beeltenis,
van huis en haard niets meer gebleven is.

Zo is thans Rottumerooghe. Wanneer het "dorp" op het eiland opgeheven is, kan niet blijken. Na 1677 komen er echter geen aantekeningen betreffende bewoners van het eiland in de boeken van Warffum meer voor. Het werd een "eenmans" eiland.

Guitje Klasens van Dijk leerde ik kennen in het jaar kort na zijn afscheid van het eiland; lopende met mijn vader van Noordpolderzijl naar Warffum. Hendrik Toxopeus zag ik komen en gaan en ik vertoefde vaak in het hierbij afgebeelde voogdshuis. Zijn zoon Jan kende ik als kleine jongen, maar ook zijn taak als opvolger van zijn vader, behoort reeds tot het verleden.

En thans na zoveel eeuwen is het eiland onbewoond en het domein van de zeevogels. Nog vóór de eerste wereldoorlog lag er aan de zuidzijde van het eiland zoveel kwelder dat de voogd aan schapen van het vasteland gastvrijheid verleende tot grazen. In het voorjaar brachten wij met ons schip de schapen vanaf Noordpolderzijl naar het eiland, om ze in de herfst met de intussen geboren lammeren, weer naar de vaste wal terug te voeren. De oorlog en de "bezetting" van het eiland door Nederlandse soldaten, maakte hieraan een einde.

Medewerkers aan dit nummer zijn:

P. Brood	Hertenkamp 1	Assen
Mej. P.J.C. Elema	Peizerweg 70/15	Groningen
Drs. R. Hofman	Mecklenburglaan 16	Bussum
A. Hofst	Wilhelminaweg 24	Appingedam
Ir. Th.P.E. de Klerck	Parklaan 42	Winschoten
G.W. Nanninga	Schoutelaan 14	Haren (Gr.)
P.J. Ritsema	Breezandstraat 15	Scheveningen
P. Sanders	Kornoeljestraat 150	's Gravenhage
Mr. P.J.A. Wortelboer	Parallelweg 73	Glimmen (Gr.)

Abonnementsgeld

Wij verzoeken de lezers, die het abonnementsgeld over 1974 nog niet hebben betaald, nogmaals dringend dit zo spoedig mogelijk te willen doen (z.o.z.).

Verschenen:

Gerke P. Mulder, VAN TERWISGA TOT WILLINGE PRINS, EEN OOSTSTELLINGWERFS FAMILIEBEZIT DOOR DE EEUWEN HEEN, 110 blzz., kaarten, foto's en een losbladig genealogisch overzicht;
uitg. Stichting Sasland, Postbus 1127 Groningen, postrekening no. 1215274; prijs: f 8,25.

Redactie: Ir. Th.P.E. de Klerck
G.W. Nanninga

Eventuele bijdragen te zenden aan het redactieadres: "Gruoninga",
Schoutelaan 14 - Haren (Gr.)

INHOUD:

A. HOFT	- Een alliantie Doornbos-Knol?,	109
P. SANDERS	- De voorouders van mijn vrouw Grietje Hutziga (II),	112
Mr. J. P. A. WORTELBOER	- Aanvulling op de genealogie Kok,	114
Ir. Th. P. E. DE KLERCK	- Genealogie Mellema (II),	115
G. W. NANNINGA	- De zeemanscolleges en hun vlaggen,	123
Mr. J. P. A. WORTELBOER	- Scheepsbouwers in de Groninger Veenkoloniën, genealogie Lankhaar,	129
P. J. RITSEMA	- Militairen in het lidmatenregister van Boertange,	133
O. J. NIENHUIS	- De familie Amsing, een van de oudste R.K. Hogelandster geslachten,	138

door A. Hoft

Volgens mededeling van de Heer H.J. Jansonius, te Overschild, die wij daarvoor zeer erkentelijk zijn en die ons tevens onderstaande foto verstrekte, is te Uithuizen op 11-2-1734 begraven de Eer- en deugtzame Vrouw Enje Kornelis Doornbos gewezen huisvrouw van de E. Eeuke Jakobs, daarna van de E. Arent Broyls in het 62 Jaar hares ouderdoms dezer werelt overleden.

Het wapen ziet er als volgt uit:
gedeeld:

- a. rechts een dwarsbalk beladen met 2 naar elkaar gewende halve leeuwen vergezeld van boven 2 rozen en beneden een franse lelie.
- b. links: een dwarsbalk beladen met 3 klaverbladen, vergezeld van 3 knollen, geplaatst 2,1.

Destijds publiceerden wij in Gruon. april 1958 een aanvulling op de genealogie Elema. Daaruit bleek (zie ook de daarna verschenen herdruk van deze genealogie) dat Arend Broeils gedoopt is te Uithuizen op 23-11-1673 als zoon van Jan Derks, geb. Uithuizen omstr. 1635 en Trijntje Broeils, geb. Westeremden 1-4-1651 als dochter van Arent Broeils en Berentje Popkens. Jan Derks was een zoon van Derk Eeuwkes en Anna Cornelius Toppen.

In Gruon. 1971/1, pag. 27 noemden wij Eeuwe Jacobs Knol, gehuwd te Warffum 24-12-1682 met Grietje Derks Knol (zie ook Ommel. Gesl. I pag. 316). Hij was een zoon van Jacob Drewes en Swane Ewes, die weer een dochter was van Ewe Jelmers en Bouwe Cornelis Dorenbusch en kleind. van Cornelis Dorenbusch en Swane.

Uit het huwelijk van Eeuwe Jacobs Knol en Grietje Dercks Knol werden te Warffum gedoopt:

1. Jacob 6-4-1684.
2. Derk 16-7-1686.
3. Swaentien 7-8-1687.
4. Aaltje 17-11-1689.
5. Jan 16-5-1691.

Van bovengenoemd wapen is de rechterhelft het volledige wapen Knol (zie Omm. Gesl. I, pag. 306).

Onze eerste gedachte was in de man van Enje Cornelis Doornbos Eeuwe Jacobs Knol te zien. Gezien de doopdata van bovengenoemde kinderen zou Grietje Derks Knol overleden kunnen zijn kort na 1691. Spoedig daarna zou Eeuwe Jacobs hertrouwd kunnen zijn. Dit is echter in strijd met een aantekening waarin Grietje Cnols weduwe Ewe Jacobs wordt genoemd in 1709.

Bovendien ontdekten wij in het grafschriftenboek de zerk van onze Eeuke Jacobs. Hij overleed mei 1715 op de leeftijd van 48 jaar op Albronda-heerd en was medecollator. Hij voert als wapen:

gedeeld: a. een halve adelaar. b. 3 klaverbladen paalswijs.

Bovendien vonden wij dat te Stedum is overleden:

6-4-1679 Cornelis Hendricks op de Venne toe Vensterhuis tot Stedum. Eveneens zijn vrouw:

6-11-1707 Aafke Jans, eerst gehuwd met Cornelis Hindricks en laatst met Jelte Dercks, die overleed te Uithuizen 6-9-1718.

Cornelis Hendricks en zijn vrouw Aafke voeren beide als wapen:

rechts: gedeeld, a. een hart, waarboven geplaatst is een klaverblad,

- b. 2 halve naar elkaar gewende leeuwen, vergezeld van boven 2 rozen, beneden een lelie.
- links: een faas, beladen met 3 klaverbladen vergezeld van 3 knollen, 2.1. Ook dit laatste wapen is een volledig Knol wapen.
- Uit Ommelander Gesl. I, pag. 315 blijkt Cornelis Hindrix gehuwd te zijn met Aeffke Cnols, woonachtig tot Stedum, erfgenamen van haar vader Jan Clasen Cnoll, ov. Rottum 30-4-1662, gehuwd met Duyrcke Harmens, ov. Rottum 14-10-1672.
- Wij vonden gedoopt te Stedum als kinderen van Cornelis Hindricks op de Vennen:
1. Jan 5-6-1670.
 2. Enje 15-12-1672. Zij huwt met Eeucke Jacobs, wiens zoon wordt gedoopt te Uithuizen op 29-7-1703.
 3. Djuurke 22-1-1674.
 4. Jan 17-1-1675.

Aafke Jans, de huisvrouw van Cornelis Hindrix wordt aangenomen als lidmaat te Stedum op 4-6-1669.

Veronderstellingen:

Enje Cornelis Doornbos heeft de linkerhelft van haar wapen ontleend aan haar moeder: Aafke Jans Knol, de rechterhelft aan haar vader Cornelis Hindrix. Deze op zijn beurt heeft het wapen ontleend aan zijn vader Hindrik N.N., gehuwd met een dochter van Ewe Jelmers en Bouwe Cornelis Doornbos (zie Gruon. 1971, pag. 27). Wie deze dochter dan wel is geweest, is momenteel nog niet duidelijk.

Deze veronderstelling wordt gesteund door het volgende:

1. de naam Cornelis is ontleend aan de overgrootvader Cornelis Dorenbusch.
2. de aanvulling op het wapen met de halve leeuwen zit zoals in de meeste gevallen van moederszijde in de linkerhelft. Ewe Jelmers voert immers als wapen: de ridder met de halve leeuwen.
3. De naam Doornbos kan ontleend zijn aan de overgrootmoeder.
4. Het geboortjaar van Enje, 1672, kan een bevestiging zijn: haar vader Cornelis is waarschijnlijk gehuwd in 1669 en kan dus geboren zijn omstreeks 1645. Zijn moeder N.N. Ewes dus geboren omstreeks 1620 die een dochter is van Ewe Jelmers gehuwd in 1612 met Bouwe Cornelis Doornbusch.
5. Uit het huwelijk van een zoon Ewe Jelmers: Cornelis Ewes wordt een zoon Eeuwe Cnol geboren, terwijl uit een dochter Swane Ewes eveneens een Eeuwe Knol wordt geboren. De relatie met het geslacht Knol is frequent.

Enje Cornelis moet welhaast een nazaat zijn van Ewe Jelmers en Bouwe Cornelis.

ooo

Doopboek Wirdum

Den 22. Augusti (1722) gedoopt een Joode uit Amsterdam de Heer Juda Vega de Prado en bij de doop genoemd geworden met de naam van Pieter.

vervolg van bl. 123 van deze jaargang

door P. Sanders

- 142 Jan Alberts (Kooi)
 143 Tijbegien Alberts
 152 Hendrik Theule
 156 Eppe Jans (Kremer), gedoopt 9-9-1731 te Kropswolde, watermulder te Foxhol, (huwt I. op 14-5-1758 te Kropswolde met Jantien Geerts, van Kropswolde), huwt II. op 3-4-1768 te Kolham met
 157 Frouwke Klasen gedoopt 2-7-1741 te Kolham als "Vouwke"
 158 Willem Cornelis te Velde, huwt 11-1-1759 te Windeweer met
 159 Sjoukje Freeriks
 160 Geert Jans Hoiting zie 128.
 161 Aaltjen Jacobs zie 129.
 162 Eelke Garms zie 130.
 163 Berentje Pieters zie 131.
 164 Rudolf Meihuizen zie 132.
 165 Anna van der Woest zie 133.
 166 Gerrit Berends ten Cate zie 134.
 167 Annegien Hendriks zie 135.
 176 Wicher Pieters gedoopt 29-9-1723 te Groningen, huwt 1-11-1757 te Groningen met
 177 Elisabeth Rijkens gedoopt 11-4-1717 te Groningen.
 178 Pieter Heeres gedoopt te Boertange, huwt 22-5-1761 te Groningen met
 179 Jantje Jans Mulder gedoopt te Kropswolde.
 180 Derk Runeman gedoopt 27-1-1707 te Groningen, schipper, huwt op 17-11-1739 te Groningen met
 181 Trijntien Mellens
 182 Berent Jans gedoopt te Appinge dam, huwt 14-4-1737 te Appingendam met
 183 Geessien Jans gedoopt te Appinge dam.
 184 Nanne Geerts gedoopt Nw. Beerta, huwt 1-9-1743 te Eexta met
 185 Gebijne Ebels gedoopt 5-12-1721 te Nw. Beerta
 188 Hendrik Jans gedoopt te Eexta, bakker, overl. te Midwolda, huwt op 26-4-1761 te Midwolda met
 189 Albertje Gerlofs gedoopt te Midwolda, overleden te Midwolda.
 190 Wubbe Jans Poort overl. te Beerta, koopman.
 191 Wijke Pieters overl. te Beerta.
 192 Lucas Geerts gedoopt te Meeden.
 193 Trijntien Jans gedoopt te Wildervank.
 194 Coop Everts.
 195 Geertien Derks.
 196 Harm Ottens.
 197 Aafjen Pieters.
 210 Jan Kroessen.
 211 Jantien Egberts.

- 216 Derk Jans.
 217 Aaltje Jans.
 218 Jacob Jans Ligger ged. maart 1732 te Wildervank.
 219 Trientje Hindriks Slim.
 220 Jan Jacobs Drenth.
 221 Jantje Klaassens Horrel.
 222 Jan Hendriks.
 223 Aaltje Jochums.
 224 Hindrik Roelfs van der Laan, huwt 5-11-1736 te Meeden met
 225 Hilje Meertens.
 226 Hindrik Berends Pathuis ged. 27-4-1727 te Oude Pekela, huwt 15-11-1750 te Meeden met
 227 Jantje Jans ged. 14-12-1732 te Kolham.
 230 Hindrik.
 232 Pieter Andries Roossien, overl. 1780 te Veendam, arbeider, huwt
 233 Grietje Lubbers overl. 12-9-1817 te Wildervank.
 234 Jurjen Jochems, ged. 1-3-1744 te Hoogezand, huwt (als Jurjen Jacobs) op 14-1-1769 te Wildervank met
 235 Fennechien Hindriks Middel, van Wildervank.
 236 Jan Hendriks.
 237 Trijntjen.
 238 Jurien Jans, van Wildervank, huwt op 6-9-1739 te Wildervank met
 239 Fennichjen Geerts, van Wildervank.
 260 Garnt Eelkes.
 264 Samuel Peter, alias Meihuser, ged. 1670 te Gontenschwijn Zwitserland, zijn beroep was landman aldaar, sinds 1714 te Kalkwijk, Hoogezand. Overl. 17-2-1758 te Kalkwijk, huwt 12-5-1698 te Gontenschwijn met
 265 Barbara Frey geb. 1673 te Gontenschwijn, overl. 1759 te Kalkwijk, Hoogezand (zie verder Het Geslacht Meihuizen 1400 - 1945) .
 266 Louwerens van der Woest ged. 21-8-1673 te Delft Oude Kerk, huwt op 10-5-1699 te Delft Oude Kerk met
 267 Lijsbeth Huysmans.
 278 Hindrik Harmens.
 279 Rienje, begr. 28-8-1755 te Noordbroek.
 280 Harm Jans (Bouma).
 281 Bauwe.
 312 Jan Eppes.
 314 Claes Hindrijcks (de Ruiter), van Hoogezand, huwt op 20-4-1738 te Kolham met
 315 Jantien Korneljes, van Westerbroek, weduwe van Berent Jans.
 352 Pieter Cornelis.
 353 Weemeltje Pieters.
 354 Adolph Rijkens van Schuitendiep.
 355 Margaretha Anna Rijkens.
 358 Jan Luichjes.
 360 Jannes Ruineman.
 361 Trijntje.
 436 Jan Jacobs Ligger, huwt 25-4-1727 te Wildervank met

- 437 Jantien Lieffers.
 452 Beerent Pathuis.
 453 Jantje Hilberts.
 454 Jan Jans.
 468 Jogchem Geerts, van Kalkwijk, overl. 5-9-1773 te Wildervank, huwt op 8-11-1739 te Hoogezand met
 469 Aaltjen Jurjens, geb. Borgercompagnie, ged. Veendam 1-5-1712, ov. 14-4-1772 te Wildervank.
 938 Jurjen Caspers.
 939 Tietjen Jans.

ooo

AANVULLING OP DE GENEALOGIE KOK

door Mr. J.P.A. Wortelboer

Hier onder volgen twee aanvullingen op mijn bijdrage "De oudste gegevens Kok uit Martenshoek" welke bijdrage in het vorige nummer van Gruoninga (1974/3) is verschenen.

Ad IId

R.A. XIVc, deel 1; d.d. 25 nov. 1754 is sprake van Harm Everts Wed^w

R.A. XIVd: d.d. 18 aug. 1756 wordt de staat en inventaris opge-
 maakt van sodane goederen als wijlen Harm Everts heeft nagelaten
 en door den selver wed^w Elsjen Kok word overgegeven om te dienen
 in cas van afkoop nopens derselver twee onmondige kinderen bij
 gemelte in egte geprocreëert. Deze 8 blz. tellende inventaris doet
 ons weten dat o.a. in eigendom aanwezig is: een heemstede tot
 Siddeburen gelegen, een heemstede in Schildwolde en een huis wor-
 dende door de inventarisante selvs bewoont en gebruikt, voorts zijn
 12 zilveren lepels aanwezig, de winkel in laken (met een uitputtende
 opsomming van alle aanwezige stoffen) en de smeer winkel. De waar-
 de van de activa wordt getaxeerd op f 4300, terwijl de passiva
 f 2507-1-7 bedragen.

Ad IIe

R.A. IV rr, deel 6: d.d. 19 april 1755 is de Schulte H v/d Warff
 van 't Ed: Gerigte geauthoriseert om bij uitmijninge te verkopen
 een partij droog spek van Harmannus Cock de penn. daar van proflue-
 rende onder parate executie te innen.

GENEALOGIE MELLEMA

vervolg van bl. 67 van deze jaargang

door Ir. Th.P.E. de Klerck

2. DE SCHILDERSFAMILIE MELLEMA.

Uitsluitend in Gruoninga wordt beschreven de andere familie Mellema.
 Hierin komen slechts enkele landbouwers voor.

Van de stamouders Wubbelt Alberts en Eeke Melles heb ik de huwe-
 lijksdatum en -plaats niet kunnen vinden. Zij woonden in Hoorn en
 Morige, gehuchten onder Wedde, indertijd hoogveengebieden. De
 naam Mellema is in 1812 aangenomen en komt zo goed als zeker van
 Melle Hansen, de vader van Eeke Melles.

De Mellema's, nakomelingen van hun zoon Jan (I.5) staan vermeld als
 tak A; de nakomelingen van diens broer Albert (I.3) vindt U onder tak
 B. Van tak A zijn nog vele Mellema's in en om Winschoten woonach-
 tig. Daarentegen is tak B in mannelijke lijn uitgestorven.

Bij mijn onderzoek betreffende de Mellema's van tak A heb ik ver-
 schillende keren contact opgenomen met R.K. Mellema (VI 5), die
 ook enige foto's ter beschikking stelde.

De stamouders zijn:

I. Wubbelt Alberts en Eeke Melles.

Eeke werd 11.1.1733 in Wedde gedoopt (als "Eshe"), d.v. Melle
 Hansen en Grietje Jansen. Wubbelt is ws. de zoon van Albert
 Wubbelt en Grietje Jans, die 2 maart 1721 in Winschoten werd
 gedoopt. Zij hadden 5 kinderen, gedoopt in Wedde:

1. Grietje 5.10.1760.
2. Albertje 10.10.1762.
3. Albert 16.12.1764, zie II 2 (na VI 10); tak B.
4. Engeltje 20.9.1767.
5. Jan 9.4.1770, zie II 1; tak A.

Bij deze dopen werd de moeder steeds ongeveer met dezelfde naam
 vermeld. Wubbelt heette achtereenvolgens Caspers, Alberts, Jans
 en Jans Wolf. Daar de oudste zoon "Albert" als voornaam kreeg,
 kan aangenomen worden, dat Wubbelt Alberts de meest passende
 naam is.

Op 26.10.1780 hertrouwde Eeke Melles te Wedde, als weduwe van
 Wubbelt Alberts uit Hoorn met Harm Geerts Marke, uit Vriesche-
 loo. Zij overleed te Hoorn 8.6.1814 als "Eike" i.p.v. Eeke.

Tak A.

II 1. Deze familie Mellema wordt voortgezet door Jan Wubbelt
 (Mellema) (I.5), ged. Wedde 9.4.1770. Hij was arbeider in
 (de) Morige en is ald. ov. 14.1.1848. Hij huwde 15.9.1793 te
 Blijham met Hilke Klaassens (Vlas(kamp)), ged. Oude
 Pekela 13.12.1767 en ov. te Morige 30.4.1845. Zij was een
 dochter van Klaas Jans, van Beerta en Lijsabet Tonniss, van Oude
 Pekela, die 14.2.1762 te Oude Pekela waren getrouwd.
 Kinderen Mellema, gedoopt te Wedde:

1. Wubbelt, geb. 22, ged. 26.12.1793, ws. jong overleden.
2. Lisabeth, geb. 3, ged. 9.1.1803, overl. Blijham 7.12.1871,
 tr. Wedde 16.12.1826 (als Elizabeth Jans Mellema) met

- Fokke Simons Kuiper, arbeider te Blijham, geb. ald. 25.6.1801 (ged. 28.6), ov. ald. 29.1.1863, z.v. Simon Fokkes Kuiper (arbeider) en Hilligje Rikkerts Rensema.
3. Eeke, geb. 4, ged. 16.2.1806, ov. Baamsom (Termunten) 30.5.1848, tr. Termunten 5.3.1839 met Jannes Didericus Haijenga, geb./ged. Oterdum 6/8.4.1776, ov. Termunten 25.10.1854, landbouwer, weduwnaar van Geessien Jans Stroobos (ov. Westerlee 29.3.1836), z.v. Didericus Haijenga (landbouwer) en Ailke Everts. Zij erkennen bij hun huwelijk Diderikus, geb. Westerlee 19.4.1836.
4. Jan, geb./ged. 5/11.9.1808, zie III 1.
5. Grietje, geb./ged. 22.2/17.3.1811, ov. Wedderveer 4.12.1856, tr. Wedde 7.12.1833 met Jan Michels de Groot, boerenknecht, ged. Vriescheloo 14.5.1809, ov. Wedderbergen 5.6.1889, z.v. Michel Jans de Groot (arbeider, ov. Vriescheloo 13.3.1814) en Geessien Hansen Banning (ov. Vriescheloo 4.8.1826).
- III 1 Jan Jans Mellema (II 1.4), geb. Morige, ged. Wedde 5/11.9.1808, ov. Vriescheloo 6.3.1888, boerenknecht. Op het gemeentehuis van Wedde, te Blijham, tr. hij 16.5.1840 met Gesien Sirtjes Steenhof, geb. Blijham 18.11.1817, ov. Morige 18.3.1879, d.v. Sirtje Roelfs Steenhof (arbeider, koopman) en Geessien Wubbes Burgers, die 8.5.1808 te Blijham waren getrouwd. Kinderen Mellema, geb. te Morige:
1. Sirtje 3.2.1841, ov. ald. 13.2.1841.
 2. Sirtje 7.7.1842.
 3. Jan 3.2.1845, ov. ald. 17.3.1856.
 4. Geessiena 6.1.1848.
 5. Hilko 16.7.1850, zie IV 1.
- IV 1 Hilko Mellema (III 1.5), geb. Morige 16.7.1850, ov. Nieuwe Pekela 14.9.1911, in 1892 arbeider te Blijham. Hij tr. Wedde 14.5.1880 met Klaassiena Hollé, geb. Blijham 5.6.1854, ov. Nieuwe Pekela 17.1.1937 (zie de gezamenlijke grafsteen aldaar), d.v. Kristiaan Hollé (arbeider) en Geessien Mulder, die 10.12.1853 te Wedde getrouwd zijn. In mei 1897 verhuisden zij van de gem. Wedde naar Nieuwe Pekela. Kinderen Mellema, geb. in de gem. Wedde:
1. Jan Jan, geb. Blijham 27.12.1880, ov. Morige 10.12.1888.
 2. Christiaan, geb. Blijham 4.1.1884, zie V 1.
 3. Sirtjo, geb. Blijham 4.1.1884, zie V 2.
 4. Berent, geb. Morige 25.8.1885, zie V 3.
 5. Reint, geb. Morige 14.8.1887, zie V 4.
 6. Gezien, geb. Morige 13.2.1890, zie V 5.
 7. Sophia, geb. Blijham 20.8.1892, zie V 6.
 8. Jan Hendrik, geb. Hoorn 22.10.1895, zie V 7.
- V 1 Christiaan Mellema (IV 1.2), landarbeider, geb. Blijham 4.1.1884, tr. Nieuwe Pekela 11.5.1918 met Jantje Stutvoet, geb. Nieuwe Pekela 23.12.1893, d.v. Pieter Stutvoet (arbeider) en Willemetje Nap, die 6.7.1889 ald. getrouwd zijn. Kinderen Mellema, geb. te Nieuwe Pekela:
1. Klaassiena, geb. 2.9.1918, ov. ald. 10.3.1920.
 2. Pieter, geb. 5.4.1921, zie VI 1.
- V 2 Sirtjo Mellema (IV 1.3), geb. Blijham 4.1.1884, ov. Emmen 31.12.1970, tr. Veendam 30.11.1912 met Fransina Sjabbens, geb. Tripscompagnie (Muntendam) 29.12.1884, ov. Emmen 20.9.1968, d.v. Pieter Sjabbens en Grietje Porringa, die 23.6.1877 te Muntendam trouwden. Zij hadden 2 kinderen Mellema te Veendam:
1. Hilko, geb. 16.2.1918.
 2. Grietje Maria, geb. 18.1.1921.
- V 3 Berent Mellema (IV 1.4), geb. Morige 25.8.1885, ov. Winschoten 12.10.1973, elektricien, tr. I Nieuwe Pekela 25.5.1918 met Willemina Afina Spelde, geb. ald. 6.11.1893, ov. ald. 8.1.1919, d.v. Rikkert Spelde (tolpachter) en Trijntje Bellinga; tr. II Nieuwe Pekela 25.5.1923 met Jantje Ensing, geb. Groningen 27.2.1902, d.v. Frederik Ensing en Sieka van de Werf. Kinderen Mellema uit het 2e huwelijk te Nieuwe Pekela:
1. Hilko Frederik, geb. 1.4.1924, zie VI 2.
 2. Frederik, geb. 9.5.1928.
 3. Christiaan Sirtjo, geb. 16.1.1933, zie VI 3.
- V 4 Reint Mellema (IV 1.5), geb. Morige 14.8.1887, schildersbedrijf te Winschoten "firma R. Mellema en zonen", tr. Termunten 12.6.1909 met Grietje Kruiger, geb. Woldendorp 14.2.1880, ov. Winschoten 21.1.1964, d.v. Roelf Kru(i)ger (arbeider) en Hindrikje Vleeschhouwer, die 4.11.1863 te Termunten trouwden. Te Winschoten 3 kinderen Mellema:
1. Hilko Jan, geb. 2.8.1910, ongehuwd, huisschilder.
 2. Hendrik Roelof, geb. 19.11.1911, zie VI 4.
 3. Roelof Klaas, geb. 7.4.1919, zie VI 5.
- V 5 Gezien Mellema (IV 1.6), geb. Morige 13.2.1890, tr. Wedde 3.2.1917 met Jan Holtkamp, geb. Lutjeloo (Wedde) 12.2.1884, schilder, z.v. Jacob Holtkamp (verver) en Katrina Waanders, die 29.11.1882 te Wedde getrouwd zijn: In Wedde 2 kinderen:
1. Klazina Katrina Holtkamp, geb. Lutjeloo 24.7.1918.
 2. Katrina Jantje Holtkamp, geb. Lutjeloo 24.2.1926, ov. Blijham 29.7.1973, ongehuwd.
- V 6 Sophia Mellema (IV 1.7), geb. Blijham 20.8.1892, ov. 25.6.1973, tr. Nieuwe Pekela 30.9.1920 met Pieter Lesterhuis, kommies rijksbelastingen, geb. Woldendorp 21.11.1890, ov. Amsterdam 1.12.1958, z.v. Ento Lesterhuis (ijzersmid) en Trijntje Stikker, die 7.7.1888 te Nieuwolda zijn getrouwd. Kinderen Lesterhuis:
1. Ento Lesterhuis, geb. Wedde 1.4.1921.
 2. Klazina Lesterhuis, geb. Vlagtwedde 31.3.1928.
- V 7 Jan Hendrik Mellema (IV 1.8), geb. Hoorn 22.10.1895, huisschilder, tr. Wildervank 14.4.1921 met Henderika Jantina Aagina Mulder, geb. Dortmund (Dld.) 8.10.1898, ov. Delfzijl 17.1.1973, d.v. Teko Kornelis Mulder en Aagina Kam-

Het pand van de
fa. R. Mellema en Zn.
Hoogstraat 34 te
Winschoten.

Grietje Kruiger en

Reint Mellema (V 4)

pinga. Zij verhuisden in augustus 1972 van Nieuwe Pekela naar Wagenborgen.

Te Nieuwe Pekela 5 kinderen Mellema:

1. Klaassiena Aagina, geb. 11.1.1922, zie VI 6.
2. Aagina Henderika, geb. 2.11.1924, zie VI 7.
3. Geessien Sophia, geb. 1.8.1927, zie VI 8.
4. Thea Kornelia, geb. 3.3.1933, zie VI 9.
5. Hilko, geb. 15.10.1934, zie VI 10.

VI 1 Pieter Mellema (V 1.2), geb. Nieuwe Pekela 5.4.1921, boekhouder, tr. Veendam 28.3.1947 met Jantje Kostwinder, geb. Veendam 16.9.1922, d.v. Lammert Kostwinder en Wilhelmina Dijk.

Kinderen Mellema:

1. Christiaan, geb. Winschoten (z.) 6.10.1947, boekhouder, tr. Nieuwe Pekela 18.12.1969 met Geertruida Davids, geb. ald. 30.12.1948, d.v. Jakobus Davids en Grietje Janna Draijer. Kinderen Mellema:
 - a. Margaretha Jeanette, geb. Winschoten (z.) 11.6.1970.
 - b. Petra, geb. Nieuwe Pekela 10.10.1971.
2. Lammert, geb. Nieuwe Pekela 2.12.1950.

VI 2 Hilko Frederik Mellema (V 3.1), geb. Nieuwe Pekela 1.4.1924, elektricien, installateur, tr. Midwolda 29.12.1948 met Menna Harmina Jonker, geb. Midwolda 30.5.1924, d.v. Hendrik Jonker en Wupke Gremmer.

Kinderen Mellema:

1. Jantje Berendina, geb. Veendam 19.5.1950.
2. Wubbina Henderika, geb. Nieuwe Pekela 6.5.1954.

VI 3 Christiaan Sirtjo Mellema (V 3.3), geb. Nieuwe Pekela 16.1.1933, boekhouder, tr. Veendam 20.7.1960 met Aaltje Jetta Fennechiena Koster, geb. Veendam 6.3.1937, d.v. Evert Koster en Jacoba Merema.

Kinderen Mellema:

1. Berent, geb. Oude Pekela 7.3.1962, ov. Winschoten 21.5.1965.
2. Evert, geb. Veendam 28.9.1964.
3. Berent, geb. Winschoten 14.9.1967.
4. Jakob, geb. Stadskanaal 14.4.1972.

VI 4 Hendrik Roelof Mellema (V 4.2), geb. Winschoten 19.11.1911, huisschilder, zie bij V 4, tr. Winschoten 25.8.1949 met Petronella Voorbraak, geb. ald. 4.10.1920, d.v. Marinus Petrus Voorbroek (onderluitenant van politie) en Johanna Christina Mulder, die 4.9.1919 te Winschoten trouwden.

Kinderen Mellema te Winschoten:

1. Reint Marinus Hendrik, geb. 7.3.1950.
2. Elizabeth Johanna Petronella, geb. 6.7.1956.

VI 5 Roelof Klaas Mellema (V 4.3), geb. Winschoten 7.4.1919, huisschilder, zie bij V 4, tr. Winschoten 24.12.1948 met Harmanna Bohle, geb. ald. 13.2.1923, d.v. Hendrik Bohle (koopman, ov. Winschoten 12.2.1972) en Marchien Bergman, die

25.5.1922 te Winschoten in het huwelijk traden.

Kinderen Mellema te Winschoten:

1. Reint Hilko, geb. 3.1.1950.
2. Marchien Grietje, geb. 25.2.1954.
3. Wilma Paulien, geb. 20.11.1963.

- VI 6 Klaassiena Aagina Mellema (V 7.1), geb. Nieuwe Pekela 11.1.1922, tr. ald. 15.4.1946 met Jelis Frederik Hesse, winkel-inspecteur, geb. Onstwedde 15.11.1916, z.v. Jan Hesse (procuratiehouder) en Elsiëna Roelfina Jasper.
- VI 7 Aagina Henderika Mellema (V 7.2), geb. Nieuwe Pekela 2.11.1924, tr. ald. 20.3.1947 met Geert van der Laan, rayoncommandant rijkspolitie, geb. Scheemda 4.7.1921, z.v. Daniël van der Laan en Wesselina Hilchiena Smith. Zij verhuisden febr. 1967 van Nieuwe Pekela naar Wagenborgen.
- VI 8 Geessien Sophia Mellema (V 7.3), geb. Nieuwe Pekela 1.8.1927, tr. ald. 4.6.1952 met Harmannus van der Laan, accountant, geb. Oude Pekela 26.1.1928, z.v. Harm van der Laan en Harmanna van Groenenbergh.
- VI 9 Thea Kornelia Mellema (V 7.4), geb. Nieuwe Pekela 3.3.1933, tr. ald. 6.11.1957 met Jan Kort, filiaalhouder te Amsterdam, geb. Onstwedde 23.7.1931, z.v. Jacob Kort (magazijnchef) en Hadewich Meinders.
- VI 10 Hilko Mellema (V 7.5), schilder, geb. Nieuwe Pekela 15.10.1934, tr. Meeden 26.6.1956 met Berendina Lesterhuis, geb. Meeden 29.4.1936, d.v. Pieter Lesterhuis en Jantje Berendina Bonder.
- Kinderen Mellema:
1. Jan Hendrik, geb. Veendam 4.2.1957.
 2. Pieter, geb. Veendam 22.2.1959.
 3. Teko Kornelis, geb. Nieuwe Pekela 17.2.1961.
 4. Harmannus Jelis Geertjan, geb. Nieuwe Pekela 11.3.1962.
 5. Hilko, geb. Nieuwe Pekela 17.6.1963.
 6. Jans Bonder, geb. Nieuwe Pekela 5.10.1968.

Tak B.

- II 2 Albert Wubbelts (Mellema) (I.3), ged. Wedde 16.12.1764, ov. Morige 25.2.1817 (als "Albert Wubbes", zonder geslachtsnaam), arbeider, tr. Blijham 9.12.1792 met Antje Harms, ged. Blijham 1.11.1767, ov. ald. 24.6.1843 (als Antje Harms de Jonge), d.v. Harm Martens en Janna Berents.
- Kinderen Mellema:
1. Wubbelt, geb. 27.2./ged. Blijham 8.3.1793, ws. jong ov.
 2. Harm, geb. 27.2./ged. Blijham 8.3.1793.
 3. Janna, geb. Blijham 17.1.1796, zie III 2.
 4. Harm, geb. Blijham 28.1.1798, "wegens de verre afstand en het slechte jaarsaizoen, behorende onder Wedde", ws. jong ov.
 5. Eke, ged. Wedde 29.6.1800.
 6. Harmke, ged. Wedde 13.6.1802, zie III 3.

7. Albertje, ged. Wedde 26.10.1803, zie III 4.

8. Wubbelt, ged. Wedde 6.7.1806, zie III 5.

9. Jan, ged. Wedde 11.9.1808, zie III 6.

10. Marten, geb. 28.9, ged. Wedde 14.10.1810, ov. 26.4.1811.

- III 2 Janna Alberts Mellema (II 2.3), geb. 12.1, ged. Blijham 17.1.1796, ov. Midwolda 3.9.1844, tr. ald. 19.10.1815 met Berent Dieterts Kok, dagloner, ged. Winschoten 21.5.1786, ov. Midwolda 28.1.1855, z.v. Dietert Egberts (dagloner) en Anna Wiltes, die 28.11.1783 te Winschoten gehuwd waren.
- III 3 Harmke (II 2.6), ged. Wedde 13.6.1802, tr. I Finsterwolde 16.5.1821 als Harmke Albers met Hendrik Jans Klooster, boerenknecht, geb. Muntendam 25.5, ged. Zuidbroek 2.6.1799, ov. Finsterwolde 21.8.1827, z.v. Jan Fridriks (begr. Zuidbroek 24.7.1802, arbeider) en Grietje Berents; zij tr. II Finsterwolde 24.7.1835 als Harmke Alberts Mellema met Jan Konraads Niekamp, boerenknecht te Kloosterholt (Scheemda), ald. geb. 9.4.1811, z.v. Konraad Christjaans Niekamp (arbeider, van Bergholthausen in Brandenburg) en Geesijn Harms Drost (ov. Eexta 16.12.1814).
- III 4 Albertje (Alberts) Mellema (II 2.7), ged. Wedde 26.10.1803, ov. Midwolda als weduwe 26.1.1864, tr. Nieuwolda 30.4.1836 met Sjabbo Harms Braam, ged. Opwierde 1.5.1803, boerenknecht te Nieuwolda, schutter van den eersten ban, z.v. Harm Redmers Braam (wagenaar) en Hillechien Sjabbes Roelfsema.
- III 5 Wubbelt (Alberts) Mellema (II 2.8), geb. Morige 23.6, ged. Wedde 6.7.1806, boerenknecht, later landbouwer Ossedijk, tr. Wedde 20.3.1841 met Geertje Geerts Dijkhuis, landbouwster te Vriescheloo, geb./ged. ald. 22/30.11.1806, ov. Ossedijk (Wedde) 14.12.1888, d.v. Geert Roelfs Dijkhuis (landbouwer) en Aaltje Gerrits, die 20.6.1802 te Vriescheloo getrouwd zijn.
- Kinderen Mellema geb. te Wedderheide:
1. Aaltje, geb. 25.12.1843, ov. ald. 28.12.1843.
 2. Aaltje, geb. 26.11.1844.
 3. Albert, geb. 11.4.1850, zie IV 2.
- III 6 Jan (Alberts) Mellema (II 2.9), geb. 22.8, ged. Wedde 11.9.1808, boerenknecht te Oostwold, tr. Midwolda 6.5.1837 met Jantje Harmannus Jansing, geb. Midwolda 13.12.1813, ov. Eexta (Scheemda) 17.10.1839, d.v. Harmannus Antoons Jansing (kleermaker) en Geertruida Jans Olgerts (winkelierse).
- Dochter Mellema, geb. gem. Scheemda:
1. Geertruida, geb. Eexta 18.3.1838.
- IV 2 Albert Mellema (III 5.3), geb. Wedderheide 11.4.1850, ov. Wedde 30.7.1907, landbouwer Ossedijk, vrachtrijder, tr. Wedde 17.3.1880 met Gepke Houwen, geb. Blijham 1.5.1859, ov. Wedde 12.12.1933, d.v. Boele Houwen (landbouwer) en Talligje

Boeles Mulder, die 18.5.1853 te Wedde trouwden.

Kinderen Mellema in de gem. Wedde:

1. Geertje, geb. 4.1.1882, tr. Wedde 11.4.1892 met Heiko Sterrenberg, smid, geb. Oude Pekela 2.11.1884, z.v. Pieter Sterrenberg (landbouwer) en Willemina Middel, die 9.10.1884 ald. in het huwelijk traden.
2. Boelo, geb. Ossedijk 25.1.1886, zie V 8.
3. Wubbelt, geb. Ossedijk 21.8.1888, zie V 9.
4. Tullenus, geb. Ossedijk 21.8.1888, ov. Wedderheide 19.3.1891.
5. Talje, geb. Wedderheide 6.12.1891.
6. Maria, geb. Wedderheide 29.6.1894.
7. Albertje, geb. Wedderheide 2.5.1897.

V 8 Boelo Mellema (IV 2.2), geb. Ossedijk 25.1.1886, ov. Wedde 25.7.1953, landbouwer, tr. Wedde 22.2.1913 met Albertje van der Veen, geb. Wedde 22.4.1883, ov. Zuidlaren 26.6.1954, d.v. Evert van der Veen (landbouwer) en Grietje Hazelhoff.

Kinderen Mellema te Wedderheide:

1. Grietje, geb. 24.4.1916, tr. Wedde 22.3.1943 met Geert Super, landbouwer, geb. Odoorn 2.5.1918, z.v. Henderikus Super en Annigje Leggedoor. Zij verhuisden in 1955 van Wedde naar Ulrum.
2. Geertje, geb. 18.4.1917, tr. Wedde 7.5.1946 met Hendrik Siebring, geb. Borger 30.8.1913. Zij ging in 1946 naar Anloo.
3. Gepke, geb. 9.9.1920, tr. Wedde 16.6.1952 met Geert Jan Bessembinders, geb. Wedderveer 11.5.1918, landbouwer ald., z.v. Willem Bessembinders (landbouwer) en Katharina Maria de Boer.

V 9 Wubbelt Mellema (IV 2.3), geb. Ossedijk 21.8.1888, ov. Blijham 23.10.1973, kleermaker, tr. I Wedde 16.5.1914 met Frouwina Strobos, geb. Lutjeloo 5.2.1892, ov. Groningen 29.3.1926, d.v. Kristiaan Strobos (kleermaker) en Elzina Margaretha Alting; tr. II Wedde 10.12.1946 met Derktje Kruise, geb. Bellingwolde 30.4.1891, d.v. Albertus Kruise (dagloner) en Albertje Klaver.
Geen kinderen.

Hendriktje Vleeschhouwer
(zie V 4).

door G.W. Nanninga

Groningen heeft in de geschiedenis van de Nederlandse scheepvaart steeds een belangrijke plaats ingenomen. De Groninger kustvaartuigen vormen ook nu nog een voornaam bestanddeel van de nationale vloot; het aantal Groningers onder de Nederlandse zeelieden was en is nog altijd aanzienlijk. Ruim honderd jaar geleden was het Groninger aandeel in de Nederlandse zeevaart nog groter dan tegenwoordig het geval is. In 1858 bijvoorbeeld waren er van de bijna 2400 schepen, die onder Nederlandse vlag voeren, ruim 1000 uit de provincie Groningen. Het ligt dan ook voor de hand, dat de zeevaart zijn stempel heeft gedrukt op het leven in deze provincie en vooral in de Veenkoloniën, de bakermat van de Groninger scheepvaart.

In de eerste plaats is, als een gevolg van de scheepvaart de Groninger scheepsbouw te noemen. Alleen Hoogezand had honderd jaar geleden al 19 scheepstimmerwerven, Veendam had er 8, Oude Pekela, Wildervank en Sappemeer ieder 7. In zijn artikelenreeks "Scheepsbouwers in de Groninger Veenkoloniën" geeft Mr. J.P.A. Wortelboer in dit tijdschrift een interessant overzicht van de families, die zich, vaak van vader op zoon, met deze tak van nijverheid bezig hielden.

Een ander gevolg van de Groninger zeevaart was de stichting van de zeevaartscholen in Groningen (1797), Veendam (1855), Delfzijl (1856) en Schiermonnikoog (1872). Reeds in de tweede helft van de 18de eeuw werd in de Veenkoloniën een begin gemaakt met zeevaarkundig onderwijs. Bekwame schoolmeesters onderwezen de jonge zeelieden in de wiskunde en stuurmanskunst. Uit deze, voor die tijd uitmuntend opgeleide jongelui kwamen later bekende zeevaardersfamilies voort als de Duintjers, de Hazewinkels, de Jonkers, de Potjers en de Potjewijds. Dan waren er nog de zeemanscolleges, verenigingen van kapiteins, in Groningen dikwijls kapitein-eigenaars, die als opvolgers van de vroegere schippersgilden beschouwd kunnen worden. Ze werden opgericht om het belang van de zeelieden in de ruimste zin van het woord te dienen en dat wel in de eerste plaats op het gebied van verzekering. De zeeman was namelijk, vanwege de grote gevaren die aan zijn beroep verbonden waren, uitgesloten van deelneming in de levensverzekerings-sociëteiten; de colleges trachtten door het oprichten van weduwen- en wezenfondsen in dit gebrek aan zekerheid te voorzien. Ook het onderling waarborgen voor een bepaalde uitkering bij verlies van schepen behoorde tot de taak der colleges. Op ander terrein waren ze eveneens actief; het zeevaartonderwijs werd bevorderd, diverse onderzoekingen, bijvoorbeeld op het gebied van de meteorologie werden gesteund, bij de betreffende instanties werd gepleit voor aanleg, verbetering en onderhoud van bepaalde vaarwegen.

Het oudste zeemanscollege "De Blaauwe Vlag" te Amsterdam werd 14 maart 1795 opgericht; het heeft maar een kort bestaan gehad en werd opgevolgd door het Amsterdamse College (thans Koninklijk College) "Zeemanshoop", het enige college, dat met "De Groninger Eendracht" tot op de huidige dag bleef voortbestaan. Het beschikt over een uitgebreide maritieme bibliotheek met leeszaal, bevordert de wetenschappelijke zeevaart en stelt beurzen en prijzen ter beschikking. De activiteiten van "De Groninger Eendracht" richten zich thans voornamelijk op de belangen van de kleine handelsvaart.

De colleges bestonden in de regel uit twee soorten leden: in de eerste plaats "gewone", "ordinaire" of "effectieve" leden, dat waren de zeevarenden, en verder de "buitengewone", "extra-ordinaire" of "honoraire" leden, dat waren meestal vooraanstaande ingezetenen van de plaats waar het college was gevestigd en binnen- en buitenlandse zaken relaties zoals bijvoorbeeld handelsagenten en scheepsmakelaars, die door de bijdragen, die zij, evenals de gewone leden, betaalden, het werk van het college steunden.

De leden kwamen, vooral in de wintermaanden, wanneer het merendeel van de schepen binnen was, regelmatig bijeen; er werd dan van gedachte gewisseld over schip en vaart en soms werd er een lezing gehouden over een nautisch onderwerp. Eens per jaar, meestal in januari, kort voor het uitvaren, was er een zogenaamde "hoofdvergadering". Dit was een feestelijke bijeenkomst, waarbij ook de dames, die bij zo'n gelegenheid "onder hun beste tuig lagen" aanwezig waren. Er waren dan verschillende sprekers. Vaak werd er een predikant uitgenodigd om een lezing te houden over een of ander stichtelijk onderwerp, een kapitein besprak een zeevaartkundig probleem en verder werden er gedichten en "stukjes" voorgedragen, die gedurende de lange reizen aan boord in elkaar waren gezet en waarmee doorgaans veel succes werd geoogst. Aan het eind van deze genoeglijke avonden werd de zeelieden een "goede vaart en behouden thuiskomst" in het nieuwe seizoen toegewenst.

Om een indruk te geven van hetgeen er tijdens zo'n "hoofdvergadering" aan lezingen, voordrachten en dergelijke gehouden werd, volgt hier het verslag van een vergadering uit het notulenboek (1851-1887) van het zeemanscollege "De Harmonie" te Wildervank.

1868 Dingsdag den 14. January 's avonds 7 uur de Hoofdvergadering van 't Zeemans College Harmonie in de zaal van R. Rijkens geopend. Tot spreker is opgetreden, den WelEerwaarde Zeergeleerde Heer Ds. Aldershoff van Kielwindeweer. Na een korte voorafpraak had zijne Edele tot Inleiding een kinderdichtje van van Alphen (Jantje wou eens pruimen plukken, enz.) verdeeld in 5 punten toegepast op het menselijk leven.

ten eersten Over de begeerlijkheid van Jantje.

ten tweeden Jantjes overlegging.

ten derden Flinke besluit van Jantje.

ten vierden Ontmoeting van Jantje.

ten vijfden Beloning voor Jantje.

tot slot een woord van Afscheid aan de Zeelieden.

Bijdragen

ten eersten Door den WelEerwaarden Zeergeleerde Heer Ds. Huizinga een Gedicht (getiteld) Een kind gered. Voorgevallen in 1861 bij een overstroming veroorzaakt door opeenhooping van Ijs.

ten tweeden Door den WelEdel Zeergeleerde Heer Notaris Vroom. Een Gedicht (getiteld) Het doode Paard (van Hoffdijk) alsmede een gedicht (get.:) des Zangers min (van Pipaatje). [= Piet Paaltjens]

ten derden Door den WelEdele Heer Meester Kemper. Een gedicht get.: Sint Antonies Preek voor de visschen (door M.A. Bogaers).

ten vierden Door Kapt. K. Parrel. Een dichtstukje (getiteld) Een Predikantsberoeping, voorgevallen in Gelderland.

ten vijfden Tot slot door den President L. Thaden een eigengemaakt dichtstukje (get.:) Een blik op het lot des levens, waarna de vergadering met het zingen van het 43 st. Gezang, het eerste en laatste vers; na een genotvolle avond is gescheiden.

Andere voordrachten, op dergelijke bijeenkomsten ten beste gegeven, gingen o.m. over De Starrenhemel (1852), Het Dierenrijk (1853), Nieuw Zeeland (1854), Babylon en Ninivé (1856), Admiraal de Ruyter (1857). De stoom de zegepraal van het menselijk vernuft (1858), Pompeji en Herculanium (1864), De Russische Regtspraak (eveneens 1864); minder serieus lijken; Berend bij de wiege met het kind in de arm (1857), De Filosofische eijeren (1858) en niet te vergeten in 1856: Hou dat Jan an zien Zaar komen is, voorgedragen door "de Heer Rein- ders, opzigtcr van Stadsvenen", een zoon van de auteur Mr. Sinco Reynders (1793-1873).

Naar buiten trokken deze vergaderingen onder andere de aandacht doordat men op dergelijke feestdagen in de havenplaatsen, op straffe van boete, de collegevlag moest hijsen op de voor de wal liggende schepen. Zogenaamde vlagge-kapiteins controleerden of aan deze verplichting werd voldaan.

De vlaggen van de zeemanscolleges werden natuurlijk niet alleen bij festiviteiten uitgehangen, ze hadden tijdens de vaart een groot practisch nut. Waarschijnlijk waren ze van een eenvoudiger uitvoering dan de producten die tegenwoordig door de vlaggenindustrie geleverd worden; ze waren echter van deugdelijke kwaliteit en duidelijk te herkennen. Deze zogenoemde nummer-, kapiteins- of signaalvlaggen (niet te verwarren met seinvlaggen!), die ongeveer twee bij drie meter groot waren, woelen in de regel in de voortop, het bovenste deel van de voorste mast, de fokkemast genoemd, soms echter van de achterste mast, de zogenaamde bezaansmast. Ze waren voorzien van het nummer waaronder de betreffende kapitein bij zijn college stond geregistreerd, een persoonlijk nummer dus. Hierdoor wist men, bij ontmoetingen op zee, met wie men te doen had en kon men elkaar rapporteren bij de reders en haveninstanties, iets wat in die tijd, toen er nog geen draadloze telegrafie e.d. bestond, van groot belang was.

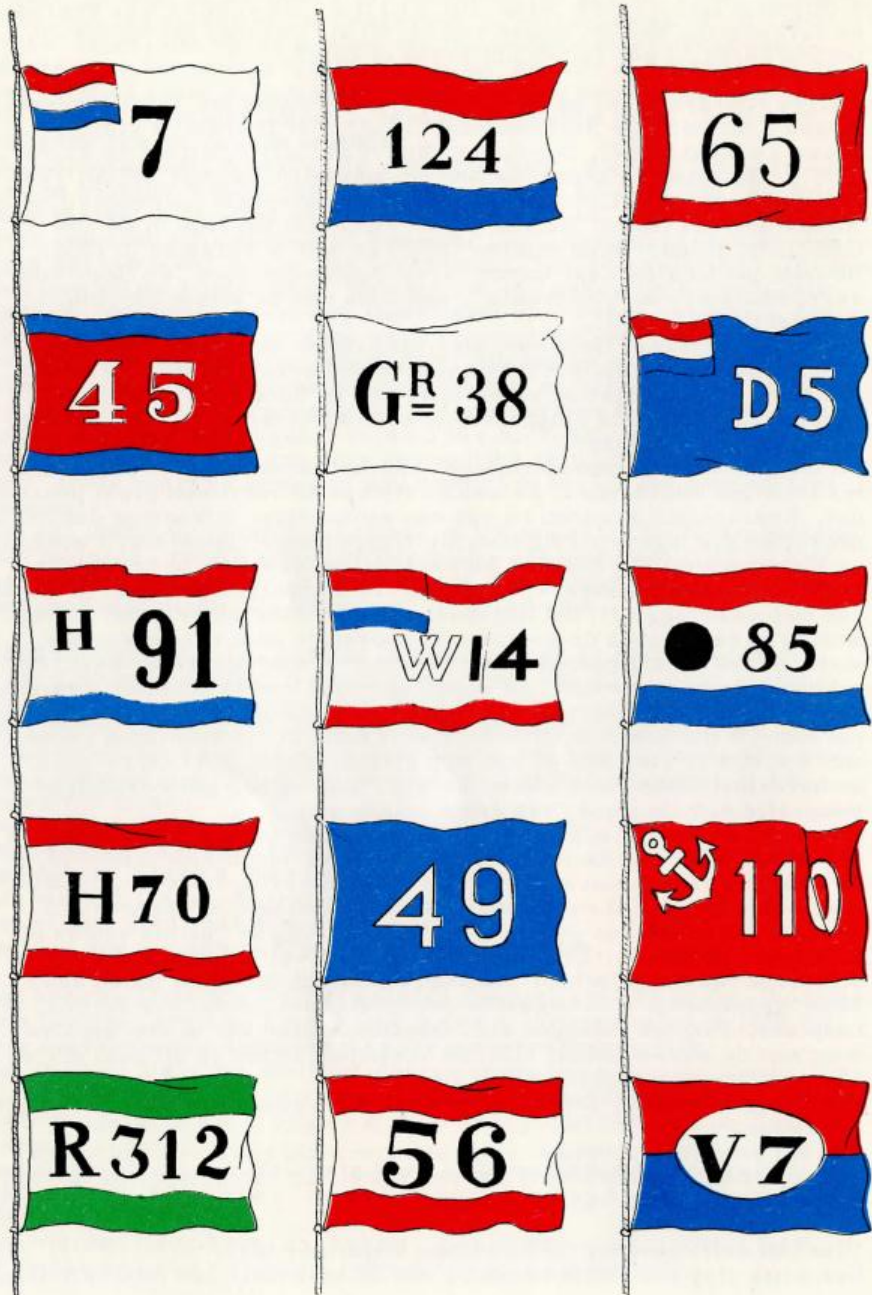
Op de, vaak fraaie, sloopsschilderijen uit de vorige eeuw, waarvan vooral het werk van de Amsterdamse schilder Jacob Spin (1806-1875) de aandacht trekt, ziet men dikwijls de nummervlag in de mast van de afgebeelde fregat- of volschepen, barken, brikken, schoeners e.d. waaien. Dit is ook het geval op de gouaches van de "picola scuola di posilippo" te Napels. Een schip lag daar nauwelijks afgemeerd, of de schilders van deze "school" kwamen reeds aan boord en boden hun, soms gedeeltelijk voorberewte conterfeitsels, veelal met succes, te koop aan. Tuigage, vlaggen e.d. moesten echter wél in overeenstemming met de werkelijkheid zijn, de zeelieden waren op dit punt erg op nauwkeurigheid en duidelijkheid gesteld!

Het spreekt vanzelf, dat het buitenland dit systeem van nummervlaggen ook kende.

Aan het eind van dit artikel volgt een overzicht van de belangrijkste zeemanscolleges in ons land met de vermelding van de oprichtingsdata en een beschrijving van hun vlaggen.

"Tot Nut der Zeevaart" te Veendam, opgericht 1817.

Een witte vlag met zwart nummer, aan de bovenhals een rood-wit-blauw

kanton, een zgn. "Hollandsch" of "Nederlandsch hoekje" (bovenste rij links).

"De Trouw" te Oude Pekela, opgericht 1851.
Een rood-wit-blauwe vlag met in de iets bredere witte baan een zwart nummer (bovenste rij midden).

"Voorzorg" te Nieuwe Pekela, opgericht 1831.
Een witte, rood omrande, vlag met zwart nummer. Deze vlag komt ook als wimpel, driehoekig dus, voor (bovenste rij rechts).

"De Vooruitgang" te Sappemeer, opgericht 1827.
Een rode vlag met wit nummer en boven en beneden een smalle blauwe baan (tweede rij links).

"De Groninger Eendragt" te Groningen, opgericht 1830.
Een witte vlag met de letters GR en het nummer in zwart (tweede rij midden).

"De Vereeniging" (oorspr. "Uit Liefde") te Delfzijl, opgericht 1831.
Een blauwe vlag, met rood-wit-blauw kanton aan de bovenhals, voorzien van een D en nummer, beide in wit (tweede rij rechts).

"Zeemans-Voorzorg" te Harlingen, opgericht 1851.
Een witte vlag met de letter H en het nummer in zwart; boven een smalle rode, beneden en smalle blauwe baan (derde rij links).

"De Harmonie" te Wildervank, opgericht 1839.
Een witte vlag met boven en beneden een smalle rode baan; aan de bovenhals een rood-wit-blauw kanton; in het witte veld een gele letter W en een zwart nummer (derde rij midden).

"De Herkenning" te Schiermonnikoog, opgericht 1859.
Een rood-wit-blauwe vlag met in de iets bredere witte baan een zwarte bal voor een zwart nummer (derde rij rechts).

"De Goede Bedoeling" te Den Helder, opgericht ca 1850.
Een gele vlag met boven en beneden een smalle rode baan; in het geel een zwarte H en een zwart nummer (vierde rij links).

"De Blaauwe Vlag" te Amsterdam, opgericht 1795.
Een blauwe vlag met wit nummer (vierde rij midden).

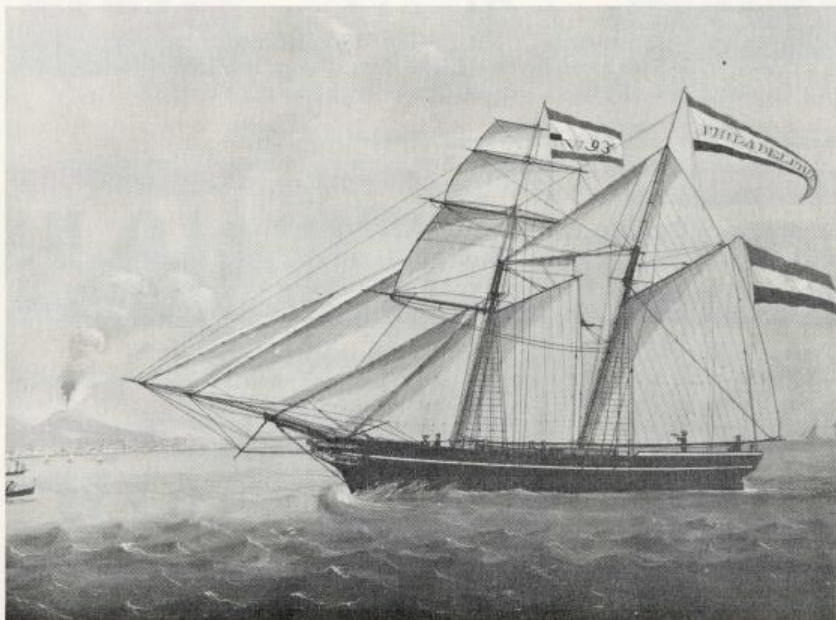
"College Zeemans hoop" te Amsterdam, opgericht 1822.
Een rode vlag met wit nummer; aan de bovenhals een wit anker (vierde rij rechts).

"Maatschappij tot Nut der Zeevaart" te Rotterdam, opgericht 1819.
Een groen-wit-groene vlag met in de witte baan een R en het nummer, beide in zwart (onderste rij links).

"Tot Nut van Handel en Zeevaart" te Dordrecht, opgericht 1818.
Een rood-wit-rode vlag met in de witte baan een zwart nummer (onderste rij midden).

"Het Vlaardinger Collegie" te Vlaardingen, opgericht 1851. Een twee-banige vlag, boven rood, beneden blauw; in het midden een wit ovaal met daarin een zwarte V en een zwart nummer (onderste rij rechts).

Wie iets meer over de Groninger zeevaart in de 19e eeuw wil weten, kan dit o.a. vinden in het boek, dat onder deze titel verscheen van de hand van Dr. P. J. van Herwerden en in het gedenkboek van "De Groninger Eendracht"; beide werken bevinden zich, evenals het hierboven genoemde notulenboek van de "Harmonie" te Wildervank, in de bibliotheek van het Noordelijk Scheepvaartmuseum te Groningen. Voor een praktische kennismaking met deze materie is een bezoek aan dit museum zeer aan te bevelen.

Topzeilschoener "Philadelphia" groot 155 ton, gebouwd 1857 bij I.A. Hooites te Hoogezand, varende in de Golf van Napels met op de achtergrond de Vesuvius. Kapt./eig. A.R. Wirtjes van Wildervank, ingeschreven bij het zeemanscollege "Harmonie" aldaar onder nr. 93. Naast de nationale- en de naamvlag voert het vaartuig de vlag van bovengenoemd college. Gouache van de "Piccola scuola di posilippo", hangende in het Noordelijk Scheepvaartmuseum te Groningen. (Posilippo = buurt in Napels)

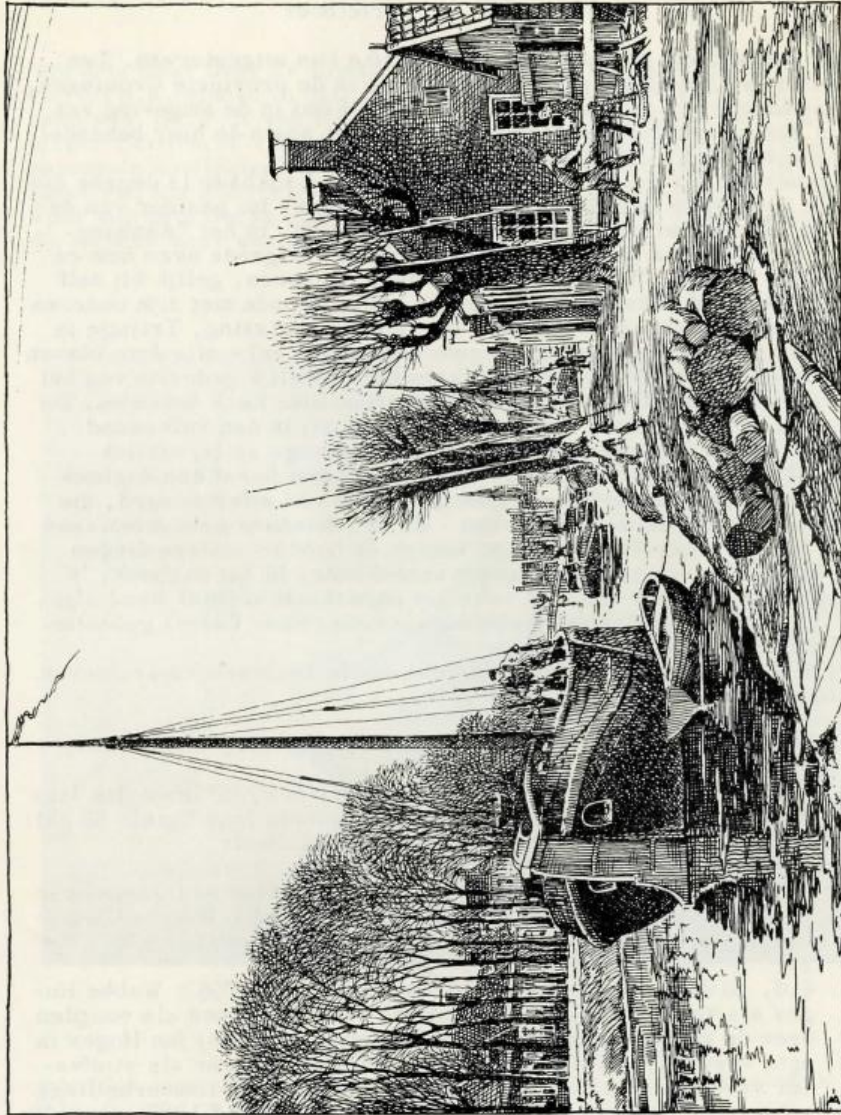
GENEALOGIE LANKHAAR

door Mr J.P.A. Wortelboer

Het hier behandelde geslacht is in mannelijke lijn uitgestorven. Ten tijde van de volkstelling in 1947 woonden er in de provincie Groningen geen naamdragers Lankhaar. In de 18e eeuw komt in de omgeving van Utrecht een gelijknamig geslacht voor, dat niet zoals de hier behandelde familie van R.K. origine is.

De in generatie IIb onder 6 genoemde Gerardus Lankhaar is degene die de ruzie rondom de benoeming van pastoor Hamers tot pastoor van de parochie Kleinemeer in 1799 te boek heeft gesteld. In het "Aanhangsel" bij de "Historia Sapmeeriensis" wordt het volgende over hem en zijn familie gezegd: "Deze Gerrit Lankhaar, geboren, gelijk hij zelf heeft opgeteekend, den 28sten Augustus 1775, woonde met zijn ouderen broeder Jan en zijn zuster Trijntje (dit is een vergissing, Trijntje is zijn nicht, terwijl Engeltje zijn ongehuwde zuster is) - alle drie bleven ongehuwd - ter plaatse, waar zich thans het oostelijk gedeelte van het plein vóór de nieuwe kerk en het presbyterium dier kerk bevinden. De Lankhaars, "steunpilaren van de kerk" gelijk zij in den volksmond heetten, stonden algemeen bekend als zeer ernstige en bij uitstek waarheidlievende menschen. Gerrit bovengenoemd bezat een dagboek in folio-formaat, waarin hij een menigte zaken van allerlei aard, die hem merkwaardig genoeg toeschenen - de voornaamste gebeurtenissen uit zijn leven, recepten voor zieke koeien en hondert andere dingen - in bonte mengeling achter elkander opteekende. In dat dagboek, 't welk later aan pastoor Tusveld voor het parochiaal archief werd afgestaan, komt ook de bedoelde geschiedenis voor, door Gerrit gedeeltelijk zelf meegemaakt". Tenzij anders vermeld, zijn de gegevens uit de rechterlijke archieven gehaald uit R.A. IV t.

- I. Jan Jansen Lankhaÿr, huwt Sappemeer 19 jan. 1716 Maria Jans, van Haren (Duitsland).
d.d. 25 febr. 1733 (akte geregistreerd 16 mei 1739) lenen Jan Jans (in de index staat: Jan Jans Lankhaar) en Maria Jans Egtel: 50 gld: van de E. Derk Douwes en Nieltien Idtskes Echtel:
Uit dit huwelijk:
 1. Hermannus Jans Lankhaar, huwt als weduwnaar van Sappemeer 15 jan. 1752 ald. met Martje Meeuwes, wed^e Jan Hugo's (Feeburg), van Sappemeer (zie voor Feeburg: Gruoninga 1974, no. 2).
d.d. 26 dec. 1755 (akte geregistreerd 5 jan. 1756): Wabbe Huges als voormond, Roelf Geerts en Wilm Woestman als voogden over de minderjarige kinder van Martjen Meus bij Jan Huges in egte verwekt, , voorts Harmannus Lankhaar als stiefvader verkopen een behuisinge met een schuure en timmerhellinge gelegen in Sappemeer op no 28 Litt: A:B: voor f 1287 car: gld: aan Meus Jans en Hillegien Jans.
 2. Jannes Jans Lankhaar, volgt IIa.
 3. Willem Jans Lankhaar, volgt IIb.

*Mast- en blokmakerij Hulsebos aan het Winschoterdiep ca 1875
Pentekening Nico Bulder (1898-1964)*

- IIa Jan Jans Lankhaar, van Sappemeer; sloopstimmerman, huwt Sappemeer 4 okt. 1744 Trijntje Jurriens, van Pekel.
d.d. 14 dec. 1753 verkoopt Jannes Lankhaar aan Hoite Geerts Gnodde en Grietje Heines een binnenlandse nieuwe taske schuute voor f. 800 gulden.
d.d. 4 okt. 1756 (akte geregistreerd 14 okt.) verkoopt Jannes Lankhaar aan Jan Schouten en Jantien Staads een nieuwe tassche schuute voor f. 805 Car: Gulden.
d.d. 21 aug. 1760 verkopen Jannes Jans Lankhair sloopstimmermansbaas en zijn huisvrouw Trijntjen Jurriens in Sappemeer een tassche schuute nieuw van de bijl aan Albert Geerts en Janna Jurriens voor f. 900 gl:
d.d. 6 nov. 1775 (akte geregistreerd 7 nov.) verklaren Jannes Jans Lankhaar en Trijntje Jurriens dat zij in diverse malen aan contante penn: hadden ontfangen van Luitje Reinders en vrouw een somma f 200 gl. om het zelve te implojeren tot haar knechts arbeids loone en verder ter betaling van eenig gekogt hout van de coopm: C. ten Oever, alles tot stuur en opbouw van een nieuwe tjalk schuute so tegenswoordig in onse timmerwerfs schuire door ons wort gemaakt. Uit dit huwelijk:
1. Jurrien, volgt III.
 2. Engelina Wilhelmina, ged. Kleinemeer 14 maart 1762, getuige Willem Jans.
 3. Engelina Wilhelmina, geb. Sappemeer, ged. Kleinemeer 3 mei 1764, getuige Anna Brinkman, huwt (1) Kleinemeer 28 jan. 1792 Henricus Coerman, van Kiel, geb. Kiel, ged. Kleinemeer 12 dec. 1766, zoon van Jan Geerts Coerman en Grietje Stoffers; huwt (2) Veendam 25 mei 1800 Jan Harms Schwade, van Wezepe; kleermaker, geb. ca. 1758, overl. 1840.
 4. Margarita, geb. Sappemeer, ged. Kleinemeer 29 dec. 1765, getuige Maria Jans.
- IIb. Willem Jans Lankhaar, van Sappemeer, sloopstimmerman te Sappemeer, armbezorger van de Roomse Kerk in 1771, huwt Sappemeer/Kleinemeer 30 okt. en 20 nov. 1762 Anna Kaspers Brinkman, van Farmsum.
d.d. 19 jan. 1765 (akte geregistreerd 29 maart) verpacht Hugo Halbes voor de tijd van 9 jaren aan Willem Jans Lankhaar en Anna Karsjes de geregte halvescheit van een behuisinge met desselfs heemstee en drie campen land als mede de geregte halvescheit van een timmerwarff met alle desselfs gereedschappen en annexen.... staande en gelegen in Sappemeer voor f. 1000 gl:; d.d. 7 okt. 1765 wordt de andere helft eveneens voor de tijd van 9 jaren verpacht. Na 9 jaar heeft de verpachter het recht de pachtovereenkomst ongedaan te maken onder gehoudenis van restitutie van de pachtsom. In feite is hier sprake van een koopovereenkomst welke na 9 jaar ongedaan gemaakt kan worden!
d.d. 29 april 1765 verkopen Harmannus Harms en Wilm Lankhaar een tjalkschuute nieuw van de bijl, exemt het ijserswerk voor een som^a van f. 2131 gl. 6 st. geriet gelt aan Jacob Berents Bontdrager en Catharina Zijlman.
R.A. V 11, dl. 29, d.d. 2 mei 1796 verkoopt Willem Jans Lankhaar sloopstimmerman te Sappemeer een nieuw hol ener tjalkschuute door verkoper zelve gemaakt en onlangs van de bijl te

water gebragt voor 2350,- aan Jan Harms Nagel Jantje Geerts.
Uit dit huwelijk, allen geboren te Sappemeer en te Kleinemeer gedoopt:

1. Joannes, ged. 13 okt. 1764, overl. Sappemeer 19 maart 1851, 86 jaren en 5 maanden oud, ongehuwd.
2. Casparus, ged. 10 dec. 1766, overl. Sappemeer 19 mei 1843, scheepsbouwer ald., ongehuwd.
3. Rodulphus, ged. 17 jan. 1769, overl. Sappemeer 10 dec. 1840, scheepsbouwer ald., ongehuwd.
4. Engelberta, ged. 23 maart 1771.
5. Gerardus, ged. 25 sept. 1773.
6. Gerardus, ged. 28 aug. 1775, overl. Sappemeer 25 april 1852, landbouwer ald., ongehuwd.
7. Engelberta alias Engeltje, ged. 31 juli 1779, overl. Sappemeer 3 juni 1867, ongehuwd.
8. Joannes, ged. 16 aug. 1781.

- III. Jurrien Jans Lankhaar, ged. Kleinemeer 6 april 1760, overl. Hoogezand 6 jan. 1821, sloopstimmerman op 't Hogezeand, treedt in 1803 op namens de Roomse Diaconie van Sappemeer, huwt Hoogezand/Kleinemeer resp. 29 mei en 2 juli 1785 Grietje Geerts Drenth, van Pekel, geb. ca. 1755, overl. Hoogezand 6 nov. 1817, dochter van Geert Caspers Drenth, landbouwer te Oude Pekela en Trijntje Lammerts (Kloppenburch).
R.A. V 11, dl. 23, d.d. 6 juli 1778 verklaart Jurjen Jannes Lankhaar op 't Hogezeand woonachtig ontfangen te hebben van Otto Hindriks Kempert en Marten Hindriks Kempert 990 gld zijnde een resant koopschat van een nieuwe tjalkschuiter, welke Berent Jakobs Nijzen en Aaltjen Jans aan comparant schuldig zijn.
R.A. V 11, dl. 29, d.d. 6 juni 1796 verkoopt Jurjen Jans Lankhaar sloopstimmerman te Hogezeand aan Wolter Everts en Aaltje Jakobs een nieuw hol van ene tjalkschuiter door verkoper zelve gemaakt voor 2842,-.
R.A. V x, dl. 29, d.d. 13 mei 1803 treden Jurjen Langhaar en Harm Berents Vroom op namens de Roomse Diaconie van Sappemeer.
Uit dit huwelijk:
1. Catharina, geb. Hoogezand, ged. Kleinemeer 28 maart 1786, overl. Hoogezand 23 nov. 1850, huwt Hoogezand 28 nov. 1817 Joannes Ubels van der Werff, geb. Hoek (= Martenshoek), ged. Kleinemeer 23 maart 1795, overl. Hoogezand 12 nov. 1874, sloopstimmermeester, hij hertr. Nicola Geziena Sinnige, zoon van Ubaldus Fokkes van der Werff, scheepsbouwer, en Margaretha Fokkes Boer.
 2. Gerardus, geb. Sappemeer, ged. Kleinemeer 16 sept. 1788.

ooo

Doopboek Appingedam

4-6-1741 gedoopt Freja, dochter van Tjark Zijpkens en Trijntje Cornelis, echtelieden. Over dit kind heeft de vader niet geantwoord, wijl onzes erachtens wegens gebrek aan verstand daartoe niet in staat was.

MILITAIRES IN HET LIDMATENREGISTER VAN BOERTANGE

door P.J. Ritsema

In het archief van de Herv. kerk te Boertange, berust een lidmatenregister aanvangende in 1695 en lopende tot 1838. Ik heb daaruit overgenomen de gegevens van allen die daarin als militair zijn aangegeven, alsmede de gegevens van hen die uit andere garnizoenen, forteressen of hoe ook genaamd, te Boertange werden ingeschreven. De geschreven maanden heb ik terwille van de plaatsruimte in dit blad, vervangen door cijfers, terwijl ik de militaire aanduidingen zoveel mogelijk heb ingekort, zonder de leesbaarheid geweld aan te doen.

- 1695.
- 3.6. Peter Toppen, controleur alhier.
Meijske Tonkerts huisvr. van de Majoor Jan Velthuijs, met att:
 - 22.12. aangenomen:
Johannes Julius, vendrich en Lucretia Potgieters, met att. van Embden,
met att. ingekomen Willem Janssen, sergeant en Egbert Willems, vader en zoon.
- 1696.
- 10.4. aangenomen Jan Berntsen de Winckel, majoor deser plaats.
Bernt Albers, sold. onder de Hr Capt. Mepsche.
Arent Pauls, tambour onder deselve.
 - 22.6. Pierre Chisslard, sold. onder de Hr Capt. Jan de Mepsche.
 - 18.12. aangenomen Claes Vijten, van Groningen getrouwt met Gesijna Claessen en Lambert Geerts, van Lage uit de Graefschap Bentheim, beide sold. onder Capt. Jan de Mepsche.
- 1698.
- 26.6. aangenomen Bernt Hinrichs van Alstein, sold. onder Capt. Gerhard Swart.
met att. ingekomen Albert Geerds en Claes Geerts, corporael onder de Capt. Harsens.
- 1699.
- 5.4. aangenomen Haijo Heckman, chirurgijn alhier.
met att. ingekomen Henrick van Dattelen, sold. onder de Hr Capt. Bothenius.
 - 6.7. aangenomen Henrick Pieck, geboortig op 't huijs ten Oort, sold. onder de Hr Capt. Kemmerer.
 - 23.12. met att. ingekomen Hiskias Velthuijs, sergeant onder de Capt. Sigers in 't Regt. van Govert Rot, met sijn huisvrouw.
- 1700.
- 27.3. aangenomen Cornelis Harmens van Groning j.m. en sold. onder de Hr Overste Losecaet.
Henrick Janssen, van de N. Schans, sold. onder de Hr Capt. Seton, met Maria Berents van Aurick sijn huisvr. sijnde uit de Lutherse gemeente tot ons overgekomen.
 - 27.9. met att. ingekomen Piërre de la Batut, sold. onder de Hr Capt. Clock.
- 1701.
- 25.3. met att. ingekomen de Hr Capt. en Commendeur Casper Emmen en deszelfs huisvr. Siverdina Busch.
idem de Hr Luitenant Franciscus Scot en juffr. Petronella Kij-

- sers, sijn huisvr. van Bolsward.
- 30.9. met att. ingekomen Marijke Hendrix huisvr. van Goedeward Lam-
merts, corporael onder de Hr Capt. Hanecroot, komende van
Bolsward.
dito Hans Hindricks, sergeant onder dezelfde Comp. en sijn
huisvr. Elisabeth Vilson.
- 22.12. aangenomen Anna Rinrede huisvr. van Christiaen Hinricks, sold.
onder de Hr Capt. Hanecroot.
idem Johannes Albers, soldaat onder Capt. Hanecroot.
1702.
22.9. met att. van Delfzijl Trijntje Fockens huisvr. van Arent Pouwels.
24.12. met att. ingekomen Andries Kraus, sergeant, van Meurs.
Francois Blisson en Johannes Essers, sold. onder de Capt.
Glinstra.
1703.
21.3. met att. ingekomen de Hr Augustinus Loudwell, capitein.
idem Johan Wilhelm Tonniers, van Gundelsheim in Oberamt Alt-
zey.
Beeleke, huisvrouw van sergeant Glaudie.
Nicolaes Steel, corporael en Trijntje sijn huisvr.
Johannes Langefoort en Grietje van den Hoogenwegh, ehel.
Gertrijdt Spruijt, huisvr. van Evert Reijenbergh.
Johannes Speelman en Agnes Janssen, ehel.
Feijke Snoecks huisvr. van Guillaume Pikazin.
Alle onder de Comp. van de Hr Capt. Bourmanje oftewel Loudwel.
na onderwijs aangenomen Peter Dijkse, sold. onder de Hr Bour-
manje ofte den Hr Capt. August Loudwel., alsmede:
Jacob Coulé, Johannes Achtervelt, Gerret Willems; Jan Knijper;
Hermannus Rutgers; Christiaen Fabricius, Goert Peters en Jan
Boeckhoff.
- 21.6. met att. ingekomen Peter Jacobs, sold. onder Capt. Loudwel.
27.9. ingekomen van Meurs Willem Pluijm, sold. onder Capt. Loudwel.
1704.
21.3. met att. ingekomen Ruth Suren, sold. onder Capt. A. Loudwel.
na onderwijzing aangenomen:
Evert Hollander, sold. onder Hr Capt. Loudwel en Dodo Steck-
man; Berent Steckman, Geert Evert Rijcks; Geert Oortgiesen
alsmede Gertruijt, huisvr. van Francis van der Sloot, corporael.
- 3.10. met att. ingekomen Maria van de Graeff van Tiel huisvr. van
Gerret Wilkes, sergeant onder de Comp. v.d. Brigadier Amama;
Geesje Janssen, komende van Coevorden.
- 21.12. met att. van Bon Gertruijt Straetmans, huisvr. van Geert Tromp.
1705.
8.4. aangenomen Frans Aaldricks, sold. onder de Guarde.
23.12. met att. ingekomen de deughtsame Jantje Haselhoffs, huisvr. van
de E. Theod. Schelts, ontfangen der Convoyen en Licenten al-
hier.
1706. niets.
1707.
17.12. aangenomen Hans Christoffer, sold. onder de Overste Frans
Casimir Janinx.
17.12. aangenomen Christoffer Jongers, sold. onder Hr Overste Jochem
Ammama.
1708.
19.12. met att. Peter Schroer, van Wesel.

1709.
23.12. met att. Barthelt Bosch, sold. onder de Guarde en
idem Hans Christopher, sold. onder de Hr Overste Frans Ca-
simir Junius.
1710.
23.6. met att. de Hr Doctor Tileman Bucko Wyarda en vrouw Johanna
Solbach, ehel.
1711.
30.9. aangenomen Bonne Hijma, rustmeester onder de Capt. Peter
Matthia.
- 21.12. aangenomen Jan Alders van Tilbort en Berent Sijmens van
Groningen soldaten onder de Hr Peter Matthiae ende nog Hero
Janssen, van de N. Sc-hans, sold. onder de Hr Capt. Veltman.
1712.
11.12. aangenomen Peter Willems, van Schipborch, corporael onder
de Hr Derrick Alberda, alsmede Asse Wullems, sold. onder
dezelfde.
met att. ingekomen Henricus ter Veer, van Groningen en Jan
Leije adelborst onder de Hr Capt. Derrick Alberda.
1713.
7.4. aangenomen Berent Brinckman, sold. onder de Hr Adriaen
Leeuw en Hebbeltje sijn huisvrouw.
idem Hilligje huisvr. van Anthoni . . . sold. onder de Hr
Adriaen Leeuw.
- 29.9. ingekomen Andries Jacobs, van Maestricht.
21.12. ingekomen Juffr. Agnes Torneden, huisvr. van de Hr Vaen-
drich Elama.
1714.
28.9. met att. ingekomen Bonne Hijma, sold. onder Capt. Peter Mat-
thiae en Antje Janssen sijn huisvrouw.
- 23.12. ingekomen van Leijden Elisabeth Cruijsweg.
1716.
27.9. met att. ingekomen Abraham Poom, sergeant.
idem Paul Sijwers, corporael onder de Hr Capt. Ten Hoorn.
idem Gerrit Krijger, Rient Louwens; Jurrien Stoffers, allen
soldaat, Reijnard Krom, sergeant; Abel Jans Croon, sold. en
Jan Reijnders, soldaat.
- 20.12. aangenomen Severijn Yplit en Hans Peters, soldaten onder de
Hr Capt. P. Matthiae.
ingekomen van Wedde, Geert Jans.
1717.
3.9. met att. ingekomen Nicolaes Husing, sergeant, van Groningen
en Heinrich Bär, van Manheim.
1718.
8.6. aangenomen Bernardus Hallinck, sold. onder de Hr Capt. Mat-
thiae.
1719.
28.2. aangenomen Claas Hindriks, sold. onder de Hr Capt. Matthiae.
idem Boele Hindriks, soldaat onder Capt. Matthiae.
idem Abraham Claessen, soldaat onder idem.
Jacobus Hijma, tambour onder deselve Compagnie.
1720. niets.
1721.
5.3. met att. ingekomen de E. Commijs Thomas Harmens en deszelfs

- huijsvrouw Catrijna Stevens, met att. in dato 26.8.1721 van Winsum en Maerhuisen.
1722.
1.7. aangenomen Jacobus Gelting, vaendrig onder de Comp. van Hr Majoor Bergchuis.
ingekomen Margareta Wolters, van Lingen en Henricus Boss en Fockje van Doeden, ehel. van Groningen.
idem Edzard Moshorn en Margriete Hagedoorns, ehel. van de Lang Acker Schans.
idem Aaltjen Hendricks, huisvr. van Michel Hanse, van de Lang Acker Schans.
- 30.9. met att. overgekomen Jan Janse, rustmeester onder de Hr. Maj. Bergchuis en Cornelia Janse, ehel. beide van Groningen.
idem Margreta Welinck, van Lingen.
1723.
24.1. overgekomen met att. de Hr Derck Lodewijck Penaer, Majoor van dese fortresse.
- 22.5. overgekomen met att. de Hr Tjaart Swanevelt, luitenant in 't Regt. van de Hr Overste Leuwe en Juffr. Wibbina Swanevelt, ehel.
- 27.9. ingekomen met att. Geertjen Harms, huisvr. van Derk Caspers, corporael in de Comp. van de Hr Capt. Coops.
- 19.12. met att. ingekomen van Groningen Samuel Boussier, Cadet in de Comp. van de Hr Maj. Bergchuis.
1724.
29.8. aangenomen Derk Caspers, corporaal in de Comp. van de Hr Coops.
met att. ingekomen Gerhard Wilkom Schütte.
1725.
3.6. met att. van Groningen Bernardus J. de Winckel en Gerardina Dirks, van Maastricht.
- 2.9. ingekomen van Maastricht Aaltje Hendriks; Hindrik Beer en van Coevorden Fennetjen Bileveldts; van Breda Johanna Blekins.
1726.
10.3. aangenomen Hindrik Jacobs, rustmeester in de Comp. van de Hr Maj. Clant.; Hendrik Jans; Isaac Davids en Jan Hindriks, soldaten onder dezelve Compagnie.
Marten Arends, soldaat onder dese Comp.
1727.
2.3. aangenomen G. Westerhof, commijs.
- 1.6. ingekomen van Coevorden Hindrik Avelts en Anneke Hindriks.
idem van Coevorden Jan Gerrits en Trijntje Jans; idem van Coevorden Teunis Baukens en Trijntje Teunissen; Harm Arents en Margrita Harms; Isebrand Hindriks en Grietje Isebrands; Jan Claasen en Aaltjen Janssen en Maria Hanssen.
van Maastricht Aert Pole; Reinder Arents en Eefje Reinders; van Lingen Tetsken Wilgenrijs;
- 31.8. met att. overgekomen de Hoogw. Hr P.G. Verrucy, Commandeur in de Bourtange, van Bedum en de Hoogw. Vrouwe Anna Roelina Verrucy anders Sijgers, van Lieroot.
van Coevorden Jan Reimerink en Hindrikje Reimering; idem Coenraad Dirks en Geesjen Dirks alsmede Berend Weertman en Aaltjen Weertman.

1728.
3.12. ingekomen de Hr Jacobus Mulart, commijs van 's Lands Magasijnen in dese Fortresse, van Schapen.
1730.
3.5. ingekomen Jacobus Piencier van Maastricht.
- 4.6. met attest. ingekomen Jantjen Heeres, huisvr. van de Convoy-mr. Alstorpius, van Vlagtwedde.
- 3.9. aangenomen de Hr Johannes Alstorpius, Ontfanger der Convoyen en Licenten in dese Fortresse.
met att. ingekomen Agnes ter Poorten, huisvr. van de Hr Petr. Eijssonius, vaendrig in 't Regt. van de Hr Colonel Lewe, van Coevorden.
1731.
28.2. de Hr Petrus Eijssonius, vaendrig in 't Regt. Col. Lewe, aangenomen.
- 1.6. met att. uit Grave ingekomen:
de Hr Luitenant Gerhardus Durleu en Gepke Abrahams; Menne Peters en Aeltjen Mennes; Pieter Scheffers en Catharina Pieters; Harmen Bosch, Johan Hubscher, Jantjen Kerckmans, Helena van den Bosch, allen van Grave.
van Emmen Johanna Theodora Casar, huisvr. van D.L. Pencier, maj.
- 7.9. met att. van Grave; Derck van Dalen; Daniël Contourier; Johan Christiaan Friderich.
1732.
28.2. met att. van Grave Johan Adam Kurtzenborn.
met att. van Wedde Henricus ter Veer.
na onderwijs aangenomen de Hr V.G. van Schulenburg, Capt. in het Regt. van de Prins van Oranje Nassau.
- 5.12. Pieter Tonnijs, van Uplewerdt.
1733.
4.9. met att. ingekomen van Grave Jacobus Geerts.
1734.
3.6. na onderwijs aangenomen Cornelius van Manneel. Luitenant in het Regt. van de Prins van Oranje Nassau.
- Geert Scheffers, rustmeester in de Comp. van Capt. Schulenburg.
- ? .12. Henrik Peters Leonhardt, van Oberndorf.
1735. niets.
1736.
2.3. met att. van Coevorden Jan Berendts.
allen met att. van Breda:
Anna Elisabeth ten Hage; Willem van de Plaat; Jurriana Gesina ten Bos; Antoni Bömer en Johanna Sprong; Henrick Lincke en Anna Elisabeth Catharina Elisabeth; Henricus Tundeman; Ludwig Bind en Gertruit Kock.
van Den Bosch Hendrik Schleijsmer.
1737.
30.8. met att. van Breda Johan Peter Schmid van Eppenrothe.
- 6.12. van Breda Peter Geelbach.
1738.
6.6. met att. van Bischhuisen Joh. Jacob Krug.

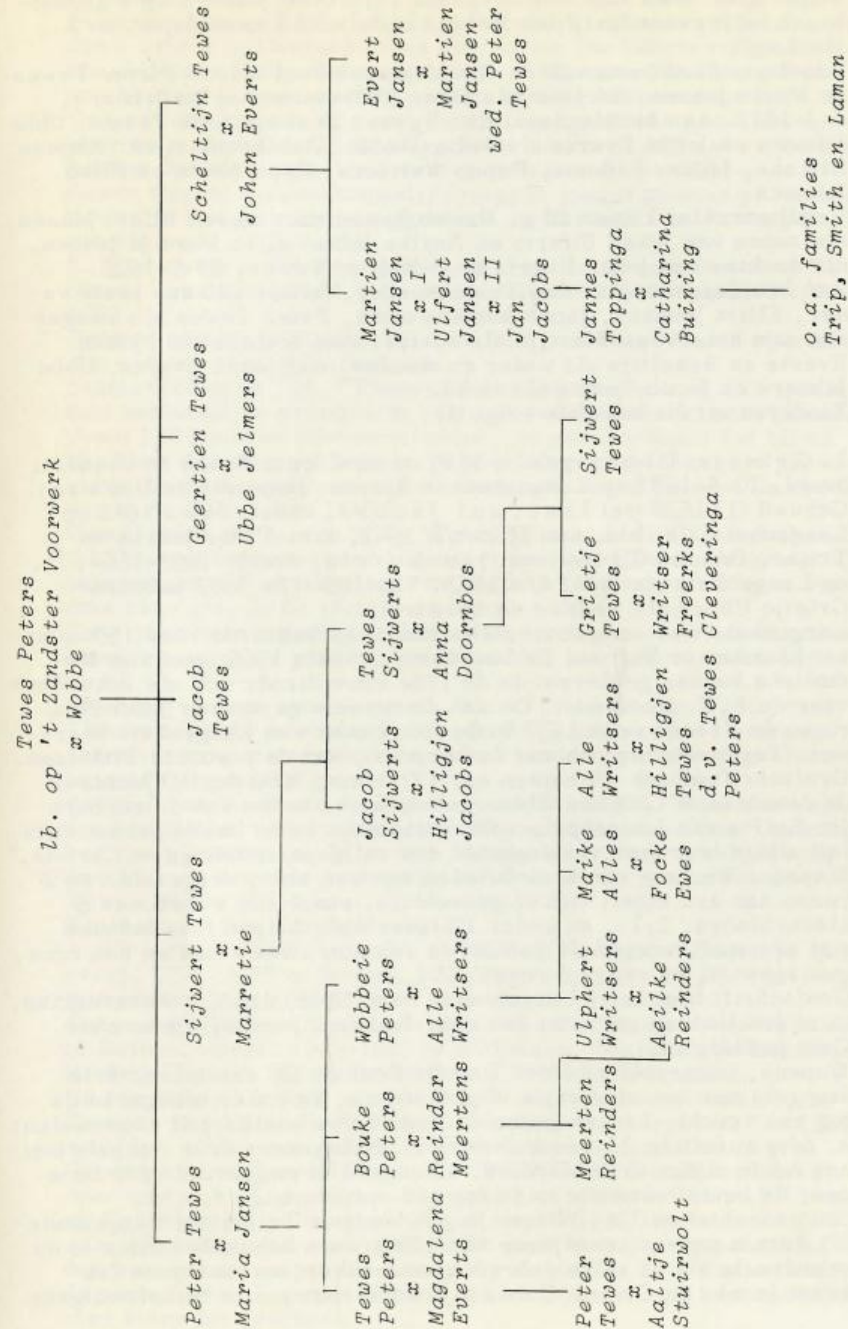
(wordt vervolgd).

door O.J. Nienhuis

De familie Amsing is, voor zover bekend, vanaf het begin der 17de eeuw Rooms -Katholiek geweest. Dit blijkt voornamelijk uit de familiebetrekkingen tussen de verschillende families en verder uit de aanwezigheid van de missionarissen op de boerderijen Langenhuis, Kruisstee en Papekop. Toch is de familie Amsing ook verwant aan een belangrijk protestants boerengeslacht, nl. door Geertien Tewes de vrouw van Ubbe Jelmers, waarmee de stamreeks aanvangt. Haar broers en zusters waren allen protestant, (zie schema). De familie Amsing heeft van de 17de t/m de 19de eeuw een vrij hoge welstand gekend. Het verbaast dan ook niet dat ze verwant zijn aan de rijke boerenfamilie waartoe Geertien Tewes behoorde. In de parochie Uithuizen, waar de familie Amsing van de 17de t/m de eerste helft van de 20ste eeuw grotendeels woonde, waren er in de 17de eeuw acht R.K. stamboederijen. Hiervan waren er drie bewoond door de familie Amsing. Deze boerderijen waren: Grootbosch, Kruisstee, Lulemaheerd, Lutjebosch en Papekop te Usquert, Langenhuis en Elswert te Rottum, en de Rijp-Hemmemaheerd te Uithuizen. Hieruit blijkt dat Usquert een belangrijk middelpunt van Katholieken was. Dit werd nog versterkt door het feit dat op de borg Holwinde onder Usquert de Katholieke adellijke familie Heerma woonde, die de Katholieken probeerden te beschermen. De familie Amsing had ook familiebetrekkingen in de stad Groningen, doordat Diewerke Ubbes en Cornelia Jelmers met Groningers getrouwd waren, en ook in de stad woonden.

Hieronder volgt een schema van de familie-betrekkingen tussen de familie Amsing en de protestantse familie waartoe Geertien Tewes behoort.

1. Ubbe Jelmers geb. ± 1580, overl. na 1643 te Usquert, lb. op de Groote Bosch te Usquert. Gehuwd ± 1610 met Geertien Tewes geb. op 't Zandster Voorwerk, overl. na 1638 te Usquert, d.v. Tewes Peters, lb. op 't Zandster Voorwerk en Wobbe. Ubbe Jelmers was lb. op de Groote Bosch van 1614 t/m 1643. Deze boerderij was een provincieplaats en behoorde vóór 1594 aan het klooster te Warffum. In 1614 was de grootte 88 jucken. Statenarchieven 2317 (1614), "Ubbo Jelmers gebruyckht achtentachtentich juck, dat is vermoedentlick die heerdt groter, doch sal nijes hermeten worden, heft anno 1610 op Gregori anvangende ses jaer lanck ingehurt jaerlix voer tweehondert Embder gl. Ende heft het jaerhuire 1614 verschenen betaelt met tweehondert vijfendetwintigh carolie gl.." Ommelander archieven 387 (1618), "Ubbo Jelmers tho Usquert heft anno 1617 ingehurt acht grassen landts ider grass jaerlicx voor twee daller beloopt -- 36 -- 0 --". Statenarchieven 2134 (1630), schatregisters voor verponding in Hunsingo: Usquert, Ubbo Jelmers gebruyckht 80 binnen en 15 1/4 juck buiten de dijck, totaal 95 1/4 juck landt; Uithuizen, Ubbo Jelmers gebruyckht 6 juck op die lege waart.

Dijkkrigter Boek van Usquert, fol. 17, "Ubbo Jelmers up d'grooten busch hefft tweendevijftich Roeden ende acht Voeten dijck, in 2 stucken".

Familiearchief Laman 20 d. Huwelijkscontract tussen Pieter Tewes en Maria Jansen, dochter van Johan Ulfferts en Aeylke Jelmers, 4-3-1612. Aan bruidegongszijde: Sywert Tewes, Jacob Tewes, Ubbo Jelmers en Johan Everts als dedigslieden. Aan bruidszijde: Amptso Eltkens, Jelmer Eltkens, Popco Writersers, Eppo Abels en Eltko Jelmers.

Familiearchief Laman 20 g. Huwelijkscontract tussen Ulfert Jansen, die soone van Johan Ulfferts en Aeylke Jelmers, en Martijn Jansen, die dochter van Johan Everts en Scheltijn Tewes, 29-5-1626.

Aan bruidegongszijde: Aeylke de moeder, Jelmer Eltkens beste vader, Eltijn Jelmers, Jacob Jelmers ooms, Peter Tewes als swager met zijn huisvrouw Martijn als suster. Aan bruidszijde: Johan Everts en Scheltijn als vader en moeder, met Jacob Everts, Ubbe Jelmers en Jacob Tewes als ooms.

Kinderen uit dit huwelijk volgt II.

- II. 1. Grietje Ubbes geb. ± 1615 op de Groote Bosch te Usquert, overl. 10-6-1682 op Langenhuis te Rottum, begraven te Uithuizen. Gehuwd (1) 1638 met Isebrant Jacobs, overl. febr. 1642 op Langenhuis, lb. ald. van 1638 t/m 1642, z.v. Peter Jacobs en Trijne. Gehuwd (2) 1643 met Jan Luirts, overl. 1663-1664, lb. op Langenhuis van 1643 t/m 1663. Van 1664 t/m 1673 beheerde Grietje Ubbes als weduwe de boerderij.

Langenhuis was een provincieboerderij en behoorde voor 1594 aan het klooster te Rottum. De boerderij is sinds 1595 steeds in Katholieke handen gebleven. In de 17de eeuw diende ook als schuilkerk voor de R.K. Eredienst. De aan de veepest gestorven pater Henricus de Vreede is in 1637 in de voorkamer van Langenhuis begraven. Tegenwoordig behoort de boerderij aan de parochie Uithuizen. Grafchriftenboek-Uithuizen no. 12: "Anno 1682 den 10 Junius is de deuchtsame Grietien Ubbes gewesene huisvrouw van de eerbare Jan Luirts van Langenhuis seer christelijk in de Heere gerust ende leit alhijr begraven vermagtende een salige opstandinge in Christo." Wapens: Rechts: een baar beladen met een ster, vergezeld van 2 rozen aan een steel; links: gedeeld, a. een faas, waarboven 3 klaverbladen, 2.1., en onder 1 klaverblad, b. een faas beladen met een ster, vergezeld van boven een ster, een kruis en een roos, paalsgewijs, en onder 3 rozen, 2.1.

Grafchrift boerderij Langenhuis; anno 1642, den ... Febrerarius, is in den Heeren gerust den erb. Isebrant Jacobs, wiens siele Godt genadig sy.

Wapens, vergezeld van Van Lan H: Rechts: Op een terras drie stengels met aan elke zijde vier blaadjes, de linker stengel in de top een vrucht. Links: gedeeld: I een halve adelaar; II doorsneden: a. drie rozetten; b. een huismark A. Helmtteken: drie stengels met aan beide zijden drie blaadjes, afhankelijk of omgekruld naar beneden, de beide buitenste in de top een spitsvormige vrucht.

Statenarchieven 726, "Peter Jacobs weduwe Trijne toe Langenhuis bij Rottum provinciemeijerse van 129 grasen behuisde landen is de overdracht van 't selve gebruik geaccordeert an haer sone Isebrant Jacobs en Grietie Ubbes sijn huisvrouw, mits betaelt volgens

resolutie van de provincie. Actum Groningen de 14 juni 1638." Statenarchieven 2366, fol. 74 - Eelswerdt: "Isebrant Jacobs weduwe Griete to Langenhuis nu getrouwt an Jan Luirts volgens apostille der H.H. Gedeputeerden van den 2 sept. 1643 gebruiken hondert vier en twintig grasen landts, hebben anno 1638 op Gregori anvangende ses jaer lanck ingehuurt ider gras jaerlijx voor drie car. gld. 15 Brab. stuiver, beloopt 465 car. gld. Ende hebben dieselve anno 1643 verschenen betaelt -- 465 --. Geven wegent nieuwe houwelijk volgens jongst genome provinciale resolutie aen jaer huur te geschenk en hebben 't selve int gehiel betaelt met -- 465 --".

2. Tieuwens Ubbes geb. ± 1617 op de Groote Bosch te Usquert, overl. 1652 ald., lb. op de Groote Bosch van 1643 t/m 1652.

Gehuwd met Hijckien overl. na 1674, ze beheerde de boerderij als weduwe van 1653 t/m 1674.

Statenarchieven 726, "Tieuwens Ubbes te Usquert en sich gehandelt hebbende de overdracht van sijn vader Ubbo Jelmers plaetze groot 132 ½ jucken provinciellanden, so geaccordeert dat hij en Hijckien sijn vrouw daer van te boecke ende getekent als provinciemeijers in plaets van sijn vader, mits betaelende na de resolutie. Actum de 20 october 1642".

Ommelander archieven 564, "Tewes Ubbes en Hijckien ehelieden tot Usquert hebben weder ingehuurt ses jaren lanck Gregorie 1644 angevangen elff grasen landt tot Holwijrde gelegen het gras voor drie car. gld. Is de jaerlijkse huire -- 33 -- 0 --.

Twie jaer huur tot een geschenk sale in de ses jaer telkens voor een geregte seste part bij 't eerste half jaer huur worden betaelt -- 11 -- 0 --."

Dijkkrigter Boek van Usquert, fol. 17, "1642 den 7 Juni, hefft Theuwens Ubbes dese voorschreven dijck angenomen van nu voortan schoubar vrij te onderhouden -- end soelen partijen ijder daervoore betaalen een mudde garste."

Archief van Menkema en Dijksterhuis no. 1130, "Acte van verkoop door de Staten van Groningen en Ommelanden aan Onno Tamminga heer van Luidema en Elisabeth Rengers e.l. van een dijckrecht en de zesde en zevende ommegang vallende op de plaats van de weduwe Tewes Ubbes te Usquert, 23 mei 1660.

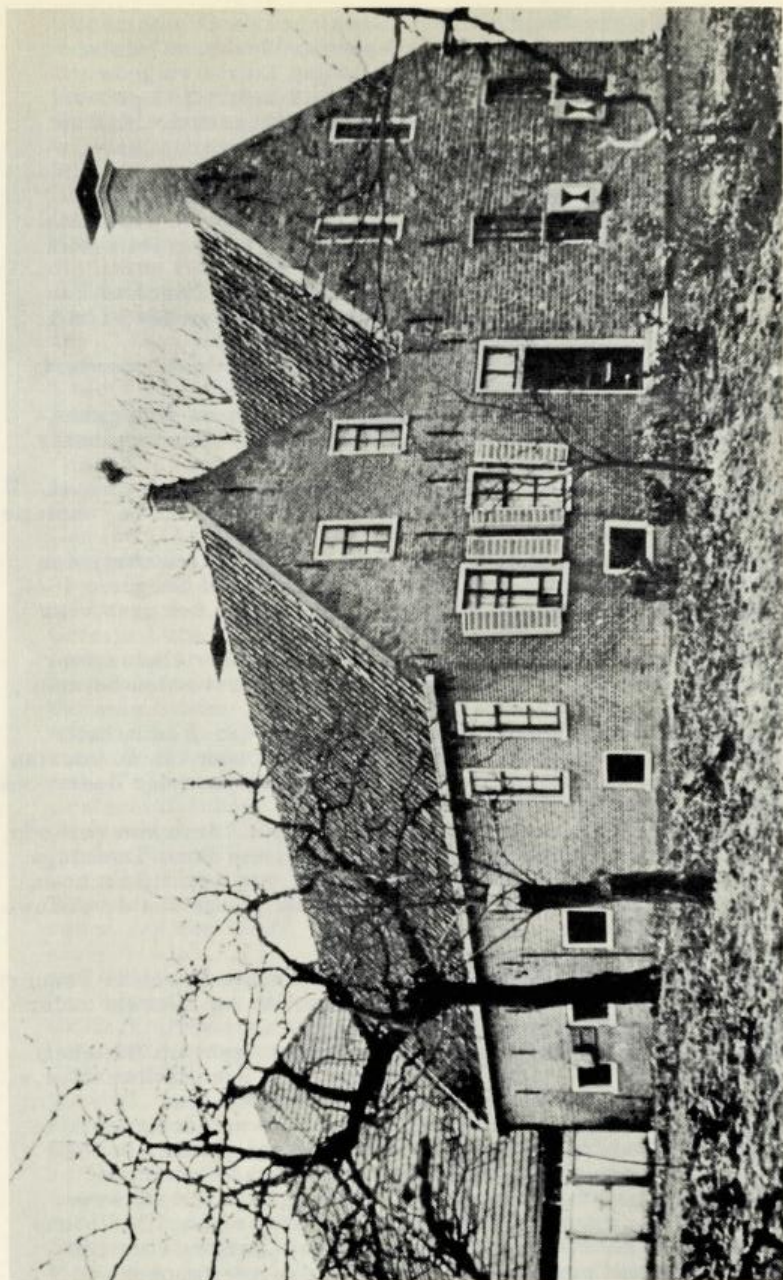
Kinderen uit dit huwelijk volgt III.1.

3. Frerick Ubbes, geb. ca 1620 op de Groote Bosch te Usquert, overl. 27-1-1659 te Rottum, ald. begraven, lb. op Elswert onder Rottum van 1644 t/m 1659.

Gehuwd ± 1644 met Corneliske Hindrikx geb. op Betlehem te Rottum, overl. 17-5-1691 te Uithuizen, begraven te Rottum, d.v. Hindrik Pieters lb. op Betlehem en Tonnisje Cornelis.

De boerderij Elswert was voor 1594 eigendom van het klooster te Rottum; van 1594 t/m 1618 was het een provincieplaats. In 1618 werd het echter een plaats behorende aan de stad Groningen.

Groninger Landbouwblad van 11-10-1968, de boerderij Elswert door mevr. R.A. Luitjens-Dijkveld Stol; "1644: Frerick Ubbes en Cornelissien gebruiken 120 grasen landes, jaerlijx voor 380 car. gl. huire, mit oock anderhalff jaer huire toe geschenk in diere volgende meijen toe betalen". In 1663 is het: Cornelissien, de weduwe van Frerick Ubbes, huire 360 car. gld. en anderhalff jaer huire tot geschenk.

Boerderij Kruissteet, waar de fam. Amsing woonde 1667-1834.

Grafschriftenboek Rottum no. 3: Anno 1659 den 27 Janvary is de voorsinige Frederick Ubbens tot Rottum in het kindershuis seer christelijck in den Heere ontslapen vorwachtende een salige op eerstandige door Jesum Christum.

Wapens, rechts: gedeeld; a. een faas van schaakwerk, vergezeld van 3 klaverbladen, 2.1., b. een faas van een ster, waarboven een roos, benden een schuin kruisje.

Op dezelfde grafzerk: Anno 1691 den 17 Mayus is die deuchtsame Corneliske Hindrickx die huisvrouw van de eersame Frederick Ubbens seer christelick in den Heere ontslapen, en leyt alhier begraven verwachtende een salige opstandinge door Yesum Christum. Wapen: Twee vissen kruiselings over elkaar, waarboven een vis rechtop.

Statenarchieven 2238-2241, de opbrengst van de 100ste penning in Hunsingo van 1672: de wed. Frerick Ubbens tot Rottum -- 50 car. gld. Hieruit volgt dat het vermogen 5.000 car. gld. was.

Statenarchieven 2175, de opbrengst van de 200ste penning in Hunsingo: Uithuizen - Frerick Ubbens wed. ensoon - 10.000, betaelt also 50 car. gld.

Kinderen uit dit huwelijk volgt III.2.

III. 1.1. Grietje Tewes geb. op de Groote Bosch te Usquert, overl. voor 1673 te Kloosterburen.

Gehuwd 5-11-1665 te Usquert met Thomas Tonny's van Kloosterburen, lb. op de Heemsterheerd te Kloosterburen van 1667 t/m 1720, hij hertrouwde in 1673 met Trintje Garbrants, weduwe van Jacob Isebrants tot Rottum.

De boerderij Heemsterheerd was een provincieplaats en behoorde voor 1594 aan het klooster Oldenklooster te Kloosterburen.

Statenarchieven 726 fol. 86, "Thomas Tonny's en Griete Tieuwes ehelieden, hebbende door overdragt an haer gecoft de plaetse van Jacob Sijrts groot 108 jucken de provincie toebehorende tot Cloosterburen gelegen. Actum Groningue in Collegia den 3 Mart 1667. S. Gockinga.

Statenarchieven 2175, de opbrengst van de 200ste penning in Hunsingo van 1691: Thomas Tonny's 2.000 car. gld., also hij betaelt 10 car. gld.

Statenarchieven 2518 (1720), "Thomas Tonny's en Trijntje sijn vr. gebr. Honderd Agt Jukken 98 Roed: Continueren Anno 1716 op Gregorie aanvangende Ses Jaar lang de Drie Eerste Jaaren ijder Juk voor Twee gl. en de Drie Laatste Jaaren op de Oude huire ijder Juk voor Twee gl. Agt Stuiver, beloopt totaal -- 259 - 4 -; Nu Menne Everts en Foske sijn vr. sonder geschenk".

1.2. Ubbe Jelmers geb. op de Groote Bosch te Usquert, overl. 1692 blijkens het Dijckkrigter Boek van Usquert, lb. op de Groote Bosch te Usquert van 1674 t/m 1692.

Gehuwd 29-7-1666 te Usquert met Aachtjen Redmers geb. op Zuiderham te Aduard, d.v. Redmer Cornelis en Ave. Zij hertrouwde 27-9-1696 te Usquert met Jelmer Freerix wedn. van Grietje Jacobs.

Statenarchieven 2428 (1674), "Tieuwes Ubbens wed. dan nu de soone Ubbe Jelmers en Aeffke sijn vrouwe op de Busch gebruyckt hondert achtensstich en halve Jucken 61 roeden waer van hondert jucken 21 roeden binnendijcx, achtenviertich jucken 62 roeden

tusschen beide dijcken, ende negentijn een vierendeel jucken 53 roeden buiten de kadijck sijn gelegen continueert Anno 1671 op Gregorie anvangende ses jaer lanck, ijder juck jaerlijcx voor drie car. gulden vijf stuiver, beloopt vierhondert eenentachtich car. gulden sestijn stuiver 2 pl. Mits sij Pieter Jacobs sall laten wonen voor sodane huire als hij voor dese an haer heeft gegeven wegen de dijk en hebben deselve Anno 1674 verschenen betaelt met 481 -- 16 -- 2.

Dijckrigter Boek van Usquert, fol. 17: "1686 den 12 september Ubbe Jelmers 41 roeden en 8 voeten, en Sicke Sickes 11 roeden". Voor 1686 was dit in één hand.

Statenarchieven 2175, fol. 70 - Ubbe Jelmers heeft een vermogen van 12.000 car. gld. en betaelt also volgens de 200ste penning 60 car. gld.

Kinderen uit dit huwelijk volgt IV.1.

III. 2.1. Geertjen Freerks geb. te Rottum op Elswert.

Gehuwd 5-6-1664 te Rottum met Popke Rinnes van Eenrum, broer van Rinne Popkens lb. te Saaxumhuizen en vermoedelijk zoon van Popke Rinnes + 1640 lb. op de Greeden te Eenrum.

Huisarchief Lulema, 175c., 27-9-1668. Verleden voor en getekend door Bernhard de Sighers, jonker en hoveling te Eenrum, Pieterburen enz. Acte van ruiling, waarbij Jr. Hillebrant Enthens en Alegonda de Mepsche, e.l. overdragen aan Cornellis Popkens en Claeske Jans, e.l. Lysbeth Symens, wed. Rinne Popkens, Popke Rinnes en Geertjen Freerks, van 3 jukken land te Eenrum, in ruil tegen 3 Jukken in een venne van 15 jukken, genaamd de Groote Odden, eveneens gelegen te Eenrum.

2.2. Ubbe Jelmers geb. op Elswert te Rottum, lb. op de Kruisstee te Usquert van 1668 t/m 1685, overl. 1685 blijkens Dijckrigter Boek van Usquert.

Gehuwd 28-7-1667 te Usquert met Trijntje Jansen weduwe van Jacob Pieters Bos lb. op de Kruisstee te Usquert van 1662 t/m 1666. Mr. H.O. Feith, Het Groninger Beklemrecht, "Lunae den 13 Januarij 1668. - Op de Requeste van Ubbe Jelmers, getrouwt sijnde aen Trijntgen Jans, weduwe van wijlen Jacob Petersen, Ommelander meijer tot Usquert, om an desselfes plaatse, als meijer, te boecke gestelt te worden, is geapostileert: "D'Heeren Commiteerde Raden der Ommelanden tusschen d'Eems en Lauwers accorderen den Supplementen sijn versoeck, mits daervoor op ancomende Meij an den Rentemeester der Ommelanden betalende een duijsent, vijff hondert Car. Gl., in conformité van vorige practique." (*)

(*) Het nadere verzoek van dezen meijer om vermindering werd, den 28 maart 1668, afgeslagen, en bij vorige Resolutie gepersisterd. Deze plaats was, binnen- en buitendijks, te zamen groot 102 jukken, 110 R., het juk gerekend op 300 R. van 16 v., en deed, volgens de verhuring van 1650, behalve twee jaren huur tot een zesjarig geschenk, 's jaars tot huur 392 Gl. Trijntje Jans was ingeboekt den 18 Februarij 1662.

(wordt vervolgd).

Medewerkers aan dit nummer zijn:

A. Hof	Wilhelminaweg 24	Appingedam
Ir. Th. P. E. de Klerck	Parklaan 42	Winschoten
G. W. Nanninga	Schoutelaan 14	Haren (Gr.)
O. J. Nienhuis	St. Jansstraat 10	Kloosterburen
P. J. Ritsema	Breezandstraat 15	Scheveningen
P. Sanders	Kornoeljestr. 150	's Gravenhage
Mr. J. P. A. Wortelboer	Parallelweg 73	Glimmen (Gr.)

Verschenen:

"Dialecten in Nederland" door Dr. H. Entjes.

Waarom zijn er zoveel dialecten, hoe zijn ze ontstaan, wat is de verhouding tussen dialecten en cultuurtaal, is het Fries een dialect of een taal, hoe lopen de dialectgrenzen, zijn de dialecten literair te gebruiken, neemt het gebruik van de dialecten af? Op al deze vragen gaat Dr. Entjes uitvoerig in.

Verkrijgbaar bij de boekhandel en bij Uitg. Knoop en Niemeijer te Haren (Gr.). Prijs f 12,50.

"Van kasboekregister tot burgerlijke stand" door G. J. Heederik.

Behandelt o.a. de geschiedenis van de registratie van geboorte, huwelijk en overlijden, de gezondheidszorg en de volkstelling in Nederland. Uitgave Boom - Meppel. Prijs f. 39,50.

"Het geslacht Hotting-Huizinga" door P. Sanders.

Bevat de genealogie van bovengenoemd Westerkwartiers geslacht van ± 1700 tot heden.

Prijs voor de lezers van Groninga f 8,50.

Bestellingen via giro nr. 2648520 i.n.v. P. Sanders - Den Haag.

"Van Terwisga tot Willinge Prins, een Ooststellingwerfs familiebezit door de eeuwen heen" door Gerke P. Mulder.

110 blzz., kaarten, foto's en een losbladig genealogisch overzicht. Uitg. Stichting Sasland, Postbus 1127, Groningen, postrekening 1215274. Prijs f. 8,25.

